

СТАН ТОУЛЪР и ЛУИ Е. БЪСЪЛ

ВСЕКИ ЕДИН ДА ОБУЧИ ЕДИН

Цялостна стратегия за ефективно ученичество

София, 2015

ВСЕКИ ЕДИН ДА ОБУЧИ ЕДИН
СТАН ТОУЛЪР И ЛУИ Е. БЪСЪЛ
Цялостна стратегия за ефективно ученичество

Originally published in English under the title
EACH ONE DISCIPLE ONE

By Stan Toler and Louie E. Bustle

Copyright © 2008

Published by Beacon Hill Press of Kansas City
A Division of Nazarene Publishing House
Kansas City, Missouri 64109 (USA)

This edition published by arrangement with Nazarene Publishing House
All Rights reserved

2015г. Първо българско издание.
Издава се от Църквата на Назарянина в България
със съдействието на:
Издателство Нов човек
София, ул. Антим I, №28
www.novchovek.com

ISBN: 978-954-407-404-3

Преводач: Елена Стефанова Симеонова
Коректор: Нина Петрова Топалска
Предпечат: Филип Папратилов

СЪДЪРЖАНИЕ

За авторите	5
Благодарности	6
Въведение	7
Първи раздел: Да станем ученици	11
1. Стремеж към святост	13
2. Лично поклонение	19
3. Съвместно поклонение	27
4. Съблюдаване на тайнствата	32
5. Свидетелстване	37
6. Изграждане на други вяващи в ученичество	42
7. Настояничество	48
8. Църковно членство	52
Втори раздел: О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е (Изграждане на Христов ученик)	59
9. Предаване на видението	60
10. Оформяне на целенасочени взаимоотношения	67
11. Бъди наясно с равнищата на духовно разбиране	74
12. Установи система за духовна подкрепа	81
13. Често поддържай връзка относно духовния напредък/нуждите	92
14. Естествено приобщи към живота/служенията на църквата	102
15. На ежедневен принцип се моли за духовно израстване	109
16. Изследвай за наличие на духовни дарби	117
17. Екипирай и включи в служение	123

Трети раздел: Приложения	129
Приложение А: Контролен списък на програмата „Всеки един да обучи един“	130
Приложение Б: План на проповед: „Пример за ученичество“	131
Приложение В: Създаването на ученик	132
Приложение Г: Контролен списък на моето посвещение да израствам в Христос	133
Приложение Д: Да станем ученици: Ръководство за водещия	134
Приложение Е: Да станем ученици: Ръководство за обучавания	153
Приложение Ж: О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е (Изграждане на водачи): Ръководство за водещия	173
Приложение З: О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е (Изграждане на водачи): Ръководство за обучавания	200
Приложение И: Молитвени клетки (план за изграждане на ученици)	232
Приложение Й: 112 доброволчески служения	244
Приложение К: Примерно удостоверение на обучаващ	249
Приложение Л: Контролен списък за по-нататъшна работа	250
Приложение М: Примерен план на курс за членство	251
Бележки	255

ЗА АВТОРИТЕ

СТАН ТУУЛЪР е надарен църковен водач, автор и международен говорител с повече от 30 години опит в пасторското служение. Понастоящем старши пастор на Църквата на Назарянина „Св. Троица“ в Оклахома сити, Стан е също изпълнителен директор на Центъра за водачи „Тоулър“ към Средноамериканския християнски университет. Всяка година Стан обучава хиляди пастори за стратегическо планиране, настойничество и евангелизаторство. Той е автор на повече от 60 книги, измежду които „Всеки един да спечели един: цялостна стратегия за ефективно лично евангелизиране“, „АБВ на евангелизаторството“, „Води, за да успееш“, „Петзвездната църква“, „Практическо ръководство за пасторско служение на Стан Тоулър“, „Цикъл на победоносното даване“ и „Всеобхватно качествен живот“. Стан и съпругата му Линда имат двама женени снове, Сет и Адам, и живеят в Оклахома Сити.

ЛУИ Е. БЪСЪЛ е директор на Световната мисия към Църквата на Назарянина. Бил е пастор, областен водач и мисионер на Вирджинските острови и е служил като мисионерски директор и първи областен суперинтендант на дейността, започната от него в Доминиканската република. Автор е на многобройни статии върху светостта и църковния растеж и е съавтор на „Всеки един да спечели един: цялостна стратегия за ефективно лично евангелизиране“. Луи и съпругата му Елън имат две деца, Бет и Джон, и живеят в Шони, Канзас.

БЛАГОДАРНОСТИ

Специални благодарности на Джери Брекайзен, Джим Уилямс, Анет Феръл, Пат Дайамънд, Елън Бъсъл, Линда Тоулър и Делорис Ленърд, а също и на Бони Пери, Бари Ръсъл, Ричард Бъкнър и целия екип на „Бийкън хил“.

Специални благодарности на семейството на Бруно Ради за разрешението да използваме материали от неговите поучения и съчинения относно молитвените клетки.

ВЪВЕДЕНИЕ

Не непременно големите имена оказват най-голямо въздействие. Просто си помислете какво Анания е направил за християнството! Анания, последовател на Исус Христос от Ранната църква, вероятно не би бил интервюиран в новинарските емисии. Вероятно не би бил тема на авторите на блогове в интернет. И вероятно не би бил избран за член на съвета на някоя деноминация или парацърковна организация. Почти нищо не се знае за този човек, освен неговото свидетелство: „човек благочестив по закона, одобрен от всички живеещи там юдеи“ (Деян. 22:12).

Без този верен Господен слуга можеше да се лишим от поучението в посланията до Тимотей. Насърчението от Посланието до филипяните нямаше да е в Библията. Какво би бил нашият християнски живот без разтърсващото описание на Христос в Колосяни? Помислете си колко е обогатен животът ни от съчиненията на апостол Павел! Негов учител е бил Анания.

СЪЗДАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ

Исус Христос дава поръчение на Църквата, което не се е променило в хода на историята: „Идете и създавайте ученици“ (Мат. 28:19). Това е една от най-важните нейни цели. Всъщност, програмата на местната църква е непълна без план за евангелизиране, и особено план за обучение на новопоявявали как да станат посветени ученици на Христос.

„Всеки един да обучи един“ е предизвикателство да поемеш една от най-значимите задачи на личното си служение: изграждането в ученичество. Евангелизирането е библейски приоритет. Предишната ни книга „Всеки един да спечели един“ очерта стратегия за ефективно евангелизиране. „Всеки един да обучи един“ е стратегия за по-нататъшна работа с тези, които си спечелил.

Ще се научиш да въвеждаш новия последовател на Господ Исус Христос в значимото и могъщо царство на духовната дисциплина и покорство на Божието слово. Твоят „ученик“ ще се научи не само как да се моли и да чете Библията, но и как да прилага духовните умения на практика:

- как да придобива, като дава;
- как да споделя вярата си;
- как да има духовно влияние в своя дом.

Ученичеството е в самата сърцевина на жизненото християнство. Исус има ученици – обучаеми, които прилагат Неговите принципи по

такъв начин, че повлияват на целия свят. Независимо дали водиш малка група, или се срещаш с някого на четири очи, принципите на „Всеки един да обучи един“ ще ти осигурят необходимите средства да въздействаш върху живота на други.

НОВ УЧЕНИК ЗА ВСЕКИ ОБУЧАВАЩ

Книгата е разделена на три части. *Първият раздел* е за новия ученик. Има осем дисциплини, които всеки последовател на Исус Христос практикува: стремеж към святост, лично поклонение, съвместно поклонение, съблюдаване на тайнствата, свидетелстване, изграждане на ученици и църковно членство. Този раздел може да се използва от обучаващия за преподаване в клас, за срещи на четири очи с ученик или като учебна програма за изучаване в малка група.

Вторият раздел е предизвикателство да станеш обучаващ. Той ще ти даде виждането, стратегията и методите, с които да помогнеш на други да израстват в своята вяра, включително относно стремежа им към святост. Всяка глава включва доказани принципи за водене на новоповярвали от точка А до точка Б и по-далеч. Ще се научиш как да умножаваш служението си чрез други, като използваш плана О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е. Твоят обучаващ ще придобие знания как да учи други да бъдат „обучаващи“ – как да изгражда ученици с виждане за достигане на невярващите и основаване на църкви. Планът обединява осем цели в процеса на изграждане на ученици:

- Оформяне на целенасочено приятелство с ученика;
- Бъди наясно с равнищата на духовно разбиране на ученика;
- Установи система за духовна подкрепа;
- Често поддържай връзка с ученика относно духовния му напредък/ нужди;
- Естествено приобщи ученика към живота/ служенията на църквата;
- На ежедневен принцип се моли за духовното израстване на ученика;
- Изследвай духовните дарби на ученика;
- Екипирай и включи ученика в служение.

Третият раздел е с помагала за обучаващи. Той включва ръководства за изучаване на уроците, практични листовки за раздаване на отделни хора или групи и налични ресурси за новоповярвали. Включва също стратегии за основаване на църкви и църковен растеж. Много от ресурсите в третия раздел са включени също в компактдиска на „Всеки един да обучи един“ за справка, размножаване или адаптиране от местната църква.

ЧОВЕК ПО ЧОВЕК

Всяка страница е посветена на това да ти помогне да съзиждаш Царството човек по човек. Молитвата ни е Бог да използва този материал – и най-вече да употребява теб – за да укрепява християните във вярата им и да поражда виждане за църковен растеж.

—Стан Тоулър и Луи Е. Бъсъл

ПЪРВИ РАЗДЕЛ

ДА СТАНЕМ УЧЕНИЦИ

① СТРЕМЕЖ КЪМ СВЯТОСТ

Всеки успяващ човек си поставя цели. Независимо дали в бизнеса, спорта или служението, онзи, който е достигнал следващото ниво, е бил решен да извърви пътя до него. Същото се отнася и за духовното ти пътуване с Бога.

Започнал си своето пътуване:

- Осъзнал си нуждата си (Римл. 7:18-20);
- Доверил си се на Бога да ти даде ново начало (2 Кор. 5:17);
- Изповядал си греховното си непокорство на Неговата воля и Неговото Слово (1 Йоан. 1:9);
- Помолил си се и си поканил Божия единороден Син, Господ Исус Христос, в своя живот (Откр. 3:20);
- Повярвал си, че Той ти е простил за миналото ти (Римл. 10:9-10);
- Обещал си да водиш нов живот на вяра в Него (Гал. 2:20);
- Заловил си се да направиш, *каквото е необходимо*, за да бъдеш, *каквото Той иска да си* (Фил. 3:11-12).

1. ИЗРАСТВАНЕ

Новозаветният автор Петър внушава, че човек продължава да *върви*, като *расте*: „Но растете в благодатта и познаването на нашия Господ и Спасител Исус Христос“ (2 Петр. 3:18). Виждаш ли двата елемента на този растеж? Първо, „растете в благодатта“. Твоето духовно израстване се дължи на силата, насоките и утвърждаването, които Бог ти дава. „Благодатта“ означава, че то е дар. Не можеш да го заслужиш. Не можеш да го купиш. Разчиташ на Бога за него. Той просто ти дава необходимото, за да се уподобяваш все повече на Него.

2. УЧЕНЕ

Вторият елемент описва твоето участие: да израстваш в „познаването на нашия Господ и Спасител Исус Христос“. Как израстваш в познание? Дисциплинираш се да изучаваш и прилагаш онова, което научаваш от Словото Му: „Старай се да се представиш одобрен пред Бога работник, който няма от какво да се срамува, като излагаш право словото на истината“ (2 Тим. 2:15). Работникът работи, а работата изисква дисциплина: „Никой, който служи като войник, не се заплита в житейски работи, за да угоди на този, който го е записал за войник. И ако някой се състезава

в игрите, не получава венец, ако не се е състезавал по правилата. Само трудещият се земеделец трябва пръв да вкуси от плодовете“ (ст. 4-6).

3. УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ

Всеки от примерите, използвани от апостола – войникът, спортистът и земеделецът – описва човек с голяма целенасоченост, посвещение и решимост. Те се стремят към съвършенство. Това не означава, че са съвършени във всичките си действия. Просто означава, че са „съвършени“ в посоката и намерението си. Те се стремят да вършат и да бъдат най-доброто, което могат.

Войникът се фокусира върху физическата си форма, военните похвати и оръжията, за да изпълнява заповеди от своя командир. Спортистът се фокусира не само върху физическата си форма, но също върху първостта и упражняването, за да достигне до максималните възможности на своето тяло. Земеделецът се фокусира върху засаждане, отглеждане и прибиране на реколтата от онова, което е било засято, като използва всички подходящи оръдия за целта.

Войникът, спортистът и земеделецът може да имат всички запаси, необходими за изпълнение на задачите им, но без дисциплинирани и усърдни усилия няма да постигнат целите си.

Каква е твоята цел? Бог вече я е изявил ясно в Библията: „Препашете се през кръста на вашите помисли“ (от англ.: „подгответе умовете си за действие“ – бел. пр.). Бъдете въздържани и имайте пълна надежда за благодатта, която ще ви се даде, когато се яви Исус Христос. Като послушни деца не се съобразявайте с първите страсти, които имате във времето на незнанието си; но както е свят Този, Който ви е призовавал, така бъдете святи и вие в цялото си поведение; защото е писано: „Бъдете святи, понеже Аз съм свят“ (1 Петр. 1:13-16).

4. ПОСВЕЩЕНИЕ

Бог иска да бъдеш духовно завършен, да бъдеш „изцяло свят“. Призован си да бъдеш като Него в своето отношение и действия. Как изглежда това? Изглежда като живота на Исус: „Имайте у себе си същото съзнание, което беше и у Христос Исус“ (Фил. 2:5). Ти си последовател на Христос – християнин (един от Христовите), някой, който се стреми да бъде като Него във всичко, което прави. Ти си Негов „ученик“ (учещ се, последовател). Имаш посвещението да Му се покоряваш и да се учиш как да бъдеш като Него.

Посвещението е знак за стремеж към съвършенство. В света на спорта, например, състезателят по голф Тайгър Уудс може да е най-добрият на всички времена. Дългите му начални изстрели, умението му да

запраща с къс удар топката върху ниско окосената тревна площ около дупката и точността, с която я вкарва, са го направили преуспял спортист. Но умението му не се е появило просто така. Той е прекарал безчетен брой часове в упражняване. Изстрелвал е топки върху игрището. Упражнявал се е да поставя топката по определен начин върху тревната площ. Учил се е как да я отправя към дупката с точно премерен удар. Дисциплинирал се е да играе голф според правилата.

Ти може да не си най-големият състезател по голф в света, но може да се упражняваш като такъв. Може да работиш върху запращането на топката, като я изстрелваш от купчинката пясък на началната площадка отново и отново, ден след ден. Може да се научиш да „усещаш“ голфа, като усърдно упражняваш късите удари, с които топката се насочва към финалната тревна площ около дупката. Може да се научиш да я вкарваш с лек удар, а после да практикуваш лекия удар час след час. Можеш да се научиш на „правилата на играта“.

По подобен начин даже и да не те считат за най-великия християнин, живял някога, може да се упражняваш като такъв.

- Може да дисциплинираш ума си да научиш всичко, което можеш, за Христос и Библията.
- Може да Му подражаваш в своята любов и служене на другите.
- Може да „подравниш“ сърцето си с принципите, на които е учил, и да се „прицелиш“ в това да живееш според тях.
- Може да решиш да живееш според правилата, написани в Библията. Всъщност може да бъдеш най-добрият последовател на Христос, който е възможно да бъдеш!
- Може да се стремиш към святост.

5. УВЕРЕНОСТ

Какво се включва в този стремеж? Първо, бъди сигурен в спасението си. Когато си приел Христос в сърцето си като акт на вяра, си бил спасен от своето състояние на погиващ (Тит 3:5-7). Бил си далеч от Бога, грехът ти (нарушаването на Неговия закон преднамерено: „Всеки, който върши грях, върши и беззаконие, защото грехът е беззаконие“ (1 Йоан. 3:4) те е разделял от Него. А нарушаването на закона е означавало понасяне на наказанието: „заплатата на греха е смърт“ (Римл. 6:23а). Бил си духовно мъртъв – мъртъв за Божията воля (Неговата цел за твоя живот) и за Словото на Бога (Неговите писани правила и обещания). Заслужавал си „заплатата“ (наказанието), което е (духовна) смърт. Но Бог те е възлюбил толкова много, че е осигурил път за връщане при Него – път на живота. Платил е цената за твоето спасение от изгубеното ти състояние, като е предложил единородния Си Син Исус за твой Изкупител. „Божият дар

е вечен живот в Христос Исус, нашия Господ“ (Римл. 6:23б). Било е така, сякаш съдия по време на процес е произнесъл смъртна присъда и после е бил екзекутиран на мястото на затворника.

В мига, в който си казал на Бога колко съжаляваш за непокорството си спрямо Неговата воля и Слово и си помолил Христос да дойде в живота ти и да бъде Господ на твоя живот (покаял си се, т.е. отвърнал си се от греха и си се обърнал към Бога), всяка проява на непокорство е била простена и забравена: „ще покажа милост към неправдите им и греховете им (и беззаконията им) няма да помня вече“ (Евр. 8:12).

Навярно ти се е случвало да бъдеш в просторен търговски център и изведнъж да осъзнаеш, че не знаеш къде се намиращ. И навярно си спомняш как си гледал окачена табела с карта на нея, а на картата е имало голям Х с думите: „Вие сте тук“. Има няколко знака, които ти дават уверението, че си били намерен, че си бил спасен от изгубеното си състояние.

- *Божие то обещание.* Бог не може да лъже – това противоречи на самия Му характер: „Павел, слуга на Бога и апостол на Исус Христос, за подпомагане вярата на Божиите избрани и познаване на истината, която е по благочестието, в надежда за вечен живот, който преди вечни времена е обещал Бог, *Който не лъже*“ (Тит 1:1-2, курсивът е на автора). Може да си сигурен, че си бил спасен от своето изгубено състояние – че си Божие дете чрез вяра в Господ Исус Христос, защото Бог е казал, че си (Йоан 1:12).
- *Свидетелството на Святия Дух.* Бог Святи Дух ни учи за Бог Син (Йоан 15:1-16). Той разкрива Христовата сила и Неговото дело в сърцето на вярващия християнин (Римл. 8:11). Той е дошъл също да ни даде увереност, че принадлежим на Бога: „Така самият Дух свидетелства заедно с нашия дух, че сме Божии чед“ (ст. 16). Святият Дух е този, който ти дава уверението, че твоята вина е простена и имаш мир с Бога.
- *Плодът на Духа.* Когато засадиш нещо – дърво или растителна култура, например – очакваш то да даде доказателства за това какво е, докато израства. Святият Дух произвежда „доказателства“ в живота ти, че принадлежиш на Бога чрез вяра в Господ Исус Христос; че си започнал да растеш в Него. Тези доказателства се проявяват в твоето отношение и действия: „А плодът на Духа е: любов, радост, мир, дълготърпение, благост, милосърдие, вяроност, кротост, себеобуздание“ (Гал. 5:22-23). Вътре в себе си имаш ново „аз“, което се разкрива външно.
- *Смяната на посоката.* Друг знак, че си спасен, е промяната, породена от вярата в твоя живот. „Затова ако някой е в Христос, той е ново създание; старото премина; ето, [всичко] стана ново“ (2

Кор. 5:17). Приоритетите ти са се променили. Искаш да бъдеш с други християни. Проявяваш нов интерес към четенето на Библията. Посещаването на църква има нов смисъл. Сега молитвата е нещо повече от благодарение за храната преди ядене – искаш да разговаряте с Бога.

- *Желанието за служене.* Като „един от Христовите“ (християнин), виждаш нещата в нова светлина – Божията. Където виждаш нужда, искаш да съдействаш за задоволяването ѝ. Искаш да вършиш Божието дело.

„Исус обикаляше всички градове и села и поучаваше в синагогите им, и проповядваше благовестието на царството; и изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ. А когато видя множества, смил се над тях, защото бяха отрудени и пръснати като овце, които нямат пастир. Тогава каза на учениците Си: Жътвата е изобилна, а работниците – малко; затова се молете на Господаря на жътвата да изпрати работници на жътвата Си“ (Мат. 9:35-38).

Исус е донесъл със Себе Си тази милост в сърцето ти. Имаш копнеж да служиш на безпомощните и страдащите. Имаш копнеж да споделяш с другите какво Бог е направил за теб. Искаш да отговориш на Божия призив за „работници“. Този интерес сам по себе си е знак, че Му принадлежиш.

- *Жаждата за святост.* Докато се запознаваш с Божието слово и му се покоряваш, скоро ще искаш всичко, което Бог предлага. И скоро ще осъзнаеш, че Бог има за теб даже още повече. Ще желаеш да се стремиш непрестанно към свят живот. (Спомни си, че именно към това те е призовавал Бог: 1 Петр. 1:13-16.) Докато продължаваш да се стремиш към святост, ще откриваш области в своя живот, които можеш да предадеш на Него. Ще стигнеш дори до момент, в който ще вземеш решение да предадеш всяка област от живота си на Него (опитност, следваща спасението, която се нарича „освещение“ – да си „отделен“ за свята употреба).

6. ПРОСТИРАНЕ НАПРЕД

Както казахме, като християнин, имаш цел, която Бог ти е дал. Трябва да се стремиш към святост. Чрез вяра си поканил Исус да дойде в живота ти. И пак чрез вяра може да Го помолиш да поеме пълен контрол над живота ти. Като пример, представи си, че развеждаш Исус из „дома“ на твоето сърце. Представи си как Го завеждаш във всяка стая, като по-

сочваш нещата, които смяташ за най-важни. Накарал си Го да се почувства добре дошъл в твоя „дом“.

Но представи си, че отидеш една стъпка по-далеч с топлото си посрещане. По време на „обиколката“ си открил някои неща, които се нуждаят от поправка (напр. открил си непокорство, егоизъм или желания за нещата от миналото ти). Те просто не пасват на твоя „дом“, откакто си станал християнин. Нуждаеш се от радикално преустройство. Решаваш, че най-добрият начин е да помолиш Исус не просто да направи „ремонт“, а да влезе във владение като собственик. Решаваш да Му дадеш своя „дом“ и да Му позволиш да извърши, каквото има нужда да се върши с него. Библията ни говори за тази опитност: „Моля ви... поради Божиите милости да представите телата си в жертва жива, свята, благоугодна на Бога, като ваше духовно служение“ (Римл. 12:1).

Сигурен си в спасението си и си сигурен, че искаш всичко, което Бог има да предложи. Простираш се напред. Покоряваш Му се. Предаваш се на волята Му за твоя живот. И имаш копнеж да бъдеш напълно Негов. Поздравления! Тръгнал си на велико приключение: стремежа към святост.

② ЛИЧНО ПОКЛОНЕНИЕ

„Таймаут“ (от англ. „прекъсване, кратка почивка, пауза“ – бел. пр.) се нарича дисциплинираният акт да спреш онова, което вършиш, и да се съсредоточиш върху нещо друго. Всички ученици (учещи, последователи) на Исус Христос се нуждаят от ежедневен, духовен „таймаут“: време, през което да разсъждават върху това, което Бог *е* направил, *прави* и *ще* направи за тях. Време за духовен отдих. Време да имат духовно размишление. Време да сменят духовните посоки.

Времето за лично поклонение – далеч от заетостта или шума на деня – е нещо задължително за всеки израстващ християнин. „Но какво да правя по време на този таймаут?“ – може да попиташ. Има поне пет ключови компонента на ежедневното време за лично общение.

1. МОЛИТВА

Всяко взаимоотношение започва с общуване. Молитвата е комуникационна връзка между хората и Бога. Тя е толкова проста, колкото говоренето. Молитвата изразява любовта ти към Бога и упованието ти на Него да задоволи твоите ежедневни нужди – физически, духовни, социални, финансови и емоционални.

Нека да разгледаме тази важна част от личното ти поклонение.

А. Какво е молитвата?

От всички въпроси, които последователите на Исус е можело да Му зададат, докато е бил на земята, те избират да Го попитат за молитвата: „И когато Той се молеше на едно място, след като свърши молитвата, един от Неговите ученици Му каза: Господи, научи ни да се молим“ (Лука 11:1). Може би имаш въпроси за молитвата.

(1) Молитвата е говорене на Бога. Тя е най-великата „политика на отворени врати“ от всички: Бог, Господарят на вселената, те кани да влезеш в „тронната небесна зала“ и да Му говориш за всяко нещо, което имаш на сърце. „Затова нека пристъпваме с дръзновение към престола на благодатта, за да придобием милост и да намерим благодат, която да помага в подходящото време“ (Евр. 4:16).

(2) Молитвата е откликване на Бога. Общуването включва и слушане. Бог иска не само да бди над теб и да подsigурява нуждите ти, но също и да ти дава ежедневни напътствия. Резултатната молитва изисква добро слушане. Бог казва на Своя народ Израил: „И така, чуй, Израелю,

и внимавай да ги вършиш, за да ти бъде добре и да се размножите много“ (Вт. 6:3).

Как ти говори Той? Той говори поне по четири начина:

- *Говори ти чрез Библията.* Тя е написана, за да бъде твой пътеводител за живота: „Твоето слово е светилник за краката ми и виделина на пътеката ми“ (Пс. 119:105). Като ходиш в нейната „виделина“, ходиш безопасно и сигурно.
- *Говори ти вътрешно.* Бог ще използва разума и съвестта ти, за да ти дава насока и потвърждение. „А когато дойде Онзи, Духът на истината, ще ви упътва към всяка истина“ (Йоан 16:13).
- *Говори ти чрез съветите на други християни.* Богоугодните съвети на други християни са друг начин, по който Бог ти дава напътствия, увереност или предупреждение. „Устните на праведния хранят мнозина“ (Пр. 10:21).
- *Говори ти чрез обстоятелствата.* Бог дори използва отворените и затворените врати в живота, за да ни води: „Но знаем, че всичко съдейства за добро на тези, които обичат Бога, които са призвани според Неговото намерение“ (Римл. 8:28).

Б. Защо трябва да се моля?

Причините за молитва са толкова много, колкото и преживяванията в живота ти. Ето няколко от тях:

(1) **Молиш се, за да изразиш нужда.** Исус казва: „Истина, истина ви казвам: Ако поискате нещо от Отца в Мое име, Той ще ви го даде... искайте и ще получите, за да бъде радостта ви пълна“ (Йоан 16:23-24). Бог те обича и иска да задоволи твоите нужди според Своята воля (Лука 11 гл.).

(2) **Молиш се за опрощение на грях.** Умишленото непокорство на Божиите писани закони (в Библията) е грях. Не е нужно да грешиш. Може да избереш да живееш според Божия закон. Но ако съгрешиш, имаш обещан източник на прошка. „Ако изповядваме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете и да ни очисти от всяка неправда“ (1 Йоан. 1:9).

(3) **Молиш се за изцеление.** Бог, Който те е образувал (Пс. 139:13), е способен да те възстанови. „Болен ли е някой от вас, нека повика църковните презвитери и нека се помолят над него, и го помажат с елей в Господното име. И молитвата, която е с вяра, ще избави страдалеца“ (Яков 5:14-15). Бог отговаря на молитвите ти според любящата Си цел за твоя живот, както и в отклик на твоята вяра.

(4) **Молиш се за нуждите на другите.** Апостол Павел казва: „винаги, във всяка моя молитва, като се моля за всички вас с радост...“ (Фил. 1:4). Като християнин, ти си „ходатай“, посредник. Носиш духовните,

физическите, финансовите или социалните нужди на другите пред Бога и се молиш от тяхно име.

(5) Молиш се за разрастването на Божието царство. Искаш хората навсякъде да знаят за Христос и предложението Му за спасение. Молиш се да бъдат изпращани мисионери до онези, които са изгубени без Христос (Йоан 14:6). И се молиш Бог да ти помогне да бъдеш част от това усилие.

(6) Молиш се за обществото и националните водачи. „И така, увещавам преди всичко да отправяте молби, молитви, прошения, благодарения за всички човеци, за царе и за всички, които са високопоставени, за да имаме тих и спокоен живот в пълно благочестие и сериозност“ (1 Тим. 2:1-2).

В. Кога трябва да се моля?

Ще разбереш кое е най-доброто време за теб за лично поклонение. Ето някои съображения, които да вземеш предвид:

- Сутрин ли се чувстваш по-активен и работоспособен, или вечер?
- Коя част от деня изглежда по-малко изпълнена с трескаво оживление?
- Кога няма да си толкова прекъсван от дейностите на другите въщи?

Г. Къде трябва да се моля?

Може да е трудно, но намери място, където си сам. Независимо дали е на открито, или на закрито, то трябва да е такова, на което да можеш да прекараш време сам с Бога. Виж примера от живота на Исус: „Товага хората, като видяха знамението, което Той извърши, казаха: Наистина, Този е пророкът, Който трябва да дойде на света. И така, Исус, като разбра, че ще дойдат да Го вземат насила, за да Го направят цар, пак се оттегли сам на хълма“ (Йоан 6:14-15). Исус често се е молил сам, на някой хълм.

Д. Как трябва да се моля?

Помниш ли, молитвата е говорене на Бога. Тя е естествен разговор. Не се изискват точно определени думи. Няма установен режим, но ако имаш основен „модел“ за молитва, това ще ти помогне да съсредоточиш вниманието си. Отново Исус ни дава пример в Мат. 6:9-14. Тези стихове съдържат една от най-познатите молитви в християнството – Господнята молитва. Излагането ѝ в общи щрихи ще ти даде модел за молитва.

(1) „Отче наш, Който си на небесата, да се свети Твоето име!“

Започни молитвата, като хвалиш Бога и Му благодариш за това, което Той е, както ни открива Библията, и за онова, което е направил за теб днес или през изминалото време (дни, седмици, месеци).

(2) „Да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, така и на земята!“

Моли се да се изпълнява Божията воля в твоя живот и в света (в дома ти, на работното място, в живота на твоето семейство, в църквата, в страната ти и в живота на нейните водачи). Моли се Бог да заема първото място.

(3) „Дай ни днес насъщния хляб“

Представи ежедневните си нужди пред Бога (това се нарича „молба“) и Го помоли да задоволи всяка от тях поотделно – духовни, физически, финансови, семейни – според Своята воля. Представи своите нужди за деня, както и нуждите на други хора – приятели, семейство, колеги, мисионери, пастори, национални водачи, хоспитализирани или други болни, скърбящи или самотни, с проблеми или финансови нужди – и помоли Бога да отговори според Своята воля (това се нарича „ходатайство“).

(4) „Прости ни дълговете, както и ние простихме на нашите длъжници“

Помоли Бога да прости всеки своеволен (преднамерен) грях в живота ти. Помоли Го също да прости всякакви постъпки или действия, извършени от другите против теб.

(5) „Не ни въвеждай в изкушение, но избави ни от лукавия“

Моли се Божията сила и мъдрост да ти помогнат да се изправиш лице в лице с области, в които си духовно уязвим (изкушения).

(6) „Защото е Твое царството и силата, и славата, до вековете. Амин!“¹

Хвали Бога, че държи в ръцете Си твоя живот и всичко около теб. Благодари Му, че ти е верен, че те обича и че ти е простил.

2. ЧЕТЕНЕ НА БИБЛИЯТА

Вторият компонент на времето ти за лично поклонение е четенето на Библията. Самюъл Лоугън Бренгъл, водещ християнски автор и комисар от Армията на спасението, е написал статия, озаглавена „Как да изучаваме Библията“. Неговата любов към Божието слово проличава от началните указания:

„Четете я и я изучавайте, както двама млади влюбени четат и изучават писмата си един от друг. Веднага щом пощата донесе писмо от неговата любима, младежът го сграбчва и без да чака да види дали няма друго писмо за него, бежешком се оттегля в някой ъгъл и чете, и се смее, и се радва над него, и почти го поглъща... Той размишлява над него ден и нощ и го препрочита отново и отново.“²

А. Какво е Библията?

В определен смисъл Библията (което означава „книга“) е една библиотека. Тя съдържа 66 различни „книги“ и писма, съставени под вдъхновението на Святия Дух от над 40 автори в продължение на 1600 години. Разделена е на две части: Стар завет и Нов завет.

Б. Защо да четем Библията?

Самата Библия говори за своите преимущества във 2 Тим. 3:16-17: „Цялото Писание е боговдъхновено и полезно за поука, за изобличение, за поправление, за наставление в правдата, за да бъде Божият човек усъвършенстван, съвършено подготвен за всяко добро дело“.

(1) Защото тя е даденото чрез вдъхновение Божие слово: „Цялото Писание е боговдъхновено...“ „Боговдъхновено“ означава „вдъхнато от Бога“. С други думи, Бог Святы Дух е „вдъхнал“ Своето послание в умоте и сърцата на онези, които са го написали и превели, за да го разберем ние. Тъй като Бог е вечен, Словото Му е вечно актуално.

(2) Защото тя ни запознава с основни учения (убеждения): „... и полезно за поука...“. Като ученици на Христос, за нас е важно да имаме добра основа за убежденията си (1 Петр. 3:15). Има много учители – на много религии, така че е важно да знаем кое е истинно и кое – лъжливо. Божието слово (Библията) е истинно: „Същността на Твоето слово е истина; и Твоите праведни присъди до една траят довека“ (Пс. 119:160). В него се разглеждат поне три важни сфери на истина:

- откъде сме дошли (сътворението);
- защо сме тук (смисълът на живота ни);
- къде отиваме, след като умрем (вечността).

(3) Защото тя ни учи как да живеем: „... за изобличение, за поправление, за наставление в правдата...“. Бог толкова ни обича, че ни е дал „Ръководство на притежателя“. Дал ти е указания как да живееш и как да поддържаш живота си за Него. Животът може да е труден понякога. Нуждаем се от насоките.

(4) Защото тя ни дава чувство за принадлежност: „... за да бъде Божият човек усъвършенстван...“. Независимо от твоя пол, възраст, раса, произход или икономическо положение, Бог иска да Му принадлежиш и да знаеш това. В 1 Йоан. 5:19-20 се казва:

„Знаем, че ние сме от Бога; и целият свят лежи в лукавия. Знаем също, че Божият Син е дошъл и ни е дал разум да познаем истинния Бог; и ние сме в Истинния, в Неговия Син Исус Христос. Този е истинският Бог и вечен живот“.

(5) Защото тя ни казва как да служим на Бога: „... съвършено подготвен за всяко добро дело“. Всеки ден ще имаш възможности да споделиш

ляш Божията любов с другите. Но как? Какво трябва да кажеш? Какво трябва да направиш? Библията е образец за изграждане на начин на живот, с който ще оказваш добро и богоугодно въздействие.

В. Как да четем Библията?

Нека да погледнем отново към книгата на Бренгъл „Как да изучаваме Библията“, за да открием някои напътствия относно четенето на Библията и прилагането им във времето за лично поклонение.³

- **„Четете я и я изучавайте, както двама млади влюбени четат и изучават писмата си един от друг.“** Чети я с очакване, че Бог ще ти разкрие Своята вечна любов в думите, които ще прочетеш. Моли се, преди да четеш.
- **„Четете... какво са направили учениците в Берия.“** (В Берия е имало църква в новозаветни времена.) Божието слово съобщава, че християните в Берия са приели поученията на Христовите учители „без всякакъв предразсъдък и всеки ден изследваха Писанията да видят дали това е вярно“ (Деян. 17:11). Чети я с отворен ум. Бъди готов да приемеш нейните истини. Изучавай я. Препрочитай отново библейските стихове. Използвай помагала за изучаване (коментари, бележки в учебна Библия, съвременни преводи и др.).
- **„Четете и изучавайте Словото не за да получите куп знания в главата си, а пламък в сърцето си.“** Чети я с копнеж да вършиш онова, което ти казва да вършиш, и да бъдеш такъв, какъвто ти казва да бъдеш. Нека тя да те вдъхновява за духовно величие!
- **„Следвайте внимателно хода на мисълта от стих в стих и от глава в глава.“** Тоест, имай система на изучаване. Например, чети поред Библията, по една книга наведнъж, в продължение на една година. Изучавай всяка глава от книгата. После разглеждай всеки стих от главата. Води си дневник за прочетеното, като си задаваш въпроси по всяка глава или стих:
 - „Каква е темата?“
 - „Какво трябва да науча?“
 - „Какво се откроява за мен?“
 - „За какво се говори там?“
 - „Какво ми казва да правя?“
 - „Какво ми казва да не правя?“
 - „Какво говори Бог на мен?“

3. ВКЛЮЧИ КНИГА ЗА ДУХОВНИ РАЗМИШЛЕНИЯ

Няма заместител на Библията: „И така, вярата е от слушане, а слушането – от Христовото слово“ (Римл. 10:17). Но включването на книга с ежедневни духовни теми към библейския ти прочит е допълнително измерение.

А. Каква книга с духовни размишления трябва да чета?

Някои от най-известните книги с ежедневни духовни размишления са: „Всичко от мен за Негова прослава“ от Осуалд Чеймбърс, „Потоци в пустинята“ от г-жа Чарлс Е. Каумън и „Сутрин и вечер“ от Чарлс Хадън Спърджън. Книгите с ежедневни духовни размишления обикновено поставят ударение върху някой библейски стих и след това го прилагат накратко към ежедневния живот.

Християнските книжарници и християнските страници в интернет предлагат не само класическите автори, но и по-съвременни материали. Издателската къща на твоята деноминация има подробен списък с книги, които ще ти дадат вдъхновяващи прозрения и цитати, подкрепящи ежедневния ти библейски прочит. Също така твоят пастор или ръководител на библейското изучаване може да препоръча любима книга с размишления за твоето време за лично поклонение.

Б. Кога трябва да чета?

Може да четеш ежедневни духовни размишления след твоята молитва и библейско четене или пък може да ги четеш като самостоятелна книга по друго време на деня. Святият Дух може да „открие“ някое изречение от твоя ежедневен духовен прочит, което да е точно от каквото имаш нужда за деня или за да отговори на въпрос за собственото ти пътуване на вярата.

4. СЪЗЕРЦАТЕЛНО РАЗМИШЛЕНИЕ

Духовният ти „таймаут“ ще бъде подсилен и ако прекараш време в съзерцателно размишление. Християнското съзерцание е съвсем различно от съзерцанието (медитацията), свързано с други религии. Съзерцание, което не се фокусира върху Бога и Неговото Слово, те прави духовно уязвим.

Променил си мисленето си, за да позволиш на Исус Христос да те направлява. Изпразването на ума от всякаква мисъл – особено от мисли за Бога – предоставя място на врага на твоята вяра, дявола (1 Петр. 5:8), да вмъква бунтовни мисли срещу Бога.

Християнското съзерцание може да включва размишляване върху библейски стих или думи от стих, които са били част от библейския ти

прочит, като позволяваш на Божието слово да „се всмуква във вътрешния ти човек“, както вода се всмуква в почвата.

5. ХВАЛЕНИЕ

Авторите на старозаветните псалми размишляват върху Божието присъствие по време на поклонение: „Влезте в портите Му със славословие и в дворовете Му – с хваление; славословете Го и благославяйте името Му“ (Пс. 100:4). Лично поклонение, което включва време за хваление, е качествено поклонение.

Що е хваление?

Хвалението е разсъждение върху Божия характер, доброта и вяроност. То изразява на глас онова, което чувстваш отвътре. Например тогава казваш на Исус колко много Го обичаш. Тогава изразяваш благодарността си към Него за това, което е направил за теб (като е умрял на кръста вместо теб, заплатил е цената за греховете ти, опростил е твоето минало и ти е дал надежда за бъдещето). „Христовото слово да се вселява във вас богато; с пълна мъдрост се учете и се уважавайте с псалми и химни, и духовни песни, като пеете на Бога с благодат в сърцата си“ (Кол. 3:16). Както съдържанието на хвалението ти може да е разнообразно, така и „форматът“ му може да варира:

- слушане на християнска музика;
- пеене на песен;
- съзерцателно размишление върху Божията доброта;
- четене на химни или песни.

Думата „поклонение“ произлиза от понятието „поклон“ (на английски „worship“, т.е. поклонение, идва от корен със значение „worthiness“, т.е. да си достоен – бел. пр.). Речникът дава за нея следното определение: „благоговение пред божествено същество или свръхестествена сила; също: конкретна проява на подобно благоговение“.⁴ Ползата от времето за лично поклонение не само ще обогати твоето духовно пътуване, но и ще ти даде по-положителен мироглед и по-голямо духовно влияние.

③ СЪВМЕСТНО ПОКЛОНЕНИЕ

Джон Уесли някога е казал, че никой истински християнин няма да отиде на небето сам. Християните се нуждаят един от друг. Личното поклонение е важно, но също така е важно да се покланяме с други християни в църковна обстановка. Църковната обстановка може да варира от голяма зала до малка сграда, или до всекидневната в някоя къща, но Писанието почти винаги говори за вярващи, събрани заедно. Всъщност вярващите са насърчавани да се събират заедно за време на общение и съвместно поклонение: „като не преставаме да се събираме заедно, както някои имат обичай да престават, а да се увещаваме един друг“ (Евр. 10:25). Съвместното поклонение е от жизнено значение за духовния ти растеж.

В Новия завет думата, преведена като „църква“, се среща повече от 100 пъти и в над 90 от тези случаи се отнася за група християни на конкретно място – с други думи, „местни църкви“. В дните на зараждането на църковната ера учениците на Исус Христос или са намирали място за общо поклонение, когато са пристигали някъде, или са създавали такава. Днес трябва да е същото. Посещаването на църква, в която Библията е на почит и се поучава, е важно за духовното ти пътуване. Християнските църкви са били образувани, за да осигурят място за задоволяване на духовните нужди на своите посетители.

1. ВАЖНОСТТА НА ЦЪРКВАТА

Има няколко причини за посещаване на местна църква, като всяка от тях е важна за духовния ти растеж. Нуждаеш се от църквата.

А. Нуждаеш се от духовната храна на църквата

Местната църква осигурява място, където се подхранва духовният ти растеж. Тя е място, където можеш да бъдеш хранен духовно. Нуждаеш се от нейните библейски проповеди и поучения. Нуждаеш се от нейното общение и съвет. Във физическия свят режим на хранене, в който липсват подходящите вещества, води до болести и немощ. Ако искаш да си в добра духовна форма, ще обръщаш внимание на духовното си хранене. Исус казва: „Работете не за храна, която се разваля, а за храна, която трае за вечен живот“ (Йоан 6:27).

Б. Нуждаеш се от напътствието на църквата

Както една река се нуждае от брегове, за да насочват нейната енергия и устрем, и ти се нуждаеш от „бреговете“ на някоя местна църква за духовна енергия и посока. В Евреи 13:17 се казва: „Бъдете послушни на вашите наставници и им се покорявайте (защото те бдят за душите ви като отговорни за тях)“. Молитвената загриженост на други вярващи в обстановката на местната църква може да те пази от вземане на погрешни житейски решения. Общата мъдрост на братя християни е голям източник на познание и помощ.

В. Нуждаеш се от служението на църквата

Професионалните служители и служителите миряни са получили дара да се грижат за теб духовно.

„А на всеки от нас се даде благодат според мярката на това, което Христос ни е дал... И Той даде едни да бъдат апостоли, други проори, други пък благовестители, а други пастири и учители, с цел да се усъвършенстват светиите, за делото на служението, за съзиждането на Христовото тяло; докато всички достигнем в единство на вярата и на познаването на Божия Син, в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота“ (Еф. 4:7).

Тези дарби се наблюдават в съвместното поклонение на църквата.

Нуждаеш се също от служението на църквата във време на преход. Служението на църквата ще ти съдейства с молитва, съвет, насърчение и поучение, за да помогне на теб и семейството ти да преминете през трудни времена. Ще споделя радостта ти от водното кръщение или брачната церемония. Ще споделя и скръбта ти при погребално богослужение.

Г. Нуждаеш се от дейностите на църквата

Църквата има график с дейности, които ще те подкрепят в твоето духовно пътуване. Нейните редовни богослужения ще повдигат духа ти и ще ти помагат да се съсредоточаваш върху Бога. Нейните редовни поучения ще ти дават прозрения от Библията и практически приложения за интелектуален растеж. Нейните групови изучавания ще създадат у теб усещане за семейство и ще ти помогнат да се свържеш с хора, които споделят твоите убеждения. Църквата е наречена „тяло“. Нейните части функционират в хармония една с друга и заедно черпят святост и помощ от Главата на Църквата – Христос. В Първото послание до коринтяните 12:27 се казва: „А вие сте Христово тяло и поотделно – части от Него“.

Д. Нуждаеш се от общението на църквата

Съвместното поклонение е възможност да срещнеш хора на всякаква възраст и с всякакви интереси, но споделящи една и съща вяра. Нуждаеш се от приятелството на други християни. Нуждаеш се от неофициалните събирания на църквата. Нуждаеш се от разнообразните ѝ дейности. Нуждаеш се от уверението, че имаш братя и сестри във вярата, които не само ще помогнат на теб, когато е необходимо, но ще предоставят помощ и на членовете на семейството ти. „Това, което сме видели и чули, него възвестяваме и на вас, за да имате и вие общение с нас; а пък нашето общение е с Отца и с Неговия Син Исус Христос“ (1 Йоан. 1:3).

Е. Нуждаеш се от управлението на църквата

Ти си настойник (управител) на Божиите ресурси: „Господня е земята и всичко, което има в нея, вселената и тези, които живеят в нея“ (Пс. 24:1). Като един от Христовите ученици имаш отговорност да използваш мъдро тези ресурси. Управлението на местната църква (нейната организация) ти дава възможност да употребяваш своето време, съкровища и таланти находчиво – по начин, който отдава почит на Христос и помага на другите да научават за Него.

2. ПОКЛОНЕНИЕТО НА ЦЪРКВАТА

Съвместното поклонение е нещо повече от дейност. То е преживяване. Бог обитава сред поклонението на Своя народ. Радостта, която Той дава, се лее от всеки израз на хваление. Любовта Му засенчва всяка обща грижа. Силата Му протича от всяко изговорено слово. Когато се събиращ заедно с други духовно търсещи, ти си укрепяван от тяхната сила, а слабостите им те предизвикват да влезеш в добра духовна форма. Освен това, поклонението е прибавяне на думи и действия към благодаренето ви за Божиата доброта. „Отдайте на Господа славата, дължима на името Му; донесете принос и влезте пред Него; поклонете се на Господа с великолепие свято“ (1 Лет. 16:29).

Общото поклонение не е развлечение за зрители. То е време, през което да изразиш действено любовта си към Бога – и вярата си в Него – като участваш в богослужението: с пеене, служене, даване, споделяне и учене.

А. Пеене

Пеенето на поклоннически песни е практика, която води началото си още от старозаветни времена. Всъщност старозаветните псалми са се използвали като текстове на песни. Преди да е имало местни църкви, вярващите в Бога са се събирали в обширни храмове или скинии. В ново-

заветни времена съвместното поклонение често се е състояло в по-тясна обстановка – и често в частни домове. Но независимо от обстановката, пеенето винаги е било съществена част от поклонението.

Може да нямаш страхотен глас, може даже да не си способен да изпееш правилно една мелодия, но участието ти в пеенето е важно поклонническо действие.

Б. Служене

В Псалом 100:2 се казва: „Служете на Господа с веселие; елате пред Него с радост“. Съвместното поклонение ти дава не само възможност да хвалиш Бога, но и възможност да използваш талантите си в Негова служба. При поклонението се проявяват много дарби:

- проповядване
- поучаване
- пеене
- свирене на инструмент
- участие в пиеса.

Не всички участници в поклонението са на подиума или сцената. Мнозина имат дарби, които се използват зад кулисите. Тяхното служене е част от цялостното поклонническо преживяване и допринася за него:

- разпоредители
- посрещачи
- екип по почистването или разполагането на оборудването
- техник по поддръжка на поклонението
- работник с децата в църквата
- работник в детската стая с най-малките.

В. Даване

В Библията се казва: „Отдайте на Господа славата, дължима на името Му; принесете приноси и влезте в дворовете Му“ (Пс. 96:8). Даването на Господа е също толкова част от службата за съвместно поклонение, колкото и всичко останало. При повечето богослужения има момент, в който се събира дискос. Християните дават за този дискос от наслада, а не по задължение. Те изпитват наслада да се покоряват на Господ при даването на своите десятъци и дарения. „Десятък“ означава „една десета част“. Даването на десятък представлява връщането на процент от вашите доходи обратно на Господ чрез местната църква. То е библейската норма за даване, а не норма на някоя организация (Мал. 3:10). Даренията са даване на нещо повече от десятъка.

Г. Споделяне

Времето за споделяне по време на съвместното поклонение включва нещо повече от даване на пари в дар. Може да даваш от себе си чрез

общение. Библията говори за начини, по които можем да си взаимодействаме с другите посредством дейностите на църквата:

- показване на приемане (Римл. 12:5);
- проява на разбиране (1 Петр. 3:8);
- проява на благодат (Еф. 4:32);
- проява на търпимост (Кол. 3:13);
- отдаване на почит (Римл. 12:10);
- помиряване (Римл. 14:19);
- насърчаване (1 Сол. 5:11);
- изразяване на християнска любов (1 Йоан. 3:11);
- предлагане на напътствие (Евр. 3:13).

Д. Учене

Местната църква е място, на което християните се срещат не само за да хвалят Бога, но и за да научават повече за Него. Тя е учебен център. Където и да са отивали водачите на Ранната църква, те са поучавали, а християните са учили: „А Павел и Варнава останаха в Антиохия и заедно с мнозина други поучаваха и проповядваха Господното учение“ (Деян. 15:35).

Програмата за християнско образование ще помогне на теб и семейството ти да разбирате Библията и начини за прилагане на истините ѝ във вашия ежедневен живот. Ще има много възможности, включително уроци в неделното училище и библейски изучавания в малки групи.

Проповедта, изнесена от пастора или от някой мирянин по време на богослужението, е не само за *вдъхновение*, но и за *назидание* – да назидаваш, да ви изгражда във вярата. Има някои начини, по които можеш да извлечеш максимална полза от времето за проповеди:

- Следи прочита в своята Библия;
- Води си записки, попълвай лист с план на проповедта;
- Попитай Бога как трябва да откликнеш на представените истини;
- Преглеждай бележките си по време на лично поклонение;
- Задавай въпроси на други християни относно някоя тема на проповед.

Съвместното поклонение има много да предложи на ученика на Исус Христос и по-важно от всичките му възможности и варианти е, че най-доброто, което ще *извлечеш от него*, ще бъде свързано с онова, което *влагаш в него*. Когато с цяло сърце допринасяш позитивно и открито за частите на това поклонение – и оставаш фокусиран върху Исус Христос, а не върху погрешните мнения или действия на другите – то ще бъде преживяване, което прави пълноценна цялата ти седмица.

④ СЪБЛЮДАВАНЕ НА ТАЙНСТВАТА

Хората в старозаветни времена са използвали ритуали, които да напомнят за важни духовни пътувания и събития. Например след като Исус Навин превежда израилтяните през река Йордан в земята, която Бог им е обещал, Бог дава следните указания:

„Изберете дванадесет човека от народа, по един човек от всяко племе, и им заповядайте: Вземете дванадесет камъка оттук, отсрещен Йордан, от мястото, където краката на свещениците стояха твърдо. Занесете ги със себе си и ги сложете на мястото, където ще пренощувате тази нощ.

Тогава Исус повика дванадесетте човека, по един от всяко племе, които беше избрал от израелтяните. И Исус им каза: Минете пред ковчега на Господа, вашия Бог, сред Йордан и вдигнете всеки по един камък на рамената си, според броя на племената на израелтяните, за да бъде това знак между вас. Утре, когато синовете ви попитат: Какво означават тези камъни?, тогава ще им отговорите: Те напомнят, че водата на Йордан се раздели пред ковчега на Господния завет. Когато ковчегът преминаваше Йордан, водата на Йордан се раздели. Тези камъни ще бъдат за спомен до века на израелтяните“ (Исус Навин 4:2-7).

Тайнствата са ритуали, установени от Христос, които да напомнят на Неговите последователи за важни моменти от тяхното собствено духовно пътуване. Речникът определя „тайнството“ като „християнски обред... който се извършва, за да бъде средство за божествена благодат или да бъде знак или символ за християнска реалност.“⁵ Исус иска от учениците Си да помнят две важни събития от Неговия живот: кръщението Му и Господнята вечеря (позната също като Евхаристия, което значи „благодарене“).

Първото, кръщението Му, е случаят, в който Неговият небесен Отец съобщава одобрението Си за живота и мисията на Исус, Неговия единороден Син, преди началото на Христовото земно служение: „И като се кръсти, Исус веднага излезе от водата; и, ето, отвориха Му се небесата и видях, че Божият Дух слиза като гълъб и се спуска на Него; и ето глас от небесата, който казваше: Този е възлюбеният Ми Син, в Когото е Мое то благоволение“ (Мат. 3:16-17). Кръщението на Исус не е „кръщение на вярващ“. Исус е бил безгрешен, така че за Него кръщението не е било

знак за опрощение или нов живот. Вместо това то е пример за покорство на задачата, която Неговият небесен Отец Му е възложил. То е било възможност небесният Отец да обяви, че Исус е Избраникът.

Второто събитие, което Христос иска християните да помнят, е Господнята вечеря – времето, когато Той се храни с учениците Си точно преди Своето разпятие. На тази трапеза Той им разкрива събитията около смъртта Си и нейното значение за последователите Му. „И когато ядяха, Исус взе хляб, благослови го и го разчупи, и като го даваше на учениците, каза: Вземете, яжте – това е Моето тяло. Взе и чашата и като благодари на Бога, даде им и каза: Пийте от нея всички! Защото това е Моята кръв на новия завет, която се пролива за прощаване на греховете“ (Мат. 26:26-28). Той дава указания на учениците Си да предлагат хляб и вино във възпоменание на Неговата жертва, като хлябът представя тялото Му, а виното – Неговата кръв.

Повечето християни съблюдават редовно тези две тайнства, кръщението и Господнята вечеря, по време на църковни богослужения. Обърнете внимание на важността им по пътя на вярата, извървяван от всеки ученик на Исус Христос.

1. КРЪЩЕНИЕ

Водното кръщение се съблюдава от повечето християнски църкви по един от следните три начина: поръсване (кръщаваният се поръсва с вода по главата), поливане (главният отслужващ свещенослужител поема в шепите си вода и я излива на главата на кръщавания) и потапяне (кръщаваният е натопяван от главния отслужващ свещенослужител в басейн, кръщелна вана или воден източник). Обикновено се предпочита кръщение чрез потапяне.

А. Важността на кръщението

Исус говори за кръщението като белег, удостоверяващ ученичеството. „Който повярва и се кръсти, ще бъде спасен; а който не повярва, ще бъде осъден“ (Марк 16:16). Исус също включва съблюдаването на кръщението в Своето поръчение към учениците да разпространяват Благата вест за Царството: „И така, идете и създавайте ученици измежду всички народи, и ги кръщавайте в името на Отца и Сина, и Святия Дух“ (Мат. 28:19). Така, както ритуалните умивания в Стария завет символизираха очистване от греха, това изобразява и кръщението в Новия.

Б. Целта на кръщението

Кръщението чрез потапяне символизира смъртта (влизането във водата) и възкресението (излизането от водата) на Исус Христос и отъждествяването на кръщавания с тях. Кръщението също обозначава „смър-

та“ на кръщавания за стария живот на бунт против Бога и „оживяването“ му за новия живот на покорство и вяра в Христос: „погребани с Него в кръщението, в което бяхте и възкресени с Него чрез вяра в действието на Бога“ (Кол. 2:12). Ритуалът на кръщението не те прави Божие дете. Ти си Божие дете чрез вяра в Господ Исус Христос. Кръщението е знак за пълно посвещение на Христос.

В. Свидетелството на кръщението

Кръщението не само утвърждава връзката на кръщавания с Бога чрез вяра в Исус Христос, но също свидетелства пред другите за тази връзка. Ритуалът на кръщението обикновено е наблюдаван от приятелите и семейството по време на църковно богослужение. В Новия завет има примери за свидетелството на кръщението:

- новоповярвали в деня на Петдесетница (Деян. 2:38, 41);
- новоповярвали от Самария (Деян. 8:12);
- етиопският скопец (Деян. 8:36);
- Савел (по-късно известен като Павел) – Деян. 9:18;
- коринтски християни (Деян. 18:8);
- ефески християни (Деян. 19:5).

2. ГОСПОДНА ВЕЧЕРЯ

Съблюдаването на Господната вечеря (позната също като Причастие) е било практика на новозаветните християни. Тяхното покорство на Учителя при съблюдаване на Господната вечеря става образец за всички християни. Павел напомня на църквата:

„Защото аз от Господа приех това, което ви и предадох, че Господ Исус през нощта, когато беше предаден, взе хляб и като благодари, разчупи и каза: Това е Моето тяло, което е разчупено за вас; това правете за Мое възпоменание. Така взе и чашата след вечерята и каза: Тази чаша е Новият завет в Моята кръв; това правете всеки път, когато пиете, за Мое възпоменание. Защото всеки път, когато ядете този хляб и пиете тази чаша, възвестявате смъртта на Господа, докато дойде Той“ (1 Кор. 11:23-26).

А. Елементите

Елементите, отслужвани при Господната трапеза, хлябът и виното, символизират Христовото обезпечаване на нашето спасение. Хлябът символизира тялото на Исус Христос, което е принесено и разчупено на Голготския кръст. Виното (заменено с гроздов сок в повечето протестантски църкви) изобразява Христовата кръв, пролята на този кръст.

Когато съблюдаваш Причастието, си спомняш и прославяш пълното посвещение, което Исус Христос е направил за твоето спасение.

Някои деноминации казват, че елементите стават действителното тяло и кръв на Христос, докато участниците ги приемат. Протестантите вярват, че те са само символи на тялото и кръвта на Христос. Тайнствата са наречени „средства на благодатта“. Тоест, Бог ги употребява, за да даде израз на Своето присъствие и благословения. Причастието също говори за общуване, така че съблюдаването на Господната вечеря е време за общуване между Бога и теб и между другите и теб.

Б. Подготовка за Господната вечеря

Някои местни църкви практикуват „затворено Причастие“, което означава, че богослужението с Причастие е запазено само за членове на съответната местна църква. Повечето църкви практикуват „отворено Причастие“, което означава, че участието в Господната вечеря е отворено за всички вярващи. „Вярващи“ – това е ключът. Възможно е да се съблюдава Причастието „недостойно“. В Библията се казва:

„Затова който яде хляба или пие Господната чаша недостойно, ще бъде виновен за грях против тялото и кръвта на Господа. Но да изпитва човек себе си и така да яде от хляба и да пие от чашата; защото който яде и пие, без да разпознава Господното тяло, той яде и пие осъждане за себе си“ (1 Кор. 11:27-29).

(1) Тези, които съблюдават Причастието, трябва да участват с вяра. Човек, който не е ученик на Исус Христос, може да приеме елементите, но няма да знае истинското им значение. Участието в Господната вечеря е акт, който свидетелства за пълното ни упование в жертвата на Христос и за това, че Той е единствената надежда за спасение от духовно изгубеното ни състояние: „И чрез никой друг няма спасение; защото няма под небето друго име, дадено на хората, чрез което трябва да се спасим“ (Деян. 4:12).

(2) Тези, които съблюдават Причастието, трябва да участват в разбирателство с Бога. За всеки неизповядан грях трябва да има покаяние. Сърце, изправно пред Бога, е сърце, което е готово да се покланя на Бога: „И кой ще застане на Неговото свято място? Онзи, който е с чисти ръце и с непорочно сърце“ (Пс. 24:3-4).

(3) Тези, които съблюдават Причастието, трябва да участват в разбирателство с останалите. Павел предупреждава, че ако има раздори с другите, това ще бъде пагубно. Христос умира, за да ни даде свято взаимоотношение с Бога и духовно единство с другите вярващи. Простителният дух е необходимо условие за християнина. Исус казва: „И така, като принасяш дара си на олтара, ако там си спомниш, че брат ти има нещо

против теб, остави дара си там, пред олтара, и първо иди и се помири с брат си, и тогава ела, и принеси дара си“ (Мат. 5:23-24).

Съблюдаването на тайнствата може да бъде време за духовно обновление и християнско общение. Докато ги съблюдаваш, моли се за Божието присъствие, бъди открит и честен пред Него и протегни ръце към другите в дух на християнска любов.

⑤ СВИДЕТЕЛСТВАНЕ

Свидетелстването е в „длъжностната характеристика“ на всеки последовател на Исус Христос. Исус казва: „Така е писано, че Христос трябва да пострада и да възкръсне от мъртвите на третия ден, и че трябва да се проповядва в Негово име покаяние и прощение на греховете между всички народи, като се започне от Йерусалим. Вие сте свидетели за това“ (Лука 24:46-48).

Вестта е прекалено добра, за да я задържаш в себе си: „Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине нито един, който вярва в Него, но да има вечен живот“ (Йоан 3:16). Ще искаш целият свят да знае. И точно това е, което Господ Исус иска да направиш: „Даде Ми се всяка власт на небето и на земята. И така, идете и създавайте ученици измежду всички народи, и ги кръщавайте в името на Отца и Сина, и Святия Дух, като ги учите да пазят всичко, което съм ви заповядал. И, ето, Аз съм с вас през всички дни до свършека на века“ (Мат. 28:18-20).

1. ПРИНЦИПИ НА СВИДЕТЕЛСТВАНЕТО

Казано най-просто, свидетелстването е споделяне на вярата ти. Съобщаваш на другите какво Исус е извършил за теб. Устно, на печатната страница или по интернет споделяш личен разказ за посвещението, което си направил, когато си поканил Господ в своя живот. В Мат. 28 гл. има няколко важни принципа, които могат да бъдат приложени при твоето свидетелстване.

А. Имаш най-големите пълномощия

Исус казва: „Даде Ми се всяка власт на небето и на земята. И така, идете...“ Изразът „и така“ променя всичко. Ти не свидетелстваш с авторитета на своето име. Свидетелстваш с авторитета на името на Господ Исус Христос. Това са пълномощията ти – Неговият авторитет е твоят духовен паспорт. Имаш духовно право да разказваш на всеки, когото срещнеш, за Божиата любов и прошка чрез вяра в Христос. Свидетелстването е даване на сведения от първа ръка за животопроменящото ти взаимоотношение с Бога. Това се вижда в живота на един от първите ученици на Исус: „Единият от двамата, които... Го последваха, беше Андрей, брат на Симон Петър. Той първо намери своя брат Симон и му каза: Намерихме Месия (което значи Христос). Като го заведе при Исус...“ (Йоан 1:40-42).

Б. Имаш най-голямото поръчение

„Създавайте ученици измежду всички народи, и ги кръщавайте в името на Отца и Сина, и Святия Дух.“ Представи си, Бог ти се доверява да участваш в оказването на положително въздействие по цялата земя! Ти си от Божия печеливш отбор. Планът на играта: да въздействаш напълно на един човек с Благовестието (Благата вест за Божията любов и прошка), а после на друг. Призован си да „удвояваш ученичеството си“ в живота на други хора, които на свой ред са призовани да удвояват *своето* ученичество и т.н.

В. Имаш най-голямото обещание

„Аз съм с вас през всички дни до свършека на века.“ Даже да си единственият на твоята улица, работа или в твоя дом, който говори за Исус, не си сам. Исус е обещал, че ще бъде там с теб, а Той споделя не само присъствието, но и силата Си.

2. ПЛАНОВЕ ЗА СВИДЕТЕЛСТВАНЕ

Ако се чудиш къде да приложиш на практика принципите за свидетелстване, новозаветната книга Деяния на апостолите ще ти даде най-добрия съвет. След като е разпънат и възкръсва от мъртвите – и преди възнесението Си на небето – Исус дава Своите последни земни указания на учениците. Това е планът за евангелизиране на света: „Но ще приемете сила, когато дойде върху вас Святият Дух, и ще бъдете свидетели за Мен както в Йерусалим, така и в цяла Юдея и Самария, и до края на земята“ (Деян. 1:8). Силата идва от Неговия Свят Дух – третото Лице на Троицата (Бог Отец, Бог Син и Бог Свят Дух (ср. Мат. 28:18), Който се открива в Деня на Петдесетница (Деян. 2 гл.). Картината е всеобхватна: Йерусалим, Юдея, Самария и краищата на земята. Всеки от споменатите райони е място, на което можеш да бъдеш свидетел. Нека да погледнем по-отблизо.

А. „Йерусалим“: на местно ниво

За учениците Йерусалим е собствена територия. Това е тяхната общност. Исус им дава указания да започнат свидетелстването си у дома. Същото се отнася и за теб. Първото ти „мисионерско поле“ е в твоята собствена общност. Това може да е в дома ти – сред членовете на твоето семейство. Може да е в местното ти училище. Първите, които трябва да разберат за новото ти взаимоотношение с Бога чрез вяра в Господ Исус Христос, са онези, най-близо до теб. Може да попиташ: „Как да започна?“.

(1) Започни със своето лично свидетелство. Медиите са пълни с послания, наречени „отзиви“, които подкрепят даден продукт. Някои от

отзивите са изказани спонтанно, но повечето са репетирани. Ето прост план за „рекламиране“ на най-добрия „продукт“:

- Какъв беше животът ми преди Исус Христос;
- Как Го срещнах;
- Как животът ми се е променил, откакто Той е в него.

Напиши го от начало до край. Упражни го. Ако можеш да споделяш, придържайки се към този прост план в продължение на една, най-много три минути, ти си поставил началото! Хората искат жив пример за вяра. Нуждаят се *ти* да им покажеш колко е важно да имат правилни взаимоотношения с Бога. Има случаи, в които може да се наложи да прочетеш свидетелството си дума по дума, но повечето пъти ще ти се иска да го предадеш по памет. То не трябва да звучи като предварително подготвена реч, а като сърдечно споделяне. С разговорна интонация и с искрени чувства предложи на хората възможност да вземат решение „за“ Христос.

(2) Заучи план на изложението си. Ясните упътвания са винаги важни, а са особено необходими, за да кажат на хората как да стигнат до небето. Да научим просто изложение на стъпките за правилни взаимоотношения с Бога чрез вяра в Господ Исус Христос, е начин да дадем ясно упътване. Ще откриеш такъв план в Библията. Може да решиш да си го напишеш и да го запазиш върху бележка или на корицата на Библията си.

- *Признай, че си съгрешил.* „Понеже всички съгрешиха и не заслужават да се прославят от Бога“ (Римл. 3:23). Обясни, че нарушаването на Божиите известни закони се нарича „грех“ и че грехът ни разделя от Бога. Пречи ни също да се радваме на изобилия и целенасочен живот, който Бог е предназначил за нас.
- *Повярвай, че Исус Христос е умрял за теб.* „А на онези, които Го приеха, даде право да станат Божии чедра“ (Йоан 1:12). Обясни, че според Библията онези, които съгрешават, умират духовно. Но Бог е осигурил начин да се родим отново духовно. Исус Христос е понесъл смъртното наказание заради нас.
- *Приеми и изповядай Исус Христос за Господ на твоя живот.* „Защото ако изповядаш с устата си, че Исус е Господ, и повярваш със сърцето си, че Бог Го е възкресил от мъртвите, ще се спасиш. Защото със сърце вярва човек и се оправдава, а с уста прави изповед и се спасява“ (Римл. 10:9-10). Обясни, че „да изповядаш“, означава „да се съгласиш“ с нещо. Обясни, че ние трябва да се съгласим с Бога, че единственият начин да получим прошка за греха си е, като го признаем, като съжаляваме достатъчно, за да се откажем да го вършим, и като приемем Исус Христос в сърцата си с вяра, за да поеме контрола над живота ни.

След като споделиш своя „благовестителски план“ с някого, може да го попиташ дали би искал да се моли с проста молитва, за да покани Исус Христос в сърцето си и да стане Негов последовател. Може да водиш в молитва и да поискаш събеседникът ти да я повтаря след теб. Ето примерна молитва:

Скъпи Господи Исусе, знам, че съм грешник. Вярвам, че Ти си умрял за греховете ми и си възкръснал от гроба. Сега се отвърждавам от греховете си и Те каня да дойдеш в сърцето и живота ми. Приемам Те за свой личен Спасител и Те следвам като мой Господ. Амин.

(3) Събери помощни материали. Вероятно си виждал презентации от търговци, водещи на семинари или учители, които включват визуални средства. Като свидетел може да имаш свои собствени визуални средства. Помощните материали подсилват посланието и осигуряват готови средства за по-нататъшно утвърждаване във вярата.

– *Библия.* Очевидно няма да искаш да вземеш огромна семейна Библия с теб, когато споделяш Евангелието, освен ако това не е единствената Библия, която имаш. Но ще искаш да имаш Библия (цялата или Нов завет). Библията е Божието слово. Ти не споделяш просто своите думи, споделяш Божието слово, посадено в сърцето ти. Отбележи стиховете в своята Библия, които шрихират плана за представяне на благовестията.

Също така помоли своя пастор или водач на група да ти даде някои стихове от Библията за по-нататъшно утвърждаване във вярата. По-нататъшното утвърждаване на нов ученик (такъв, който се е молил с молитва за спасение с теб) е първата стъпка, за да му помогнеш да ходи по новия път на вярата.

– *Литература.* Привлекателните, четирицветни (ако е възможно) брошури (печатни представяния на Евангелието) не само ти дават друг начин да споделиш вярата си с някого (във време, което ще е по-удобно за него или нея), но ще бъдат също непосредствен ресурс за по-нататъшно утвърждаване.

– *Книги или малки книжки.* Важно е да помогнеш на новия ученик да разбере, че четенето на християнска литература е съществено за духовния растеж. Помоли твоя пастор или водач на група да препоръча добра книга или малка книжка, за да ги споделиш с тези, на които свидетелстваш.

Книга или малка книжка, съдържаща историята на нечие духовно пътуване – от спасението до стремежа към святост – може да бъде точно средството, което ще накара някого да покани Христос в живота си или да види начини, по които да израства във вярата си.

Ето някои други „йерусалимски“ (местни) възможности:

- Създаване на група за библейско изучаване в твоя квартал;
- Доброволно участие в служение сред местното общество;

- Предложение свидетелството да бъде споделено по време на богослужение;
- Предложение да помогнеш на пасторския екип в твоята църква да посети живеещите в даден квартал, за да бъдат открити онези, които искат да знаят повече за Христос;
- Създаване на блог, в който се посочват подробности от духовното ти пътуване (и начини, по които хората могат да поканят Христос в живота си);
- Участие или трениране на участници в спортно служение сред местната общност.

Б. „Юдея“: на регионално ниво

Спомни си, че Христос иска от теб да занесеш Благовестието и отвъд собствената ти общност. Има съседни общности – и дори околни райони – в които може или да основеш свое служение, или да участваш в някое, което е вече основано от църквата ти. Възможностите могат да включват следното:

- Доброволно участие като спонсор или съветник в лагерно служение;
- Присъединяване към (или сформиране на) музикално служение или театрална група за пътуващи служения;
- Оказване на съдействие при основаване на нова църква;
- Доброволно оказване на помощ в милосърдно, хуманитарно начинание;
- Спонсориране на местно или регионално църковно служение.

В. „До края на земята“: на световно ниво

Последователите на Исус Христос са призвани към глобална мисия. Евангелието не е било предназначено за някоя отделна народностна група. То е предназначено за всички.

Исус казва: „И това благовестие на царството ще бъде проповядвано по целия свят за свидетелство на всички народи“ (Мат. 24:14). Ти си важна част от тази глобална стратегия:

- Моли се за мисионерството и мисионерите;
- Давай в полза на мисиите;
- Запиши се за мисионерско пътуване зад граница, ако е възможно;
- Отправляй насърчителни послания към мисионерите;
- Научавай за мисионерските полета и мисионерите;
- Помагай на други да разберат за важноста на мисионерството.
- Да си един от Христовите ученици, е възнуващо приключение! Просто си помисли: има *милиони*, които чакат да чуят чутото от теб, и милиони, които ще отговорят така, както ти си отговорил.

⑥ ИЗГРАЖДАНЕ НА ДРУГИ ВЯРВАЩИ В УЧЕНИЧЕСТВО

Изграждането на ученици е шестата „дисциплина“ на Христовия ученик. Вече си чувал за великото поръчение на Исус Христос: „Идете и създавайте ученици...“ (Мат. 28:19), и си чувал, че изграждането на ученици е възрастяване на други християни в тяхната вяра. Сега нека да поговорим за стратегията.

Най-високото ниво на изграждане в ученичество е Христовото. Само за три години на земно служение Исус не само проповядва пред множества от хора и ги поучава, но и ръководи едно непрестанно изучаване в малка група. Той подготвя 12 мъже, наречени „дванадесетте апостоли“, да осъществят глобално служение, което преобръща техния свят коренно. Те са Неговите ученици (Мат. 10:2-4).

Като изследваме служението на Исус с Неговите апостоли, получаваме прозрения за процеса на изграждане на ученици.

1. ТОЙ СЕ МОЛИ ЗА ТЯХ

На един от апостолите Той казва: „Аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра; и ти, когато се обърнеш, утвърди братята си“ (Лука 22:32). Исус е знаел как дяволът ще се опита да унищожи вярата на апостолите в Него. Знаел е, че житейската заетост често ще отвлича вниманието им. Знаел е, че ще бъдат изкушавани да тръгнат с тълпата, вместо да отстояват сами правото. Затова се е молил.

Когато Бог ти даде възможност да изграждаш в ученичество нови вярващи, започни изпълнението на тази задача с молитва. Постави ги в своя молитвен списък. Моли се всеки ден:

- Моли се да четат и изучават Божието слово.
- Моли се Святият Дух да ги облича със сила да живеят за Христос.
- Моли се членовете на семейството им или колегите да видят промяна в тях.
- Моли се да посещават местна църква редовно.
- Моли се врагът да няма власт над решенията, които вземат.
- Моли се да намерят своето място на служение пред Господ.
- Моли се да бъдат освободени от наркотична или друга зависимост.
- Моли се да изразтват във вярата.

Те ще се нуждаят не само от съветите ти, но и от твоите молитви. Бъди верен да се срещаш с тях. Но бъди също верен да се срещаш с Бога за тях.

2. ТОЙ ИМ СЛУЖИ

Исус учи на най-големите истини по най-простия начин. Това се вижда при призоваването на апостолите: „И като ходеше край Галилейското езеро, видя двамата братя – Симон, наречен Петър, и брат му Андрей, че хвърляха мрежи в езерото, понеже бяха рибари. Той им каза: Елате след Мен и Аз ще ви направя ловци на човеци. И те веднага оставиха мрежите и тръгнаха след Него“ (Мат. 4:18-20).

Исусовите ученици може да не са разбирали нищо от световно евангелизиране, но са били наясно с рибарския занаят. Исус ги среща там, където са.

Точно както ти си научавал – и продължаваш да научаваш – повече за Библията, тези, които изграждаш в ученичество, ще имат нужда да се учат. Те може да не са запознати с четенето на Библията, нито даже с Библията сама по себе си. Може да трябва да научат съвсем основни убеждения. Твоето търпение, докато ги учиш от тяхното ниво на разбиране, ще има голяма стойност.

3. ТОЙ ГИ НАСЪРЧАВА

Когато Исус изпраща апостолите Си да служат, Той не обрисова розова картина: „Ще бъдете мразени от всички заради Моето име; а който устои докрай, той ще бъде спасен. А когато ви гонят от този град, бягайте в другия; защото истина ви казвам: Няма да обходите докрай Израелевите градове, докато дойде Човешкият Син“ (Мат. 10:22-23). Исус не скрива трудностите, но им дава и надежда.

Онези, които изграждаш като ученици, може да имат доста наивна представа за това, какво означава да служиш на Господ. Няма да е добре да попарваш ентусиазма им, но също ще трябва да ги предупредиш, че да си християнин, включва притеснения, а не само приключения. Дяволът ще ги дебне (1 Петр. 5:8) и другите ще говорят за тях, но те трябва да знаят, че са на печелившата страна. Трябва да знаят, че на кръста Исус завинаги е спечелил победата за тях (Йоан 19:30).

- Насочи ги към обещанията на Божието слово.
- Насочи ги към пророчествата на Божието слово.
- Насочи ги към приоритетите на Божието слово.

4. ТОЙ ПРЕКАРВА ВРЕМЕ С ТЯХ

„И апостолите се събраха при Исус и Му разказаха всичко, каквото бяха извършили и каквото бяха поучавали. А Той им каза: Елате вие сами

на уединено място насаме и си починете малко. Защото мнозина идваха и си отиваха; и нямаха време даже да ядат. И отидоха с ладията на уединено място насаме“ (Марк 6:30-32). Исус иска те да знаете, че ученичеството не е само работа. Те се нуждаят и от време за отдих. Моментите на отдих са тези, в които Той може да има общение с тях.

Отдели време за човека, когото изграждаш:

- Включи периоди за отдих наред с периодите за изучаване.
- Заведи го с теб на концерт или семинар.
- Наслади се на общението, докато пиете по чаша кафе.
- Учи се да го опознаваш като личност и позволи и на него да те опознава.

5. ТОЙ ГИ УЧИ

Някои от най-добрите поучения, които апостолите получават, са в хода на служението. Възникват ситуации, които дават възможност на Исус да приложи духовна истина към случая. Така става, когато Той решава да нахрани хилядите хора, дошли да Го слушат: „Но учениците Му забравиха да вземат хляб и нямаха при себе си в ладията повече от един хляб. И Той им заръча: Внимавайте, пазете се от кваса на фарисеите и от кваса на Ирод“ (Марк 8:14-15). Урокът включва опасността от немарливо отношение. Исус ги учи, че духовната подготовка включва бдителност за лъжеучителите около тях.

Твоего изграждане на ученици няма да се съсредоточава само върху библейско изучаване, но ще включва и житейски уроци. Използвай появяващите се възможности, за да откриеш духовни приложения. Например смъртта на член на общността може да е добро време да поговорим за увереността в спасението или надеждата за възкресение. Също може да поискаш от човека, когото изграждаш в ученичество, да сподели преживяванията си от деня или седмицата. Тези преживявания ще бъдат свързващи звена към някаква библейска истина.

6. ТОЙ ГИ ПОПРАВЯ

Ще има моменти, в които ще трябва да поправиш изграждания от теб ученик относно мнения или действия, които противоречат на Божието слово. Исус е поправял Своите ученици:

„И когато влезе в една ладия, учениците Му влязоха след Него. И, ето, в езерото се надигна голямо вълнение, толкова силно, че вълните заливаха ладията; а Той спеше. Тогава се приближиха, събудиха Го и казаха: Господи, спаси ни! Загиваме! А Той им отвърна: Защо сте страхливи, маловерци? Тогава стана, смърми ветровете и вълните и настана голяма тишина“ (Мат. 8:23-26).

Тези, които изграждаш в ученичество, живеят в един враждебен свят. За тях ще е лесно да подражават на поведението на светските хора, включително на техните съмнения. Твоя задача ще е любящо и внимателно да изтъкнеш разликата между свето-глед и Христов възглед. Може да се използват насочващи въпроси, за да бъдат върнати учениците „в правия път“. Например може да ги попиташ как определено отношение или действие съответства на Божието слово. Уважението се спечелва. Ще трябва да покажеш на учениците, че:

- вярваш в тях;
- молиш се за тях;
- не разполагаш с всички отговори.

7. ТОЙ ГИ ЗАЩИТАВА

Като най-великия водач, живял някога, Исус често се застъпва за Своите ученици. В един случай Той едновременно защитава действията на апостолите Си и предсказва Своего възкресение:

„Дойдоха и Му казаха: Защо Йеоановите и фарисейските ученици постят, а Твоите не постят? А Исус им каза: Могат ли сватбарите да постят, докато младоженецът е с тях? Дотогава, докато младоженецът е с тях, не могат да постят. Но ще дойдат дни, когато младоженецът ще им бъде отнет, и тогава, през онези дни, ще постят“ (Марк 2:18-20).

Не само че си учител на своите ученици, но си и техен защитник. Следването на Христос често означава скъсване с предишни другари. Учениците ти вероятно ще се сблъскат с неразбиране от някои и директен присмех от други. Освен това Сатана, врагът на тяхната вяра, постоянно ще ги обвинява, че не отговарят на изискванията (Откр. 12:10). Нека онези, които изграждаш в ученичество, да знаят, че ще стоиш на тяхна страна дори когато други може да застават срещу тях. Това ще включва и духовно воюване със Сатана (Еф. 6:12).

- Изпрати им насърчително електронно писмо или бележка.
- Обади им се, когато чуеш за трудни моменти в живота им.
- Постоянно им напомняй, че си на разположение и се интересуващ от тях.
- Сподели някои обещания от Библията.

8. ТОЙ ГИ ПРЕДИЗВИКВА

Някои от тези, които оказват най-голямо въздействие върху другите, са хора, изправени пред най-големите предизвикателства. Предизвикателствата всъщност разпалват жар в сърцата им. Исус не призовава

апостолите Си за лек живот. Призовава ги за живот на предизвикателства:

„И като повика дванадесетте, започна да ги изпраща двама по двама и им даде власт над нечистите духове. Заповяда им да не вземат нищо за път, освен една тояга; нито хляб, нито торба, нито пари в пояса; но да обуват сандали. И, каза Той, не се обличайте с две дрехи. И им каза: В която къща влезете, оставайте в нея, докато си тръгнете оттам. И ако в някое място не ви приемат, нито ви послушат, като излизате оттам, отърсете праха изпод краката си като свидетелство против тях“ (Марк 6:7-11).

Те ще разчитат на Бога, не на собствените си усилия. Святият Дух ще трябва да ги облече със сила против техните противници.

Не се страхувай да отправяш предизвикателства към своите ученици. Постави някои цели и задачи. Например определен библейски прочит или време за молитва. Интересувай се по-нататък как се справят, за да разберат, че приемаш задачата насериозно. Определи някои евангелизационни цели. Състави молитвен списък с техни приятели или колеги, които се нуждаят да познаят Христос като Спасител, и после се ангажирай да се молиш за същите тези хора. Когато не са предизвиквани, хората често стават лениви или безразлични.

9. ТОЙ ИМ СЕ ДОВЕРЯВА

Исус възлага най-великото дело на света на 12 души, които нямат предишен опит. Затова Той ги призовава и обучава, определя работата им и ги насърчава, а после ги изпраща и разпитва. Както се разказва в Мат. 10:1: „И като повика дванадесетте Си ученици, даде им власт над нечистите духове – да ги изгонват и да изцеляват всякаква болест и всякаква немощ“.

Той е знаел колко верни ще трябва да бъдат. Знаел е колко смели ще трябва да бъдат. Знаел е колко самотни ще бъдат. И все пак им е възложил задачата да водят битка със самия пъкъл. Исус им се доверява.

Нека онези, които изграждаш в ученичество, да знаят, че им се доверяваш. Нека да знаят, че ти:

- им се доверяваш да вземат решения;
- доверяваш се на упованието им в Бога;
- доверяваш се на виждането им как да достигат други за Христос;
- доверяваш се на тяхното посвещение, направено с вяра.

Като невръстно дете, те ще трябва да се научат да ходят. Ще правят грешки. Може да наранят или да бъдат наранени. Няма да правят нещата

по „правилния“ начин. Но ще се нуждаят да знаят, че вярваш в тях, че се доверяваш на ходенето им с Господ.

„Идете и създавайте ученици...“. Призивът на Христос е също толкова актуален днес, колкото е бил, когато Той за първи път изговаря тези думи. Слушай Неговото ръководство. Търси някого, когото можеш да доведеш при изобилния живот. И наблюдавай, докато новоповярвалият израства във вяра и знание.

⑦ НАСТОЙНИЧЕСТВО

В Библията се казва: „А това, което тук се изисква от настойниците, е всеки да се намери верен“ (1 Кор. 4:2). Мъдрото и дисциплинирано използване на Божиите ресурси в твой личен живот е изключително важно. Всъщност в една от Своите притчи (които са истории от живота, поучаващи на духовни истини) Исус загатва, че ще бъде начело на „финансовата ревизия“. Исус учи последователите Си: „Един богаташ имаше настойник, когото наклеветиха пред него, че разпилявал имота му. И той го повика и му каза: Какво е това, което слушам за теб? Дай сметка за настойничеството си“ (Лука 16:1-2).

Настойникът е човек, който управлява авоарите на друг. Както споменахме, Бог не само е Творец на света, но всичко принадлежи на Него. Така и в Пс. 24:1 се казва: „Господня е земята и всичко, което има в нея.“ Бог има суверенните права върху всяко земно притежание.

Когато признаеш Неговото владение и права и решиш да управляваш внимателно тези авоари, ти си направил първата крачка на християнското настойничество. То включва мъдрата употреба на нашето време, нашите таланти и нашето съкровище.

Всяко библейско поучение относно изпълняването на функциите на настойник завършва с даването на сметка. Ще трябва да отговаряме за начина, по който сме използвали Божиите ресурси – независимо дали като грижа за планетата, или като поддържане на разплащателна сметка. Изискванията на Бога за даване са съразмерни с Неговите дарове към нас. А ние наистина сме Му задължени. Той ни е сътворил. Дал ни е библейски принципи, за да живеем в здраве и безопасност. Умрял е на кръста за нас. Осигурява храна, подслон, превоз, слънце, реки и т.н. Дори не може да се изброи всичко, което Бог ни е дал. Ето защо нашето настойничество на даровете Му отдава почит и принася благодарение на Него.

Забележете някои важни области на настойничество.

1. ВРЕМЕ

Всеки човек на земята започва деня с еднакъв брой минути и часове. В това отношение всички са равни. Но не всеки използва минутите и часовете на деня мъдро и дисциплинирано. Ето защо новозаветният автор казва: „И така, внимавайте добре как постъпвате – не като глупави, а като мъдри, като изкупвате благовремието, защото дните са лоши“ (Еф. 5:15-16).

Поради влиянието на греха възможността да употребяваме времето за егоистични и светски усилия винаги ще е налице. Християните са призовавани да „изкупват“ времето – да го изискват обратно и да го вкарват в употреба за устремяване към святост в личен план и в общността на вярата. Много несвързани с вярата стремежи могат да доведат до емоционална и духовна бъркотия – включително безпокойство, разрушени взаимоотношения и финансов крах.

Има начини да отдаваш почит и да принасяш благодарене на Бога, като връщаш част от времето си на Него:

- Участие като доброволец в служението на местната църква;
- Участие като доброволец в организация, свързана с църквата;
- Прекарвай определено количество време всеки ден в проявяване на внимание и загриженост към другите (съобщение по интернет, телефонно обаждане, бележка, писмо, помощ и др.);
- Имай ежедневно молитвено време, през което да представяш пред Бога външения на църковните, държавните и местните водачи;
- Посещавай приетите в болница или излежаващите присъда в затвора, като им споделяш Благата вест или предлагаш насърчение;
- Води библейско изучаване в малка група;
- Преподавай в неделното училище;
- Участвай в евангелизация в местната общност.

Списъкът може да продължава и продължава. Всеки ден Бог безвъзмездно ти дава чисто нови 24 часа. Християнското настойничество включва връщане на дял от тези часове обратно на Господ в знак на благодарност и като покорство спрямо Словото Му.

2 . СПОСОБНОСТИ

Помни, че на всеки човек е дадена способност, която може да се употреби за прослава на Бога: „Дарбите са различни, но Духът е същият. Службите са различни, но Господ е същият. Различни са и действията, но Бог е същият, Който върши всичко във всички човеци. А на всеки се дава проявяването на Духа за обща полза“ (1 Кор.12:4-7).

Може да ти се иска да свириш на синтезатор или да пееш като хвалителите на подиума или сцената. Възможно е даже да си способен да правиш тези неща, но ако не, имаш някоя друга дарба, която би могла да се използва в служба на Господа. Упражняваш настойничество, когато използваш таланта си за подпомагане и изграждане на Божието царство. Освен музика или говорене, всяка местна църква разполага с разнообразни задачи, които изискват разнообразни таланти. Ето някои от тях:

- готвене
- обслужване

- поддръжка на сгради
- поддръжка на превозни средства
- поддръжка на оборудване
- грижи за градината
- реорганизиране
- сключване на договори
- планиране
- шофиране
- телефониране
- изпращане на писма по пощата
- почистване
- боядисване
- писане
- проектиране и дизайн
- издателска дейност
- работа с компютърни системи
- осветление
- шиене
- набиране на средства
- дърводелство
- посещения
- обикаляне с цел проучване на мнения и убеждаване
- счетоводство
- функции на разпоредител
- посрещане
- отваряне на дома за дейности на църквата
- помагане като детегледач/ ка
- обучаване
- рекламиране
- маркетинг
- водопроводни услуги
- монтиране
- отопление и охлаждане
- актьорски изяви
- инспектиране
- картотекиране
- съветничество
- молитви.

Има нещо, което можеш да вършиш. Споделянето на таланта ти е начин да изразиш своята вяроност към Господ Исус Христос – в Неговата църква.

3. ИМАНЕ

Както забелязахме, Бог е установил стандарт за християнското даване. Нарича се „десятьък“. Това означава „една десета“. В Малахия 3:10 се посочва: „Донесете всички десетъци в съкровищницата, за да има храна в дома Ми, и Ме опитайте сега за това, казва Господ на Силите, дали няма да разкрия небесните отвори да излея благословение върху вас, така че да не стига място за него.“

В старозаветни времена „съкровищницата“ е била пристроена стая, в която поклонниците са донасяли част от реколтата си като „десятьък“ за подпомагане на поклонението в храма. За нас съкровищницата е местната църква.

Исус учи на практиката да се дава „десятьък“ в новозаветни времена: „Горко на вас, книжници и фарисеи, лицемери! Защото давате десятьък от джоджена, копъра и кимiona, а сте пренебрегнали по-важните неща на закона – правосъдието, милостта и верността, но тези трябваше да правите, а *онези да не пренебрегвате*“ (Мат. 23:23, курсивът е на автора). Щедростта никога не е била заместител на праведността. И двата принципа е трябвало да се спазват – тогава и сега.

Даването на десятьък (една десета) е възможно най-справедливият стандарт за даване. Този, който е спечелил твърде малко, е наставляван да даде същия процент като онзи, който е спечелил повече. И двамата получават едно и също обещание: „И Ме опитайте сега за това... дали няма да разкрия небесните отвори да излея благословение върху вас, така че да не стига място за него.“ Казано по същество, Бог е обещал да благослови даването на десетъка – а също и даващия!

Предоставянето на нашето съкровище на Господ е точно толкова важно, колкото предоставянето на времето и талантите ни. За израстващия в зрялост християнин принасянето на десетъка не е задължение, а наслада (Пс. 40:8). Бог също изпитва наслада от нашето покорство в даването: „Всеки да дава, според както е решил в сърцето си, без да се скъпи и не от принуждение; защото Бог обича онзи, който дава на драго сърце“ (2 Кор. 9:7).

Може да започнеш да принасяш десетък, като заделяш една десета от дохода си и го даваш чрез местната църква. Ще постъпиш мъдро, ако заделяш 10 процента от приходите си и за спестявания. Ще бъдеш изненадан колко далеч ще стигнат другите 80 процента! Бог осигурява прираста. Обещал го е, а Той винаги спазва обещанието Си.

Но за Христовите ученици, които се отнасят сериозно към духовното си пътуване, даването на десетък е само началото. Те може да пожелаят да дадат дарение в допълнение към своя десетък. Едно нещо скоро ще научат: никога не можеш да надминеш Бога в даването!

8 ЦЪРКОВНО ЧЛЕНСТВО

Когато си станал последовател на Исус Христос, си станал част от Божието семейство (Йоан 1:12). Посвещението на едно организирано звено от това тяло (местната църква) – включително отъждествяване с нейните основни убеждения, участие в служенията ѝ и сътрудничество в ръководството ѝ – е стъпка, предприета с дисциплинираност. Можеш да посещаваш местна църква и без да си член на нейната организирана структура, но членството има реални преимущества.

1. ЦЪРКОВНОТО ЧЛЕНСТВО Е ВЪЗМОЖНОСТ ДА ЗАЩИТАВАШ ЦЪРКВАТА

Църквата (всички вярващи в Христос) е атакувана от своите врагове. Има някои, които се опитват да я унищожат отвън. Например някои държави са превърнали участието в организирана църква в престъпление. Като се присъединяваш към местна църква, ти защитаваш полагащото ѝ се по право място в обществото. Организираната църква е била в предните редици по време на най-големите битки за реформи в обществото – социални, съдебни, расови и образователни. Тя все още води някои от тези битки. Като се присъединяваш към дадена църква, вместо само да я посещаваш, ти публично се солидаризираш с борбата ѝ да подобри света.

Има такива, които ще се стремят да я унищожат отвътре. Духовните атаки на врага, Сатана, са карали нейните водачи да поставят неправилни приоритети. Вместо да се покорява на дадените ѝ първоначално заповеди за придвижване напред и проповядване на Благовестието по целия свят, Църквата на някои места е насочила вниманието си към задоволяване на собствените си нужди. Да си фокусиран върху Христос и направляван от Христос член на Църквата, е възможност да помогнеш тя да не се отклонява от курса си. Твоят издигнат глас и твоят вот са като кормило на кораб, което го движи в посоката, наредена от капитана. „Христос възлюби църквата и предаде Себе Си за нея, за да я освети, след като я е очистил с водно умиване чрез словото, за да я представи на Себе Си църква славна, без петно или бръчка, или друго такова нещо, но да бъде свята и непорочна“ (Еф. 5:25-27).

2. ЦЪРКОВНОТО ЧЛЕНСТВО Е ВЪЗМОЖНОСТ ДА СЕ СОЛИДАРИЗИРАШ С УБЕЖДЕНИЯТА НА ЦЪРКВАТА

Апостол Петър предупреждава: „Преди всичко знайте това, че в последните дни ще дойдат присмиватели, които с подигравките си ще ходят по своите страсти“ (2 Петр. 3:3). Може да се каже, че живеем в епоха на съмнения и неверие – епоха без категорични морални и религиозни позиции. Съществуващата в света модна тенденция „всичко може“ влияе отрицателно на почти всеки сегмент от обществото. Някой някога е казал, че ако не стоиш за нещо, ще хлътнеш по какво ли не. Местната църква стои за нещо. Местната църква е основана на убежденията (ученията) на Библията. Като се присъединяваш към местна общност от вярващи, ти способстваш за защитаването на основните ѝ ценности.

По време на подготовката, която повечето църкви искат от кандидатите за членове (които обикновено преминават курс за членство), ще научиш повече за библейските убеждения на църквата, от която ще станеш част. Ще бъдеш обогатен да се запознаеш с важността и актуалността на Божието слово.

3. ЦЪРКОВНОТО ЧЛЕНСТВО Е ВЪЗМОЖНОСТ ДА ИЗГРАДИШ РЪКОВОДНИ УМЕНИЯ

В повечето църкви изпълнението на ръководни функции е ограничено до техните членове. Присъединяването към местна църква ще ти даде възможност да развиеш или укрепиш ръководните си умения. Например, да си ръководител на отдел от неделното училище, изисква голяма част от същите умения, използвани при упражняване на надзор над работници.

Църквите предлагат и обучение на водачи. Това обучение не само може да ти помогне в църковното служение, но може да те направи по-ефективен и в други житейски сфери. Курс по детско поведение, например, би могъл да ти даде прозрения как да развиеш родителски умения.

Църковното членство обикновено отваря по-широки врати за възможности, отколкото получаващ, ако само посещаваш църква. На първо място, членството те запознава с най-лоялните и отдадените на местната църква хора. Ще се научиш как заедно да водите напред църковното служение. Този принцип е характеризирал Ранната църква: „И те посто-яността в поучението на апостолите, в общението, в преломяването на хляба и в молитвите“ (Деян. 2:42).

4. ЦЪРКОВНОТО ЧЛЕНСТВО Е ВЪЗМОЖНОСТ ДА ВЛЕЕШ НОВИ СИЛИ В ЕВАНГЕЛИЗАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ НА ЦЪРКВАТА

Мисията на местната църква е да достигне невярващите с евангелието на Исус Христос, да ги доведе до взаимоотношение с Исус Христос и после да ги изгражда във вярата. Местната църква също има повелата да основава други църкви. Можеш да бъдеш част от това вълнуващо усилие. Всъщност може да си точно човекът, който ще влее сили в това усилие. Имаш мрежа от приятели, членове на семейството и колеги, които могат да бъдат повлияни от местната църква.

Като неин член, ще има по-голяма вероятност да участваш в евангелизационната ѝ дейност, отколкото ако си само посетител.

- Бремето на църквата става твое бреме.
- Каузата на църквата става твоя кауза.
- Приоритетите на църквата стават твои приоритети.

5. ЦЪРКОВНОТО ЧЛЕНСТВО Е ВЪЗМОЖНОСТ ДА ИМАШ ГЛАС ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОСОКА ЗА ЦЪРКВАТА

В повечето църкви главните стъпки, които трябва да се предприемат, се решават от църковните членове. Може гласът ти по определен въпрос да повлияе на бъдещето на твоята църква. Приносът ти би могъл да е такъв, че да помогне на местната църква да вземе решение за поставяне на библийска цел. Твоят ентусиазъм за растеж би могъл да е заразен. Църквата може да достигне нови върхове, като улови твоето виждане.

Разбира се, църквата се състои от човешки същества, а те не винаги са мисионерски ориентирани или целеустремени. В много случаи те вземат решения въз основа на своето удобство, но в други се нуждаят от образец за подражание.

Апостол Павел дава указания на един млад пастор на име Тимотей: „Никой да не презира твоята младост; но бъди на вярващите пример в слово, в поведение, в любов, във вяра, в чистота“ (1 Тим. 4:12).

Самата църква, към която смяташ да се присъединиш, се е появила, защото някой е имал виждане да я започне. Някой е отхвърлил статуквото и е поставил началото точно на онова движение, което е довело до създаването на твоята църква. Ти може да си такъв човек за някоя бъдеща църква.

6. ЦЪРКОВНОТО ЧЛЕНСТВО Е ВЪЗМОЖНОСТ ДА ПОМОГНЕШ ЗА ИЗБОРА НА ЦЪРКОВНО РЪКОВОДСТВО

Много местни църкви преживяват възход или падение въз основа на своето ръководство. Пастирският екип на една църква или нейният управителен съвет може да има или да няма видение за достигане на погиналите или за разширяване на Божието царство. В повечето от тези ситуации хората на ръководни длъжности се назначават или одобряват с вота на членовете ѝ. Ти имаш възможност с отношение на молитва да повлияеш на целта и мисията на ръководния екип на местната църква.

В Ранната църква учениците имаха нужда да прибавят водачи поради разрастването ѝ. „Номинираща комисия“ от ученици представи имената пред управителния орган: „Тях поставиха пред апостолите; и те, като се помолиха, положиха ръце на тях. И Божието учение растеше и броят на учениците в Йерусалим се умножаваше твърде много; и голямо множество от свещениците се подчиняваха на вярата“ (Деян. 6:6-7).

Членството може даже до доведе до твоето включване в този ръководен екип. Тогава може да ти се удаде да работиш в организацията, за да размишляваш за мястото ѝ в обществото, и да извършваш подходящи промени, за да я направиш по-ефективна.

7. ЦЪРКОВНОТО ЧЛЕНСТВО Е ВЪЗМОЖНОСТ ДА ПОВЛИЯЕШ НА СВОЕТО СЕМЕЙСТВО

Църковното членство съдържа фактора *лоялност*. Лоялността се е променяла във философията и практиката от поколение на поколение. Служението през двадесет и първи век е много по-различно даже от служението през двадесети. Днес хората често избират църкви по същия начин, както избират магазини в търговски център. Като се присъединиш към местна църква, може да имаш чудесна възможност да повлияеш на лоялността в собственото си семейство. Посвещението само на един човек може да доведе до посвещението на мнозина. Обикновено хората с най-голямо въздействие върху другите проявяват лоялност към своите идеали и институции. Вероятно лоялен църковен член е бил този, който:

- те е поканил на първото ти църковно богослужение;
- първи ти е казал за Исус;
- те е запознал с отзивчив приятел християнин;
- те е научил колко е важно да се чете Библията;
- се е молил за твоя нужда.

8. ЦЪРКОВНОТО ЧЛЕНСТВО Е ВЪЗМОЖНОСТ ДА ПОВЛИЯЕШ НА ДРУГИ ВЯРВАЩИ

Много християни не са лоялни на една отделна църква. Те ходят от църква на църква, като търсят по-добра програма, по-големи съоръжения или различни стилове на хваление. Без „църковни корени“ тези, които са „пазаруващи“, често са неустановени духовно. Намирането на църква и присъединяването към нея е пример за други вярващи. Приятелите или колеги могат да разберат чрез твоето членуване, че да са свързани с местна църква, би могло да има положителен ефект върху духовното им израстване. Всъщност, можеш да им повлияеш да се присъединят към своята църква.

- Покани ги на църковно мероприятие, което ще бъде интересно за тях.
- Дай им шанс да се запознаят с други членове, когато е време за общение.
- Разучи служенията на църквата, които пряко ще им повлияят.
- Сподели информация за църквата чрез брошури или чрез нейната страница в интернет.

9. ЦЪРКОВНОТО ЧЛЕНСТВО Е ВЪЗМОЖНОСТ ДА БЪДЕШ ЧАСТ ОТ ЕКИПА ЗА СЛУЖЕНИЕ НА ЦЪРКВАТА

Да си свързан с църквата чрез членство, ще ти даде по-добро разбиране за различните ѝ служения. Скоро ще откриеш места сред организацията, в които можеш да внедриш своите таланти и интереси. Ще имаш също възможност да научиш за хора, които се нуждаят от своята област на служение. Членството ти дава вътрешен поглед върху нуждите на събранието. Ранната църква е пример: „А всички вярващи бяха заедно и имаха всичко общо; и продаваха от своя имот и собственост, като разпределяха средствата на всички, според нуждата на всеки“ (Деян. 2:44-45).

10. ЦЪРКОВНОТО ЧЛЕНСТВО Е ВЪЗМОЖНОСТ ДА НАПЪТСТВАШ РЕШЕНИЯТА НА ЦЪРКВАТА ЗА НАСТОЙНИЧЕСТВО

Църковната организация, както и членовете ѝ, трябва да внимават да използват ресурсите на Бога по начин, който Му отдава слава. Църковното членство най-вероятно ще ти предостави възможност да одобряваш или отхвърляш основните предложения за разходи на църквата. И членството най-вероятно ще ти даде възможност да направляваш настоящи-

чеството на църквата чрез одобрение на годишния бюджет. Също така, твоето финансово участие в нейното служение ще ти донесе радостта да видиш положителните резултати.

Стабилност, възможност, идентичност – ангажирането ти с присъдиняване към някоя местна църква като член е начин да способстваш за усиляне на влиянието на църквата в общността и, следователно, в света.

ВТОРИ РАЗДЕЛ

О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е

(Изграждане на Христов ученик)

9 ПРЕДАВАНЕ НА ВИДЕНИЕТО

Евро-азиатски член на екип към партньорското служение с филма „Исус“ разказа за колежанин, който се молил да приеме Христос: „В края на излъчването на филма ние изпяхме химн и се молихме на Господ. След като молитвата свърши, един колежанин... се изправи и каза: „Сърцето ми бе докоснато от нещо друго. Може ли това да е Господ Исус с Неговата любов? Искам да Му отговоря още сега“.⁶

Да, Господ Исус е бил Този, Който е простираше любовта Си. Но някой е трябвало да бъде продължение на Неговото сърце и Неговите ръце. Тук е било мястото на филмовия екип. Тук е твоето място. Имаш безпрецедентната възможност да бъдеш сърцето и ръцете на Спасителя, протегнати към хората с любовта на Христос.

Евангелизирането и изграждането на ученици е също толкова важно сега, както е било в Ранната църква, а навярно и повече. Има нарастваща тенденция да се разрастват църкви чрез „жънене посатото“ от други църкви, отразявано в проценти в църковните доклади, но не и в растежа на църквата при равносметка. Истинският растеж е нарастване на обръщенците: „А Господ всеки ден прибавяше към църквата онези, които се спасяваха“ (Деян. 2:47).

Писателят и мисионер Джоул Комиски цитира Том Клег и Уорън Бърд в своята статия „Истина и мит за евангелизирането и общността: как се съгласуват общността на малките групи и мисията“: „Факт е, че в Америка са необходими усилията на осемдесет и пет християни, които се трудят цяла година, за да дадат един новоповярвал. Половината църкви не добавят и един нов човек чрез обръщенски растеж“.⁷

Църквата трябва да бъде залята от нов прилив на евангелизаторство. Християните трябва да са подготвени с план да печелят хора за Исус и след това да ги изграждат във вярата им.

Какво става с евро-азиатския колежанин, след като е спасен?

- Той започва по-нататъшно библийско изучаване, за да знае какво е да си Христов ученик.
- Ще има възможност да се присъедини към малка група за библийско изучаване или да бъде част от екип за основаване на църква.
- После молитвата ни е вярата на младежа да бъде възпроизведена в живота на друг човек чрез изграждане в ученичество.

Планът на Павел за създаване на ученици все още действа: „И каквото си чул от мен при много свидетели, това предай на верни човеци, които

да са способни и други да научат“ (2 Тим. 2:2). Авторът на мъдрости е казал: „Където няма пророческо видение, народът се разюздва, а който пази закона, е блажен“ (Пр. 29:18). Врагът води упорита кампания да спечели душите на мъже и жени, на момчета и момичета. Бог те е поставил на бойната линия. Призован си да ги преведеш до Божиите редици. Бог иска да ти даде ясно виждане за евангелизиране и изграждане на ученици.

1. ДОЛАВЯНЕ НА ВИДЕНИЕТО

„Но откъде да започна?“ – може да попиташ.

Първо, започни коленичил в молитва или с „молитвена обиколка“. Остани сам с Бога и Го помоли да те просвети и укрепи чрез Духа Си, за да достигнеш своя „Йерусалим“, „Юдея“ и „Самария“ (Деян. 1:8). После Му позволи да посее това видение в сърцето ти.

Второ, използвай план, например „По-големи братя/по-големи сестри“⁸ или молитвени клетки (виж Приложение И), за да събереш вярващи за евангелизаторство или обучаване на новоповярвали. Но ще е нужно нещо повече от принципи или планове. Ще е нужно сърце – твоето сърце – което е напълно предадено на Бога. Изграждането на ученици не е просто добавяне на хора към някоя земна организация. То представлява разрастване на Царството. Улови видението, после го предай!

Трето, проумей го. Помисли какво Бог иска да направи в твоята общност:

- хора, спечелени за Христос и изпълнени със Святия Дух;
- изцеляване на разрушени взаимоотношения;
- вярващи, които водят други при Христос и ги обучават;
- църкви, които се молят и работят заедно за достигане на невярващите;
- църкви, породени от твоята църква.

Осветеното сърце е пълно с вяра в онова, което Бог е казал, че ще направи. Баща завежда при Исус момчето си, страдащо от демонично обладаване. Бащата казва за беса: „И много пъти го е хвърлял и в огън, и във вода, за да го погуби“ (Марк 9:22а). После пита Исус по заобиколен начин дали може да помогне: „но ако можеш, направи нещо, смили се над нас и ни помогни“ (ст. 22б). Реакцията на Исус е проява на власт над съмнението на мъжа:

„А Исус му каза: Ако можеш да повярваш! Всичко е възможно за този, който вярва. Веднага бащата на детето извика и каза: Вярвам, Господи! Помогни на моето неверие. А Исус, като видя, че се стича народ, смъмра нечистия дух, като му каза: Душе ням и глух, Аз ти заповядавам: Излез от него и да не влезеш повече в него. И духът, като изпищя и го сгърчи силно, излезе; и детето стана като мъртво,

така че повечето хора мислеха, че е умряло. Но Исус го хвана за ръката и го вдигна; и то стана“ (ст. 23-27).

„Всичко е възможно за този, който вярва.“ Това е Божието слово. Проумей го. Отвори ума си за нещо ново. Нека Бог да ти покаже възможностите по време на молитва и изповед.

Четвърто, посей го. Щом веднъж благовестителската искра бъде запалена в сърцето ти, остави я да гори! Но нека този огън да се разпространи. Сподели видението с партньор, който те държи отговорен, с молитвен партньор или с член на съвет. Въодушевено посей видението в сърцето му.

Съгласете се заедно относно Божието обещание (Мат. 18:19).

Ако не можете да се събирате заедно за редовни молитви, уговорете се да се молите по едно и също време всеки ден за Божията насока и помазание.

Молете се за съживление в собствените си сърца.

Изповядайте нуждите си пред Господ. Оправете неправдите, като поискате прошка от когото е необходимо.

Смирете сърцата си пред Бога и уповайте на Него за изливане на Духа Му.

2. ПРЕДАВАНЕ НА ВИДЕНИЕТО

Следващата стъпка е разширяване на влиянието. Привлечи други молитвени партньори и сподели видението с тях. Вземете същото решение за молитва. Разпространи списък за молитва, като шрихираш основните сфери на нужда:

- видение за евангелизационна дейност;
- обучаване на вярващите;
- лидерско видение;
- план на кампанията;
- работници;
- график;
- целеви зони.

Сега включи разширения си лидерски екип. Прекарайте част от времето на организационните събирания във фокусиране върху молитва за евангелизационната дейност на вашата църква. Помоли деноминационните водачи за препоръчвани материали. Разпреди по график миряни от други църкви да дадат свидетелства за съживление и евангелизаторство. Използвай медийни презентации по време на богослуженията, за да мотивираш събранието да мисли за евангелизационна дейност. Окачи надписи, които напомнят на църквата ви за Великото поръчение.

Авторите Бил и Ейми Стърнс ни предизвикват:

„Давай напред: откажи се от идеята на християнската култура, че да се присъединиш към Божието семейство, означава да станеш част от уважавана, привилегирована група, която посещава много събирания. Да си последовател на Исус, е по-скоро като да се родиш всред оживен семеен бизнес – силно рискован бизнес под натиск, с предизвикателства, опасна конкуренция, както и споделяне на печалбата, другарство и удовлетворение от труда. Когато се родиш сред този семеен бизнес, всички участват в Бащиното дело“.⁹

Давай напред и го планирай. В Деян. 16:6-10 се казва:

„И апостоите преминаха Фригийската и Галатийската земя, като им бе забранено от Святия Дух да проповядват словото в Азия; и като дойдоха до Мизия, опитаха се да отидат във Витиния, но Исусовият Дух не им позволи. И така, като отминаха Мизия, слязоха в Троада. А през нощта на Павел се яви видение: един македонец стоеше и му се молеше: Ела в Македония и ни помогни. И като видя видението, веднага потърсихме случай да отидем в Македония, като дойдохме до заключение, че Бог ни призова да проповядваме благовестието на тях“.

Забележете: „И като видя видението, веднага потърсихме случай...“. Водените от Духа решения са се превърнали във водени от Духа планове, които стават едни от най-великите мисионерски начинания в историята.

3. О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е

Ученичеството е дисциплинирано усилие да станеш по-ефективен последовател на Исус Христос. В първи раздел обхванахме осем дисциплини, които всеки Христов последовател трябва да практикува:

1. Стремез към святост
2. Лично поклонение
3. Съвместно поклонение
4. Съблюдаване на тайнствата
5. Свидетелстване
6. Изграждане на други вярващи в ученичество
7. Настойничество
8. Църковно членство.

Това е основното – „минималното ежедневно изискване“. Вярващите, които обучават други, трябва не само да са запознати с тези дисциплини, но и да ги практикуват. Всъщност те трябва да поемат инициативата да дават пример за съблюдаване на дисциплините. Да повторим, най-доброто ученичество се „прихваща“. Павел казва в 1 Кор. 11:1: „Бъдете подражатели на мен, както съм и аз на Христос“.

Има още осем области, върху които да се съсредоточите при изграждане на ученик:

1. Оформяне на целенасочено приятелство с ученика.
2. Бъди наясно с равнищата на духовно разбиране на ученика.
3. Установи система за духовна подкрепа.
4. Често поддържай връзка с ученика относно духовния му напредък/ нужди.
5. Естествено приобщи ученика към живота/ служенията на църквата.
6. На ежедневен принцип се моли за духовното израстване на ученика.
7. Изследвай духовните дарби на ученика.
8. Екипирай и включи ученика в служение.

Акrostихът О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е може да се използва за напомняне да се съсредоточавате върху тези ключови области. Целта ви е да изградите цялостен ученик, който е всестранно развит в знание и опит по отношение на ключови области на християнската вяра. Как постигате това? С О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е.

О — Оформяне на целенасочено приятелство

Изграждането на ученици става на лична основа – един човек изгражда целенасочени, лични, грижовни взаимоотношения с друг. С други думи, те посвещават емоционално и духовно време и енергия. Процесът включва самопожертвователна любов. Исус казва: „По това ще познаят всички, честе Мои ученици, ако имате любов помежду си“ (Йоан 13:35).

Б — Бъди наясно с равнищата на духовно разбиране

Апостол Павел говори за равнища на духовно разбиране в посланието си до ранните християни в Коринт: „С мляко ви храних, не с твърда храна; защото още не можехте да я приемете“ (1 Кор. 3:2). Обучаващите работят с учениците на тяхното ниво на духовно разбиране. Осъзнават, че обемът на духовните истини, които учениците осмислят, зависи от способността им да разбират тези истини. Приемаме, че Святият Дух ни упътва към всяка истина (Йоан 16:13), но упътването е посредством божествено даден разум, разсъдък и съвест и ти може да си глас на това ръководено от Духа упътване.

Апостол Йоан признава, че равнищата на духовно разбиране варираят също според възрастта и опита. Всъщност даже се посочват три нива на зрялост:

- „младежи“ (от англ., библ. превод ТМ, „новодошли“ – бел. пр.);
- „дечица“;
- „бащи“ (от англ., библ. превод ТМ, „ветерани“ – бел. пр.)

В 1 Йоан. 2:12-14 се казва:

„Пиша на вас, дечица, защото ви се простиха греховете заради Неговото име. Пиша на вас, бащи, защото познавате Този, Който е отначало. Пиша на вас, младежи, защото победихте лукавия. Писах на вас, дечица, защото познавате Отца (от англ., ТМ, добавя: „от личен опит“ – бел. пр.). Писах на вас, бащи, защото познавате Този, Който е отначало. Писах на вас, младежи, защото сте силни и Божието слово пребъдва във вас, и победихте лукавия“.

Подобни етапи скоро ще станат очевидни в процеса на изграждане на ученици. Ще трябва да се научите да ги разпознавате и да обучавате хората съответно.

У — Установи система за подкрепа

Ние сме зависими от системи за подкрепа през целия си живот. От детството до старостта надзорът на знаещи хора или ни направлява как да живеем, или ни поддържа живи. В определен смисъл обучаващият християнин прави същото. Вашият вещ надзор учи последователите как да живеят и ги пази от беди. Системата ви за подкрепа ще включва:

- молитва;
- библейско изучаване;
- време за общение;
- изразяване на насърчение;
- напътствие за служение.

Вие не само сте партньори с тях, но и сте родствено свързани с тях чрез вяра в Исус Христос. Изграждането на ученици е духовна грижа за член от семейството.

Ч — Често поддържай връзка относно духовния напредък/ нужди

Както съвременните, така и стандартните средства за общуване ще укрепят духовната ти връзка с ученика. Съществува „златен час“ за общуване, в който можеш да се съсредоточиш единствено върху нуждите на своя ученик. За минимум от 60 минути на седмица можеш да изразиш Божията любов и подкрепа.

Е — Естествено приобщи към живота/ служенията на църквата

Ученикът ти ще се нуждае да научи – чрез твоето свидетелство и пример – колко е важна местната църква за духовния растеж. От най-основно знание за църквата и нейните убеждения до служенията, които тя предлага на отделните личности и семействата – твоят ученик се нуждае от общението с други вярващи. Ще откриеш начини, които да помогнат на ученика по-лесно да се влее в „потока“ на църквата.

Н — На ежедневен принцип се моли за духовно израстване

Първите ученици на Христос не само са служили добре със своите учителски, административни и писателски умения, но са били и ефективни в молитва. Ще стоите рамо до рамо с учениците ти, докато те се изправят лице в лице със самия враг. Застъпническата ти молитва ще бъде решаваща за оцеляването им в противопоставянето на атаките на дявола и неговите сили. Да се научиш как да бъдеш такъв ефективен ходатай, е решаващ момент от изграждането на ученици.

И — Изследвай за наличие на духовни дарби

Дори преди да се новородят духовно, Бог е надарил учениците ти със способности и интереси, които ще способстват за съзиждане на Царството. Твоята задача като обучаващ е:

- да научиш начини, по които да разпознаеш духовните им дарби;
- да ги просветиш за тези дарби;
- да ги насърчиш да ги използват за Христос.

Ще трябва също да ги учиш за действието на Святия Дух при даването на духовни дарби и за намерението Му да облече със сила тези дарби чрез цялостното осветление.

Е — Екипирай и включи в служение

Чрез примера си ще показваш колко насърчително е да служиш. Ще се научиш да насърчаваш учениците си да участват в служение на местната църква. Учениците ти ще разберат колко е важно да не „седят на трибуната“. Ще научат, че е важно да са на „игрището“. Ти ще си техният насърчаващ треньор.

И най-страхотният круизен кораб е просто алуминиев и стоманен паметник на човешката техника и изобретателност, когато е вързан за дока. Задачата ти е да инвестираш своето време и енергия в живота им, а нека Бог извърши останалото. Осуалд Чеймбърс е казал: „Ученичеството означава, че ние преднамерено се отъждествяваме с Божиите интереси спрямо другите хора“.¹⁰ Това е! Всичко се отнася за хората. Исус е умрял за хората. Твоето служение не е просто за имоти или личен състав, то е за хора.

- Печелене на хора за Христос;
- Обучаване на вярващи, за да станат Христови ученици;
- Започване на библейско изучаване;
- Основаване на нови църкви.

Улови видението и после го предай на други!

10 ОФОРМЯНЕ НА ЦЕЛЕНАСОЧЕНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

Речникът определя думата „взаимоотношение“ като „начина, по който двама или повече души се чувстват и държат един спрямо друг“.¹¹ Следователно взаимоотношенията включват настроения и действия на една личност спрямо друга. За Христовия ученик „целенасочените взаимоотношения“ са фокусирани подходи и действия към другите, които подсилват взаимното влияние и в крайна сметка водят до по-добро общо познаване на Господ Исус Христос.

Навярно едно от най-чудесните целенасочени взаимоотношения в Новия завет е дадено за пример при срещата на Христос със Закхей.

„Исус влезе в Йерихон и минаваше през града. И, ето, един човек на име Закхей, който беше началник на бирниците и беше богат, искаше да види Кой е Исус, но не можеше поради навалицата, защото беше нисък на ръст. И се завтече напред и се покачи на една черница, за да Го види; понеже щеше да мине през онзи път. Исус, като дойде на това място, погледна нагоре и му каза: Закхей, слез бързо, защото днес трябва да отседна в дома ти. И той побърза да слезе и Го прие с радост. И като видяха това, всички роптаеха и казваха: Отби се при грешен човек. А Закхей стана и каза на Господа: Господи, ето, отсега давам половината от имота си на сиромасите; и ако някак съм ограбил някого, връщам му четворно. И Исус му каза: Днес стана спасение на този дом; защото и този е Авраамов син. Понеже Човешкият Син дойде да потърси и да спаси погиналото“ (Лука 19:1-10).

Тази случка ни дава важно прозрение за изграждането на ученици:

1. ТЪРСИ ПОДХОДЯЩИЯ МОМЕНТ

Забележете първо, че това взаимоотношение се изгражда по време на рутинното ежедневие. Исус „минаваше“. Събитието като че ли просто се случва. Някои от най-добрите ситуации за ученичество просто се случват. Независимо дали водим някого *при* Христос, или го изграждаме *в* Христос, събитията за обучаване на последователи често се случват по време на рутинното ежедневие.

Но бъди сигурен, че това е било събитие, породено с цел: „Човешкият Син дойде да потърси и да спаси погиналото“ (Лука 19:10). Очите на Исус са били широко отворени за онези, които се нуждаят от изходен път от състоянието, в което се намират. Той съветва учениците Си да бъдат бдителни: „Погледнете и вижте, че нивите са вече бели за жътва“ (Йоан 4:35). Исус търси точния момент:

- изразена нужда;
- очевидна нужда;
- сериозен въпрос;
- възможност, водена от Духа.

За всеки Христов ученик съществува божествен „момент“. Има прозорец на възможност, който може никога повече да не се отвори. Ученикът трябва да бъде подготвен: (1) духовно, като е запознат с методите за благовестване и създаване на ученици; (2) социално, като желае да работи с всички народностни групи, и (3) физически, като има очи и уши, които са отворени за виковете на нуждаещите се.

2. РАЗПОЗНАЙ ЕВЕНТУАЛНИЯ КАНДИДАТ ЗА ЦЕЛЕНАСОЧЕНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ

„Исус, като дойде на това място, погледна нагоре и му каза: Закхей...“. Исус знае не само кой е Закхей, но и от какво той се нуждае. Исус има състрадателно сърце, с което трябва да се отличава всеки Негов ученик (Фил. 2:5). От мига, в който вижда Закхей, Учителят планира да установи целенасочени взаимоотношения с него.

Евентуалните кандидати за целенасочени взаимоотношения в областта на ученичеството може да включват:

- все още неповярвали хора, които проявяват интерес да се присъединят към църквата;
- все още неповярвали, които в миналото са се присъединявали към църква;
- новоповярвали, които сега започват своето пътуване на вярата;
- вярващи, които водят борба с лични или семейни проблеми на вярата;
- нови църковни посетители, които се нуждаят от приятелство;
- хора, които са включени в молитвен списък;
- посетители на малки групи, които изявяват духовни нужди.

Приятелствата са целенасочени взаимоотношения. Те укрепват стъпка по стъпка. Първата ти среща с все още неповярвал или ученик трябва да представлява по-скоро запознанство, отколкото правене на презентация. Опознай човека... и му позволи да опознае теб:

- членове на семейството (включително имена и възраст на децата);
- семеен произход;
- църковен опит;
- професия;
- хобита;
- любими неща (музика, книги, храна, страници в интернет и т.н.).

3. ПОЕМАЙ ЦЕЛЕНАСОЧЕНИ РИСКОВЕ

„Закхей, слез бързо, защото днес трябва да отседна в дома ти. И той побърза да слезе и Го прие с радост. И като видяха това, всички роптаеха и казваха: Отби се при грешен човек“ (Лука 19:5-7).

А. Исус рискува времето Си

Забележи думите „бързо“ и „днес“. Чувал си да се говори за някой, който проявява голям интерес към другите: „Той е винаги на разположение, когато се нуждаеш от него“. Думата „винаги“ крие риск. Тя означава, че заради взаимоотношението човек може да пренареди графика си. Целенасоченото взаимоотношение включва готовност да прекараш необходимото време, за да позволиш на някой друг да разбере, че искрено се интересуваш от него.

- Дай информация за връзка с теб и за времето, когато си на разположение.
- Напомняй на човека за това, че си на разположение.
- Извърши акт на любезност, когато е най-малко очаквано (напр. след работно време или когато си на почивка).
- Бъди готов да се срещате по време, което е най-удобно за другия.

Б. Исус рискува Своята репутация

„Отби се при грешен човек.“ Учениците на Христос винаги трябва да са загрижени за това отношението и действията им да отразяват Христос. Но изграждането на целенасочено взаимоотношение с друг може да включва отиване на собствения „терен“ на този човек. Например може да те помолят да присъстваш на събиране, което е съвсем различно от църковно, включително развлеченията или почерпките. Усещай водителството на Святия Дух в тези ситуации и никога не прави компромис със стандартите си, но ако изглежда така, сякаш Духът те води да осъществи връзката, можеш да покажеш интереса си, като:

- се появиш за кратко на събирането,
- поздравиш този, който те е поканил,
- и после си тръгнеш учтиво.

В. Исус рискува да приема

„Закхей стана и каза на Господа: Господи, ето, отсега давам половината от имота си на сиромасите; и ако някак съм ограбил някого, връщам му четворно“ (Лука 19:8). Исус приема думата на бирника. Когато работи с нов ученик, обучаващият трябва да бъде благосклонен към неговите обещания. Много от тях са спонтанни и зле планирани, но са искрени. Твоят опит ще ги различи. Рисувай да покажеш приемане. Гради върху положителното.

- Похвали ентусиазма.
- Дай библейски примери за сключване на завети с Бога.
- Подчертай Божия завет с вярващите.
- Напътствай ученика как да материализира обещанията в ежедневието си живот.

Г. Исус рискува да прощава

„Исус му каза: Днес стана спасение на този дом“ (ст. 9а). В сърцето на Закхей има ново начало. Павел пише: „бъдете един към друг благи, милосърдни; прощавайте си един на друг, както и Бог в Христос е простил на вас“ (Еф. 4:32). В случая с човек, който още не е повярвал, свидетелството ти за Божиата прошка ще посади семе на интерес. В случая с нов ученик твоето отношение на простителност и вярата ти, че той е нов човек в Христос (2 Кор. 5:17), ще го утвърди.

- Помагаш му да открие библейските обещания за прошка.
- Отношението ти към него е отношение на възстановяване.
- Непрестанно му напомняш, че Бог му е простил.
- Приветстваш действия и отношение, които са отражение на неговата простителност.

Д. Исус рискува да се обвързва

„И този е Авраамов син. Понеже Човешкият Син дойде да потърси и да спаси погиналото“ (Лука 19:9б-10). Исус прави смело твърдение – и смело обвързване – пред наблюдателите. Много от тях са религиозни хора. Някои са учители и религиозни мислители. Без значение кой гледа, Исус публично се отъждествява с бирника Закхей.

Все още неповярвалите често се страхуват да изгубят емоционалната подкрепа на своето семейство и приятели. Ще е нужно да развиеш приятелството си с тях.

(Виж шеста глава.)

Твоето приемане и обвързване ще им помогне да разберат, че (1) вярваш в тях и (2) си техен приятел и събрат в Божието семейство. Новите ученици може да носят със себе си лоша репутация. Задачата ти не е да

замажеш техните минали постъпки, а да им помогнеш да ги превъзмогнат и да продължат напред. Исус дава пример за такова приемане:

„И един от фарисеите Го покани да яде с него; и Той влезе в къщата на фарисея и седна на трапезата. И, ето, една жена от града, която беше грешница, като разбра, че Исус седи на трапезата в къщата на фарисея, донесе алабастрен съд с миро. И като застана отзад при нозете Му и плачеше, започна да облива нозете Му със сълзи и да ги изтрива с косата си, целуваше нозете Му и ги мажеше с мирото. А като видя това фарисеят, който Го бе поканил, си каза: Този, ако беше пророк, щеше да знае коя и каква е жената, която се допира до Него, че е грешница. А Исус се обърна към него с думите: Симоне, имам нещо да ти кажа. А той отговори: Учителю, кажи. Някой си лихвар имаше двама длъжника; единият дължеше петстотин динария, а другият – петдесет. И понеже нямаха с какво да му платят, той опрости дълга и на двамата. И така, кой от тях ще го обикне повече? Симон отговори: Мисля, че онзи, на когото е простил повече. А Той му каза: Правилно си отсъдил. И като се обърна към жената, каза на Симон: Виждаш ли тази жена? Влязох в къщата ти, но ти вода за нозете Ми не даде; а тя със сълзи обля нозете Ми и с косата си ги изтри. Ти целувка не Ми даде за поздрав; а тя, откакто съм влязъл, не е престанала да целува нозете Ми. Ти с елей не помаза главата Ми; а тя с миро помазва нозете Ми. Затова ти казвам: Прощават ѝ се многото грехове (защото тя обикна много), а на когото малко се прощава, той малко обича. И ѝ каза: Прощават ти се греховете“ (Лука 7:36-48).

4. СЛУЖИ КАТО ИСУС

Създаването на ученици е много лично служение. Ще служиш на съвсем човешки същества със съвсем човешки черти. Някои ще те разочароват, а други ще те развълнуват. Някои ще бъдат вечно признателни, а други няма дори да кажат „Благодаря.“ Твоето служение няма да е по-различно от това на Учителя. Не забравяй няколко важни особености на Неговото служение:

- *Исус е срещал хората в тяхната точка на нужда.* „Исус заговори и му каза: Какво искаш да направи за теб? Слепецът Му каза: Учителю, да прогледна. А Исус му каза: Иди си, твоята вяра те изцели. И той веднага прогледна и тръгна след Него по пътя“ (Марк 10:51-52).

- *Исус е помагал на хората да повярват, че могат да станат по-добри, отколкото са.* „Той им каза: Елате след Мен и Аз ще ви направя ловци на човеци“ (Мат. 4:19).
- *Исус е посочвал изходен път от безнадеждни ситуации.* „Тогава Марта каза на Исус: Господи, ако Ти беше тук, брат ми нямаше да умре. Но и сега зная, че каквото и да поискаш от Бога, Бог ще Ти даде. Исус ѝ каза: Брат ти ще възкръсне. Марта Му каза: Зная, че ще възкръсне при възкресението в последния ден. Исус ѝ каза: Аз съм възкресението и животът. Който вярва в Мен, макар и да умре, ще живее. Никой, който е жив и вярва в Мен, няма да умре вовеки“ (Йоан 11:21-26).
- *Исус никога не се е отказвал от хората.* „Аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра; и ти, когато се обърнеш, утвърди братята си“ (Лука 22:32).
- *Исус е давал, без да мисли за връщане.* „Не бягай от страданието – приемай го. Следвай Ме и ще ти покажа как. Самопомощта не е никаква помощ. Саможертвата е начинът, Моят начин, да намериш себе си, истинското си „аз“ (Мат. 16:25 – от английската версия ТМ).
- *Исус винаги е насърчавал хората да положат допълнително усилие.* „Който те принуди да вървиш с него една миля, иди с него две“ (Мат. 5:41).
- *Исус се е ослянял на Писанието.* „Писано е: „Не само с хляб ще живее човек, но с всяко слово, което излиза от Божиите уста“ (Мат. 4:4).
- *Исус е бил винаги на мисия.* „Не знаете ли, че трябва да бъда на разположение на Своя Отец?“ (Лука 2:49).
- *Исус никога не е правил компромиси с характера Си.* „Всичко това ще Ти дам, ако паднеш да ми се поклониш. Тогава Исус му каза: Махни се, Сатана, защото е писано: „На Господа, твоя Бог, да се покланяш и само на Него да служиш“ (Мат. 4:9-10).
- *Исус е поучавал със състрадание.* „Тогава Исус обикаляше всички градове и села и поучаваше в синагогите им, и проповядваше благовестието на царството; и изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ. А когато видя множествата, смили се над тях, защото бяха отрудени и пръснати като овце, които нямат пастир“ (Мат. 9:35-36).
- *Исус е водил радостен живот.* „В същия час Исус се възрадва в Духа и каза: Благодаря Ти, Отче, Господи на небето и земята, за това, че си укрил това от мъдрите и разумните, а си го открил на

невръстните. Да, Отче, защото така Ти се видя угодно“ (Лука 10:21).

- *Исус се е молил постоянно.* „Исус се изкачи на планината да се помоли и прекара цяла нощ в молитва към Бога“ (Лука 6:12).
- *Исус е наблюдавал хората внимателно.* „И като седна Исус срещу съкровищницата, гледаше как народът пуска пари в съкровищницата; и мнозина богаташи пускаха много“ (Марк 12:41).
- *Исус е живял просто.* „Исус му отговори: Лисиците си имат леговища и небесните птици – гнезда; а Човешкият Син няма къде глава да подслони“ (Мат. 8:20).
- *Исус е прощавал без очаквания.* „Тогава Петър се приближи и Му каза: Господи, до колко пъти, като съгреши брат ми спрямо мен, да му прощавам? До седем пъти ли? Исус му каза: Не ти казвам до седем пъти, а до седемдесет пъти по седем“ (Мат. 18:21-22).
- *Исус се е покорявал на Отца независимо от цената.* „Пак отиде втори път и се помоли, като каза: Отче Мой, ако е възможно да Ме отмине тази чаша, без да я пия, нека бъде Твоята воля“ (Мат. 26:42).

Началната точка на твоите усилия по създаване на ученици е едно ръкостискане, дружелюбен поздрав и насърчителна дума. Тя е благодарност към Бога за Неговото доверие в теб и доверие в Бога за делото, което ще извърши чрез теб.

11 БЪДИ НАЯСНО С РАВНИЩАТА НА ДУХОВНО РАЗБИРАНЕ

Ученикът Филип е на мисионерско пътуване, когато среща велможа от двора на царица Кандакия, който чете Писанията. Това се превръща в служение за изграждане в ученичество. Деяния 8:26-40 ни разказват какво се случва. Забележете последователността:

1) Филип се покорява на водителството на Духа. „А ангел от Господа говори на Филип: Стани, тръгни на юг, по пътя, който слиза от Йерусалим за Газа. И той стана и отиде. И, ето, човек от Етиопия, евнух, велможа на етиопската царица Кандакия, който беше поставен над цялото ѝ съкровище“ (ст. 26-27).

Очевидно етиопецът е религиозен човек, но няма знанието, което води до спасение. Той се нуждае някой да го обучи. Бог ще уреди срещата – ти ще трябва да си отворен за водителството на Неговия Дух.

2) Той установява равнището на духовно разбиране. „И Филип се завтече и го чу, като четеше книгата на пророк Исаия, и каза: Ами разбираш ли, каквото четеш? А той отговори: Как да разбера, ако не ме упъти някой?“ (ст. 30-31). Отзивчивото отношение на ученика отразява сърдечната му загриженост. Но за да предостави необходимата духовна помощ, той трябва да открие нивото на духовно разбиране на велможата.

Въпросът му: „Ами разбираш ли, каквото четеш?“, води до важни прозрения за религиозния опит на мъжа. Подобни въпроси (и отговори) ще ви дадат прозрение не само за нечие познаване на Библията, но и за духовните интереси на съответния човек.

3) Той го поучава въз основа на неговото равнище на разбиране. „Кажи ми, моля ти се, за кого казва това пророкът – за себе си или за някой друг? А Филип отвори уста и като започна от това писание, благовести му Исус“ (ст. 34-35). Той открива „входно ниво“ и започва да поучава от него.

4) Филип го насърчава да стигне до следващото ниво. „И като вървях по пътя, стигнах до вода; и евнухът каза: Ето вода; какво ми пречи да се кръстя? [И Филип каза: Ако вярваш с цялото си сърце, можеш. А той отговори: Вярвам, че Исус Христос е Божият Син.] Тогава заповяда да се спре колесницата; и двамата – Филип и евнухът, влязоха във водата; и той го кръсти“ (ст. 36-38). За него кръщението може да е било просто още един ритуал в неговата изпълнена с ритуали религия, но със сигурност апостолът е отделил време да обясни, че кръщението е нещо повече

от церемония. То е символ на покаяние и вяра, на отвързване от старите пътища и обръщане към нов живот на вяра.

Част от задачата на един обучаващ е да насърчава ученика да върви към следващото ниво на посвещение: да помогне на обучавания да разбира важността на духовните практики в светлината на новороденото или освещението.

5) Той го пуска да продължи сам. „А когато излязоха от водата, Господният Дух грабна Филип; и евнухът вече не го видя, и радостен продължи пътя си. А Филип се озова в Азот; и като преминаваше, проповядваше благовестието по всички градове, докато стигна в Цезарея“ (ст. 39-40). Филип има първоначална задача, изпълнява я и после оставя новия ученик да открие някои истини сам. Изграждането на ученици има както краткосрочно, така и дългосрочно измерение.

- Установено е равнището на разбиране.
- Определена е първоначална траектория на учене.
- В подходящото време на новите ученици се гласува доверие да направят сами някои открития, оставайки в молитвения списък и списъка с контакти на обучаващия.

НИВА НА РАЗБИРАНЕ

Срещата на Филип за изграждане в ученичество ни учи колко е важно да разпознаваме духовните нужди на другите. Като обучаващ ще трябва да знаеш откъде да започнеш и в резултат на това по каква пътека на поучение да поемеш. Вземи предвид поне три равнища на духовно разбиране и предложената линия на обучение за хора на всяко от тези нива.

Първо ниво: все още невярващият човек

При повече от четири милиарда души в света, определящи себе си като нехристияни, съществува голяма нужда да се водят хора до решение да следват Исус Христос. Сам Христос ни учи да достигаме до хората в библейското описание на срещата Му със самарянката при кладенеца: Йоан 4:4-30.

Забележете как Исус ѝ представя важни истини:

А. Той изгражда целенасочено приятелство. „Дойде една самарянка да си извади вода. Исус ѝ каза: Дай Ми да пия. Защото учениците Му бяха отишли в града да купят храна. Тогава самарянката Му каза: Как Ти, Който си юдеин, искаш вода от мен, която съм самарянка? [Защото юдеите не общуват със самаряните.]“ (ст. 7-9).

Исус поема най-важния риск: Той среща самарянката в точката на нейната нужда, независимо от мнението на другите. Индивидуалното благовестване от един човек към друг човек никога не е старомодно.

Исус е установил метода и той винаги ще бъде важна част от процеса на създаване на ученици.

Срещането на хората в точката на тяхната нужда започва с изграждането на целенасочено приятелство, което има задачата да представи Евангелието. Идеите за започване на разговор включват:

- религиозна принадлежност;
- социални проблеми и тяхната връзка с вярата;
- мнения за Бога;
- ситуации по света.

Отговорите ще породят прозрения за равнището на духовно разбиране на човека. Например мнението му за Бога ще покаже дали познава Библията, дали има определен мироглед (атеистичен, агностичен, плуралистичен и т.н.), дали има лични или духовни борби относно взаимоотношението си с Бога.

Б. Той поражда интерес. „Исус ѝ отговори: Ако беше знаела Божия дар и Кой е Онзи, Който ти казва: Дай Ми да пия, ти би поискала от Него и Той би ти дал жива вода! Жената Му каза: Господине, нямаш с какво да загребеш вода, а и кладенецът е дълбок; тогава откъде имаш живата вода?“ (ст. 10-11).

Двама се срещат при този кладенец. Единият е безгрешният Божи Син, Творецът на вселената, а другият е една прелюбодейка. Те са отдадени на светлинни години един от друг, но се срещат при един и същ кладенец. Това е среща, предопределена на небето. Изграждането на приятелска връзка означава споделяне на общ интерес. В тази ситуация общият интерес е глътка вода. Това осигурява лесна връзка с най-неотложните нужди – прошката и спасението. Нейният интерес към Неговото послание е разпален с думите: „Ако беше знаела“. Тя веднага разбира, че нещо липсва в живота ѝ.

В своята ситуация общият интерес може да са неща като спортове или занаяти, работа или пътуване. Темата е била водата, но тя просто осигурила връзка с по-важната тема: състоянието на душата на тази жена.

В. Той прави изявление, предизвикващо размисъл. „Исус ѝ каза: Иди, повикай мъжа си и ела тук. Жената Му отговори: Нямам мъж. Исус ѝ каза: Право каза, че нямаш мъж; защото петима мъже си имала, и този, когото сега имаш, не ти е мъж. Това, което казваш, е вярно“ (ст. 16-18).

Исус знае нейното състояние още преди да попита за личните ѝ взаимоотношения. Той я води до момента, в който тя да признае нуждата си. Необходимо е жената да се изправи лице в лице с критериите на Божието слово.

Все още неповярвалите трябва да бъдат напътствани да погледнат своето състояние във връзка с Божията святост и с истините на Божието

слово. Нуждата от Спасител не може да бъде проумяна, докато няма разбиране за безнадеждността на греха (Римл. 6:23).

Г. Той ѝ дава лъч надежда. „Но иде час, и сега е, когато истинските поклонници ще се покланят на Отца с дух и истина; защото такива иска Отец да бъдат поклонниците Му. Бог е Дух; и онези, които Му се покланят, с дух и истина трябва да се покланят“ (Йоан 4: 23-24).

Исус ѝ показва по-добър път. Евангелието е послание на надеждата. Божията любов предоставя изходен път. Не е нужно хората да са изгубени в греха. Те могат да бъдат „намерени“ чрез спасението.

Д. Той я учи на истините на Божието слово. „Исус ѝ каза: Аз, Който говоря с теб, съм Месията“ (ст. 26).

Исус разкрива вечната истина, че Той е Месия. Изграждането на един ученик от един обучаващ представлява водене на обучавания към среща с твърденията на Божието слово.

Резултатът е промененият живот на онази жена. Тя идва на кладенеца жадна, но си тръгва простена. Един направляван разговор е пътеката на поучение, която води до нейното обръщение.

Второ ниво: новоповярвалят

Следващото равнище на духовно разбиране се вижда в живота на този, който наскоро е взел решение да следва Христос. Такъв човек може да разбира или не кой е Христос и какво включват ученията Му.

Местната църква може да има програма да определя духовен наставник-обучаващ за всеки новоповярвал. Този обучаващ трябва да притежава някои основни качества:

- ученик с добра репутация в църквата;
- член на местната църква;
- доказани умения за работа с хора;
- доказано познаване на Писанията и доктриналните убеждения;
- желание да измине допълнителната миля при изпълнение на поставена задача.

Духовното наставничество на ученика Анания по отношение на Савел (по-късно наречен Павел) е златно мерило: Деяния 9:10-20. Поради Ананиевото търпеливо поучаване (наставляване) изграждане в ученичество на бившия преследвач на християните Църквата разполага чрез писаното от Павел с някои от най-практичните и силни поучения върху християнския живот. За Анания няма повече сведения, след като изгражда в ученичество новоповярвалия Савел, но кой би могъл да се усъмни, че е свършил работата добре?

А. Той поема риска. „И Господ му каза: Стани и иди на улицата, която се нарича *Прав*, и попитай в къщата на Юда за един тарсянин на име Савел; защото, ето, той се моли; и е видял един човек на име Анания да влиза

и да полага ръце на него, за да прогледне. Но Анания отговори: Господи, чул съм от мнозина за този човек колко зло е направил на Твоите светии в Йерусалим“ (ст. 11-13).

Анания е чувал за предишния начин на живот на Савел. Знае, че той е бил преследвач на християните. Знае, че Савел е високо образован мъж, който вероятно е по-осведомен върху Писанията. Но той е заставен от Святия Дух да поема задачата – каквато и да е личната цена.

Изграждането на ученици често струва скъпо:

- изисква време;
- изисква подготовка;
- изисква търпение;
- понякога изисква финансово посвещение.

Но резултатът си струва усилията.

Б. Той пристъпва към него. „И така Анания отиде и влезе в къщата; и като положи ръце на него, каза: Брате Савле...“ (ст. 17).

Анания поздравява Савел с окуражителен поздрав: „Брате Савле“. Това е незабавен мост за приятелство. Като го поздравява като брат, Анания дава на Савел да разбере, че двамата говорят общ език. Техните квалификации, начин на живот, равнище на духовно проумяване са от нищожно значение сега. Те са братя в Христос.

Савел вероятно е също толкова колеблив, колкото и Анания. Целият му свят е преобърнат с главата надолу. Не знаем причината или степента на слепотата на Савел, но можем само да си представим, че е била много обезсъщителна. Той се нуждае от приятел. Нуждае се от Анания.

Новопоявявалите се изправят пред подобни промени. В определен смисъл новият им живот в Христос е стъпка в непознатото.

- Те скъсват с миналото.
- Често рискуват да бъдат разрушени взаимоотношенията им със семейството или с бивши приятели.
- Колегите им може да не разбират тяхното решение да следват Христос.
- Стават част от цяло едно ново „семейство“.
- Запознават се с нова система от вярвания.
- Сблъскват се с трудности да разбират Писанията.
- Често трябва да свикват с нови форми на поклонение.
- Борят се с изкушения да се върнат към предишния си начин на живот.

Задачата ти като обучаващ е да пристъпиш към новия ученик с открит и дружелюбен дух, като му дадеш да разбере, че си загрижен за новия му преход.

В. *Поучава го*. „Господ ме изпрати – същият Исус, Който ти се яви на пътя, по който ти идваше, - за да прогледнеш и да се изпълниш със Святия Дух. И веднага сякаш люспи паднаха от очите му и той прогледна; и стана и се кръсти“ (ст. 17-18).

Анания започва да обяснява „Пътя“ на Савел.

- Запознава го добре с основите на християнската вяра.
- Дава му съвети за християнска етика и християнски начин на живот.
- Насърчава го да използва своето образование, знания и умения в служение.

Г. *Пуска го да продължи сам*. „А като похапна, доби сила и остана няколко дни с учениците в Дамаск. И започна веднага да проповядва по синагогите, че Исус е Божият Син“ (ст. 19-20).

Анания не се чувства застрашен от способностите на Павел. Той осъзнава, че те са дадени от Бога и служат на Божия план за Църквата. Анания наставлява новоповярвалия и после го пуска на работа. Щом веднъж процесът на ученичество приключи – а понякога даже и *докато* трае – новоповярвалият може да бъде укрепен чрез направлявано участие в служение.

- Увери се, че служението е напълно обяснено.
- Увери се, че „служителят“ е напълно обучен.
- Увери се, че служението *съответства* на неговото равнище на умения.

Трето ниво: непосветеният или неангажиран вярващ

Може да поискат от теб да насърчиш вярващите да направят посвещение на следващо ниво. Тази задача може да се изпълни в няколко контекста:

- малки групи;
- църковно управление;
- доброволчески служения;
- мисионерски пътувания.

От теб ще се иска да насърчиш вярващи хора да използват духовните си дарби в служение на другите. Може също да те помолят да насърчиш някой вярващ да се посвети по-сериозно на местната църква чрез църковно членство.

Акила и Прискила са членове на Ранната църква, които правят посвещения *на следващо ниво* (Деян. 18:1-26). Павел (преди това Савел) вижда, че те имат голям потенциал да бъдат служители и обучаващи. И те като него са търговци, които използват занаята си да правят шатри не само за да се издържат, но и като начин за подпомагане на църковната

им общност. Той може да се отъждестви с тях и лично ги насърчава за служение.

А. Павел се сприятелява с тях. „Павел дойде при тях. И понеже имаше същото занятие, седеше у тях и работеха; защото занятието им беше да правят шатри“ (ст. 2-3).

Съществува не само обща професионална, но и духовна връзка. Акила и Прискила не са непосветени на вярата си, просто не им е възложено служение. Влиянието на Павел започва с приятелство по допирни точки.

Б. Той им е наставник. „И всяка събота той разискваше в синагогата с юдеи и гърци и се стараше да ги убеждава“ (ст. 4).

Те са насърчени от опита, придобиван на място, в служение с Павел. Някои от най-добрите в печеленото на души за Христос служители са се „заразили“ от примера и ентусиазма на други служители. Павел използва уменията и посвещението на Акила и Прискила, като ги взема със себе си и им поверява служение на другите.

В. Той ги пуска в служение. „Като стигнаха в Ефес, той ги остави там, а сам влезе в синагогата и разискваше с юдеите“ (ст. 19).

След процеса на изграждане в ученичество, наставничество и практика Павел предоставя на двойката място за служение. Те стават лидери на лично основание. Принципите и страстта на апостол Павел са внедрени в собственото им служение. Твоята задача не е само да запознаваш новите ученици с „принципите на летенето“, а също да ги насърчаваш да „полетят“. Както птицата майка насърчава пиленцето да напусне гнездото, така и ти имаш възможността да поставиш началото на едно служение.

12 УСТАНОВИ СИСТЕМА ЗА ПОДКРЕПА

Насърчаването на ученика за посвещение на следващо ниво изисква фокусирани и целеустремени усилия. Времето и усилията ще варират според човека, но основните качества – посвещение, загриженост, общуване и съсредоточено обучение – трябва да са налице при всяка задача за изграждане в ученичество. Тези качества би трябвало да присъстват в система за подкрепа на твоя ученик независимо от нивото му на духовно разбиране. Нека да разгледаме примерна система за новоповярвал и за вярващ, който е направил неотдавнашно или подновено посвещение.

1. НОВОПОВЯРВАЛИЯТ

Новородението е крайъгълен камък на библейските истини. Всяко усилие за изграждане на ученици се основава на библейския факт, че се раждаме със склонност да съгрешаваме (Римл. 5:12), че заплатата за греха е духовна смърт (6:23) и че смъртта и възкресението на Исус Христос са направили възможно да се родим отново духовно, чрез вяра в Него (Еф. 2:5). „Никодим Му каза: Как може стар човек да се роди? Може ли втори път да влезе в утробата на майка си и да се роди? Исус отговори: Истина, истина ти казвам: Ако не се роди някой от вода и Дух, не може да влезе в Божието царство. Роденото от плътта е плът, а роденото от Духа е дух. Не се чуди, че ти казах: Трябва да се родите отново“ (Йоан 3:4-7).

Апостол Павел нарича ученика Тимотей свой „син във вярата“. В този смисъл изграждането на новоповярвал в ученичество би могло да се сравни с родителската грижа за новородено дете.

И ако разсъждаваме за новоповярвалите в този контекст – независимо от тяхната възраст или знания – има няколко умения, които са важни не само за оцеляването, но и за развитието им. Клиниката „Майо“ е открила четири области на развитие у невръстното дете: двигателни умения, чуване, виждане и общуване.¹²

Макар усилията ни за изграждане на ученици да не се съсредоточават върху деца, младежи или възрастни, могат да се приложат някои от същите принципи на развитието. Тези принципи откриваме в молитвите на апостол Павел за неговите ученици:

А. Двигателни умения: развитие на движения и координация

„Затова и ние от деня, когато чухме за това, не преставаме да се молим за вас и да искаме от Бога да се изпълните с познанието на Неговата воля чрез пълна духовна мъдрост и разбиране, за да по-

стъпвате достойно за Господа, да Му бъдете угодни във всичко, като принасяте плод във всяко добро дело и като растете в познаването на Бога; подкрепяни с пълна сила, съобразно с Неговата славна мощ; за да издържите и дълготърпите всичко с радост; като благодарите на Отца, Който ни удостои да участваме в наследството на светиите в светлината“ (Кол. 1:9-12).

Апостол Павел е загрижен за израстването на тези, които са поверени на неговата грижа. Молитвата му отразява желанието Христовите последователи да се развиват духовно.

1) Той се моли за израстването им в знание. „Искаме от Бога да се изпълните с познанието на Неговата воля чрез пълна духовна мъдрост и разбиране“ (ст. 9). От психологическа гледна точка, движението напред се поражда от мозъчни импулси. От духовна гледна точка, движението напред се поражда от вътрешни импулси на духа. Павел не само се моли Святият Дух да запечата библийските истини в съзнанието им, но също им дава достъп до тези истини. Така и ти като обучаващ трябва да водиш ученика си по пътеките на библийските истини. Подсигури своя ученик със система за подкрепа чрез библийско изучаване.

Редовното (навярно ежеседмично) библийско изучаване с твоя ученик е един от най-добрите начини да споделяш познанията си за Божието слово с него. Библийските изучавания трябва да бъдат: а) съгласувани между вас предварително относно времето и продължителността; б) провеждани редовно; в) кратки, но всеобхватни; г) да включват преговор и задания; д) да предвиждат крайна дата.

- Използвай основното библийско изучаване, осигурено от твоята деноминация.
- Избери книга от Библията, която представя Христос и Неговото послание (напр. Евангелието според Йоан).
- Изучавайте библийски образ, с който ученикът ти може да се отъждестви (напр. Рут).
- Фокусирай се върху някоя тема (напр. прощението).

Независимо дали се срещате вкъщи, в ресторант или на територията на църквата, верността ти относно поучението върху Библията ще намира отражение в израстването на твоя ученик. Ето някои насоки:

- *Не се страхувай от въпроси.* „Ще ти кажа по-късно“ трябва да е естествен отговор на въпроси, които може да са извън твоята компетентност. Не се плаши от въпрос, за който нямаш отговор. Помни, че твоят ученик вероятно знае далеч по-малко за Библията, отколкото може би си мислиш!
- *Не се оставяй да те отклоняват лични проблеми.* Често участник в библийско изучаване ще повдигне въпроси, които може да се

отнасят за лоши примери в църквата или в други християнски организации. „Нека този въпрос да поизчака. Мисля, че някои от тези въпроси ще намерят отговор по-късно в нашето изучаване“: това трябва да е достатъчно.

- *Не приемай за дадено, че изучаващият знае как да се ориентира в Библията.* Още в началото трябва да се включи основна информация за страницата със съдържанието на Библията, помощните указания за изучаване и конкорданса. Осведомеността, че има номер на страница за дадена книга в Библията, например, може да е точно онова, което ще накара новоповярвалия да се чувства по-спокойно.
- *Не се залавяй с „големите“.* Например изучаващият може да предложи да разгледате книгата Откровение като първи избор. По-трудни книги като Откровение или Даниил ще е по-добре да бъдат оставени за по-късно изучаване.
- *Не се предавай.* Святият Дух ще упътва изучаващия към всяка истина. Понякога може да изглежда, че твоят ученик не напредва. Божието слово винаги ще даде резултат: „Така ще бъде словото Ми, което излиза от устата Ми; няма да се върне при Мен празно, а ще извърши волята Ми и ще благоуспее в онова, за което го изпращам“ (Ис. 55:11).

2) Той се моли за възрастването на християнския им характер.

„За да постъпвате достойно за Господа, да Му бъдете угодни във всичко, като принасяте плод във всяко добро дело“ (Кол. 1:10). Координационните умения са важни за развитието. Павел е загрижен християните да ходят устойчиво с Бога. Той знае колко са уязвими учениците на влиянията на света и знае, че само промяна на сърцето ще доведе до промяна в начина на живот. Павел се моли учениците му да се научат да бъдат водачи, а не последователи. Той даже има смелостта да каже: „Бъдете подражатели на мен, както съм и аз на Христос“. Един добре воден живот би бил жив пример за Божията благодат. Като обучаващ имаш възможност да насърчаваш твоя ученик да води живот, който отдава почит на Христос – живот, отразяващ добра духовна координация.

- *Пази собственото си сърце.* Моли се за Божията мъдрост и сила, когато се сблъскваш с влиянието на света. Води образцов живот пред ученика си – включително като се въздържаш да съдиш или да се отнасяш критично към другите.
- *Доверявай се на изобличението на Святия Дух.* Множество заповеди и забрани могат да „наранят плода“. Довери се на Святия Дух да използва истините на Словото, за да дава насоки относно избора на начин на живот. Учениците може да имат пристрастя-

вания или навици, не само психологически, но и физиологически. По-добре е да обещаеш да се молиш с тях за това, вместо да ги притискаш.

- *Изтъквай доброто.* Във вашата църква има хора, които променят света за Христос. Използвай ги като поучителни примери. Но винаги напомняй на ученика си да се фокусира върху Исус, а не върху хората, защото хората често допускат грешки, а Исус не.

3) Той се моли да финишират успешно. „Подкрепяни с пълна сила, съобразно с Неговата славна мощ, за да издържите и дълготърпите всичко с радост; като благодарите на Отца, Който ни удостои да участваме в наследството на светиите в светлината“ (ст. 11-12). Нека учениците да знаят, че Божията сила е по-голяма от онова, което може да им се случи или да ги връхлети. Имай положителна нагласа. Довери се на Бога, че ще финишират чудесно. Изтъквай надеждата, дори противно на очевидното в момента. Напомняй им за финиша – небето.

Б. Чуване: откликване на гласове и други звуци

„И моля Бога да не извършите никакво зло, не за да се покажем ние одобрени, а за да правите вие това, което е честно, ако и да бъдем ние порицани. Защото не може да вършим нищо против истината, но за истината можем. Понеже се радваме, когато ние сме немошни, а вие сте силни; и затова се молим за вашето усъвършенстване“ (2 Кор. 13:7-9).

Както откликването на гласовете на родителите е белег за физическо развитие, така и отзоваването на Бога с покорство е белег за духовно развитие. Павел разбира колко зависим е той от силата на Святия Дух за победоносен живот. Той иска учениците му да се доверяват на Божията сила, а не на човешки усилия. Учениците ще бъдат подложени на обвинителните „шепоти“ на противника, на Сатана (Откр. 12:10). Твоя задача ще бъде да им помогнеш да се научат да правят разграничение между водителството на Духа и изкушенията на врага. Даже докато се молиш за духовната им победа, ще трябва да ги подсигуриш с подкрепяща система за духовно разпознаване.

- Учи ги, че Бог никога не говори в противоречие със Своето Слово.
- Учи ги, че Бог никога не води в противоречие с тяхната съвест.
- Учи ги, че Бог използва съветите на други християни, за да ги напътства.
- Учи ги, че Бог може даже да използва беди, за да ги укрепи.

1) Да бъдеш на разположение за тях, когато са изправени пред изкушения, ще е голям източник на насърчение и сила. Утвърждавай

добрите им решения. Направи преглед на неразумните им решения, като откриваш заедно с тях в съзидателен дух колко по-различно щеше да бъде, ако се бяха покорили на Божието слово.

- Твоето рамо е това, на което да се облегнат.
- Твоята ръка е тази, която се протяга към тях.
- Твоите крака са тези, които тичат към тях в нуждата им.
- Твоето свидетелство за Божието благословение при покорство е нещо, което ще им помогне да бъдат добри „слушатели“.

И твоята „система“ за осигуряване на информация за връзка, когато има нужда от молитва при спешни ситуации, ще им покаже, че наистина те е грижа за тях.

2) Също така, дай им да разберат, че и ти си човек. Не скривай факта, че не винаги си се покорявал, че си тълкувал неправилно духовни сигнали и че все още се учиш да разпознаваш. Павел е много открит за немощта си, изправен пред вражеските атаки. Но неговата откритост е също белег на сила. Той казва на учениците си, че немощта му е опора за тях. Други ще се поучат от неговото духовно пътуване.

3) Насърчавай учениците да водят живот на святост.

- Осигури литература за изучаване, която да ги запознае с цялостното осветение.
- Сподели своето свидетелство как си открил силата на изпълнения с Духа живот (Деян. 1:8) и как това е променило живота ти.
- Учи ги, че Бог вече е осигурил начин да се освободят от непокорното естество, с което са се родили, чрез осветяващото дело на кръста (Евр. 9:14).

В. Виджане: научаване да се фокусираш

„И да просветли очите на сърцето ви, за да познаете каква е надеждата, към която ви призовава, какво е богатството между светиите на славното Негово наследство и колко превъзходно велика е силата Му към нас, вярващите – сила, която е според действието на Неговата могъща сила, с която подежда в Христос, когато Го възкреси от мъртвите и Го сложи да седне от дясната Си страна на небесата, далече над всяко началство и власт, сила и господство, и всяко име, с което се наричат, не само в този свят, но и в бъдещия“ (Еф. 1:18-21).

Павел е целеустремен човек (Фил. 3:13-14). Целият му живот е следване на целта. За да прави това, той е трябвало да забравя това, което е назад. Той насърчава онези, които води, да съсредоточават вниманието си върху вечното, а не върху земното; върху бъдещето, вместо върху миналото.

1) Той се моли те да бъдате хора с чисто сърце. „И да просветли очите на сърцето ви“ (Ефесяни 1:18). Моли се сърцата им да бъдат свободни от хаоса от светски образи, за да може Светлината на света, Исус Христос, да ги осияе отвътре. Сърце, съсредоточено изцяло върху Христос, е свободно да избере живота. Смъртта повече няма власт над него. Личните претенции са били предадени на Бога; покаянието е довело до прощение; отчаянието е отстъпило пред надеждата.

Помогни на учениците да разберат как да се фокусират върху Христос:

- Информирай ги за алтернативно християнско развлечение;
- Заведи ги в християнска книжарница да разгледат наличните материали;
- Дай им информация за християнски групи за подкрепа;
- Посъветвай ги относно християнски страници и материали в интернет;
- Заведи ги на християнски концерт или театър;
- Ще е необходимо те да погледнат „от другата страна на оградата“ – да видят християнската гледна точка. Ще имат нужда да знаят, че да си християнин, не е сив и скучен начин на живот, че и християнството предлага разнообразие от качествени възможности.

2) Той се моли да знаят за истинското богатство. „За да познаете каква е надеждата, към която ви призовава, какво е богатството между светиите на славното Негово наследство“ (ст. 18). Ученикът ти живее в свят, който уповава на богатствата. Ще трябва да му обясниш, че истинските материални блага са просто Божии благословения, дадени назаем. Бог е техният собственик. Всичко, което сме, и всичко, което имаме, принадлежи на Него. Павел иска онези, които поучава, да знаят, че „най-доброто предстои“. Той иска техният поглед да бъде прикован във финиша, а не в надпреварата.

Можеш да окажеш отчетливо въздействие върху мирогледа на своя ученик чрез онова, което поучаваш:

- Поучавай за Божието притежание на всичко;
- Поучавай за даването обратно на Бога;
- Поучавай за принципа на десетъка;
- Поучавай за надеждата за вечен живот;
- Поучавай за правенето на земни вложения от време, таланти, съкровища.

3) Той се моли да разберат Христовото владичество. „Сила, която е според действието на Неговата могъща сила, с която подежда в Христос, когато Го възкреси от мъртвите и Го сложи да седне от дясната Си страна на небесата, далече над всяко началство и власт“ (ст. 19-21). Павел иска църквата да разбере, че е на печелившата страна! Той иска вярващи-

те да знаят, че Онзи, Който е сътворил света, е все още Владетел над него. Иска Божиите хора да знаят, че Христос ще бъде крайният Победител.

Учениците живеят в непосилна обстановка. Силите на ада се развиват против Църквата. Учениците трябва да знаят, че Бог ще има последната дума в светските дела. Трябва да знаят, че резултатът вече е установен (Йоан 19:30).

- Предложи препоръчана литература и материали за изучаване относно библийските пророчества.
- Заведи ги на препоръчана конференция или семинар, фокусиращи се върху библийските пророчества.
- Ангажирай ги да прочетат някои пророчески книги в Библията.
- Дай им свидетелство за собствената си надежда за „крайния резултат“.
- Напомни им да се молят за преследвани братя и сестри в Христос.

Г. Общуване: показване на обич

„И затова се моля любовта ви да бъде все повече и повече изобилно просветена и проникателна във всичко, за да изпитвате нещата, които се различават, за да бъдете искрени и безупречни до деня на Христос, изпълнени с плодовете на правдата, които са чрез Исус Христос, за слава и хвала на Бога“ (Фил. 1:9-11).

Както новороденото бебе започва да откликва на обичта и поощренията на своето семейство, така новоповярвалите започват да откликват на обичта и поощренията на новото си духовно семейство. Павел е загрижен учениците да разбират дълбочината на посвещението и взаимозависимостта, които произтичат от принадлежността към Божието семейство. Той иска те да имат чисти намерения относно всички сърдечни въпроси.

В по-голямата си част учениците са навлезли в съвсем нова атмосфера на семейни взаимоотношения. Християнството включва както воля, така и емоции. Емоциите и чувствата ще бъдат неразделна част от поклонението и общението. Задачата ти е да напътстваш учениците да вземат мъдри решения за емоционалната привързаност в своите взаимоотношения.

- Насърчавай ги да изразяват обичта и поощрението си по положителен начин. Дай им съвет относно взаимоотношенията им с християни от другия пол.
- Помогни им да поставят етични граници в своите служения спрямо тези, които са непълнолетни.

- Предупреди ги за потенциалните опасности от лични съветнически сесии и им помогни да разберат, че най-доброто им служение в много случаи ще бъде да насочат вярващите със сериозни проблеми към професионален съветник или член на пастирския състав.
- Поощрявай участието им в изграждането на Божието семейство чрез бележки, електронни писма или текстови съобщения за насърчение, като в същото време ги съветваш да внимават да не прекратяват емоционални граници.
- Помогни им да разберат, че дяволът би използвал невинни забележки или жестове да съсипе тях или семейството им.

Задачата ти е да изградиш система за подкрепа, която ще присъедини учениците към основния поток на църковното общение.

- Кани ги на църковни събирания за общение.
- Запознай ги с приятели християни, които може да имат подобни интереси.
- Насърчавай ги да участват в служения за подкрепа на хора в нужда.
- Осведоми ги за мисионерски пътувания в страната или в чужбина.
- Дай пример, като показваш подкрепата си за тях чрез редовни контакти.

2. НОВОПОСВЕТЕНИЯТ ВЯРВАЩ

Обучаващият е и треньор: той осигурява обучение и напътствие за посветени вярващи, които са предприели следващи стъпки на растеж или служение. И тук служението на Анания спрямо Савел (по-късно познат като Павел) служи за напомняне на тренировъчни принципи. Това служение, както помните, включва целенасочено приятелство, обучение и даване на съвети. Онези новопосветени вярващи, чието активно служение е било латентно, може да имат или да нямат предварителни знания или умения за възложените им задачи. Като обучаващ и треньор ще трябва да откриеш:

- равнището на духовно разбиране на вярващия;
- личния му опит;
- чертите на неговия характер;
- готовността му да поеме задача.

Като член на екипа за служение на твоята църква или организация, може да бъдеш помолен да тренираш новопосветен вярващ за нова задача. Ще разработиш система за подкрепа за задачата. Първата ти отговорност е да се молиш за вярващия. Когато грижите за членовете на Ранната

църква отнемат време от духовната подготовка на апостолите, те търсят помощници за служението:

„И така, братя, изберете измежду вас седем души с добро име, изпълнени с Божия Дух и с мъдрост, които да поставим за посрещане на тези нужди. А ние ще постоянстваме в молитвата и в служение на словото. И това предложение се хареса на цялото множество; и избраха Стефан – мъж, пълен с вяра и със Святия Дух, и Филип, Прохор, Никанор, Тимон, Пармен и Николай, един прозелит от Антиохия. Тях поставиха пред апостолите; и те, като се помолиха, положиха ръце на тях“ (Деян. 6:3-6).

Учениците знаят, че Божието благословение трябва да бъде приоритет. По-голямата част от твоето „треньорско“ служение ще бъде да се молиш за този, който е под твоя надзор. Молитвеното ти партньорство с твой ученик ще бъде инвестиция, която той ще цени високо. Освен това, молитвите ти са оръжие срещу силите на ада, които ще се опитат да съсият работата на твой ученик и самия него.

Но трябва също да си наясно с качествата на ученика за възложената задача.

А. Опитай се да определиш равнището на духовно разбиране на ученика

Дали ученикът е духовно подготвен за задачата? Разбира се, само Бог познава сърцето, но прояви на плода на Духа (Гал. 5 гл.) ще покажат дали кандидатът е достатъчно духовно зрял да изпълни служението.

Друг индикатор са очевидните познания на вярващия по Библията и библейското учение. Павел съветва: „Не прибързвай да ръкополагаш никого“ (1 Тим. 5:22). Търсещите да поемат служение, на които им липсва духовна зрялост, могат не само да нанесат вреди на другите, но и да застрашават собственото си духовно благополучие. Те може да бъдат насърчени:

- да продължат с индивидуално или групово библейско изучаване;
- да преминат курс по лидерство;
- да служат като съработници с по-зрял ученик.

Твоята мисия като обучаващ и треньор е да се молиш и да предложиш напътствие, както и насърчение. Можеш да подсилиш интереса на своя ученик, докато предлагаш допълнително обучение.

Б. Оцени личния опит на ученика

Дали ученикът има лични качества за задачата? Какви духовни дарби има, които са свързани със задачата? Някои може да се интересуват от дадено служение, но да нямат необходимите умения. Резултатът ще е

огорчителен за хората, на които ученикът служи, и ще бъде огорчителен лично за ученика. Можеш да помогнеш да свържеш ученика с подходящо служение:

- Води ученика в библейско изучаване за духовните дарби;
- Дай му възможност да направи тест за духовни дарби;
- Насърчавай го да търси духовни дарби в живота на други ученици;
- Внимателно обясни „дължностната характеристика“ на служението, наред с необходимите качества.

В крайна сметка, Святият Дух е дарителят на духовни дарби, а самият Той е най-големият дар! Той ще води и теб, и кандидата за служение в правилната посока. И тук застъпническата ти молитва за ученика ще бъде използвана от Бога да го води към активна християнска служба.

В. Забележи личните особености

Дали характерът на ученика отговаря на задачата? Например, задачата да служи в детската стая или в отдела за новопроходили няма да бъде в нечий интерес, ако съответният ученик не се чувства удобно покрай деца или ако се бори с проблеми с търпението. Дали кандидатът има усет към различията между поколенията? Човек, който „живее през 50-те“, например, може да не е най-добрият избор за служение сред младежите от ХХІ век.

Святият Дух ще ти помогне да разпознаеш чертите на своя ученик, които не са подходящи за предстоящата задача. Търсеното в молитва, внимателно и утвърждаващо напътствие ще помогне на ученика ти да служи на Христос адекватно.

Г. Оцени готовността на ученика

Готов ли е ученикът да му се възложи служение? Какви са личните или семейни проблеми, които биха направили този човек негоден за непосредствено ангажиране с духовна работа?

- Проблеми с графици
- Конфликти при грижата за децата
- Финансови или юридически проблеми
- Междуполови проблеми
- Проблеми на взаимоотношенията
- Духовни проблеми.

Насърчи ученика си да разреши всички проблеми, преди да поеме задача, която може да породи допълнителни затруднения.

Ти си треньорът. Знаеш кой играч трябва да е на полето и кой трябва да чака известно време на резервната скамейка. Знаеш кой играч за коя игра е подходящ. Ролята ти като обучаващ и треньор е да изграждаш уче-

ника с обучение и после да го пуснеш в служение с насърчение и поощрение.

Резултатите ще стоплят твоето сърце. Ще умножиш многократно собственото си служение чрез посветеното служене на този, в когото си инвестирал своя живот.

13 ЧЕСТО ПОДДЪРЖАЙ ВРЪЗКА ОТНОСНО ДУХОВНИЯ НАПРЕДЪК/НУЖДИ

В спешната помощ има кратък интервал от време, известен като „златния час“, в който съществува най-голяма вероятност лекуваните пациенти да оцелеят. Във фотографията златният час е първият и последният час слънчева светлина, в които фотографският ефект се постига най-добре. Онези, които създават Христови ученици, също разполагат с краткотрайна възможност да съсредоточат грижата си върху възпитаваните от тях последователи. В Галатяни 6:9 се казва: „Да не ни дотяга да вършим добро; защото ако не се уморяваме, своевременно ще пожънем“. Веднага ни идват на ум две познати идеи: първо, *упорството си струва усилието*: „ако не се уморяваме... ще пожънем“, и второ, *да уцелиш мига, е всичко*: „своевременно“.

1. КОНТАКТИ ПО ВРЕМЕ НА ЗЛАТНИЯ ЧАС

Ако доразвием аналогията с грижата за новороденото, добрият родителски подход означава да се проверява редовно напредъкът или нуждите на детето. Същото е и при изграждането на Христови ученици от всички възрасти. Има мимолетна възможност, „златен час“, през който съсредоточената грижа е съдбоносна за духовното оцеляване на ученика или в който желаният духовен ефект се постига най-добре.

Може да отидете една стъпка по-далеч със златния час. Макар че всеки ученик е уникален, съществува обща концепция, която ще подсигури поне минималното количество време за предоставяне на грижи: *златният час – 60 минути на пълноценно време за контакти всяка седмица*. В това време могат да се включат няколко средства за общуване:

- телефонно обаждане
- електронно писмо, SMS (и размяна на съобщения в реално време, напр. по *Skype*)
- бележка или картичка
- лична среща
- мероприятие с цел общуване.

2. ПРОТОКОЛ ЗА КОНТАКТУВАНЕТО

Поддържането на контакт с твой ученик може да причини повече проблеми, отколкото разрешения, ако не се спазват някои параметри:

А. Изгради качествено взаимоотношение

Положителният, честен и искрен интерес към ученика ще способства за изграждане на духовна връзка. Ако долавяш, че обучаваният от теб последовател проявява колебание относно контактите (напр. отлага ги или не дава информация за връзка), би било мъдро да се отдръпнеш и да изчакаш взаимоотношението да се развие повече.

Б. Всичко, което се казва „извън протокола“, трябва да остане точно такова

Злоупотребата с доверие е най-бързият начин да прекратиш вашето взаимоотношение и да причиниш емоционална и духовна вреда на ученика. Ако някой те помоли да пазиш нещо в тайна, не казвай дори на своя брачен партньор или най-добър приятел. *Разбира се, в някои случаи надделяват законови задължения.* Например ако някой признае, че има незаконно поведение, особено ако е свързано с непълнолетно лице, правилото за поверителността не важи. Може да имаш законово задължение да уведомиш властите.

В. Пази взаимоотношението на ниво

Ако се долавя някаква емоционална привързаност, която би могла да доведе до нарушение на нравствен или духовен закон, възложеното обучение трябва незабавно да се преосмисли. Да се занимаваш с хората на прекалено лично ниво, може да доведе до неправилно разбрани думи или действия. В Библията се казва: „Въздържайте се от всякакво зло“ (1 Солунци 5:22). Даже мястото и времето за твоите срещи с ученика трябва да бъдат внимателно обмислени.

Г. Погрижи се контактите да имат времеви параметри

Ако ти се струва, че някой, когото обучаваш като последовател, показва, че се нуждае от по-дълго време за контакти, тогава ще трябва да си гъвкав (в рамките на разумното). От друга страна, ако изглежда, че ученикът бърза, не би било добре да нахлуваш в неговото „пространство“.

Д. Използвай вида връзка, който пасва на ученика

Например ако ученикът е по-млад, може да използваш електронни писма, изпращане на SMS или писане по SKYPE за кратки контакти, а телефона – за по-дълги. В зависимост от нивото на технически умения на твой ученик скоро ще откриеш предпочитания от него начин за връзка.

Е. Погрижи се контактуването да има за крайна цел духовно израстване

Използването на контакт за правене на политически или социални изявления трябва да се избягва. Също така, не трябва никога да представяш в отрицателна светлина някоя църква или друг християнин, включително църковно ръководство.

3. МЕТОДИ ЗА ВРЪЗКА

Могат да се използват различни средства за общуване, за да покажеш на другите, че се интересуваш от тях и си на тяхно разположение във време на нужда. Помни, целта е да спазваш *златния час, минимално 60 минути на седмица като време за контактуване с твоя ученик.*

А. Телефонно обаждане

Приятелският глас все още е един от най-ефективните начини за споделяне на Христовата любов. Трябва да се помнят няколко неща:

1) Увери се, че телефонното обаждане е добре прието. В някои ситуации обаждането по телефона би било натрапване (напр. в работно време или в моменти, прекарвани със семейството). Поискай от ученика информация за връзка, включително адрес, мобилен или домашен телефон и адрес за електронна поща. Ако усетиш, че се колебае да съобщи телефонни номера, например, попитай кой е най-удобният начин да останете във връзка един с друг.

2) Постави си за цел да бъдеш кратък. От 10 до 15 минути може да е достатъчно. Някои ситуации ще изискват по-дълго време. Но в ума си имай за цел обаждането ти да бъде кратко, обаче фокусирано. Помни, че твоята цел, когато се обаждаш, е: а) да изразиш загриженост, б) да провериш напредъка или нуждите, и в) да укрепиш едно съзнателно взаимоотношение.

3) Обмисляй в молитва какво ще кажеш. Не, няма да ти е необходим сценарий (освен ако не си нахвърлил бележки за някое библейско изучаване или час за среща). Но ако просто размислиш в молитва какво може да кажеш – включително библейски стих, който евентуално искаш да споделиш – това ще направи обаждането по-смислено.

4) Нека обаждането бъде приятелско („Здрасти, Тони, исках да ти се обадя и да ти кажа, че се молих за теб днес...“).

5) Направи обаждането целенасочено („Как са нещата, Тони? Имаш ли въпроси относно библейското изучаване миналата седмица? Има ли нещо, за което би желал да се присъединя към теб в молитва?“)

- Слушай тона на гласа (положителен, отрицателен, ядосан или сърдит).

- Отговори според тона на разговора.
- Слушай молитвените нужди и по-късно напомни на своя ученик, че си се молил за тях.
- Избери насърчителен библейски стих (предварително) и го цитирай.
- Попитай дали някоя книга, глава или стих от Библията е оказала особено въздействие върху ученика през тази седмица.
- Напомни на своя ученик, че непрестанно се молиш за него.

Поддържането на връзка с последователност и постоянство е непосредствената цел.

Б. Електронна поща или SMS

Други ползотворни методи на общуване с твоя ученик може да включват изпращането на електронни писма или съобщения по мобилния телефон. Възрастта и нивото на умения може да са решаващ фактор, но широко разпространената употреба на тези средства ги прави ценни.

1) Електронна поща

- Увери се, че електронният адрес на твоя ученик е личен, а не служебен.
- Не „копирай“ съобщенията си до други хора.
- Обмисляй в молитва съдържанието.
- Направи съобщението кратко.
- Проявявай постоянство.
- Имай положителна нагласа.
- Ограничи електронните писма до едно-две на седмица.
- Избягвай да включваш или прикачваш съдържание за предаване от човек на човек (шеги, карикатури, петиции, стихотворения, слухове, политически съобщения, расистко съдържание и др.).
- Включи библейски стих.
- Провери граматиката и правописа.
- Напомни на ученика за твоите молитви.
- Напомни му за това, че си на негово разположение.

2) SMS

- Избягвай „сентименталностите“.
- Пиши по същество.
- Напомни на ученика за твоите молитви.
- Включи библейска препратка, а не цял стих (напр. Йоан 3:16).
- Проявявай постоянство.
- Ограничи броя на съобщенията.

За осъществяване на връзка могат да се използват и *съобщения в реално време (т.е. Skype и други подобни) или видеоконференция*. Бог е осигурил начини за предаване на Неговото Слово, които надхвърлят бариери-

те на четирите стени или даже географските граници. Използвай средствата за масово осведомяване с молитва, като помниш, че те са открити за контролиране и злоупотреба.

В. Бележка или картичка

Колкото и да напредват технологиите, една хартиена бележка или пощенска картичка все още има своето въздействие! Бог първо е използвал „твърд носител“, за да изрази Своята грижа.

- Той издълбава закона Си на каменни плочи: Десетте Божи заповеди.
- Обещанието Му за спасение чрез Месия – Исус Христос – е записано от пророци върху пергаментови свитъци.
- Историята на Църквата достига до всяко следващо поколение върху „твърд носител“.
- Ръкописни екземпляри от Библията са се подавали от човек на човек из тъмнични килии и между стените на нелегални църкви.

Използването на бележки или картички не се предлага с цел да замества, а по-скоро да съпътства. Небето не се е нуждаело от интернет, за да сподели най-великата вест на всички времена. Хор от ангели съобщава „горещата новина“ по „въздушните вълни“ в една юдейска нощ – Христос, Спасителят се е родил във Витлеем! Бог може да употреби което и да е средство за масово осведомяване, за да покаже на всички хора на планетата колко много ги обича – дотолкова, че да даде Своя единороден Син, за да им осигури надеждата на спасението.

Както електронни, така и напечатани картички могат да се използват с голяма ефективност. Помни да си служиш с картички, които са подходящи за възложената ти задача (напр. не сладникави или кичозни).

1) Използвай бележки или картички за насърчение или отбелязване на важно събитие

Например картичка по случай рожден ден или юбилей може да включва лична бележка с поздравления, както и напомняне за духовен рожден ден или юбилей. Ето някои насоки за бележки върху хартия:

- Увери се, че бележката или картичката е с добро качество.
- Пиши печатно, вместо да си служиш с ръкописни букви, за да направиш съобщението по-четливо.
- Провери дали адресът е правилен (също и своя правопис).
- Провери дали си залепил достатъчно пощенски марки.
- Избягвай да отрупваш плика или предната част на картичката с лепенки.
- Включи своето име и адрес.

Бележка или картичка може да се използва също като поздравление за повишение в службата или като начин да поддържаш връзка с човека, докато си на почивка.

2) Бележка или картичка може да се използва за поучение и укрепване

Скъпа Нанси,

Благодаря ти, че участваш в нашето библейско изучаване. Благодаря на Бога за твоята вярност при посещаването на събиранията и за приноса ти в обсъжданията. Не беше ли страхотно изучаването на Божиата простителност? „Ако изповядваме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости...” (1Йоан 1:9). Това се казва обещание! Слава на Господа за онова, което е извършил в твоя живот! Ти си в молитвите ми.

Шели

3) Бележка или картичка може да се използва по време на криза

Гари,

Толкова съжалявам за загубата на работата ти. Тези дни ти и твоето семейство сигурно сте разстроени. Но можеш да си сигурен, че Бог продължава да работи в твоя живот. Той често употребява такива моменти, за да ни привлече по-близо до Себе Си. Ти си част от Неговото чудесно голямо семейство. Като член на това семейство заедно с теб, искам да знаеш, че се моля за теб. Ако има нещо, което мога да направя, моля те да ми кажеш.

Брайън

4) Бележка или картичка може да се използва, за да се поопри служението

Деби,

Бях толкова доволна да те видя как помагаш за Рождествената програма. Намирането на място за служене в църквата е толкова важно за израстването в Христос! Благодаря Ти, че позволи на Бога да те използва по такъв начин. Моля се за теб (Евр. 6:10).

Мари

5) Бележка или картичка може да се използва за вдъхване на увереност

Чад,

Само искам да ти кажа колко съм благодарен за начина, по който Господ ти помага да израстваш във вярата. Времената са неси-

гурни за всички нас. Но можем да сме сигурни в едно: Той не ни е забравил (1 Кор. 10:13).

Том

6) Бележка или картичка може да се използва, за да поздравим по случай важно духовно събитие

Аманда,

Да стана свидетел на твоето кръщение, беше много вълнуващо за мен! Толкова се гордея с ходенето ти с Господ. Ти си живо доказателство за Неговата сила да ни прави нови създания (2 Кор. 5:17). Ще бъдеш непрестанно в молитвите ми.

Беки

7) Бележка или картичка може да се използва за отбелязване на награда

Джош,

Национален първенец! Невероятно! Наистина се гордея с теб. Не мога дори да си представя колко усилия трябва да си хвърлил в този футболен сезон. Но можеш да си сигурен, че много хора, включително и аз, се молеха за теб. Твоето свидетелство пред отбора и града е истинско благословение за мен.

Сам

Г. Лична среща

Прекарването на време с твоя ученик ще бъде неразделна част от твоя *златен час* за контакти. Такъв е бил Божият начин: „А когато се изпълни времето, Бог изпрати Сина Си, Който се роди от жена, роди се и под закона, за да изкупи онези, които бяха под закона, за да получим осиновението. И понеже сте синове, Бог изпрати в сърцата ни Духа на Сина Си, Който вика: Авва, Отче!“ (Гал. 4:4-6).

Някои от Исусовите най-запомнящи се примери за възпитаване на ученици са на четири очи:

- Никодим
- Закхей
- Петър
- Мария и Марта.

В живота има толкова много разсейващи фактори. За да се съсредоточиш върху личните нужди, понякога е най-добре да се махнеш от всичко. И същите тези разсейващи фактори затрудняват уточняването на време за лична среща с твоя ученик. Ето някои възможности:

- закуска или обяд;

- преди или след физически упражнения или бягане (може би като ги съчетаем със срещата);
- преди или след църковно богослужение или организационно събиране;
- преди или след събиране на малка група;
- по време на работна почивка сутринта или следобед;
- преди или след приятелски мач на лигата;
- преди или след репетиция;
- след вечеря или в ранните часове на вечерта;
- преди или след дейност на милосърдното служение.

Ето някои насоки:

- Определи време, когато няма да бързате.
- Вземи решение да се срещнете в рамките на времеви параметри.
- Избягвай да нарушаваш семейни или работни графици.
- Избягвай да влизаш в конфликт с църковни мероприятия.
- Изпрати нещо за напомняне.
- Плати цялата сметка (за срещи в ресторант).
- Осъществи последващ контакт (напр. за благодарност, въпроси, споменати нужди или нова среща).

Личната среща може да е просто за изграждане на съзнателно взаимоотношение. Не е нужно да обхваща задачи, но има някои неща, които могат да се включат:

- насърчение;
- похвала за усилията;
- напредък или нужди;
- въпроси и отговори;
- запитване относно личните или семейните нужди;
- напомняне за църковни мероприятия;
- кратка молитва (включително молитвени нужди на други);
- споделяне на библейски стих(ове).

4. ДА НАПРАВИМ ЗЛАТНИЯ ЧАС ЗЛАТЕН

Златният час е натрупано време от 60 минути за лични контакти с твоя ученик всяка седмица. Дали ще включва тридесетминутно телефонно обаждане, 5 минути съставяне на електронно писмо или SMS, или съобщение по *Skype*, 10 минути писане на картичка или бележка, 45 минути време за лична среща или пък някаква друга комбинация, прекараното време ще има вечно въздействие. Броят на седмиците за всеки ученик може да се определя от програма за обучение в твоята църква, която представлява планиран с молитва метод за подпомагане на израстването на ученика във вярата.

А. Промяна в интензивността или посоката на обучението

Когато времето за възложеното обучение не е било определено предварително, вземи предвид някои белези, които показват, че усилието по създаването на ученици може да бъде намалено или да смени посоката:

1) Ученикът бележи явен духовен напредък

- Молитвата и библейското изучаване са станали част от неговата ежедневна рутина;
- Ученикът активно участва в малка група (или я ръководи);
- Ученикът е активно включен в служение;
- Начинът му на живот отразява напредък към все по-голяма духовна зрялост;
- Ученикът е активно включен в евангелизационна дейност;
- Свидетелството му отразява напреднал етап на духовно израстване;
- Ученикът се стреми към святост.

2) Взаимоотношението има по-различна динамика

- Личностни конфликти показват нуждата да се прекрати възложеното обучение;
- Ученикът е станал прекалено зависим емоционално от обучаващия;
- Нивото на зрялост на ученика показва нужда от прекратяване на възложеното обучение (в някои случаи ученикът може да *надрасне* опита на обучаващия).

3) Ученикът е достигнал ниво на „обучаващ“

- Времето на възложената задача е свършило;
- Ученикът е показал желание да обучава друг;
- Ученикът участва в обучение за създаване на ученици;
- Ученикът участва в основаване на църкви.

Б. Увеличаване до максимум на ефективността от обучението

Павел съветва: „И така, внимавайте добре как постъпвате – не като глупави, а като мъдри, като изкупвате благовремието, защото дните са лоши“ (Еф. 5:15-16). Златният час за контактуване е изпълнен със *златни минути*.

1) Помни своята цел

Стой „зад кръста“. Твоето най-важно задължение е да издигнеш Христос, не собствените си усилия.

Продължавай да растеш. Святият начин на живот е живот на постоянно израстване. Не позволявай на заетостта със служението ти да те отклонява от твоето собствено време за лично общение с Бога. Продължавай да растеш във всички области на своя християнски живот.

2) Бъди бдителен

Противникът на твоята лична вяра е противник на усилията ти да създадеш ученик. Сатана ще направи всичко по силите си да пусне в ход недоразумения и разделения. Ще бъдеш податлив на емоционална и физическа умора. Пази отношението и действията си в моментите, в които се чувстваш най-уязвим.

3) Познавай ограниченията си

Няма да знаеш отговора на всеки въпрос. Съветите ти ще бъдат ограничени до онова, което сам си научил и преживял. Сподели, каквото знаеш от Божието слово. Сподели какво Бог те е научил за твоето пътуване на вярата. Избягвай да се тревожиш за своите способности или усилия. Бог познава сърцето ти и ще употреби покорството и верността ти да въздейства върху другите.

Да запознаеш други с Исус Христос и да ги изграждаш във вярата им, е една от най-възнаграждаващите страни на това да си християнин. Помни, че животът, на който окажеш въздействие, ще въздейства на други. Твоето дело е само началото.

14 ЕСТЕСТВЕНО ПРИОБЩИ КЪМ ЖИВОТА И СЛУЖЕНИЯТА НА ЦЪРКВАТА

Новите ученици се нуждаят от живота и служенията на местната църква (Евр. 10:25). Задачата ти като обучаващ включва и приобщаване на твоя ученик към основния поток на някоя общност от вярващи – била тя учредена църква, новосъздадена църква или домашна църква.

(Прегледай трета глава, „Съвместно поклонение“)

Как ще изпълниш тази задача, е въпрос на стратегия, водена от Духа. За някои споменаването на думата „църква“ може да доведе до интересни реакции.

Някои никога не са посещавали църква. Цялата идея за църковна общност е неуместна за тях. Тъй като семействата им никога не са били насърчавани да посещават църква, те не са запознати с църковните традиции за поклонение. Не са запознати с проповядването, поучението, библейското изучаване или хвалението на местната църква.

- Говори положително за собствения си църковен опит.
- В обучението си включи обяснение за същността на църквата.
- Покани ги да бъдат твои гости на някое богослужение, последвано от време за общение.
- Насърчи ги да вземат водно кръщение или да преминат курс за новопопярвали.
- Подчертай важността на това да направят публично изявление за новото си посвещение на вярата.
- Подчертай важността на поклонението съвместно с други вярващи, включително четенето и изучаването на Библията в църковна среда.

Някои са били отблъснати от църквата. Споменаването ѝ извиква неприятни спомени. Може би те или някой от членовете на тяхното семейство са участвали в църковно разделение или някой друг църковен проблем. За тях думата „църква“ има отрицателно значение.

- Изслушай безпристрастно мненията и възгледите им за църквата.
- Помогни им да разберат, че църквата, като всяка организация, има човешки проблеми, защото е съставена от хора.
- Обясни, че църквата има повече положителни, отколкото отрицателни качества.
- Говори положително за собствения си църковен опит.

- Подчертай важността на поклонението редом с други вярващи, включително четеното и изучаването на Библията в църковна среда.
- Подчертай важността на това да направят публично изявление за новото си посвещение на вярата.
- Насърчи ги да вземат водно кръщение или да преминат курс за новоповярвали.
- Запознай ги с подходящи за възрастта им положителни примери за подражание в църквата.

Някои са изоставили църквата. Може да са посещавали църква, но да са се разочаровали от член на ръководството или редови вярващи, или пък да са били съсипани от прекалено много работа и липса на подкрепа. Някои може да са ходили на църква като деца, но просто да са занемарили посещаването ѝ с порастването си.

- Изслушай съчувствително тяхната история.
- Помогни им да разберат, че църквата, като всяка организация, има човешки проблеми, защото е съставена от хора.
- Обясни, че църквата има повече положителни, отколкото отрицателни качества.
- Говори положително за собствения си църковен опит.
- Подчертай важността на поклонението редом с други вярващи, включително четеното и изучаването на Библията в църковна среда.
- Подчертай важността на това да направят публично изявление за новото си посвещение на вярата.
- Насърчи ги да вземат водно кръщение или да преминат курс за новоповярвали.
- Покани ги да бъдат твои гости на някое богослужение, последвано от време за общение.
- Запознай ги с подходящи за възрастта или интересите им положителни примери за подражание в църквата.
- Изтъкни положителните разлики между съвременната църква и църквата от по-ранните им години.
- Подчертай необходимостта от служение за изработването на вярата им.

Всеки от сценариите за „църковно минало“ ще отправи предизвикателство към обучаващия. Ще ти е нужна мъдростта и насоката, която Святият Дух ще даде за създаването или възстановяването на връзката на ученика с някоя местна църква. Както се казва в Яков 1:5: „Но ако на някого от вас не достига мъдрост, нека иска от Бога, Който дава на всички щедро, без да укорява, и ще му бъде дадена“.

Приобщаването на новия ученик към живота и служенията на църквата може да се осъществи по различни начини и в няколко етапа.

1. ВОДНО КРЪЩЕНИЕ И ГОСПОДНА ВЕЧЕРЯ

(Виж четвърта глава)

Съблюдаването на тайнствата е възможност да въведеш новия ученик в живота и служенията на църквата. Например, с обясняване на целта и ритуала на кръщението като свидетелство за посвещението на вярата ще насърчиш ученика да използва този повод да свидетелства на приятели и членове на семейството си. Това не само ще подчертае нуждата от кръщение като акт на покорство, но и ще запознае ученика с важността на евангелизационната дейност и служението.

- Насърчи ученика да вземе водно кръщение или да премине курс за новоповярвали.
- Обсъди библейските основания за публично свидетелство.
- Придружавай ученика при водното му кръщение (планирай време за общение, като осигуриш освежителни напитки и закуски след кръщението и грижи за децата по време на ритуала и след него).
- Дай съвет на ученика да покани приятели и близки на кръщението.
- Направи цифрови снимки или видеозапис на кръщението.
- Помоли свещенослужителя, който отслужва кръщението, да демонстрира отново връчването на удостоверение за кръщение през времето за общението (за да има възможност за правене на снимки).
- Поискай разрешение да поканиш член на църковното ръководство, за да присъства на времето за общение.

Водното кръщение може да бъде и време за споделяне на Евангелието с приятелите и близките на ученика. Запознай се с тях и ги покани на предстоящо църковно мероприятие или малка група. Също така си отбележи евентуални нужди (някой, който е в болница, починал в семейството, кризисни ситуации) за по-нататъшно служение.

Първото участие на новите ученици в Господната вечеря е също благоприятно време да ги приобщиш към живота и служенията на църквата. Те може да са приемали причастие преди, но сега можеш да наблегнеш на значението на събитието като акт на публично свидетелство за новото им посвещение на вярата.

- Обсъди значението на участието в Господната вечеря.
- Седни до ученика и участвай в тайнството заедно с него.

- Изрази благодарността си пред ученика за неговото ново посвещение на вярата.
- Прекарай време в молитва заедно с ученика преди участие, като помолиш Господ да направи богослужението особено значимо преживяване.

2. БОГОСЛУЖЕНИЕ

Богослуженията предоставят благоприятна възможност да изтъкнеш новото посвещение на ученика. Те не само осигуряват възможност ученикът да изживее поклонението с ново разбиране за неговата важност, но са и отлично време да запознаеш ученика с други вярващи.

- Обсъди нуждата от съвместно и лично поклонение (*виж II и III глава*).
- Обсъди с ученика (и ако е съгласен, също с пастирския състав) възможността да даде кратко свидетелство за своето ново посвещение на вярата (като му дадеш съвети за съдържанието, времето, външния вид и представянето).
- Покани ученика (заедно с негови приятели и близки) да седне до теб по време на богослужението.
- Предупреди посрещачите или пастирския състав за посещението на ученика.
- Поздрави го при пристигането му.
- Запознай го с други присъстващи (особено тези, които са на неговата възраст или със сходни интереси).
- Обясни различните елементи на богослужението (хваление, проповед, поучение, християнска пиеса, събиране на дискос и т.н.).
- Увери се, че ученикът има листовка с информация за богослужението, църковна брошура и т.н.
- Помогни на ученика да намери детските стаи в сградата.
- Помогни му да се запише в списъка на посетителите.
- Ако е уместно, разведи го из помещенията (територията на църковната сграда), като му обърнеш внимание на детските стаи, класните стаи за неделното училище, тоалетните и т.н.
- Запознай го с начини за водене на записки по време на проповед или изучаване.
- Покани го на обяд или на кафе след богослужението.

3. СПЕЦИАЛНО МЕРОПРИЯТИЕ

Специалните мероприятия предоставят отворени възможности за приобщаване на учениците в живота и служенията на църквата. Това може да са рождествени и великденски драматизации, вечери, празнен-

ства на децата, представяни в църквата през работните дни, търгове, църковни годишнини, съживителни събрания, мисионерски конгреси и концерти. Обучаващият трябва да има план на действие как ще използва мероприятиято в процеса на изграждане на ученика.

- Покани и напомни на ученика за мероприятиято.
- Обясни целта му, включително като изпратиш реклама.
- Помогни с резервации или билети.
- Дай упътване за местонахождението.
- Информирай за възможностите за занимания на децата.
- Седни до ученика и неговите приятели или членове на семейството.
- Сподели с него църковни брошури и информационни материали.
- Запознай го с посетители на неговата възраст или със сходни интереси.
- Придружи ученика, ако откликне на покана да излезе напред за молитва.
- Насърчи го да покани приятели и близки.
- Осигури допълнителни рекламни материали.
- Приеми помощта на ученика за мероприятиято или при планирането.
- Включи ученика във времето за общение след мероприятиято.
- Планирай допълнително събиране или общение до две седмици след мероприятиято, като поканиш други посетители, членове и църковни служители.
- Насърчи проявата на доброволчески дух за следващото мероприятие.

4. МАЛКА ГРУПА

Независимо дали под формата на неделни класове, библейско изучаване или молитвена клетка, малките групи са отличен начин да включиш учениците в църковното общение. Малката група става „миниатюрна църква“ всред по-голяма църква и предлага по-лична среда за срещане на други вярващи. Може да си учител или участник в малка група. И в двата случая се постарай ученикът ти да е информиран за групата и поканен на нейните събрания. После използвай обстановката на малката група, за да включиш ученика.

- Покани и напомни на ученика за събирането на групата.
- Обясни целта на малката група.
- Осигури ръководства за изучаване или други материали.
- Погрижи се ученикът да притежава Библия.
- Организирай грижата за децата.

- Представи ученика на групата, като дадеш информация за интересите му.
- Сядай до него по време на събирането на групата.
- Запознай го с посетители на неговата възраст или със сходни интереси.
- Отклони въпроси, на които ученикът ще се чувства неудобно да отговори, като ги пренасочиш към себе си или им отговориш общаващо.
- Дай на ученика възможност да посрещне в дома си малка група.
- Насърчавай доброволческия дух в организацията или поучението (когато е уместно).
- Насрочи време за общение, което ще включва ученика и други членове на групата.

5. ГРУПА ПО ИНТЕРЕСИ

Различните дейности на църквата са допълнителни отворени врати за приобщаване на нов ученик. Те може да включват хор или музикални групи, спортове, братски или сестрински общения, текущи библиейски изучавания, юношески или младежки служения. Може да не е практично да придружиш ученика в групата по интереси, но твоята информация и насърчение навярно ще му помогнат да се присъедини към нея.

- Осигури информация за групата по интереси, като включиш упътване по картата, часовете, местата за събиране и т.н.
- Подготви водача на групата за интересите на твоя ученик.
- Запознай ученика с други членове на групата.
- Посети специални мероприятия на групата, в които участва и твоят ученик (музикъли, театър, спортни мероприятия и др.).
- Поощри ученика за неговото участие и представяне.
- Напомни му за молитвите ти относно участието му.

6. ЕКИП ЗА СЛУЖЕНИЕ

Щом веднъж ученикът ти е завършил основно библиейско изучаване или някое друго обучение за новоповярвали, може да се огледаш за местни църковни служения, които ще отговарят на характера, интересите или способностите на ученика, и да насърчиш участието му в тях. Като си спомняш предупреждението „да не се възлага твърде много твърде скоро“, твоите взаимоотношения с ученика ще ти дадат прозрение как да го насочиш към служение. Екипите за служение (регионални, национални или международни мисионерски пътувания; евангелизационна дейност; музика; театър и т.н.) са „задачи за бързо проучване“, които ще дадат на

ученика яснота относно потенциала за служение и възможността да служи.

- Моли се за яснота за служение у ученика.
- Осигури информация за екипите за служение.
- Осведоми водачите на служения за интересите и способностите на ученика.
- Насочи ученика си към някой екип.
- Предложи му да си молитвен партньор.
- Помогни с осигуряването на спонсорство за мероприятия на екипа.

15 НА ЕЖЕДНЕВЕН ПРИНЦИП СЕ МОЛИ ЗА ДУХОВНО ИЗРАСТВАНЕ

Учениците се нуждаят от подкрепящ екип, „войници“ зад фронтовата линия, които ще се сражават с врага (Сатана) в тяхна полза. Непрестанното общуване в молитва за още неповярвалия или вярващия е оръжие за воюване, което може да бъде резултатно за печелене на хора за Христос и подкрепяне на нови посвещения на вярата. Павел казва: „Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, а срещу началствата, срещу властите, срещу световните управители на тази тъмнота, срещу духовните сили на нечестията в небесните места“ (Еф. 6:12).

Християнският живот е задръжно усилие. „Изповядвайте един на друг греховете си и се молете един за друг, за да оздравеете. Голяма сила има усърдната молитва на праведния човек“ (Яков 5:16). Всеки ученик има лична отговорност да живее с покорство на Словото и волята на Бога, но „семеиният фактор“ на християнството осигурява допълнителна духовна защита и сила. В Първото послание до коринтяните 12:12 се казва: „Защото както тялото е едно, а има много части и всички части на тялото, ако и да са много, пак са едно тяло, така е и Христос“. Разнообразни части на физическото тяло поддържат цялото физическо тяло. Също така отделните членове на църковното тяло функционират, за да поддържат това тяло.

1. ВЗАИМОЗАВИСИМОСТ

В своето послание Юда като че ли разкрива хора в различни моменти от тяхното пътуване на вярата. Но всеки човек – във всеки момент – е зависим от молитвената загриженост на други вярващи.

„Като назидавате себе си във вашата пресвята вяра и се молите в Святия Дух, пазете себе си в Божията любов, очаквайки милостта на нашия Господ Исус Христос за вечен живот. И към едни, които са в съмнение, бъдете милостиви; други спасявайте, като ги изтръгвате от огъня; а към други показвайте милост, със страх, като се гнусите даже и от осквернената от плътта дреха“ (Юда 1:20-23).

Молитвената загриженост за друг вярващ е всъщност форма на обучение в духовна сила. Забележете отговорностите на учениците „да пазят себе си в Божията любов“:

- “като назидавате себе си във вашата пресвята вяра”;
- „и се молите в Святия Дух“;
- „очаквайки милостта на нашия Господ Исус Христос“.

Сред отговорностите изпъкват взаимозависимостта и взаимните служения: „като назидавате себе си“. Едно от оръдията за това назидаване е, като „се молите в силата на Святия Дух“.

Моли се ежедневно за духовното израстване на своя ученик:

- Моли се твоят ученик да проявява вяност в личното и общоцърковното поклонение.
- Моли се за покорството на ученика ти спрямо водителството на Святия Дух.
- Моли се за библейските изучавания на своя ученик.
- Моли се ученикът ти да се стреми към святост.
- Моли се твоят ученик да повлияе на други за Христос.

2. МОЛИТВЕНИ ПАРТНЬОРСТВА

Двама или повече вярващи (включително обучаващи) могат да образуват екип, за да се молят за все още неповярвали или новоповярвали хора. Тяхната „молитвена връзка“ може да донесе *вечна* промяна в нечий живот. Библейската история доказва, че има сила в партньорствата:

- Двама братя са били призвани да станат ученици (Мат. 4:18, 21).
- Двама ученици са изпратени да подготвят влизането на Исус в Йерусалим (Мат. 21:1-3).
- Ученици са разпратени да служат двама по двама (Марк 6:7).
- Седемдесет ученици са разпратени да служат двама по двама (Лука 10:1).

Исус говори също за партньорство в молитва: „Пак ви казвам, че ако двама от вас се съгласят на земята за каквото и да било нещо, което да поискат, ще им бъде дадено от Моят Отец, Който е на небесата“ (Мат. 18:19).

Партньорството в молитва е могъщо оръжие за духовно воюване. Молитвените партньори:

- увеличават смелостта на отделната личност – да се изправиш лице в лице с врага сам, е винаги по-заплашително;
- помагат да се компенсират индивидуалните слабости – например единият партньор може да има по-силна дарба вяра (1 Кор. 12:9) от другия;
- един друг се държат отговорни – да си отговорен пред друг човек, те кара да помниш целите и задачите;

- един на друг си напомнят молитвените нужди – единият партньор може да има по-близка връзка с някого, за когото партньорите се молят;
- разширяват сферата на влияние – загрижената молитва е „заразна“.

Молитвеното партньорство е не само могъщо, но и практично. Забързаните времена изискват новаторски стратегии. Уговарянето на двама души да се срещнат на едно и също място или по интернет е обикновено по-удобно от събирането на по-голяма група. Образоването на екип от молитвени партньори може да стане в рамките на по-обширна молитвена инициатива (напр. малка молитвена група).

Молитвените партньорства могат да се използват *в допълнение* към индивидуалната молитва за твоя ученик и към участието в съчетано молитвено служение, например малката молитвена група (от англ. „молитвена клетка“ – бел. пр.). Те могат да включват ученика ти или да бъдат отделно от срещите ви с него за обучение.

1) Що е молитвено партньорство?

Молитвеното партньорство е споразумение между двама или повече души да се молят ежедневно за все още неповярвали хора, новоповярвали или други вярващи (молитвени цели) от техния молитвен списък за уточнен период от време, в съгласие с Мат. 18:19.

2) Какво правят молитвените партньори?

Молитвените партньори се молят заедно или на едно място, или по телефона, или чрез други подходящи средства (напр. видеоконференция). Те също така споделят победи, свързани с отговорени молитви, които ги мотивират да напредват още по-смело в молитвата, като събират още по-големи духовни бариери.

3) Как трябва да се сформират молитвени партньорства?

Молитвени партньорства могат да се сформират от някоя организирана молитвена инициатива, например молитвени клетки или служенията за изграждане на ученици „По-големи братя/ по-големи сестри“, или пък може да се образуват от приятелства или взаимоотношения между работници в църквата. Когато в църквата има координатор на молитвата, молитвените партньори ще докладват на координатора и ще получават допълнителни указания за своето служение и за молитвения си списък.

4) Какви качества се изискват от един молитвен партньор?

Молитвените партньорства трябва да се приемат сериозно. Молитвеният партньор е посветен вярващ, който се стреми към святост и е активен в служенията на местната църква (за предпочитане – църковен член), и който има видение за молитва. Да се молиш за все още неповяр-

вали хора и други вярващи, е усилна отговорност. Най-яркият пример е молитвата на Исус в Гетсимания преди разпятието Му.

„Тогава Исус дойде с тях на едно място, наречено Гетсимания; и каза на учениците Си: Поседете тук, докато отида там да се помоля. И като взе със Себе Си Петър и двамата Зеведееви синове, започна да скърби и да тъгува. Тогава им каза: Душата Ми е прескръбна до смърт; постойте тук и бъдете заедно с Мен. И като отиде малко напред, падна на лицето Си и се молеше, като казваше: Отче Мой, ако е възможно, нека Ме отмине тази чаша; не обаче както Аз искам, но както Ти искаш“ (Мат. 26:36-39).

Други насоки за молитвените партньорства може да включват следното:

- Партньорите трябва да завършат основен курс за библейско изучаване или ученичество.
- Партньорите трябва да бъдат обучени.
- Партньорите трябва да са активни в църквата (за предпочитане – членове).
- Партньорите трябва да са активни в благовестителската дейност на църквата (включително в служенията „По-големи братя/по-големи сестри“ или молитвените клетки).
- Партньорите трябва да са от един и същ пол (освен ако не е съпругеско партньорство).
- Партньорите трябва да са ученици, които имат здраво свидетелство.
- Партньорите не трябва да разкриват поверителни молитвени нужди.
- Партньорите трябва да са ученици, известни със своята вяроност.
- Партньорите трябва да са от една и съща възрастова група.

5) Кога и къде трябва да се срещат молитвените партньори?

Молитвените партньори трябва да планират да се срещат поне веднъж всяка седмица, за да се молят за своя молитвен списък и молитвени нужди. Срещите могат да се осъществяват на определено място, по телефона или чрез някакви други средства (напр. видеоконференция). Може дори да се провеждат преди или след църковно богослужение или мероприятие.

- Срещите не трябва да влизат в конфликт с графика на църквата.
- Срещите не трябва да прекъсват времето, отделено за семейството, или работните графици.
- Срещите трябва да се съсредоточават върху молитвата за включеността в молитвения списък (молитвените цели), не просто върху разговори за други интереси.

- Срещите не трябва да включват кляуки за други вярващи или по църковни въпроси.

Като цяло молитвените събирания на място не трябва да се провеждат на частна територия далеч от публичен достъп. Други хора (включително семейството, молитвеният координатор или служителите в църквата) трябва да са запознати с часовете за тези срещи.

Срещите по интернет могат също да следват някои насоки:

- Съобщенията трябва да са кратки и по същество.
- Прикачени файлове за предаване от човек на човек (напр. политически, хумористични, спорни, с културна насоченост) трябва да се избягват.
- Адреси по интернет не трябва да се споделят без разрешение.
- Трябва да се избягва копиране до други потребители в интернет (особено ако става въпрос за поверителна молитвена нужда).
- Съобщенията винаги трябва да хвърлят положителна светлина върху църквата или църковните служители.

6) Какво трябва да включват срещите на молитвените партньори?

Макар че времето за молитва и съдържанието ще варират в зависимост от опита на молитвените партньори, това време може да включва:

- споделяне на библейски обещания за молитвата или вярата;
- споделяне на молитвени нужди от молитвения списък;
- редуване в молитвите за нуждите;
- взаимнонасърчителни коментари;
- молитва за партньора;
- прославяне на Бога за отговорени молитви.

7) За кого трябва да се молят молитвените партньори?

На първо място, вашето молитвено партньорство се съсредоточава върху нуждите на твоя ученик. Други имена в молитвения списък може да бъдат предоставени от координатора на молитвата, някой от пастирите в църквата или от служенията „По-големи братя/по-големи сестри“ и молитвените клетки. Тези имена ще бъдат на хора, които още не са повярвали, на новоповярвали или на вярващи с духовна нужда. Допълнителни имена могат да се прибавят чрез съобщени нужди за молитва от църквата или да се предадат лично. Имената ще се прибавят към партньорски молитвен списък и ще се възложат на някое молитвено партньорство.

8) Колко трябва да трае едно молитвено партньорство?

Вашето партньорство може да се съсредоточи около продължителността на времето за обучение на твоя ученик. Продължителността на други молитвени партньорства ще варира. Някои ще останат молитвени партньори за дълъг период от време, докато други ще сформират молитвено партньорство за непосредствена или краткосрочна нужда. Може да

е от полза да започнете с уточнена продължителност от време. Например молитвеното партньорство може да се създаде за срок от една година. Продължителността ще зависи от такива фактори като:

- съвместимостта на молитвените партньори;
- спешността на нуждата;
- подкрепата на служителите, приятелите или семейството;
- отговора на молитвите.

Молитвените партньори трябва да установят някои граници от самото начало, за да могат да приключат партньорството дружелюбно, ако се наложи. Освен това, те трябва да бъдат осведомени още в началото, че е възможно да се сформират нови партньорства.

9) Как могат да се умножават молитвените партньорства?

Когато на молитвените партньори и църковното събрание бъдат съобщени отговори на молитви (включително отговорени молитви относно твоите собствени усилия да изградиш ученик), въодушевлението за молитвени партньорства ще започне да расте. Свидетелствата за нови посвещения на вярата може да бъдат част от общото църковно богослужение. Могат също да се включат свидетелства на молитвени партньори за начина, по който Бог е благословил партньорството. Тласък за едно постоянно служение на молитвени партньорства може да бъде даден по няколко начина:

а) Съобщете, че скоро ще се сформират нови молитвени партньорства

- Започнете три-четириседмична поредица от проповеди или краткосрочен курс за молитвата.
- Включете библейски стихове върху молитвата и вярата в печатни издания или електронни съобщения.
- По време на богослуженията или на събиранията на малките групи съобщавайте отговори на молитви.
- В богослуженията включете видеоклипове за молитвата.
- На местата, където се движат най-много хора в църквата, или мястото за събирания поставете табели, които съдържат библейски стихове или цитати за молитвата.
- Дайте на един или повече молитвени партньори да напишат статия от 50 до 100 думи за това, какво е означавало молитвеното партньорство за тях (като ги информирате предварително, че статията може да бъде редактирана с оглед на броя на думите и съдържанието).
- Дайте на един или повече души, които са били включени в молитвения списък и са направили нови посвещения на вярата, да напишат статия от 50 до 100 думи за начина, по който са имали полза от молитвените партньорства (като ги информирате).

мирате предварително, че статията може да бъде редактирана с оглед на броя на думите и съдържанието).

б) Организирайте курс от едно занятие с цел обучение за молитвените партньорства.

- Възложете на действащите в момента молитвени партньори да се молят предварително за успеха на обучението.
- Определете ръководител/ преподавател за занятието (обикновено координатора на молитвата).
- Резервирайте учебна зала или място за събирането.
- Съобщете за среща след богослужението или църковното мероприятие и за мястото на провеждането ѝ.
- Раздайте листовки със задълженията на молитвените партньори.
- Раздайте картончета за записване на заинтересуваните.
- Съобщете дата, време и място за провеждане на занятието.
- Възложете задачата за подготовка на залата.
- Съберете материали за обучението.

в) Проведете занятието за молитвените партньорства (120 минути).

- I лекция: „Как да се молим за другите (ходатайствената молитва)“ (30 минути);
- Почивка (10 минути);
- II лекция: „Задълженията на молитвения партньор“ (разширен урок по листовката „Задълженията на молитвения партньор“) – 30 минути;
- Сформирайте молитвени партньорства (20 минути):
 - Попитайте за доброволни партньорства;
 - Възложете партньорства;
 - Накарайте молитвените партньори да се срещнат за кратко време за молитва.

г) Представете молитвените партньори на богослужение или събиране.

- Връчете диплома за завършеното обучение.
- Призовете църковните членове да предадат молитвени нужди върху картончета за молитвени нужди.
- Съобщете, че молитвените партньори ще се молят за нужди, представени на пастирския състав или на молитвения координатор.

д) Съберете и възложете нужди за молитва по време на среща след богослужението или църковното мероприятие.

- Съставете и размножете списъци върху картончета за молитвени списъци.

- Поставете картончетата с молитвени списъци в църковни пликове за писма.
- Раздайте пликовете на молитвените партньорства.
- Осигурете насърчение и напътствия.
- Приключете с молитва.

Да се молиш за своите ученици индивидуално или в молитвено партньорство, е мощен начин да им помогнеш да не се отклонят от пътя. Нека те да знаят, че има други, които се молят за тях. Насърчавай ги да представят искания за молитва, когато възникнат нужди.

Помни думите на Исус към Неговия ученик: „Аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра“ (Лука 22:32).

16 ИЗСЛЕДВАЙ ЗА НАЛИЧИЕ НА ДУХОВНИ ДАРБИ

Кой знае какъв може да стане твоят ученик! Пастор? Мисионер? Основател на църкви? Деноминационен водач? Ръководител на местна църква? Влиятелен мирянин? Бог знае! Семената на духовното развитие вече са били посяти във всяко Божие дете. Неговите способности и личностни черти са част от Господния план в полза на Царството:

„И Той даде едни да бъдат апостоли, други пророци, други пък благовестители, а други пастири и учители, с цел да се усъвършенстват светиите за делото на служението, за съзиждането на Христовото тяло; докато всички достигнем в единство на вярата и на познаването на Божия Син, в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота; за да не бъдем вече деца, блъскани и завличани от всеки вятър на учение, чрез човешката заблуда, в лукавство, по измамни хитрости; но действащи истинно в любов, да пораснем по всичко в Него, Който е главата, Христос, от Когото цялото тяло, сглобявано и свързано чрез службата на всяка става, според съразмерното действие на всяка една част, изработва растенето на тялото за своето назидание в любовта“ (Еф. 4:11-16).

Твоята задача като обучаващ е да помогнеш на учениците да открият и употребят духовните си дарби. Твоя задача е също да ги научиш как им се дава възможност и сила да използват дарбата си чрез освещението, чрез изпълването със Святия Дух (Деян. 1:8). Тяхното пълно посвещение на Бога ще бъде напълно подпомогнато от Него. Способностите и качествата, които те предават изцяло на Исус Христос, биват използвани от Него, за да достигне изгубените и да укрепява Църквата Си. Твоите прозрения за духовните дарби ще ти помогнат да насочиш учениците към техните индивидуални служения.

1. КАКВИ СА РАЗЛИКИТЕ МЕЖДУ ПЛОДА НА ДУХА И ДАРБИТЕ НА ДУХА?

Плод

1. Определя какъв е християнинът
2. Същият е у всеки християнин

Дарби

1. Определят какво върши християнинът
2. Различни у всеки християнин

3. В единствено число – единичен	3. В множествено число – многобройни
4. Сатана не може да го имитира	4. Сатана може да ги имитира
5. Отнася се до характера	5. Отнасят се до служенето
6. Цел сам по себе си	6. Средство за постигане на цел
7. Траен/ вечен	7. Ще се прекратят
8. Според духовността и зрелостта	8. Не се дават според духовността или зрелостта

2. ШО Е ДУХОВНА ДАРБА?

„И Той даде едни да бъдат апостоли, други пророци, други пък благовестители, а други пастири и учители“ (Ефесяни 4:11).

Духовната дарба е божествено вдъхната способност, предназначена да се използва за изпълнение на Христовата мисия чрез местната църква. Х. Ортън Уайли пише: „Дарбите на Духа са известни в Писанието като *харизмата*... или „дарби на благодатта“. Следователно има вътрешна връзка между благодатните действия и дарбите. Дарбите са божествено отредени средства и пълномощия, с които Христос надарява Църквата Си, за да ѝ помогне да изпълнява задачата си на земята, както трябва“.¹³

Дарбите са не само тези, които са видни за всички, но и тези, които не се забелязват веднага – подкрепящите. Има голямо разнообразие от дарби, които, използвани колективно, могат да бъдат много силни и да оказват голямо влияние. Вярващите трябва да се стремят да открият какви вдъхнати от Духа способности притежават. Как?

- Разпознай интереси, които подкрепят Христовата мисия.
- Разпознай естествени таланти, които биха постигнали тези интереси.
- Размишлявай върху начина, по който тези интереси и таланти може да се използват за Христос.
- Търси възможности да се употребят интересите и талантите в усилия, подкрепящи мисията.

При търсенето на духовни дарби помни, че най-големият дар е *самият Дух*. „А Утешителят, Святият Дух, Когото Отец ще изпрати в Мое име, Той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, което съм ви казал. (Следва превод от английски, библийска версия ТМ – бел. пр.) Оставям ви здрави и благополучни. Това е прощалният Ми подарък за вас“ (Йоан 14:26-27). Неговото осветяващо и обличащо със сила присъствие е било обещано от Христос и осъществено на Петдесетница (вж. Деян. 2:15-17).

3. НА КОГО СЕ ДАВАТ ДУХОВНИ ДАРБИ?

Духовни дарби се дават на последователите на Исус Христос.

- „Според дарбата, която всеки е приел, служете с нея един на друг като добри настойници на многообразната Божия благодат“ (1 Пет. 4:10).
- „А на всеки се дава проявяването на Духа за обща полза“ (1 Кор. 12:7).

В известен смисъл тези дарби се „задействат“ или „освобождават“, когато човек направи посвещение на Христос и е духовно новороден (1 Кор. 12:13). Святият Дух, Дарителят на духовните дарби, идва да обитава в новоповярвалия: „Покайте се и всеки от вас нека се кръсти в името на Исус Христос за прощение на греховете ви; и ще приемете този дар, Святият Дух“ (Деян. 2:38). Вярващият, който откликва покорно на подбудите, които получава от Святият Дух (посредством Библията и чрез съвест, просветена от Библията), ще се стреми да бъде воден от Него, за да съдейства за изпълнение на Великото Христово поръчение (Мат. 28:18-20).

Вярващите не избират тези дарби. Те им се дават от Христос в съответствие с Неговата воля:

- „А всичко това се върши от един и същи Дух, Който разделя на всеки поотделно, както иска“ (1 Кор. 12:11).
- „Но сега Бог е поставил частите, всяка една от тях, в тялото, както Му е било угодно“ (1 Кор. 12:18).

Духовните дарби действат заедно, в съзвучие чрез вярващите, като всяка дарба допълва дарбата или дарбите на някой друг. Никой вярващ няма всички духовни дарби, нито пък някоя от дарбите е обща за всички (1 Кор. 12:12-18).

4. КАКВА Е ЦЕЛТА НА ДУХОВНИТЕ ДАРБИ?

Духовните дарби служат на една небесна цел. Макар да се дават на хората тук, на земята, те способстват за изпълнение на по-обширния, вечен кръгзор на Божиите обещания за прошка, святост и живот отвъд гроба.

А. Те квалифицират

„С цел да се усъвършенстват светиите, за делото на служението“ (Еф. 4:12а).

Духовните дарби са „пълномощия“ за изграждането на Божието царство на земята (Деян. 2 гл.) Те са и „пособия“, използвани да:

- предават на все още невярващите благата вест на Евангелието;
- насърчават и просвещават вярващите чрез Божието слово;
- организират Църквата като функциониращо тяло;
- подтикнат Църквата към постигане на растеж.

Б. Те назидават

„За съзиждането на Христовото тяло“ (Еф. 4:12б).

Използването на духовни дарби е като тренировките във фитнеса: тежести, движение и отношение се съчетават в решително усилие да се хармонизира и подсили тялото. Мускулите на тялото реагират на физическите упражнения и в резултат на това растат.

Когато вярващите използват осъзнато и покорно своите духовни дарби, те съдействат за изграждането на Тялото, Църквата. Павел казва: „Затова, възлюбени мои, както сте били винаги послушни – не само в моето присъствие, но сега много повече при моето отсъствие, изработвайте спасението си със страх и трепет. Защото Бог е, Който, според благоволенieto Си, действа във вас и да желаете това, и да го изработвате“ (Фил. 2:12-13).

В. Те обединяват

„Докато всички достигнем в единство на вярата и на познаването на Божия Син“ (Еф. 4:13а).

Ако някога си гледал отбор по гребане, знаеш колко е важно всеки участник да работи в координация с останалите в отбора. Ако само един задърпа в своята посока, това може да доведе до неуспех на отбора при достигането до финала или пък до преобръщане на лодката. Духовните дарби са взаимозависими. Те трябва да се упражняват, като се има предвид единството. Трябва да имат цел. За вярващия целта е да *познава* Христос, да бъде повече *като* Христос и да *споделя* Христос.

Г. Те подсилват

„Докато достигнем... в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота“ (Еф. 4:13б).

Пакетираната храна идва с етикет, на който се посочва хранителната стойност. Информацията разкрива не само процентите витамини, но и съдържанието на калории и мазнини. Следователно съдържанието на белтъчини и мазнини влияе на дневната стойност на храната.

Духовните дарби добавят „дневна стойност“ за благополучието на тялото и неговите отделни части. Те може да варират в „процентно отношение“ според нивото на зрялост на вярващия, но са подсилващи – произвеждат хранителни вещества за растежа на тялото.

Д. Те служат за пример

„За да не бъдем вече деца, блъскани и завличани от всеки вятър на учение, чрез човешката заблуда, в лукавство, по измамни хитрости; но действащи истинно в любов, да пораснем по всичко в Него, Който е главата, Христос“ (ст. 14-15).

Истинските ученици са познати с няколко важни качества, които ги открояват като последователи на Исус Христос:

- Те публично изявяват вярата си.
- Живеят според принципите на Божието слово.
- Откликват на нуждите на другите.
- Служат на Господ чрез Църквата.
- Подкрепят другите вярващи.
- Практикуват съвместно и лично поклонение.
- Имат виждане да достигнат до изгубените от други народи.
- С радост дават от времето, таланта и съкровището си за напредъка на Божието царство.

Използването на духовните дарби дава възможност на вярващия да „покаже наяве“ Божиата благодат. „Но придобих милост по тази причина, за да покаже Исус Христос в мен, главния грешник, цялото Си дълготърпение, за пример на онези, които щяха да повярват в Него за вечен живот“ (1 Тим. 1:16).

Е. Те прославят

„От Когото цялото тяло, сглобявано и свързано чрез службата на всяка става, според съразмерното действие на всяка една част, изработва растенето на тялото за своето назидание в любовта“ (Еф. 4:16).

Употребата на духовни дарби отдава почит на творческата сила и цел на Бога в Христос, единородния Му Син:

„В Него, Който е образ на невидимия Бог, първороден преди всяко създание; понеже чрез Него бе създадено всичко, което е на небесата и на земята, видимото и невидимото, било престоли или господства, било началства или власти, всичко чрез Него бе създадено; и Той е преди всичко и всичко чрез Него се сплотява“ (Кол. 1:15-17).

Те също предоставят размишление за силата на Неговото спасение. Новата посока, интерес и усилие на вярващия, който използва духовните дарби, е доказателство за това, че е ново създание в Христос (2 Кор. 5:17).

5. ПО КАКВО СЕ РАЗЛИЧАВАТ ЧОВЕШКИТЕ ТАЛАНТИ ОТ ДУХОВНИТЕ ДАРБИ?

Твоите способности са „суровината“, която Бог благославя и облича в сила, за да осъществи вечната Си цел. Разпределяни и помазани от Святия Дух, те оживяват чрез посвещението им на Христос и Неговото дело.

- Никоя духовна дарба не е по-важна от друга и всички се използват за една и съща цел.
- Те не трябва да се употребяват за привличане на внимание върху човека.

- Трябва да се използват за насочване на вниманието към Христос.
- Не бива да бъдат източник на разединение между вярващите. Трябва да са източник на единство.

По какво се различават човешките таланти от духовните дарби? Забележи:

Таланти

1. Наследени от предците
2. Присъстват от естествено раждане
3. Давани от Бога на всички представители на човешкия род
4. За човешки дейности
5. Може да се упражняват независимо от Святия Дух
6. Служат предимно на естествено ниво
7. Ефектите обикновено са временни/ограничени
8. Прославят „аз“-а.

Дарби

1. Давани от Святия Дух
2. Присъстват от новородението
3. Давани от Бога на представители на Христовото тяло
4. За служението на Тялото
5. Зависими от Святия Дух
6. Служат на духовно ниво
7. Ефектите са вечни/ безкрайни
8. Прославят Бога

6. ОТКРИВАНЕ НА ДУХОВНИТЕ ДАРБИ

Да помогнеш на учениците да открият способности, които могат да се използват за изграждане на Царството, е от съществено значение не само за тяхното духовно израстване, но и за духовния, финансов, организационен и числен растеж на църквата.

- Запознай ги с анкета за духовните дарби.
- Изтъкни способностите, които могат да се употребяват в църквата.
- Направи откриването на духовните им дарби от самите тях предмет на взаимна молитва.
- Помогни им да видят как един живот, изпълнен с Духа, ще придаде пълнота и святост на тяхното духовно пътуване.

17 ЕКИПИРАЙ И ВКЛЮЧИ В СЛУЖЕНИЕ

Писателят Джон Мейсън е казал: „Твърде много хора превръщат живота си в гробища, като погребват своите таланти и дарби. Тези способности са като вноски в личните ни сметки и в крайна сметка ние определяме лихвата. Колкото повече... внимание им отделяме, толкова по-ценни стават“.¹⁴

Исус говори за „откровенията“, проявлението на Божиите благодатни действия:

„Вие сте светлината на света. Град, поставен на хълм, не може да се укрие. И когато запалят светило, не го слагат под шиника, а на светилника и то свети на всички, които са въщи. Също така нека свети вашата светлина пред човечите, за да виждат добрите ви дела и да прославят вашия Отец, Който е на небесата“ (Мат. 5:14-16).

При никакви други обстоятелства „светлината“ излъчвана от живота на ученика, няма толкова топло и ярко сияние, колкото чрез служенията на Църквата.

„А вие сте Христово тяло и поотделно – части от Него. И Бог е поставил някои да бъдат:

първо апостоли,
второ пророци,
трето учители,
други да правят чудеса,
някои имат изцелителни дарби,
други с дарби на подпомагане,
на управляване,
на говорене на разни езици.

Всички апостоли ли са? Всички пророци ли са? Всички учители ли са? Всички вършат ли чудеса? Всички имат ли изцелителни дарби? Всички говорят ли езици? Всички тълкуват ли? Копнейте за по-големите дарби“ (1 Кор. 12:27-31).

Твоите ученици трябва да разберат колко са важни за непрестанното въздействие на Църквата върху обществото. За Ранната църква се казва също: „Тези, които размириха света (от англ., NKJV, „обърнаха света с главата надолу“ – бел. пр.), дойдоха и тук“ (Деян. 17:6). Твоите ученици носят промяна в света. Те изпозват Божиите дарби, които Святият Дух

е освободил в живота им, когато са били спасени и облечени със сила, когато са били осветени.

Ти си насърчаващият треньор, който ще ги научи как да участват активно в църковно служение:

- чрез обучение;
- чрез практика с някой друг;
- чрез поставяне на определен пост за служение;
- чрез изграждане в ученичество на някой друг;
- чрез молитвени служения;
- чрез малки групи.

Не само ще ги насърчиш да намерят място за служение, но и ще ги напътстваш как да се включат в това служение – винаги в сътрудничество с ръководството на църквата.

1. СЛУЖЕНИЕ НА МЕСТНАТА ЦЪРКВА

Повечето външни наблюдатели на местната църква нямат никаква представа какво дълбоко сътрудничество е необходимо за изпълнение на мисията и целта на църквата. За тях църковният ангажимент означава посещаване на богослужения. Хората, които са в църквата, знаят, че се изисква далеч повече. Знаят, че църквата е „организационен механизъм“, който се нуждае както от части, така и от труд. Частите задвижват механизма, а трудът поддържа движението му! Присъствието и силата на Святия Дух пък го държи зареден с гориво и смазан.

Възможностите за служение в местната църква са много и разнообразни. Има място за интересите и способностите на твоя ученик. Например:

- поучение
- малки групи
- молитва
- поддръжка и ремонт на сгради
- поддръжка и ремонт на превозни средства
- грижа за децата
- юношеско служение
- младежко служение
- служение сред възрастните и грижа за старците
- музика
- театър
- грижа за сцената и костюмите
- евангелизационна дейност
- счетоводство
- помагане в офиса

- художествено оформление и публикуване
- техническа подкрепа (компютри, звук, осветление, запис на лента)
- строителство
- оповестяване и реклама
- боядисване на табели
- украса
- готвене
- домакинстване
- разпоредителски функции и поздравяване
- сигурност и безопасност
- благотворителни базари
- транспорт
- разпределяне.

Нека да повторим, че не всички духовни дарби ще включват участие на подиума, сцената или в класната стая. Подкрепящите служения зад кулисите са жизненоважни за публичното служение на църквата. Независимо дали използват дарби на подпомагане, управляване, поучение, проповядване или евангелизиране, вярващите от повечето възрастови групи могат да бъдат привлечени в служението на местната църква.

Насърчи включването им в служение на местната църква:

- Изброй видовете служения.
- Консултирай се с ръководството на местната църква за търсени доброволци.
- Помоли ръководството на местната църква да предостави „длъжностна характеристика“ за необходимите доброволци.
- Оцени способностите и опита на своя ученик.
- Съчетай способностите и опита с търсените доброволци.
- Запознай ученика си с възможностите да участва като доброволец.
- Препоръчай доброволческа роля.
- Запознай ученика с администратора, който се нуждае от доброволци.
- Осведоми ученика за твоите молитви и мъдрост, за да му помагаш в изпълнението на доброволческа роля.
- Осведоми ученика за служения на следващо ниво (ръководство на малка група, обучение на служители и основаване на църкви).

2. МИСИОНЕРСКО СЛУЖЕНИЕ

Църквата има и глобална мисия и следователно се нуждае от ученици, които ще помагат за изпълнението ѝ (Лука 10:1-2). Твоето духовно наставничество може да насърчи учениците да имат „глобално видение“.

- Учи ги за глобалното поръчение на Христос.
- Сподели мисионерски публикации с тях.
- Покани ги да помогнат при провеждането на мисионерско събиране.
- Кажете им как твоето участие в мисиите ти е било от полза.
- Насърчи ги да участват в мисионерско пътуване.
- Насърчи ги да водят кореспонденция за или със задгранични мисионери.
- Насърчи ги да бъдат молитвени партньори на задграничен мисионер.
- Насърчи ги да подпомагат мисия или мисионер.
- Информирай ги за мисионерски възможности в деноминацията.
- Учи ги за мисионерски служения на следващо ниво (краткосрочни или професионални мисионерски възможности).

3. МИЛОСЪРДНО СЛУЖЕНИЕ

Учениците трябва да разберат, че собствената им общност е мисионерско поле. Глобалното видение за мисии започва с видение да служат на хората в непосредствена близост. Включването им в милосърдни служения е чудесно начало. Милосърдните служения са, в библейски смисъл, холистични. Тоест, те служат на цялата личност – духовно, физически, емоционално, социално и финансово.

- Богослужения
- Библейски изучавания
- Раздаване на храна
- Раздаване на дрехи
- Евангелизиране и ученичество
- Здравно обучение
- Помощ при критична бременност
- Съветнически услуги
- Правни услуги
- Обучение по управление на финансите
- Грижа за деца
- Грижа за хора в напреднала възраст
- Отмора и развлечения
- Лагеруване

- Професионално обучение
- Изграждане на умения
- Убежища за жени в риск
- Грижи за бездомните
- Обучение за родители
- Медицински клиники
- Курсове по английски език
- Жилищно строителство
- Транспортни услуги
- Препращане към комунални услуги.

Опитът на ученика в милосърдни служения може да бъде просто началото на по-обширно служение, включително професионално. Ето как да насърчаваш учениците да се ангажират с милосърдно служение:

- Изучавайте милосърдните служения в Писанията (напр. Добрия самарянин или църквата от I век).
- Запознай ги с възможности за служения в общността.
- Помоли ги да ти помогнат в изпълнението на милосърдно служение на самото място.
- Запознай ги с ръководителите на милосърдни служения в общността.
- Информирай ги за милосърдните служения на деноминацията.

4. СЛУЖЕНИЕ В МАЛКА ГРУПА

Малките групи, например квартални библейски изучавания, „По-големи братя/по-големи сестри“ или молитвените клетки, са вълнуващо въведение в служение. Включването на учениците в организирана малка група или започването на нова ще им осигури опит и отговорност за различни служения. Малките групи са добра тренировъчна площадка:

- „Публиката“ е по-малобройна.
- Изисква се практическо участие.
- Финансовите разходи са по-малки.
- Членовете на групата може да са приятели или колеги.
- Развиват се лидерски умения.
- Развиват се умения за работа с хора.

Служенето в обстановката на малката група обикновено изгражда увереност в себе си. А обучението и надзорът, които обикновено се предлагат, осигуряват система за подкрепа. Църквата ти може да осигурява една или повече малки групи (включително неделно училище и ваканционно библейско училище). Като обучаващ, би могъл да развиваш доброволчески дух в малките групи като начин за обогатяване на уменията за библейско изучаване и използване на духовни дарби.

5. СЛУЖЕНИЕ ПО ВРЕМЕ НА МЕРОПРИЯТИЯ

Специалните мероприятия предлагат и на обучаващия, и на ученика време за обучение и практически опит. Общоцърковно или общоградско мероприятие, като евангелизационна кампания, концерт, прожекция на филм или национално известен говорител, изисква посветени и обучени подкрепящи работници.

- Оповестяване и реклама
- Подготовка на апаратурата
- Разпоредителски функции
- Техническа подкрепа
- Помагане на масата с продуктите
- Съветничество
- Раздаване на литература
- Паркиране
- Грижа за децата
- По-нататъшна работа с хората
- Планиране
- Ръководене на комисия.

Учениците не само ще видят служение в действие, но също най-вероятно ще получат обучение, което ще им помогне за духовното им израстване.

- Провери църковния или градския календар за мероприятията.
- Осведоми учениците за възможности за служение при провеждане на мероприятията.
- Помогни им да се свържат с организаторите на мероприятиято.
- Ако е възможно, предложи да участваш като доброволец заедно с ученика.
- Партнирай си с него в молитва за мероприятиято.
- Прегледайте методи за печелене на души и изграждане в ученичество.

Спомняш ли си Варнава? Слабо познатите му усилия да запознае Савел (по-късно Павел) с „Пътя“ довеждат до служение, което се простира във вечността. Милиарди хора са чували Евангелието в резултат на неговото вярно служене. Един духовно спял човек получава зрение. Един духовно притеснен човек получава мир и смисъл. Един простен човек получава посока за цял живот.

Твоето посвещение на това О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е няма граници, защото Христос, на Когото служиш, е неограничен!

„Идете и създавайте ученици.“

ТРЕТИ РАЗДЕЛ

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ А

КОНТРОЛЕН СПИСЪК НА ПРОГРАМАТА „ВСЕКИ ЕДИН ДА ОБУЧИ ЕДИН“

- ☐ Започни да подготвяш поредица от проповеди относно отговорността да се създават и възрастват Христови ученици. (Списък с библейски текстове за ученичеството може да се намери в Приложение В.)
- ☐ Подготви рекламни листчета за папката с материали за богослужението, статии за църковния бюлетин, плакати, драматизации и презентации на *PowerPoint*. (Ако имаш възможност да използваш видео, употреби и това средство.)
- ☐ Започни да планираш и разработваш стратегия и ръководство за богослужение на посвещение.
- ☐ Програмата „Всеки един да обучи един“ започва с богослужение на посвещение.
- ☐ Подготви и разработи проповеди с ударение върху нашата отговорност да създаваме и възрастваме ученици.
- ☐ Имай готови плакати за „Всеки един да обучи един“, които да бъдат изложени на видно място по време на богослужението на посвещение.
- ☐ Предизвикай всеки член на събранието:
 1. Да спечели един човек за Христос през годината.
 2. Да се моли Бог да му помогне да спечели един човек.
 3. Да обучи новоповярвалите.
 4. Да ги подготви за кръщение.
 5. Да ги насърчи да станат членове на църквата.
 6. Да ги обучи да печелят души.
 7. Да ги насърчи да участват в чудото на умножението, като обучат християни, които са по-нови във вярата от тях.

ПРИЛОЖЕНИЕ Б

ПЛАН НА ПРОПОВЕД: „ПРИМЕР ЗА УЧЕНИЧЕСТВО“

Въведение: Исус обучава последователите Си на етапи:

- Поканата да дойдат и видят! (Йоан 1:39)
- Поканата да дойдат и да Го следват! (Марк 1:16-20)
- Поканата да дойдат и да бъдат с Него! (Марк 3:13-14)
- Поканата да пребъдват в Него! (Йоан 15:7-8).

Заклучение: Той ги призовава към видение, а не към работа!

ПРИЛОЖЕНИЕ В

СЪЗДАВАНЕТО НА УЧЕНИК

Библейски стихове за изграждане на ученици

Матей 28:18-20

Йоан 20:21

Марк 16:15-18

Лука 24:44-49

Деяния 1:8

Йоан 15:7-17

Лука 14:25-35

Лука 9:23-25

Лука 6:40

2 Тимотей 3:17

Матей 9:36-38

Йоан 1:39

Марк 1:16-20

Марк 3:13-14

Определение за „ученик“

Лука 9:23-25

Йоан 8:31

Йоан 13:34-35

Лука 14:25-35

Матей 9:36-38

Йоан 15:7-17

ПРИЛОЖЕНИЕ Г

КОНТРОЛЕН СПИСЪК НА МОЕТО ПОСВЕЩЕНИЕ ДА ИЗРАСТВАМ В ХРИСТОС

- ☐ Ще стана израстващ християнин в молитва, отговорност, четене на Словото и свидетелстване.
- ☐ Ще се включа в малка група за изграждане в ученичество.
- ☐ Ще подготвям и изучавам материали в малка група за изграждане в ученичество.
- ☐ Ще водя посветен живот на лично време с Бога.
- ☐ Ще бъда ръководен от водач на малка група.
- ☐ Ще запаметявам поне по 30 библейски стиха на година.
- ☐ Ще напиша и споделя личното си свидетелство.
- ☐ Ще изграждам приятелства с непосещаващите църква.
- ☐ Ще се включа в евангелизационни мероприятия.
- ☐ Ще търся място за служене в местната църква.
- ☐ Ще се стремя да обуча друг християнин.

Подпис: _____ Дата: _____

ПРИЛОЖЕНИЕ Д

ДА СТАНЕМ УЧЕНИЦИ

(Ръководство за водещия)

1

Стремеж към святост

(Ръководство за водещия)

Увод

- Всеки успяващ човек си поставя цели.
- Същото се отнася и за духовното ти пътуване с Бога.

1. Израстване

Човек продължава да върви, като расте (2 Петр. 3:18).

2. Учене

Как израстваш в познание? Дисциплинираш се да изучаваш и прилагаш онова, което научаваш от Словото Му (2 Тим. 2:15).

3. Усъвършенстване

„Никой, който служи като войник, не се заплита в житейски работи, за да угоди на този, който го е записал за войник. И ако някой се състезава в игрите, не получава венец, ако не се е състезавал по правилата. Само трудещият се земеделец трябва пръв да вкуси от плодовете“ (2 Тим. 2:4-6).

- а) Всеки от примерите, използвани от апостола – войникът, спортистът и земеделецът – описва човек с голяма целенасоченост, посвещение и решимост. Те се стремят към съвършенство.
- б) Това не означава, че са съвършени във всичките си действия. Просото означава, че са „съвършени“ в посоката и намерението си.
- в) Каква е твоята цел? Бог вече я е изявил ясно в Библията: „но както е свят Този, Който ви е призовал, така бъдете святи и вие в цялото си поведение; защото е писано: „Бъдете святи, понеже Аз съм свят.“ (1 Пет. 1:15-16).

4. Посвещение

- а) Бог иска да бъдеш духовно завършен.
- б) Призован си да бъдеш като Него в своето отношение и действия.

- в) Ти си последовател на Христос – християнин (един от Христовите), някой, който се стреми да бъде като Него във всичко, което прави. Ти си Негов „ученик“ (учещ се, последовател). Имаш посвещението да Му се покоряваш и да се учиш как да си като Него.
- з) Посвещението е знак за отлична класа.
- Може да дисциплинираш ума си да научиш всичко, което можеш, за Христос и Библията.
 - Може да Му подражаваш в своята любов и служене на другите.
 - Може да „подравниш“ сърцето си с принципите, на които е учил, и да се „прицелиш“ в това да живееш според тях.
 - Може да решиш да живееш според правилата, написани в Библията. Всъщност може да бъдеш най-добрият последовател на Христос, който е възможно да бъдеш!
 - Може да се стремиш към святост.

5. Увереност

- а) Какво влиза в този стремеж?
- Бъди сигурен в спасението си.
- Когато си приел Христос в сърцето си като акт на вяра, си бил спасен от своето състояние на погиваш (Тит 3:5-7).
 - Бил си далеч от Бога, грехът ти (нарушаването на Неговия закон преднамерено: „Всеки, който върши грях, върши и беззаконие, защото грехът е беззаконие“ (1 Йоан 3:4) те е разделял от Него.
 - Нарушаването на закона е означавало понасяне на наказанието: „заплатата на греха е смърт“ (Римл. 6:23а).
 - Заслужавал си „заплатата“ (наказанието), което е (духовна) смърт.
 - Но Бог те е възлюбил толкова много, че е осигурил път за връщане при Него.
 - Платил е цената за твоето спасение от изгубеното ти състояние, като е предложил единородния Си Син Исус за твой представител: „Божият дар е вечен живот в Христос Исус, нашия Господ“ (Римл. 6:23б).
 - В мига, в който си казал на Бога колко съжаляваш за непокорството си спрямо Неговата воля и Слово (покаял си се) и си помолил Христос да дойде в живота ти и да бъде Господ на твоя живот,
 - всяка проява на непокорство е била простена и забравена: „ще покажа милост към неправдите им и греховете им (и беззаконията им) няма да помня вече“ (Евр. 8:12).
- б) Има няколко „знака“, които ти дават уверението, че си били намерен, че си бил спасен от изгубеното си състояние:
- **Божие обещание** (Йоан 1:12)

- *Свидетелството на Святия Дух* (Римл. 8:16)
- *Плодът на Духа* (Гал. 5:22-23)
- *Смяната на посоката* (2 Кор. 5:17)
- *Желанието за служене* (Мат. 9:35-38)
- *Жаждата за святост* (1 Пет. 1:13-16). Докато продължаваш да се стремиш към святост, ще откриваш области в своя живот, които можеш да предадеш на Него. Ще стигнеш дори до момент, в който ще вземеш решение да предадеш всяка област от живота си на Него (това се нарича „освещение“ – да си „отделен“ за свята употреба).

6. Простиране напред

- а) Като християнин, имаш цел, която Бог ти е дал. Трябва да се стремиш към святост.
- б) Чрез вяра си поканил Исус да дойде в живота ти. И пак чрез вяра може да Го помолиш да поеме пълен контрол над живота ти.

2

**Лично поклонение
(Ръководство за водещия)****Увод**

- „Таймаут“ (от англ. „прекъсване, кратка почивка, пауза“ – бел. пр.) се нарича дисциплинираният акт да спреш онова, което вършиш, и да се съсредоточиш върху нещо друго.
- Всеки ученик се нуждае от време за лично поклонение – далеч от заетостта или шума на деня.
- Има поне пет ключови компонента на ежедневно време за лично об-
щение.

1. Молитва**а) Какво е молитвата?**

(Молитвата е комуникационна връзка между хората и Бога. Молит-
вата изразява любовта ти към Бога и упованието ти на Него да задоволи
твоите ежедневни нужди – физически, духовни, социални, финансови и
емоционални.)

- Молитвата е говорене на Бога (Евр. 4:16).
- Молитвата е откликване на Бога (Вт. 6:3)
 - (а) Бог ти говори чрез Библията (Пс. 119:105).
 - (б) Говори ти вътрешно (Йоан 16:13).
 - (в) Говори ти чрез съветите на други християни (Пр. 10:21).
 - (г) Говори ти чрез обстоятелствата (Римл. 8:28).

б) Защо трябва да се моля?

- Молиш се, за да изразиш нужда (Йоан 16:23-24).
- Молиш се за опрощение на грех (1 Йоан 1:9).
- Молиш се за изцеление (Яков 5:14-15).
- Молиш се за нуждите на другите (Фил. 1:4).
- Молиш се за разрастването на Божието царство (Йоан 14:6).
- Молиш се за обществото и националните водачи (1 Тим. 2:1-2).

в) Кога трябва да се моля?

Съображения:

- Сутрин ли си най-активен и работоспособен, или вечер?
- Коя част от деня изглежда по-малко изпълнена с трескаво жи-
вление?
- Кога няма да си толкова прекъсван от дейностите на другите въ-
щи?

г) Къде трябва да се моля?

Мястото трябва да е такова, на което да можеш да прекараш време
сам с Бога (Йоан 6:14-15).

д) *Как трябва да се моля?*

- Молитвата е естествен разговор;
- Не се изискват специални думи;
- Исус ни дава пример в Мат. 6:9-14.

От тези стихове се е появила една от най-познатите молитви в християнството, Господната молитва. Излагането ѝ в общи шрихи ще ти даде модел за молитва.

(1) „**Отче наш, Който си на небесата, да се свети Твоето име!**“

Започни молитвата, като хвалиш Бога и Му благодариш за това, което Той е, както ни открива Библията, и за онова, което е направил за теб днес или през изминалото време (дни, седмици, месеци).

(2) „**Да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, така и на земята!**“

Моли се да се изпълнява Божията воля в твоя живот и в света (в дома ти, на работното място, в живота на твоето семейство, в църквата, в страната ти и в живота на нейните водачи).

(3) „**Дай ни днес насящния хляб**“

Представи ежедневните си нужди пред Бога (това се нарича „молба“) и Го помоли да задоволи всяка от тях поотделно – духовни, физически, финансови, семейни – според Своята воля. Представи своите нужди за деня, както и нуждите на други хора (това се нарича „ходатайство“).

(4) „**Прости ни дълговете, както и ние простихме на нашите длъжници**“

Помоли Бога да прости всеки своеволен (преднамерен) грях в живота ти. Помоли Го също да прости всякакви постъпки или действия, извършени от другите против теб.

(5) „**Не ни въвеждай в изкушение, но избави ни от лукавия.**“

Моли се Божията сила и мъдрост да ти помогнат да се изправиш лице в лице с области, в които си духовно уязвим (изкушения).

(6) „**Защото е Твое царството и силата, и славата, до вековете. Амин!**“

Хвали Бога, че държи в ръцете Си твоя живот и всичко около теб. Благодари Му, че е верен, че те обича и че ти е простил.

2. Четене на Библията

а) *Какво е Библията?*

1. Библията (което означава „книга“) е една библиотека.
2. Тя съдържа 66 различни „книги“ и писма, съставени под вдъхновението на Святия Дух от над 40 автори в продължение на 1600 години.
3. Разделена е на две части: Стар завет и Нов завет.

б) Защо да четем Библията?

(2 Тим. 3:16-17)

1. Защото тя е даденото чрез вдъхновение Божие слово. („Боговдъхновено“ означава „вдъхнато от Бога“. Бог Свети Дух е „вдъхнал“ Своето послание в умовете и сърцата на онези, които са го написали и превели, за да го разберем ние.)
2. Защото тя ни запознава с основни учения (убеждения):
 - а) Божиятот слово (Библията) е истинно (Пс. 119:160);
 - б) В него се разглеждат поне три важни сфери на истина:
 - Откъде сме дошли (сътворението)
 - Защо сме тук (смисълът на живота ни)
 - Къде отиваме, след като умрем (вечността).
3. Защото тя ни учи как да живеем (нуждаем се от насоките)
4. Защото тя ни дава чувство за принадлежност (1Йоан 5:19-20)
5. Защото тя ни казва как да служим на Бога.

в) Как да четем Библията?

- Чети я с очакване, че Бог ще ти разкрие Своята вечна любов в думите, които ще прочетеш. Моли се, преди да четеш.
- Чети я с отворен ум. Бъди готов да приемеш нейните истини.
- Чети я с копнеж да вършиш онова, което ти казва да вършиш, и да бъдеш такъв, какъвто ти казва да бъдеш.
- Чети я систематично. Например, чети поред Библията, по една книга наведнъж, в продължение на една година. Изучавай всяка глава от книгата. После разглеждай всеки стих от главата.

3. Включи книга за духовни размишления**4. Съзерцателно размишление**

Размишлявай върху библейски стих, като позволяваш на Божиятот слово да „се всмуква във вътрешния ти човек“, както вода се всмуква в почвата.

5. Хваление**Що е хваление?**

- Хвалението е разсъждение върху Божия характер, доброта и вяност.
- То изразява на глас онова, което чувстваш отвътре.
- Изразява благодарността ти към Него за това, което е направил за теб.
- Твоят „формат“ на хваление може да варира:

- слушане на християнска музика
- пеене на песен
- съзерцателно размишление върху Божията доброта
- четене на химни или песни

3

**Съвместно поклонение
(Ръководство за водещия)****Увод**

- Християните се нуждаят един от друг.
- Личното поклонение е важно, но също така е важно да се покланяме с други последователи на Исус в църквата.
- Писанието почти винаги говори за вярващи в групова обстановка (Евр. 10:25). Съвместното поклонение е от жизнено значение за духовния ти растеж.
- В Новия завет думата, преведена като „църква“, се среща повече от 100 пъти и в над 90 от тези случаи се отнася за група християни на конкретно място – с други думи, „местни църкви“.
- В дните на зараждането на църковната ера учениците на Исус Христос или са намирали място за общо поклонение, когато са пристигали някъде, или са създавали такова. Днес трябва да е същото.
- Християнските църкви са били образувани, за да осигурят място за задоволяване на духовните нужди на своите посетители.

1. Важността на църквата.

Нуждаеш се от църквата.

а) Нуждаеш се от духовната храна на църквата.

1. Нуждаеш се от нейните библейски проповеди и поучения.
2. Нуждаеш се от нейното общение и съвет.

б) Нуждаеш се от напътствието на църквата.

1. Както една река се нуждае от брегове, за да насочват нейната енергия и устрем, и ти се нуждаеш от „бреговете“ на някоя местна църква за духовна енергия и посока (Евреи 13:17).
2. Молитвената загриженост на други вярващи в обстановката на местната църква може да те пази от вземане на погрешни житейски решения.

в) Нуждаеш се от служението на църквата.

Професионалните служители и служителите миряни са били надарени да се грижат за теб духовно (Еф. 4:7, 11-13).

г) Нуждаеш се от дейностите на църквата.**д) Нуждаеш се от общението на църквата.**

Нуждаеш се от приятелството на други християни.

е) Нуждаеш се от управлението на църквата:

1. Ти си настоятник (управител) на Божиите ресурси (Пс. 24:1);
2. Имаш отговорност да използваш мъдро тези ресурси;

3. Управлението на местната църква ти дава възможност да употребяваш своето време, съкровища и таланти находчиво.

2. Поклонението на църквата

- Бог обитава сред поклонението на Своя народ.
- Когато се събираш заедно с други духовно търсещи, ти си укрепван от тяхната сила.
- Поклонението е прибавяне на думи и действия към благодаренето ви за Божията доброта.
- Общото поклонение е време, през което да изразиш действено любовта си към Бога:
 - а) пеене;
 - б) служене;
 - в) даване;
 - г) споделяне;
 - д) учене: местната църква е място, на което християните се срещат не само за да хвалят Бога, но и за да научават повече за Него; тя е учебен център чрез своите:
 - програми за християнско образование;
 - класове, включително неделно училище и библейски изучавания в малки групи;
 - проповеди и уроци.

Когато с цяло сърце допринасяш позитивно и открито за частите на това поклонение и оставаш фокусиран върху Исус Христос, а не върху погрешните мнения или действия на другите, поклонението ще бъде преживяване, което прави пълноценна цялата ти седмица.

4

**Съблюдаване на тайнствата
(Ръководство за водещия)****Увод**

- Тайнствата са ритуали, установени от Христос, които да напомнят на Неговите последователи за важни моменти от тяхното собствено духовно пътуване.
- Исус иска от учениците Си да помнят две важни събития: кръщението Му и Господната вечеря (позната също като „Евхаристия“, което значи „благодарене“).
 1. Първото, кръщението Му, е случаят, в който Неговият небесен Отец съобщава одобрението Си за живота и мисията на Исус, Неговия единороден Син, преди началото на Христовото земно служение (Мат. 3:16-17).
 2. Вторият случай е Господната вечеря – времето, когато Той се храни с учениците Си точно преди Своето разпятие. На тази трапеза Той им разкрива събитията около смъртта Си и нейното значение за последователите Му (Мат. 26:26-28).
- Повечето християни съблюдават тези две тайнства, кръщението и Господната вечеря, по време на църковни богослужения редовно.

1. Кръщение**а) Важността на кръщението**

1. Исус говори за кръщението като белег, удостоверяващ ученичеството (Марк 16:16).
2. Исус също включва съблюдаването на кръщението в Своето поръчение към учениците да разпространяват Благата вест за Царството (Мат. 28:19).
3. Така както ритуалните умивания в Стария завет символизираха очистване от греха, това изобразява и кръщението в Новия.

б) Целта на кръщението

1. Кръщението чрез потапяне символизира смъртта (влизането във водата) и възкресението (изливането от водата) на Исус Христос и отъждествяването на кръщаващите с тях.
2. Кръщението също обозначава „смъртта“ на кръщаващите за стария живот на бунт против Бога и „оживяването“ му за новия живот на покорство и вяра в Христос (Кол. 2:12).
3. Ритуалът на кръщението не те прави Божие дете. Ти си Божие дете чрез вяра в Господ Исус Христос. Кръщението е знак за пълно посвещение на Христос.

в) Свидетелството на кръщението

Кръщението не само утвърждава връзката на кръщавания с Бога чрез вяра в Исус Христос, но също свидетелства пред другите за тази връзка.

2. Господна вечеря

- Съблюдаването на Господната вечеря (позната също като Причастие) е било практика на новозаветните християни.
- Тяхното покорство на Учителя при съблюдаване на Господната вечеря става образец за всички християни (1 Кор. 11:23-26).

а) Елементите

1. Хлябът символизира тялото на Исус Христос, което е принесено и разчупено на Голготския кръст.
2. Виното (заменено с гроздов сок в повечето протестантски църкви) изобразява Христовата кръв, пролята на този кръст.
3. Когато съблюдаваш Причастието, си спомняш и прославяш пълното посвещение, което Исус Христос е направил за твоето спасение.
4. Тайнствата са наречени „средства на благодатта“. Тоест, Бог ги употребява, за да даде израз на Своето присъствие и благословения.

б) Подготовка за Господната вечеря

1. Тези, които съблюдават Причастието, трябва да участват с вяра. Участието в Господната вечеря е акт, който свидетелства за пълното ни упование в жертвата на Христос и за това, че Той е единствената надежда за спасение от духовно изгубеното ни състояние (Деян. 4:12).
2. Тези, които съблюдават Причастието, трябва да участват в разбирателство с Бога. За всеки неизповядан грях трябва да има покаяние.
3. Тези, които съблюдават Причастието, трябва да участват в разбирателство с останалите (Мат. 5:23-24).

5

Свидетелстване (Ръководство за водещия)

Увод

- Свидетелстването е в „длъжностната характеристика“ на всеки последовател на Исус Христос (Лука 24:46-48).
- Вестта е прекалено добра, за да я задържаш в себе си: „Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине нито един, който вярва в Него, но да има вечен живот“ (Йоан 3:16).

1. Принципи на свидетелстването

Свидетелстването е споделяне на вярата ти (съобщаваш на другите какво Исус е извършил за теб).

- а) Свидетелстването е даване на „сведения от първа ръка“ за живо-топроменящото ти взаимоотношение с Бога.
- б) Бог ти се доверява да участваш в оказването на положително въздействие по цялата земя.
- в) Исус е обещал, че ще бъде там с теб.

2. Планове за свидетелстване

Деяния 1:8: „Но ще приемете сила, когато дойде върху вас Святият Дух, и ще бъдете свидетели за Мен както в Йерусалим, така и в цяла Юдея и Самария, и до края на земята“. (Всеки от споменатите райони е място, на което можеш да бъдеш свидетел.)

а) „Йерусалим“: на местно ниво

Първото ти „мисионерско поле“ е в твоята собствена общност:

- Семейство
- Църква
- Работа (като внимаваш да не използваш служебното време)
- Училище (като внимаваш да не използваш учебното време)

1. Започни със своето свидетелство:

- а) какъв беше животът ми преди Исус Христос;
- б) как Го срещнах;
- в) как животът ми се е променил, откакто Той е в него.

2. Заучи план на изложението си. Ясните упътвания са винаги важни, а особено са необходими, за да кажат на хората как да стигнат на небето. Да научим просто изложение на стъпките за правилни взаимоотношения с Бога чрез вяра в Господ Исус Христос, е начин да дадем ясно упътване. Ще откриеш такъв план в Библията. Може да решиш да си го напишеш и да го запазиш върху бележка или на корицата на Библията си.

Признай, че си съгрешил (Римл. 3:23).

Повярвай, че Исус Христос е умрял за теб (Йоан 1:12).

Приеми и изповядай Исус Христос за Господ на твоя живот (Римл. 10:9-10).

Скъпи Господи Исусе, знам, че съм грешник. Вярвам, че Ти си умрял за греховете ми и си възкръснал от гроба. Сега се отвърждавам от греховете си и Те каня да дойдеш в сърцето и живота ми. Приемам Те за свой личен Спасител и Те следвам като мой Господ. Амин.

3. Събери помощни материали (непосредствено утвърждаване във вярата):

- Библия (отбележи стиховете в своята Библия, които щрихират плана);
- литература (печатни представления на Евангелието);
- книги или малки книжки (християнска литература).

б) „Юдея“: на регионално ниво

Основи свое служение или участвай в някое, което е вече основано от църквата ти.

- Доброволно участвай като спонсор или съветник в лагерно служение.
- Присъедини се към (или сформирай) музикално служение или драмсъстав за пътуващи служения.
- Окажи съдействие при основаване на нова църква.
- Помогни като доброволец в милосърдно, хуманитарно начинание.
- Спонсорирай местно или регионално църковно служение.

в) „До края на земята“: на световно ниво

1. Последователите на Исус Христос са призовани към глобална мисия (Мат. 24:14).

2. Ти си важна част от тази глобална стратегия:

- Моли се за мисионерството и мисионерите.
- Давай в полза на мисиите.
- Запиши се за мисионерско пътуване зад граница, ако е възможно.
- Отправяй насърчителни послания към мисионерите.
- Научавай за мисионерските полета и мисионерите.
- Помагай на други да разберат за важността на мисионерството.

6

**Изграждане на други вярващи в ученичество
(Ръководство за водещия)****Увод**

- Изграждането на ученици е възрастване на други християни в тяхната вяра.
- Най-високото ниво на изграждане в ученичество е Христовото (Мат. 10:2).

1. Той се моли за тях

На един от апостолите Той казва: „Аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра“ (Лука 22:32).

- а) Той е знаел как дяволът ще се опита да унищожи вярата на апостолите.
- б) Знаел е, че житейската заетост често ще отвлеча вниманието им.
- в) Знаел е, че ще бъдат изкушавани да тръгнат с тълпата, вместо да отстояват сами правото. Затова се е молил.

2. Той им служи

- а) Исус учи на най-големите истини по най-простия начин.
- б) Исус ги среща там, където са.
 - Твоите ученици може би ще трябва да научат съвсем основни убеждения.
 - Твоето търпение, докато ги учиш от тяхното ниво на разбиране, ще има голяма стойност.

3. Той ги насърчава

- а) Той не скрива трудностите, но им дава и надежда.
- б) Трябва да знаят, че са на печелившата страна. Трябва да знаят, че на кръста Исус завинаги е спечелил победата за тях (Йоан 19:30).
 - Насочи ги към обещанията на Божието слово.
 - Насочи ги към пророчествата на Божието слово.
 - Насочи ги към приоритетите на Божието слово.

4. Той прекарва време с тях

(Марк 6:30-32)

- а) Исус иска те да знаят, че ученичеството не е само работа.
- б) Нуждаят се и от време за отдых.

5. Той ги учи

- а) Някои от най-добрите поучения, които апостолите получават, са в хода на служението.
- б) Възникват ситуации, които дават възможност на Исус да приложи духовна истина към случая (Марк 8:14-15). Урокът включва опас-

ността от немарливо отношение. Исус ги учи, че духовната подготовка включва бдителност за лъжеучителите около тях.

- в) Твоето изграждане на ученици няма да се съсредоточава само върху изучаване, но ще включва и житейски уроци.

6. Той ги поправя

- а) Ще има моменти, в които ще трябва да поправиш изграждания от теб ученик относно мнения или действия, които противоречат на Божие слово (Мат. 8:23-26).
- б) Любящо и внимателно изтъкни разликата между свето-глед и Христов възглед.

7. Той ги защитава

- а) Исус често се застъпва за Своите ученици (Марк 2:18-20).
- б) Нека онези, които изграждаш в ученичество, да знаят, че ще стоиш на тяхна страна дори когато други може да застават срещу тях.
- Изпрати им насърчително електронно писмо или бележка.
 - Обади им се, когато чуеш за трудни моменти в живота им.
 - Постоянно им напомняй, че си на разположение и се интересуваш от тях.
 - Сподели някои обещания от Библията.

8. Той ги предизвиква

- а) Исус не призовава апостолите Си за лек живот. Призовава ги за живот на предизвикателства (Марк 6:7-11).
- б) Не се страхувай да отправляш предизвикателства към своите ученици. Поставай някои цели и задачи.
- Определи библейски прочит или време за молитва.
 - Определи някои евангелизационни цели.
 - Състави молитвен списък с техни приятели или колеги, които се нуждаят да познаят Христос като Спасител, и после се ангажирай да се молиш за същите тези хора.

9. Той им се доверява

Исус възлага най-великото дело на света на 12 души, които нямат предишен опит.

- а) Той ги призовава и обучава.
- б) Определя работата им и ги насърчава.
- в) Той ги изпраща и разпитва (Мат. 10:1).

7

**Настойничество
(Ръководство за водещия)****Увод**

- В Библията се казва: „А това, което тук се изисква от настойниците, е всеки да се намери верен“ (1 Кор. 4:2).
- Настойникът е човек, който управлява авоарите на друг (Бог не е само Творец на света, но също и негов Собственик) – Пс. 24:1.
- Настойничеството включва мъдрата употреба на нашето време, нашите таланти и нашето съкровище.
- Ще трябва да отговаряме за начина, по който сме използвали Божите ресурси.
- Области на настойничество:

1. Време

- а) Поради влиянието на греха възможността да употребяваме времето за егоистични и светски усилия винаги ще е налице.
- б) Християните са призовавани да „изкупват“ времето – да го изискват обратно и да го вкарват в употреба за устремяването към святост в личен план и в общността на вярата.
- в) Отдавай почит и принасяй благодарене на Бога, като връщаш част от времето си на Него.

2. Способности

- а) На всеки човек е дадена способност, която може да се употреби за прослава на Бога (1 Кор. 12:4-7).
- б) Упражняваш настойничество, когато използваш таланта си за подпомагане и изграждане на Божието царство.
- в) Споделянето на таланта ти е начин да изразиш своята вярност към Господ Исус Христос – в Неговата църква.

3. Имане

- а) Бог е установил стандарт за християнското даване, нарича се „десятък“.
- б) „Десятък“ означава „една десета“ (Мал. 3:10).
- в) Исус учи на практиката да се дава „десятък“ в новозаветни времена (Мат. 23:23).
- г) Даването на десятък (една десета) е възможно най-справедливият стандарт за даване (Този, който е спечелил твърде малко, е наставляван да даде същия процент като онзи, който е спечелил повече. И двамата получават едно и също обещание.) – (Мал. 3:10).

- д) Предоставянето на нашето съкровище на Господ е точно толкова важно, колкото предоставянето на времето и талантите ни.
- е) Принасянето на десятъка не е задължение, а наслада (2 Кор. 9:7).
- ж) Може да започнеш да принасяш десятък, като заделяш една десета от дохода си и го даваш чрез местната църква. (Но за Христовите ученици, които се отнасят сериозно към духовното си пътуване, даването на десятък е само началото. Те може да пожелаят да дадат дарение в допълнение към своя десятък.)

8

**Църковно членство
(Ръководство за водещия)****Увод**

- Когато си станал последовател на Исус Христос, си станал част от Божието семейство (Йоан 1:12).
- Посвещението на едно организирано звено от това тяло (местната църква) – включително отъждествяване с нейните основни убеждения, участие в служенията ѝ и сътрудничество в ръководството ѝ – е стъпка, предприета с дисциплинираност.

1. Църковното членство е възможност да защитаваш църквата:

- а) Църквата (всички вярващи в Христос) е атакувана от своите врагове.
- б) Има такива, които ще се стремят да я унищожат отвътре. Да си фокусиран върху Христос и направляван от Христос член на църквата, е възможност да помогнеш тя да не се отклонява от курса си.

2. Църковното членство е възможност да се солидаризираш с убежденията на църквата:

- а) Местната църква е основана на убежденията (ученията) на Библията.
- б) Като се присъединяваш към нея, ти способстваш за защитаването на основните ѝ ценности.

3. Църковното членство е възможност да изградиш ръководни умения:

- а) Църквите предлагат и обучение на водачи. Това обучение не само може да ти помогне в църковното служение, но може да те направи по-ефективен и в други житейски сфери.
- б) Членството те запознава с най-големия – и обикновено най-лоялния – ръководен сегмент в местната църква (Деян. 2:42).

4. Църковното членство е възможност да влееш нови сили в евангелизационната дейност на църквата:

- а) Мисията на местната църква е да достигне невярващите с евангелието на Исус Христос, да ги доведе до взаимоотношение с Исус Христос и после да ги изгражда във вярата.
- б) Местната църква има повелата да основава други църкви. Можеш да бъдеш част от това вълнуващо усилие.

5. Църковното членство е възможност да имаш глас при определяне на посока за църквата.

Приносът ти би могъл да е такъв, че да помогне на местната църква да вземе решение за поставяне на библейска цел.

6. Църковното членство е възможност да помогнеш за избора на църковно ръководство.

Ти имаш възможност с отношение на молитва да повлияеш на целта и мисията на ръководния екип на местната църква.

7. Църковното членство е възможност да повлияеш на своето семейство.

Църковното членство съдържа фактора лоялност.

8. Църковното членство е възможност да повлияеш на други вярващи.

Намирането на църква и присъединяването към нея е пример за други вярващи.

9. Църковното членство е възможност да бъдеш част от екипа за служение на църквата.

Скоро ще откриеш области в църквата, в които ще можеш да използваш своите таланти и интереси.

10. Църковното членство е възможност да напътстваш решенията на църквата за настойничество:

- а) Църковната организация, както и членовете ѝ, трябва да внимават да използват ресурсите на Бога по начин, който Му отдава слава.
- б) Твоето финансово участие в нейното служение ще ти донесе радостта да видиш положителните резултати.

ПРИЛОЖЕНИЕ Е

ДА СТАНЕМ УЧЕНИЦИ (Ръководство за обучавания) 1 Стремеж към святост (Ръководство за обучавания)

Увод

- Всеки успяващ човек си поставя _____.
- Същото се отнася и за _____ ти пътуване с Бога.

1. Израстване

Човек продължава да _____, като _____
(2 Пет. 3:18).

2. Учене

Как израстваш в познание? _____ се да
_____ и _____ онова, което научаваш от
_____ (2 Тим. 2:15).

3. Усъвършенстване

„Никой, който служи като войник, не се заплита в житейски работи, за да угоди на този, който го е записал за войник. И ако някой се състезава в игрите, не получава венеч, ако не се е състезавал по правилата. Само трудещият се земеделец трябва пръв да вкуси от плодовете“ (2 Тим. 2:4-6).

- а) Всеки от примерите, използвани от апостола – _____,
_____ и _____ - описва човек с голяма
_____, _____ и _____.
Те се _____.
- б) Това означава, че са съвършени във всичките си _____.
Просто означава, че са „съвършени“ в _____ и
_____ си.
- в) Каква е твоята _____? Бог вече я е изявил ясно в Библията: „но както _____ Този, Който ви е призовавал, така _____ и вие _____; защото е писано: „Бъдете святи, понеже Аз съм свят“ (1 Петр. 1:15-16).

4. Посвещение

- а) Бог иска да бъдеш духовно _____.
- б) Призован си да бъдеш като Него в твоето _____ и _____.
- в) Ти си последовател на _____ - християнин (един от Христовите), някой, който се стреми да бъде като _____ във всичко, което прави. Ти си Негов „_____“ (учещ се, последовател). Имаш посвещението да _____ и да се учиш как да си _____.
- г) Посвещението е знак за _____.
- Може да дисциплинираш _____ си да научиш всичко, което можеш, за Христос и _____.
- Може да Му подражаваш в своята _____ и _____ на другите.
- Може да „подравниш“ сърцето си с _____, на които е учил, и да се „прицелиш“ в това да живееш според тях.
- Може да решиш да живееш според _____, написани в Библията. Всъщност може да бъдеш най-добрият последовател на Христос, който е възможно да бъдеш!
- Може да се стремиш към _____.

5. Увереност

- а) Какво включва този стремеж?
- Бъди сигурен в _____ си.
- Когато си приел Христос в сърцето си като акт на вяра, си бил _____ от своето състояние на _____ (Тит 3:5-7).
- Бил си _____ от Бога, _____ ти (нарушаването на Неговия закон преднамерено: „Всеки, който върши грях, върши и беззаконие, защото грехът е беззаконие“ (1 Йоан. 3:4), те е _____ от Него.
- Нарушаването на закона е означавало понасяне на _____: „заплатата на греха е _____“ (Римл. 6:23а).
- Заслужавал си „заплатата“ (наказанието), което е (духовна) _____.
- Но Бог те е възлюбил толкова много, че е осигурил _____ при Него.
- Платил е _____ за твоето спасение от изгубеното ти състояние, като е предложил единородния Си Син Исус за твой _____.

_____ : „Божият дар е вечен живот в Христос Исус, нашия Господ“ (Римл. 6:23б).

- В мига, в който си казал на Бога колко съжаляваш за непокорството си спрямо Неговата воля и Слово (_____) и си помолил Христос да дойде _____ и да бъде Господ на твоя живот,
- всяка проява на _____ е била _____ и _____ : „ще покажа милост към неправдите им и греховете им (и беззаконията им) няма да помня вече“ (Евр. 8:12).

б) Има няколко „_____“, които ти дават _____, че си бил намерен, че си бил спасен от изгубеното си състояние:

- **Божие обещание** (Йоан 1:12);
- **Свидетелството на Святия Дух** (Римл. 8:16);
- **Плодът на Духа** (Гал. 5:22-23);
- **Смяната на посоката** (2 Кор. 5:17);
- **Желанието за служене** (Мат. 9:35-38);
- **Жаждата за святост** (1Петр. 1:13-16). Докато продължаваш да се _____ към святост, ще откриваш _____, които можеш да предадеш на Него. Ще стигнеш дори до момент, в който ще _____ да предадеш всяка област от живота си на Него (това се нарича „освещение“ – да си „отделен“ за свята употреба).

6. Простиране напред

а) Като християнин, имаш цел, която Бог ти е дал. Трябва да се _____.

б) Чрез вяра си поканил Исус да _____ живота ти. И пак чрез вяра може да Го помолиш да _____ живота ти.

2

Лично поклонение (Ръководство за обучавания)

Увод

- „Таймаут“ (от англ. „прекъсване, кратка почивка, пауза“ – бел. пр.) се нарича _____ акт да _____ онова, което вършиш, и да се _____ върху нещо друго.
- Всеки ученик се нуждае от време за _____ -далечот _____ или _____ на деня.
- Има поне пет ключови компонента на ежедневното време за лично общение.

1. Молитва

а) Какво е молитвата?

(Молитвата е комуникационна _____ между _____ и _____. Молитвата изразява _____ ти към Бога и _____ ти на Него да задоволи твоите ежедневни _____ - физически, духовни, социални, финансови и емоционални.)

1. Молитвата е _____ на Бога (Евр. 4:16).

2. Молитвата е _____ на Бога (Вт. 6:3).

- Бог ти говори чрез _____ (Пс. 119:105).
- Говори ти _____ (Йоан 16:13).
- Говори ти чрез съветите на _____ (Пр. 10:21).
- Говори ти чрез _____ (Римл. 8:28).

б) Защо трябва да се моля?

1. Молиш се, за да изразиш _____ (Йоан 16:23б-24).

2. Молиш се за опрощение на _____ (1 Йоан 1:9).

3. Молиш се за _____ (Яков 5:14-15).

4. Молиш се за _____ на другите (Фил. 1:4).

5. Молиш се за _____ на Божието царство (Йоан 14:6).

6. Молиш се за обществото и националните _____ (1 Тим. 2:1-2).

в) Кога трябва да се моля?

Съображения:

- Сутрин ли си по-активен и работоспособен, или вечер?
- Коя част от деня изглежда по-малко _____ ?

- Кога _____ от дейностите на другите вкъщи?

г) *Къде трябва да се моля?*

Мястото трябва да е такова, на което да можеш да прекараш време _____ (Йоан 6:14-15).

д) *Как трябва да се моля?*

- Молитвата е естествен _____.
- Не се _____ специални думи.
- Исус ни дава _____ в Мат. 6:9-14.

От тези стихове се е появила една от най-познатите молитви в християнството, Господната молитва. Излагането ѝ в общи шрихи ще ти даде модел за молитва.

1. **„Отче наш, Който си на небесата, да се свети Твоето име!“**

Започни молитвата, като _____ Бога и Му благодариш за _____, както ни открива Библията, и за _____ за теб днес или през изминалото време (дни, седмици, месеци).

2. **„Да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, така и на земята!“**

Моли се да се изпълнява Божията воля в _____ и в _____ (в дома ти, на работното място, в живота на твоето семейство, в църквата, в страната ти и в живота на нейните водачи).

3. **„Дай ни днес насъщния хляб“**

Представи ежедневните си _____ пред Бога (това се нарича „молба“) и Го помоли да задоволи всяка от тях поотделно – духовни, физически, финансови, семейни – според _____. Представи своите нужди за деня, както и _____ (това се нарича „ходатайство“).

4. **„Прости ни дълговете, както и ние простихме на нашите длъжници“**

Помоли Бога да прости всеки своеволен (преднамерен) грях в живота ти. Помоли Го също да прости всякакви _____, извършени от другите против теб.

5. **„Не ни въвеждай в изкушение, но избави ни от лукавия“**

Моли се Божията _____ и _____ да ти помогнат да се изправиш лице в лице с области, в които си духовно уязвим (изкушения).

6. „Защото е Твое царството и силата, и славата, до вековете. Амин!“

Хвали Бога, че държи в ръцете Си _____
и _____. Благодари Му, че ти е _____,
_____ , че те обича и че ти е простил.

2. Четене на Библията

а) Какво е Библията?

1. Библията (което означава „книга“) е една _____.

2. Тя съдържа _____ различни „книги“ и писма, съставени под вдъхновението на _____ от над _____ автори в продължение на _____ години.

3. Разделена е на две части: _____ завет и _____ завет.

б) Защо да четем Библията? (2 Тим. 3:16-17)

1. **Защото** _____ **Божие Слово.**
(„Боговдъхновено“ означава „вдъхнато от Бога“. Бог Свети Дух е „вдъхнал“ Своето послание в умовете и сърцата на онези, които са го написали и превели, за да го разберем ние.)

2. **Защото тя ни запознава с основни** _____ (убеждения):

- Божието слово (Библията) е истинно (Пс. 119:160);
- В него се разглеждат поне три важни сфери на истина:
 - Откъде сме дошли (_____);
 - Защо сме тук (_____);
 - Къде отиваме, след като умрем (_____).

3. **Защото тя ни учи как да** _____. (Нуждаем се от насоките.)

4. **Защото тя ни дава чувство за** _____
(1 Йоан. 5:19-20).

5. **Защото тя ни казва как да служим на Бога.**

в) Как да четем Библията

- Чети я с _____, че Бог ще ти разкрие Своята вечна любов в думите, които ще прочетеш. Моли се, преди да четеш.
- Чети я с _____. Бъди готов да приемеш нейните истини.
- Чети я с _____ да вършиш онова, което ти казва да вършиш, и да бъдеш такъв, какъвто ти казва да бъдеш.
- Чети я _____. Например, чети поред Библията, по една книга наведнъж, в продължение на една година. Изучавай всяка глава от книгата. После разглеждай всеки стих от главата.

3. Включи книга за духовни размишления

4. Съзерцателно размишление

Размишлявай върху _____ стих, като позволяваш на Божието слово да „се всмуква във вътрешния ти човек“, както вода се всмуква в почвата.

5. Хваление

Що е хваление?

- а) Хвалението е _____ върху Божия характер, доброта и вяност.
- б) То изразява _____ онова, което чувстваш отвътре.
- в) Изразява _____ към Него за това, което е направил за теб.
- г) Твоят „формат“ на хваление може да варира:
 - слушане на _____;
 - _____;
 - _____ върху Божията доброта;
 - _____ на химни или песни.

3

Съвместно поклонение **(Ръководство за обучавания)**

Увод

- Християните се нуждаят _____.
- Личното поклонение е важно, но също така е важно да се покланяме с други последователи на Исус в _____.
- Писанието почти винаги говори за вярващи в _____ (Евр. 10:25). Съвместното поклонение е от жизнено значение за духовния ти растеж.
- В Новия завет думата, преведена като „църква“, се среща повече от 100 пъти и в над 90 от тези случаи се отнася за група християни на _____ - с други думи, „местни църкви“.
- В дните на зараждането на църковната ера учениците на Исус Христос или са _____, когато са пристигали някъде, или са _____. Днес трябва да е същото.
- Християнските църкви са били образувани, за да осигурят място за задоволяване на духовните нужди на своите посетители.

1. Важността на църквата. Нуждаеш се от църквата.

- а) Нуждаеш се от _____ на църквата.
 1. Нуждаеш се от нейните библейски _____ и _____.
 2. Нуждаеш се от нейното _____ и _____.
- б) Нуждаеш се от _____ на църквата.
 1. Както една река се нуждае от брегове, за да насочват нейната енергия и устрем, и ти се нуждаеш от „бреговете“ на някоя местна църква за _____ и _____ (Евреи 13:17).
 2. Молитвената загриженост на други вярващи в обстановката на местната църква може да те пази от вземане на погрешни _____.
- в) Нуждаеш се от _____ на църквата.

Професионалните служители и служителите миряни са били надарени да _____ духовно (Еф. 4:7, 11-13).
- г) Нуждаеш се от _____ на църквата.
- д) Нуждаеш се от _____ на църквата.

Нуждаеш се от _____ на други християни.

- е) Нуждаеш се от _____ на църквата.
1. Ти си _____ (управител) на Божиите _____ (Пс. 24:1).
 2. Имаш отговорност да използваш _____ тези ресурси.
 3. Управлението на местната църква ти дава възможност да употребяваш своето _____, _____ и _____ нахождение.

2. Поклонението на църквата

- Бог _____ сред поклонението на Своя народ.
- Когато се събираш заедно с други духовно търсещи, ти си _____ от тяхната сила.
- Поклонението е прибавяне на _____ и _____ към _____ ви за Божията доброта.
- Общото поклонение е време, през което да _____

си към Бога:

а) *пеене;*

б) *служене;*

в) *даване;*

г) *споделяне;*

д) *учене:* местната църква е място, на което християните се срещат не само за да хвалят Бога, но и за да научават повече за Него; тя е учебен център чрез своите:

1. _____ за християнско образование;

2. _____, включително неделно училище и библейски изучавания в малки групи;

3. _____.

Когато с цяло сърце _____ позитивно и открито за _____ на това поклонение – и оставаш фокусиран върху _____, а не върху погрешните мнения или действия на другите – _____ ще бъде преживяване, което прави _____ цялата ти седмица.

4

Съблюдаване на тайнствата (Ръководство за обучавания)

Увод

- Тайнствата са _____, установени от _____, които да _____ на Неговите последователи за _____ от тяхното собствено духовно пътуване.
- Исус иска от учениците Си да помнят две важни събития: _____ Му и _____ (позната също като „Евхаристия“, което значи „благодарене“).
- 1. Първото, кръщението Му, е случаят, в който Неговият _____ за живота и мисията на Исус, Неговия единороден Син, _____ началото на Христовото _____ (Мат. 3:16-17).
- 2. Вторият случай е Господната вечеря – времето, когато Той _____ точно _____ Своето _____. На тази трапеза Той им разкрива събитията около смъртта Си и нейното значение за последователите Му (Мат. 26:26-28).
- Повечето християни съблюдават тези две тайнства, кръщението и Господната вечеря, по време на _____ редовно.

1. Кръщение

а) Важността на кръщението

1. Исус говори за кръщението като за белег, удостоверяващ _____ (Марк 16:16).
2. Исус също включва съблюдаването на кръщението _____ към учениците да разпространяват Благата вест за Царството (Мат. 28:19).
3. Както _____ в Стария завет символизира отчитване от греха, това изобразява и _____ в Новия.

б) Целта на кръщението

1. Кръщението чрез потапяне символизира _____ (влизането във водата) и _____ (излизането от водата) на Исус Христос и _____ на кръщаващите с тях.

2. Кръщението също обозначава „смъртта“ на кръщавания за _____ против Бога и „оживяването“ му за новия живот на _____ в Христос (Кол. 2:12).

3. Ритуалът на кръщението не те прави _____. Ти си Божие дете _____ в Господ Исус Христос. Кръщението е _____ за пълно посвещение на Христос.

в) Свидетелството на кръщението

Кръщението не само _____ на кръщавания с Бога чрез _____ в Исус Христос, но също свидетелства _____ за тази връзка.

2. Господна вечеря

- Съблюдаването на Господната вечеря (позната също като Причастие) е било практика на _____ християни.
- Тяхното _____ на Учителя _____ на Господната вечеря става _____ за всички християни (1 Кор. 11:23-26).

а) Елементите

1. Хлябът символизира _____, което е принесено и разчупено на Голготския кръст.
2. Виното (заменено с гроздов сок в повечето протестантски църкви) изобразява _____, пролята на този кръст.
3. Когато съблюдаваш Причастието, си _____ и прославяш _____, което Исус Христос е направил за твоето _____.
4. Тайнствата са наречени „_____“. Тоест, Бог ги употребява, за да _____ на Своето присъствие и благословения.

б) Подготовка за Господната вечеря

1. Тези, които съблюдават Причастието, трябва да участват _____. Участието в Господната вечеря е акт, който _____ за пълното ни упование в жертвата на Христос и за това, че Той е единствената надежда за спасение от духовно изгубеното ни състояние (Деян. 4:12).
2. Тези, които съблюдават Причастието, трябва да участват _____ с Бога. За всеки _____ трябва да има покаяние.
3. Тези, които съблюдават Причастието, трябва да участват _____ с останалите (Мат. 5:23-24).

5

Свидетелстване (Ръководство за обучавания)

Увод

- Свидетелстването е в „дължностната характеристика“ на _____ последовател на Исус Христос (Лука 24:46-48).
- Вестта е прекалено добра, за да я _____ :
„Защото Бог толкова _____ света, че _____ Своя Единороден Син, за да _____ нито един, който _____ в Него, но да има _____“ (Йоан 3:16).

1. Принципи на свидетелстването

Свидетелстването е _____ на _____ ти (съобщаваш на другите какво Исус е извършил за теб).

- а) Свидетелстването е даване на „_____“ за животопромениящото ти взаимоотношение с Бога.
- б) Бог ти се доверява да участваш в оказването на _____ по цялата земя.
- в) Исус е _____, че ще бъде там с теб.

2. Планове за свидетелстване

Деяния 1:8: „Но ще приемете сила, когато дойде върху вас Святият Дух, и ще бъдете свидетели за Мен както в Йерусалим, така и в цяла Юдея и Самария, и до края на земята“. (Всеки от споменатите райони е място, на което можеш да бъдеш свидетел.)

а) „Йерусалим“:

Първото ти „мисионерско поле“ е в твоята собствена _____.

- _____;
- _____;
- _____ (като внимаващ да не използваш служебното време);
- _____ (като внимаващ да не използваш учебното време).

1. Започни със своето _____.

- Какъв беше животът ми _____ Исус Христос;
- Как Го _____;
- Как животът ми се е _____, откакто Той е в него.

2. Заучи _____ на изложението си. Ясните упътвания са винаги важни, а особено са необходими, за да кажат на хората как да стигнат на небето. Да научим просто изложение на стъпките за правилни взаимоотношения с Бога чрез вяра в Господ Исус

Христос, е начин да дадем ясно упътване. Ще откриеш такъв план в Библията. Може да решиш да си го напишеш и да го запазиш върху бележка или на корицата на Библията си.

П _____, че си съгрешил (Римл. 3:23).

П _____, че Исус Христос е умрял за теб (Йоан 1:12).

П _____ Исус Христос за Господ на твоя живот (Римл. 10:9-10).

Скъпи Господи Исусе, знам, че съм грешник. Вярвам, че Ти си умрял за греховете ми и си възкръснал от гроба. Сега се отвърждам от греховете си и Те каня да дойдеш в сърцето и живота ми. Приемам Те за свой личен Спасител и Те следвам като мой Господ. Амин.

3. Събери помощни материали (непосредствено _____)

- _____ (отбележи стиховете в своята Библия, които щрихират плана);
- _____ (печатни представяния на Евангелието);
- _____ (християнска литература).

б) „Юдея“: _____

Основи свое служение или участвай в някое, което е вече основано от църквата ти.

- Доброволно участвай като спонсор или съветник в _____ служение.
- Присъедини се към (или сформирай) _____ служение или драмсъстав за пътуващи служения.
- Окажи съдействие при _____ на нова църква.
- Помогни като доброволец в _____, хуманитарно начинание.
- _____ местно или регионално църковно служение.

в) „До края на земята“: _____

1. Последователите на Исус Христос са призвани към глобална _____ (Мат. 24:14).

2. _____ си важна част от тази глобална стратегия:

- _____ за мисионерството и мисионерите;
- _____ в полза на мисиите;
- _____ за мисионерско пътуване зад граница, ако е възможно;
- _____ насърчителни послания към мисионерите;
- _____ за мисионерските полета и мисионерите;
- _____ на други да разберат за важноста на мисионерството.

6

Изграждане на други вярващи в ученичество (Ръководство за обучавания)

Увод

- Изграждането на ученици е _____ на други християни в _____.
- Най-високото ниво на изграждане в ученичество е _____ (Мат. 10:2).

1. Той се _____ за тях

На един от апостолите Той казва: „Аз се молих за теб,
_____“ (Лука 22:32).

- а) Той е знаел как дяволът ще се опита да _____ вярата на апостолите.
- б) Знаел е, че житейската заетост често ще _____ им.
- в) Знаел е, че ще бъдат изкушавани да тръгнат с _____, вместо да отстояват сами правото. Затова се _____.

2. Той им _____

- а. Исус учи на най-големите истини по _____ начин.
- б. Исус ги среща _____.
- Твоите ученици може би ще трябва да научат съвсем _____.
- Твоето _____, докато ги учиш от тяхното ниво на _____, ще има голяма стойност.

3. Той ги _____

- а. Той не скрива _____, но им дава и _____.
- б. Трябва да знаят, че са на печелившата страна. Трябва да знаят, че на кръста Исус завинаги е спечелил победата за тях (Йоан 19:30).
- Насочи ги към _____ на Божието слово.
- Насочи ги към _____ на Божието слово.
- Насочи ги към _____ на Божието слово.

4. Той _____ с тях (Марк 6:30-32)

- а) Исус иска те да знаят, че ученичеството не е само _____.
- б) Нуждаят се и от време за _____.

5. Той ги _____

- а) Някои от най-добрите поучения, които апостолите получават, са _____.
- б) Възникват ситуации, които дават възможност на Исус _____ към случая (Марк 8:14-15).
Урокът включва опасността от немарливо отношение. Исус ги учи, че духовната подготовка включва бдителност за лъжеучителите около тях.
- в) Твоето изграждане на ученици няма да се съсредоточава само върху изучаване, но ще включва и _____.

6. Той ги _____

- а) Ще има моменти, в които ще трябва да поправиш изграждания от теб ученик относно _____ или _____, които противоречат на _____ (Мат. 8:23-26).
- б) Любящо и внимателно изтъкни разликата между _____ и _____.

7. Той ги _____

- а) Исус често се застъпва за Своите ученици (Марк 2:18-20).
- б) Нека онези, които изграждаш в ученичество, да знаят, че ще стоиш на тяхна страна дори когато други може да застават срещу тях.
- _____ насърчително електронно писмо или бележка.
 - _____, когато чуеш за трудни времена в живота им.
 - Постоянно _____, че си на разположение и се интересуваш от тях.
 - _____ някои обещания от Библията.

8. Той ги _____

- а) Исус не призовава апостолите Си за _____ живот. Призовава ги за живот на предизвикателства (Марк 6:7-11).
- б) Не се страхувай да _____ към своите ученици. Постави някои цели и задачи.
- Определи библейски прочит или време за молитва.
 - Определи някои евангелизационни цели.
 - Състави молитвен списък с техни приятели или колеги, които се нуждаят да познаят Христос като Спасител, и после се ангажирай да се молиш за същите тези хора.

9. Той им _____

Исус възлага най-великото дело на света на 12 души, които нямат предишен _____.

- а) Той ги призовава и _____
- б) Определя работата им и ги _____
- в) Той ги изпраща и _____ (Мат. 10:1).

7

Настойничество (Ръководство за обученияя)

Увод

- В Библията се казва: „А това, което тук се изисква от настойниците, е всеки да се намери _____“ (1 Кор. 4:2).
- Настойникът е човек, който _____ авоарите на друг (Бог не е само Творец на света, но също и негов Собственик) – Пс. 24:1.
- Настойничеството включва _____ на нашето _____, нашите _____ и нашето _____.
- Ще трябва да отговаряме за начина, по който сме използвали _____
- Области на настойничество: _____

1. В _____

- а) Поради _____ възможността да употребяваме времето за егоистични и светски усилия винаги ще е налице.
- б) Християните са призовавани да „_____“ времето – да _____ и да го вкарват в употреба за _____ в личен план и в общността на вярата.
- в) Отдавай _____ и принасяй _____ на Бога, като връщаш част от _____ на Него.

2. С _____

- а) На всеки човек е дадена _____, която може да се употреби за прослава на Бога (1 Кор.12:4-7).
- б) Упражняваш _____, когато използваш таланта си за подпомагане и изграждане на Божието царство.
- в) Споделянето на таланта ти е начин да изразиш своята _____ към Господ Исус Христос – в Неговата църква.

3. И _____

- а) Бог е установил _____ за християнското даване. Нарича се „_____“.
- б) „Десятък“ означава „_____“ (Мал. 3:10).
- в) Исус _____ на практиката да се дава „Десятък“ в новозаветни времена (Мат. 23:23).

- з) Даването на десятък (една десета) е възможно _____ стандарт за даване. Този, който е _____, е наставляван да даде същия процент като онзи, който е _____. И двамата получават едно и също _____ (Мал. 3:10).
- д) Предоставянето на нашето съкровище на Господ е точно толкова важно, колкото предоставянето на _____ ни.
- е) Принасянето на десятъка не е задължение, а _____ (2 Кор. 9:7).
- ж) Може да започнеш да принасяш десятък, като _____ една десета от дохода си и го даваш чрез _____. (Но за Христовите ученици, които се отнасят сериозно към духовното си пътуване, даването на десятък е само началото. Те може да пожелаят да дадат _____ в допълнение към своя десятък.)

8

**Църковно членство
(Ръководство за обученията)****Увод**

- Когато си станал _____,
_____, си станал част от Божието семейство (Йоан 1:12).
- Посвещението на едно организирано звено от това тяло (местната църква) – включително отъждествяване с нейните _____, участие в _____ и сътрудничество с _____
й – е стъпка, предприета с _____.

1. Църковното членство е възможност да защитаваш църквата

- а) Църквата (всички вярващи в Христос) е _____ от своите врагове.
- б) Има такива, които ще се стремят _____ отвътре. Да си фокусиран върху Христос и направляван от Христос член на църквата, е _____ да помогнеш тя да не се отклонява от курса си.

2. Църковното членство е възможност да се солидаризираш с _____ на църквата

- а) Местната църква е основана на _____ (ученията) на Библията.
- б) Като се присъединяваш към нея, ти способстваш за защитаването на _____.

3. Църковното членство е възможност да изградиш _____ умения

- а) Църквите предлагат и обучение на водачи. Това обучение не само може да ти помогне в църковното служение, но може да те направи по-ефективен и в _____.
- б) Членството те запознава с най-големия – и обикновено най-лоялния – _____ в местната църква (Деян. 2:42).

4. Църковното членство е възможност да влееш нови сили в _____ на църквата

- а) Мисията на местната църква е да достигне невярващите с евангелието на Исус Христос, да ги доведе до взаимоотношение с Исус Христос и после да ги изгражда във вярата.

- б) Местната църква също има повелата да основава други църкви. Можеш да бъдеш част от това вълнуващо усилие.

5. Църковното членство е възможност да имаш _____ при определяне на посока за църквата

Приносът ти би могъл да е такъв, че да помогне на местната църква да вземе решение за поставяне на _____.

6. Църковното членство е възможност да помогнеш за _____

Ти имаш възможност с отношение на молитва да повлияеш на _____ и _____ на ръководния екип на местната църква.

7. Църковното членство е възможност да _____ на своето семейство

Църковното членство съдържа фактора _____.

8. Църковното членство е възможност да повлияеш на други _____

Намирането на църква и присъединяването към нея е _____ за други вярващи.

9. Църковното членство е възможност да бъдеш част от _____ на църквата

Скоро ще откриеш такива области в църквата, в които ще можеш да използваш своите _____.

10. Църковното членство е възможност да напътстваш решенията на църквата за _____

- а) Църковната организация, както и членовете ѝ, трябва да внимават да използват ресурсите на Бога по начин, който _____.
- б) Твоето финансово участие в нейното служение ще ти донесе радостта да видиш _____.

ПРИЛОЖЕНИЕ Ж

О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е (Изграждане на водачи) (Ръководство за водещия)

9

Предаване на видението (Ръководство за водещия)

Увод

- Евангелизирането и изграждането на ученици е също толкова важно сега, както е било в Ранната църква, а навярно и повече.
- Истинският растеж е нарастване на обръщенците. Деян. 2:47: „А Господ всеки ден прибавяше към църквата онези, които се спасяваха“.
- Какво става с евро-азиатския колежанин, след като е спасен? Той започва по-нататъшно библийско изучаване, за да знае какво е да си Христов ученик;
- Ще има възможност да се присъедини към малка група за библийско изучаване или да бъде част от екип за основаване на църква;
- После молитвата ни е вярата на младежа да бъде възпроизведена в живота на друг човек чрез изграждане в ученичество.
- Планът на Павел за създаване на ученици все още действа (2 Тим. 2:2): „И каквото си чул от мен при много свидетели, това предай на верни човечеи, които да са способни и други да научат“.
- Бог иска да ти даде ясно виждане за евангелизиране и изграждане на ученици.

1. Долавяне на видението

Откъде да започна?

- а) Първо, започни коленичил в молитва.
- б) Използвай план, например „По-големи братя/по-големи сестри“ или молитвени клетки, за да събереш вярващи за евангелизаторство или обучаване на новоповярвали.
- в) Проумей го. Помисли какво Бог иска да направи в твоята общност!
- г) Посей го. Сподели видението с партньор, който те държи отговорен, с молитвен партньор или с член на съвет.

2. Предаване на видението

Привлечи други молитвени партньори и сподели видението с тях.

3. О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е

- а) Ученичеството е дисциплинирано усилие да станеш по-ефективен последовател на Исус Христос.
- б) Има осем дисциплини, които всеки Христов последовател трябва да практикува:
 1. стремеж към святост;
 2. лично поклонение;
 3. съвместно поклонение;
 4. съблюдаване на тайнствата;
 5. свидетелстване;
 6. изграждане на други вярващи в ученичество;
 7. настойничество;
 8. църковно членство.
- в) Най-доброто ученичество се „прихваща“. „Бъдете подражатели на мен, както съм и аз на Христос“ (1 Кор. 11:1).
- г) Осем области, върху които да се съсредоточите при изграждане на ученик:
 1. **О** - Оформяне на целенасочено приятелство.
 2. **Б** - Бъди наясно с равнищата на духовно разбиране.
 3. **У** - Установи система за духовна подкрепа. Системата ви за подкрепа ще включва:
 - молитва;
 - библейско изучаване;
 - време за общение;
 - изразяване на насърчение;
 - напътствие за служение.
 4. **Ч** - Често поддържай връзка относно духовния напредък/ нужди. Съществува „златен час“ за общуване, в който можеш да се съсредоточиш единствено върху нуждите на своя ученик. За минимум 60 минути на седмица можеш да изразиш Божията любов и подкрепа.
 5. **Е** - Естествено приобщи към живота/ служенията на църквата.
 6. **Н** - На ежедневен принцип се моли за духовно израстване.
 7. **И** - Изследвай за наличие на духовни дарби. Ще трябва също да учиш учениците за действието на Святия Дух при даването на духовни дарби и за намерението Му да облече със сила тези дарби чрез цялостното осветение.
 8. **Е** - Екипирай и включи в служение.

Осуалд Чеймбърс е казал: „Ученичеството означава, че ние предназначено се отъждествяваме с Божиите интереси спрямо другите хора.“¹⁵

10

**Оформяне на целенасочени взаимоотношения
(Ръководство за водещия)****Увод**

- Целенасочените взаимоотношения са фокусирани подходи и действия към другите, които подсилват взаимното влияние и в крайна сметка водят до по-добро общо познаване на Господ Исус Христос.
- Навярно едно от най-чудесните целенасочени взаимоотношения в Новия завет е дадено за пример при срещата на Христос със Закхей (Лука 9:1-10).
- Тази случка ни дава важно прозрение за изграждането на ученици:

1. Търси целенасочения момент

Исус „минаваше“. Събитията за обучаване на последователи често се случват по време на рутинното ежедневие.

2. Разпознай евентуалния кандидат за целенасочени взаимоотношения

„Исус, като дойде на това място, погледна нагоре и му каза: Закхей...“ (Лука 19:5).

- а) Евентуалните кандидати за целенасочени взаимоотношения в областта на ученичеството може да включват:
 - 1. все още неповярвали хора, които проявяват интерес да се присъединят към църквата;
 - 2. все още неповярвали, които в миналото са се присъединявали към църква;
 - 3. новоповярвали, които тъкмо започват своето пътуване на вярата;
 - 4. вярващи, които водят борба с лични или семейни проблеми във вярата;
 - 5. нови църковни посетители, които се нуждаят от приятелство;
 - 6. хора, които са включени в молитвен списък;
 - 7. посетители на малки групи, които изявяват духовни нужди.
- б) Целенасочените взаимоотношения укрепват стъпка по стъпка.
- в) Първата ти среща с все още неповярвал или ученик трябва да представлява по-скоро запознаване, отколкото правене на презентация.
- г) Оpozнай човека:
 - 1. членове на семейството;
 - 2. семеен произход;
 - 3. църковен опит;
 - 4. професия;

5. хобита

6. любими неща (музика, книги, храна, страници в интернет и т.н.)

3. Поемай целенасочени рискове

„Закхей, слез бързо, защото днес трябва да отседна в дома ти. И той побърза да слезе и Го прие с радост. И като видяха това, всички роптаеха и казваха: Отби се при грешен човек“ (Лука 19:5-7).

- а) Исус рискува времето Си. Целенасоченото взаимоотношение включва готовност да прекараш необходимото време, за да позволиш на съответния човек да разбере, че искрено се интересуваш от него.
- б) Исус рискува Своята репутация. „Отби се при грешен човек.“ Изграждането на целенасочено взаимоотношение с друг може да включва отиване на собствения „терен“ на този човек.
 1. Да се появиш за кратко на някакво събиране;
 2. Да поздравиш този, който те е поканил;
 3. После да си тръгнеш учтиво.
- в) Исус рискува да приема. „Закхей стана и каза на Господа: Господи, ето, отсега давам половината от имота си на сиромасите; и ако някак съм ограбил някого, връщам му четворно“ (Лука 19:8).
- г) Исус рискува да прощава. „Исус му каза: Днес стана спасение на този дом“ (ст. 9).
- д) Исус рискува да се обвързва. „И този е Авраамов син. Понеже Човешкият Син дойде да потърси и да спаси погиналото“ (Лука 19:9-10).
 1. Все още неповярвалите често се страхуват да изгубят емоционалната подкрепа на своето семейство и приятели.
 2. Ще е нужно да развиеш приятелството си с тях.

4. Служи като Исус

- а) Исус е срещал хората в тяхната точка на нужда (Марк 10:51-52).
- б) Исус е помагал на хората да повярват, че могат да станат по-добри, отколкото са (Мат. 4:19).
- в) Исус е посочвал изходен път от безнадеждни ситуации (Йоан 11:21-26).
- г) Исус никога не се е отказвал от хората. „Аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра; и ти, когато се обърнеш, утвърди братята си“ (Лука 22:32).
- д) Исус е давал, без да мисли за връщане (Мат. 16:25).
- е) Исус винаги е насърчавал хората да положат допълнително усилие (Мат. 5:41).
- ж) Исус се е осланял на Писанието (Мат. 4:4).

- з) Исус е бил винаги на мисия (Лука 2:49).
- и) Исус никога не е правил компромиси с характера Си (Мат. 4:9-10).
- й) Исус е поучавал със състрадание (Мат. 9:35-36).
- к) Исус е водил радостен живот (Лука 10:21).
- л) Исус се е молил постоянно (Лука 6:12).
- м) Исус е наблюдавал хората внимателно (Марк 12:41).
- н) Исус е живеел просто (Мат. 8:20).
- о) Исус е прощавал без очаквания (Мат. 18:21-22).
- п) Исус се е покорявал на Отца независимо от цената (Мат. 26:42).

11

Бъди наясно с равнищата на духовно разбиране (Ръководство за водещия)

Увод

Ученикът Филип е на мисионерско пътуване, когато среща велможа от двора на царица Кандакия, който чете Писанията. Това се превръща в служение за изграждане в ученичество: Деяния 8:26-40.

1. Филип се покорява на водителството на Духа (ст. 26-27). Бог ще уреди срещата. Ти ще трябва да си отворен за водителството на Неговия Дух.
2. Той установява равнището на духовно разбиране (ст. 30-31). За да предостави необходимата духовна помощ, той трябва да открие нивото на духовно разбиране на велможата.
3. Той го поучава въз основа на неговото равнище на разбиране (ст. 34-35). Той открива „входно ниво“ и започва да поучава от него.
4. Филип го насърчава да стигне до следващото ниво (ст. 36-38). Помогни на ученика да разбере важността на духовните практики в светлината на новорождението или освещението.
5. Той го пуска да продължи сам (ст. 39-40). Изграждането на ученици има както краткосрочно, така и дългосрочно измерение. На подходящото време на новите ученици се гласува доверие да направят сами някои открития, като те остават в молитвения списък и списъка с контакти на обучаващия.

Нива на разбиране

- а) Срещата на Филип за изграждане в ученичество ни учи колко е важно да разпознаваме духовните нужди на другите.
- б) Като обучаващ ще трябва да знаеш откъде да започнеш.
- в) Има поне три равнища на духовно разбиране и предложение за линия на обучение.

1) Първо ниво: все още невярващият човек

Сам Христос ни учи да достигаме до хората в библейското описание на срещата Му със самарянката при кладенеца (Йоан 4:4-30). – Той изгражда целенасочено приятелство (ст. 7-9).

- Той среща самарянката в точката на нейната нужда, независимо от мнението на другите.
- Целенасоченото приятелство има крайната цел да се представи евангелието. Идеите за започване на разговор включват:
 - религиозна принадлежност;

- социални проблеми и тяхната връзка с вярата;
- мнения за Бога;
- ситуации по света.
- Отговорите ще породят прозрения за:
 - познаването на Библията;
 - мироглед (атеистичен, агностичен, плуралистичен и т.н.);
 - лични или духовни борби.
- Той поражда интерес (ст. 10-11). Това просто осигурява връзка с по-важната тема: състоянието на душата на тази жена.
- Той прави изявление, предизвикващо размисъл (ст. 16-18). Исус довежда жената до момента, в който тя да признае нуждата си.
- Той ѝ дава лъч надежда (ст. 23-24). Исус ѝ показва по-добър път.
- Той я учи на истините на Божието слово (ст. 26). Изграждането на един ученик от един обучаващ представлява водене на обучавания към среща с твърденията на Божието слово.

2) Второ ниво: новоповярвалият

- Човек, който наскоро е взел решение да следва Христос.
- Духовното наставничество на ученика Анания по отношение на Савел (по-късно наречен Павел) е златно мерило (Деяния 9:10-20).
 - Той поема риска (ст. 11-13). Анания е чувал за предишния начин на живот на Савел, но е заставен от Святия Дух да поеме задачата – каквато и да е личната цена. Изграждането на ученици често струва скъпо.
 - Той пристъпва към него (ст. 17).
 - Анания дава на Савел да разбере, че двамата говорят общ език. Целият свят на Савел е преобърнат с главата надолу.
 - Задачата ти като обучаващ е да дадеш на новоповярвалия да разбере, че си загрижен за неговия преход.
 - Почувава го (ст. 17в-18). Анания започва да обяснява „Пътя“ на Савел.
 - Запознава го добре с основите на християнската вяра.
 - Дава му съвети за християнска етика и християнския начин на живот.
 - Насърчава го да използва своето образование, знания и умения в служение.
 - Пуска го да продължи сам (ст. 19-20).
 - Анания не се чувства застрашен от способностите на Павел.

- Осъзнава, че те са дадени от Бога и служат на Божия план за Църквата.

3) **Трето ниво: непосветеният или неангажиран вярващ**

- Може да поискат от теб да насърчиш по-утвърдени вярващи да направят посвещение на следващо ниво.
 - малки групи
 - църковно управление
 - доброволчески служения
 - мисионерски пътувания.
- Може да те помолят да насърчиш някой друг вярващ да направи по-силно посвещение на местната църква чрез църковно членство.
- Акила и Прискила са членове на Ранната църква, които правят посещения на следващо ниво (Деян. 18:1-26). Павел (преди това Савел) вижда, че те имат голям потенциал да бъдат служители и обучаващи и ги насърчава за служение.
 - Сприятелява се с тях (ст. 2-3).
 - Той им е наставник (ст. 4).
 - Той ги пуска в служение (ст. 19).
- Твоята задача не е само да запознаваш новите ученици с „принципите на летенето“, а също да ги насърчаваш да „полетят“.

12

Установи система за подкрепа (Ръководство за водещия)

Увод

- Настърчаването на ученика за посвещение на следващо ниво изисква фокусирани и целеустремени усилия.
- Основните качества – посвещение, загриженост, общуване и съсредоточено обучение – трябва да са налице при всяка задача за изграждане в ученичество.
- Тези качества би трябвало да присъстват в система за подкрепа на твоя ученик независимо от нивото му на духовно разбиране.

1. Новоповярваият

Апостол Павел нарича ученика Тимотей свой „син“ във вярата. Изграждането на новоповярвал в ученичество би могло да се сравни с родителска грижа за новородено дете.

- Четири области на развитие: двигателни умения, чуване, виждане и общуване.¹⁶
- Тези принципи откриваме в молитвите на апостол Павел за неговите ученици.

а) Двигателни умения: развитие на движения и координация (Кол. 1:9-12)

1. Той се моли за израстването им в знание (ст. 9). Моли се Святият Дух да запечата библейските истини в съзнанието им, но също им дава достъп до тези истини. Така и ти като обучаващ си водач, който води ученика си по пътеките на библейските истини. Подсигури своя ученик със система за подкрепа чрез библейско изучаване. Насоки:

- Не се страхувай от въпроси.
- Не се оставяй да те отклоняват лични проблеми.
- Не приемай за даденост, че изучаващият знае как да се ориентира в Библията.
- Не се залавяй с „големите“.
- Не се предавай (Ис. 55:11).

2. Той се моли за възрастването на християнския им характер (Кол. 1:10).

- Павел е загрижен християните да ходят устойчиво с Бога.
- Павел се моли учениците му да се научат да бъдат водачи.

3. Той се моли да финишират успешно (ст. 11-12).

- Имай положителна нагласа.
- Изтъквай надеждата.
- Напомняй им за финиша – небето.

б) **Чуване:** откликване на гласове и други звуци (2 Кор. 13:7-9)

Павел иска учениците му да се доверяват на Божията сила, а не на човешки усилия.

- Подсигури ученика си с подкрепяща система за духовно разпознаване.

- Бог никога не говори в противоречие със Своето Слово.
- Бог никога не води в противоречие със съвестта.
- Бог използва съветите на други християни.
- Бог може даже да използва беди, за да укрепи ученика.

1. Да бъдеш на разположение за него, когато е изправен пред изкушения, ще е голям източник на насърчение и сила.

2. Дай на ученика да разбере, че и ти си човек. Не скривай факта, че не винаги си се покорявал, че си тъкувал неправилно духовни сигнали и че все още се учиш да разпознаваш. Павел е много открит за немошта си, изправен пред вражеските атаки, но неговата откритост е също белег на сила. Той казва на учениците си, че немошта му е опора за тях. Други ще се поучат от неговото духовно пътуване.

3. Насърчавай учениците да водят живот на святост.

- Осигури литература за изучаване, която да запознава с цялостното осветение.
- Сподели своето свидетелство как си открил силата на изпълнения с Духа живот.

в) **Виждане:** научаване да се фокусираш (Еф. 1:18-21)

- Павел е целеустремен човек (Фил. 3:13-14).
- Той насърчава онези, които води, да съсредоточават вниманието си върху бъдещето, вместо върху миналото.

1. Той се моли да бъдат хора с чисто сърце (Еф. 1:18а). Помогни на ученика си да разбере как да се фокусира върху Христос.

2. Той се моли да знаят за истинското богатство (ст. 18б).

Въздействай върху миогледа на своя ученик:

- Поучавай за Божието притежание на всичко.
- Поучавай за даването обратно на Бога.
- Поучавай за принципа на десетъка.
- Поучавай за надеждата за вечен живот.

- Поучавай за правенето на земни вложения от време, таланти, съкровища.
- 3. Той се моли да разберат Христовото владичество (ст. 196-21а). Запознавай своя ученик с надеждата за вечността.
- г) **Общуване: показване на обич** (Фил. 1:9-11)
 - Павел е загрижен учениците да разбират дълбочината на посвещението и взаимозависимостта, които произтичат от принадлежността към Божие семейство.
 - Християнството включва както воля, така и емоции. Напътствай ученика да взема мъдри решения относно своите взаимоотношения.

2. Новопосветеният вярващ

Обучаващият е също треньор. Той осигурява обучение и напътствие за посветени вярващи, които са предприели следващи стъпки на растеж или служение.

- а) Опитай се да определиш равнището на духовно разбиране на ученика.
- б) Оцени личния му опит.
- в) Забележи лични особености.
- г) Оцени готовността му.

Ще умножиш многократно собственото си служение чрез посветеното служене на този, в когото си инвестирал своя живот.

13

Често поддържай връзка относно духовния напредък/нужди (Ръководство за водещия)

Увод

В спешната помощ има кратък интервал от време, известен като „златния час“, в който съществува най-голяма вероятност лекуваните пациенти да оцелеят.

1. Контакти по време на златния час

- а) Има мимолетна възможност, „златен час“, през който съсредоточената грижа е съдбоносна за духовното оцеляване на ученика или в който желаният духовен ефект се постига най-добре.
- б) Златният час са натрупани 60 минути съсредоточено време за контакти всяка седмица.
- в) Във времето за контактуване „златен час“ могат да се включат няколко средства за общуване:
 - телефонно обаждање
 - електронно писмо, SMS (и размяна на съобщения в реално време, напр. по *Skype*)
 - бележка или картичка
 - лична среща
 - мероприятие с цел общуване.

2. Протокол за контактуването

- а) Изгради качествено взаимоотношение.
- б) Всичко, което се казва „извън протокола“, трябва да остане точно такова.
- в) Пази взаимоотношението на ниво.
- г) Погрижи се контактите да имат времеви параметри.
- д) Използвай вида връзка, който пасва на ученика.
- е) Погрижи се контактуването да има за крайна цел духовно израстване.

3. Методи за връзка

- а) Телефонно обаждање
 1. Увери се, че телефонното обаждање е добре прието.
 2. Постаи си за цел да бъдеш кратък:
 - изрази своята загриженост;
 - провери напредъка или нуждите;
 - укрепи едно съзнателно взаимоотношение.
 3. Обмисляй в молитва какво ще кажеш.
 4. Нека обаждаването бъде приятелско.

5. Направи обаждането целенасочено:

- слушай тона на гласа;
- отговори според тона на разговора;
- слушай молитвените нужди;
- избери и цитирай насърчителен библийски стих;
- обсъдете книга, глава или стих от Библията, които са оказали въздействие върху ученика;
- напомни на своя ученик, че непрестанно се молиш за него.

б) Електронна поща или SMS

1. Електронна поща:

- използвай личен, а не служебен електронен адрес;
- не „копирай“ съобщенията си до други хора;
- обмисляй в молитва съдържанието;
- направи съобщението кратко;
- проявявай постоянство;
- имай положителна нагласа;
- ограничи електронните писма до едно-две на седмица;
- избягвай да включваш или прикачваш съдържание за предаване от човек на човек;
- включи библийски стих;
- провери граматиката и правописа;
- напомни на ученика за твоите молитви;
- напомни му за това, че си на негово разположение.

2. SMS:

- избягвай „сентименталностите“;
- пиши по същество;
- напомни на ученика за твоите молитви;
- включи библийска препратка, а не цял стих (напр. Йоан 3:16);
- проявявай постоянство;
- ограничи броя на съобщенията.

3. Съобщения в реално време (т.е. *Skype* и други подобни) или видеоконференция.

в) Бележка или картичка

1. Използвай бележки или картички за насърчение или отбелязване на важно събитие.
2. Поучение и укрепяване.
3. Време на криза.
4. Поощряване на служенето.
5. Вдъхване на увереност.
6. Важно духовно събитие.
7. Отбелязване на награда.

2) Лична среща

1. Някои от Исусовите най-запомнящи се примери за възпитаване на ученици са на четири очи:

- Никодим;
- Закхей;
- Петър;
- Мария и Марта.

2. Насоки:

- определи време, когато няма да бързате;
- вземи решение да се срещнете в рамките на времеви параметри;
- избягвай да нарушаваш семейни или работни графици;
- избягвай да влизаш в конфликт с църковни мероприятия;
- изпрати нещо за напомняне;
- плати цялата сметка (за срещи в ресторант);
- осъществявай последващ контакт.

3. Включи:

- насърчение;
- похвала за усилията;
- напредък или нужди;
- въпроси и отговори;
- запитване относно личните или семейни нужди;
- напомняне за църковни мероприятия;
- кратка молитва;
- споделяне на библейски стих(ове).

4. Да направим златния час златен

а) Намаляване на продължителността или промяна на посоката.

Белези, които показват, че усилието по създаването на ученици може да бъде намалено или да смени посоката:

1. Ученикът бележи явен духовен напредък.
2. Взаимоотношението има по-различна динамика.
3. Ученикът е достигнал ниво на „обучаващ“.

б) Увеличаване до максимум на ефективността от обучението

1. Помни своята цел.
2. Бъди бдителен.
3. Познавай ограниченията си.

14

**Естествено приобща към живота и служенията на църквата
(Ръководство за водещия)****Увод**

- Новите ученици се нуждаят от живота и служенията на местната църква (Евр. 10:25).
- 1. Някои никога не са посещавали църква:
 - говори положително за собствения си църковен опит;
 - в обучението си включи информация за църквата;
 - покани ги да бъдат твои гости на някое богослужение, последвано от време за общение;
 - насърчи ги да вземат водно кръщение или да преминат курс за новоповярвали;
 - подчертай важността на това да направят публично изявление за новото си посвещение на вярата;
 - подчертай важността на поклонението съвместно с други вярващи, включително четенето и изучаването на Библията в организирана среда.
- 2. Някои са били отблъснати от църквата:
 - изслушай безпристрастно мненията и възгледите им за църквата;
 - говори положително за собствения си църковен опит;
 - запознай ги с подходящи за възрастта им положителни примери за подражание в църквата.
- 3. Някои са изоставили църквата:
 - изслушай съчувствително тяхната история;
 - говори положително за собствения си църковен опит;
 - подчертай важността на поклонението редом с други вярващи, включително четенето и изучаването на Библията в организирана среда;
 - покани ги да бъдат твои гости на някое богослужение, последвано от време за общение;
 - подчертай необходимостта от служение за изработването на вярата им.
- Приобщаването на новия ученик към живота и служенията на църквата може да се осъществи по няколко начина и в различни етапи.

1. Водно кръщение и Господна вечеря**а) Водно кръщение**

План за действие: Помогни в организацията на насроченото водно кръщение на ученика (планирай време за общение, включително осигу-

ряване на освежителни напитки и закуски след кръщението и грижи за децата по време на ритуала и след него).

б) Господна вечеря

План за действие:

1. Обсъди значението на участието в Господната вечеря.
2. Седни до ученика и участвай в тайнството заедно с него.

2. Богослужение

План за действие:

1. обсъди нуждата от съвместно и лично поклонение;
2. покани ученика (заедно с негови приятели и близки) да седне до теб по време на богослужението;
3. запознай го с други присъстващи (особено тези, които са на подобна възраст или със сходни интереси);
4. увери се, че ученикът има папка с информация за богослужението и църковна брошура;
5. покани го на обяд или на кафе след богослужението.

3. Специално мероприятие

а) мероприятия:

1. рождествени и великденски драматизации
2. вечери
3. празненства на децата в църквата през работните дни
4. търгове
5. църковни годишнини
6. съживителни събрания
7. мисионерски конгреси
8. концерти

б) План за действие:

1. покани и напомни на ученика за мероприятиято;
2. обясни целта му, включително като изпратиш рекламата;
3. помогни с резервации или билети;
4. дай упътване за местонахождението;
5. планирай надграждащо събиране или общение до две седмици след мероприятиято, като поканиш други посетители, членове и църковни служители;
6. насърчи проявата на доброволчески дух за следващото мероприятие.

4. Малка група

а) Групи

1. клас от неделното училище

2. библейско изучаване

3. молитвена клетка

б) План за действие:

1. покани и напомни на ученика за събирането на групата;
2. обясни целта на малката група;
3. осигури ръководства за изучаване или други материали;
4. отклони въпроси, на които ученикът ще се чувства неудобно да отговори, като ги пренасочиш към себе си или им отговориш общаващо;
5. дай на ученика възможност да посрещне в дома си малка група;
6. насърчавай доброволческия дух в организацията или поучението (когато е уместно);
7. насрочи време за общение, което ще включва ученика и други членове на групата.

5. Група по интереси

План за действие:

1. осигури информация за групата по интереси, включително упътване по картата, часове, места за събиране;
2. запознай ученика с други членове на групата;
3. посети специални мероприятия на групата, в които участва и твоят ученик (мюзикъли, театрални постановки, спортни мероприятия);
4. напомняй на учениците за твоите молитви относно участието им.

6. Екип за служение

План за действие:

1. моли се за яснота за служение у ученика;
2. осигури информация за екипите за служение;
3. осведоми водачите на служения за интересите и способностите на ученика;
4. насочи ученика си към някой екип;
5. предложи му да си молитвен партньор;
6. помогни с осигуряването на спонсорство за мероприятия на екипа.

15

На ежедневен принцип се моли за духовно израстване (Ръководство за водещия)

Увод

- Учениците се нуждаят от подкрепящ екип.
- Молитвата е оръжие за воюване (Еф. 6:12).
- Християнският живот е задружно усилие (1 Кор. 12:12).
- Молитвата е форма на духовна силова тренировка.

1. Взаимозависимост

- а) Моли се твоят ученик да проявява вярност в поклонението.
- б) Моли се за покорството на ученика ти спрямо водителството на Святия Дух.
- в) Моли се за библейските изучавания на своя ученик.
- г) Моли се ученикът ти да се стреми към святост.
- д) Моли се твоят ученик да повлияе на други за Христос.

2. Молитвени партньорства

- а) Двама или повече вярващи могат да образуват екип, за да се молят за все още неповярвали, новоповярвали или други вярващи.
- б) Библейската история доказва, че има сила в партньорствата:
 - Двама братя са били призвани да станат ученици (Мат. 4:18, 21).
 - Двама ученици са изпратени да подготвят влизането на Исус в Йерусалим (Мат. 21:1-3).
 - Ученици са разпратени да служат двама по двама (Марк 6:7).
 - Седемдесет ученици са разпратени да служат двама по двама (Лука 10:1).

„Пак ви казвам, че ако двама от вас се съгласят на земята за каквото и да било нещо, което да поискат, ще им бъде дадено от Моят Отец, Който е на небесата“ (Мат. 18:19).

- в) Молитвените партньори:
 - увеличават смелостта на отделната личност;
 - помагат да се компенсират индивидуалните слабости;
 - един друг се държат отговорни;
 - един на друг си напомнят молитвените нужди;
 - разширяват сферата на влияние.
- г) Молитвените партньорства са практични.
- д) Молитвените партньорства могат да се използват в допълнение към индивидуалната молитва.

1. Що е молитвено партньорство?

- Споразумение между двама или повече души да се молят ежедневно
- за хора от техния молитвен списък,
- за уточнен период от време,
- в съгласие с Мат. 18:19.

2. Какво правят молитвените партньори?

Молитвените партньори се молят заедно или на едно място, или по телефона, или чрез други подходящи средства (напр. видеоконференция).

3. Как трябва да се сформират молитвени партньорства?

- Молитвени партньорства могат да се сформират от някоя организирана молитвена инициатива, например молитвени клетки или служенията за изграждане на ученици „По-големи братя/по-големи сестри“.
- Молитвени партньорства могат да се образуват от приятелства или взаимоотношения между работници в църквата.

4. Какви качества се изискват от един молитвен партньор?

- Да завърши основен курс за библейско изучаване или ученичество;
- Да премине обучение за молитвен партньор;
- Да бъде активен в църквата (за предпочитане – неин член);
- Да има силно свидетелство;
- Да може да пази поверителна информация;
- Да е известен със своята вярност;
- Партньорите трябва да са от една и съща възрастова група.

5. Кога и къде трябва да се срещат молитвените партньори?

Молитвените партньори трябва да планират да се срещат поне веднъж всяка седмица.

6. Какво трябва да включват срещите на молитвените партньори?

- Споделяне на библейски обещания за молитвата или вярата;
- Споделяне на молитвени нужди от молитвения списък;
- Взаимно насърчение;
- Молитва за молитвения партньор;
- Прославяне на Бога за отговорени молитви.

7. За кого трябва да се молят молитвените партньори?

- Предимно за нуждите на все още неповярвал човек, новоповярвал или други вярващи;
- Други имена може да бъдат предоставени от координатора на молитвата, някой от пастирите в църквата или от служенията „По-големи братя/по-големи сестри“ и молитвените клетки.

8. Колко трябва да трае едно молитвено партньорство?

- Някои ще останат молитвени партньори за дълъг период от време;
- Други ще сформират молитвено партньорство за непосредствена или краткосрочна нужда;
- Продължителността зависи от такива фактори като:
 - съвместимостта на молитвените партньори
 - спешността на нуждата
 - подкрепата на служителите, приятелите или семейството
 - отговора на молитвите.

9. Как могат да се умножават молитвените партньорства?

- Когато на молитвените партньори и църковното събрание бъдат съобщени отговори на молитви (включително отговорени молитви относно твоите собствени усилия да изградиш ученик), въодушевлението за молитвени партньорства ще започне да расте.
- Свидетелствата за нови посвещения на вярата може да бъдат част от общо църковно богослужение.
- Съобщете, че скоро ще се сформират нови молитвени партньорства
 - Започнете три-четириседмична поредица от проповеди или краткосрочен курс за молитвата;
 - Включете библейски стихове върху молитвата и вярата в печатни издания или електронни съобщения;
 - По време на богослуженията или на събиранията на малките групи съобщавайте отговори на молитви;
 - В богослуженията включете видеоклипове за молитвата;
 - На местата, където се движат най-много хора в църквата, или мястото за събирания поставете табели, които съдържат библейски стихове или цитати за молитвата;
 - Дайте на един или повече молитвени партньори да напишат статия от 50 до 100 думи за това, какво е означавало молитвеното партньорство за тях (като ги информирате предварително, че статията може да бъде редактирана с оглед на броя на думите и съдържанието).
- Организирайте курс от едно занятие с цел обучение за молитвените партньорства;
- Проведете занятието за молитвените партньорства (120 минути):
 - 1 лекция: „Как да се молим за другите (ходатайствената молитва)“ (30 минути);

- Почивка (10 минути);
- II лекция: „Задълженията на молитвения партньор“ (разширен урок по листовката „Задълженията на молитвения партньор“) – 30 минути;
- Сформирайте молитвени партньорства (20 минути):
 - попитайте за доброволни партньорства;
 - възложете партньорства;
 - накарайте молитвените партньори да се срещнат за кратко време за молитва.
- Представете молитвените партньори на богослужение или събиране; призовете църковните членове да предадат молитвени нужди върху картончета за молитвени нужди.
- Съберете и възложете нужди за молитва по време на среща след богослужението или църковното мероприятие
 - съставете и размножете списъци върху картончета за молитвени списъци;
 - поставете картончетата с молитвени списъци в църковни пликове за писма;
 - раздайте пликовете на молитвените партньорства;
 - осигурете насърчение и напътствия;
 - приключете с молитва.

Помни думите на Исус към Неговия ученик: „Аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра“ (Лука 22:32).

16

Изследвай за наличие на духовни дарби (Ръководство за водещия)

Увод

- Способностите и личностните черти са част от Господния план (Еф. 4:11-16).
- Способностите и личностните черти, предадени изцяло на Исус Христос, са каналите, по които Той достига изгубените и укрепява Църквата Си (Деян. 1:8).

1. Какви са разликите между *плода на Духа* и *дарбите на Духа*?

Плод

1. Определя какъв е християнинът
2. Същият е у всеки християнин
3. В единствено число – единичен
4. Сатана не може да го имитира
5. Свързан е с характера
6. Цел сам по себе си
7. Траен/ вечен
8. Според духовността и зрелостта

Дарби

1. Определят какво християнинът върши
2. Различни у всеки християнин
3. В множествено число – многобройни
4. Сатана може да имитира
5. Отнасят се до служенето
6. Средство за постигане на цел
7. Ще се прекратят
8. Не се дават според духовността или зрелостта

2. Що е духовна дарба?

- а) Духовните дарби са божествено вдъхнати способности.
- б) Духовните дарби се използват да помогнат за изпълнение на Христовата мисия.
- в) Вярващите трябва да се стремят да открият какви вдъхнати от Духа способности притежават. Как?
 1. Разпознай интереси, които подкрепят Христовата мисия.
 2. Разпознай естествен талант, който би отговарял на тези интереси.
 3. Размишлявай върху начина, по който тези интереси и таланти може да се използват за Христос.
 4. Търси възможности да се употребят интересите и талантите в усилия, подкрепящи мисията.
- г) Най-големият дар е самият Дух (Деян. 2:15-17).

3. На кого се дават духовни дарби?

- а) Духовни дарби се дават на последователите на Исус Христос (1 Кор. 12:7).
- б) Духовните дарби се „задействат“, или „освобождават“, когато човек е духовно новороден (1 Кор. 12:13).

- в) Святият Дух, Дарителят на духовните дарби, идва да обитава в новоповярвалия (Деян. 2:38).
- г) Вярващите не „избират“ тези дарби. Те им се дават от Христос в съответствие с Неговата воля (1 Кор. 12:11).
- д) Никой вярващ няма всички духовни дарби, нито пък някоя от дарбите е обща за всички.

4. Каква е целта на духовните дарби?

Духовните дарби способстват за изпълнение на по-обширния, вечен кръгзор на Божиите обещания.

- а) Те квалифицират: „С цел да се усъвършенстват светиите, за делото на служението“ (Еф. 4:12а). Те са и „пособия“, използвани да:
 - 1. предават на все още невярващите благата вест на Евангелието;
 - 2. насърчават и просвещават вярващите чрез Божието слово;
 - 3. организируют църквата като функциониращо тяло;
 - 4. подтикнат църквата към постигане на растеж.
- б) Те назидават: „За съзиждането на Христовото тяло“ (ст. 12б).
- в) Те обединяват: „Докато всички достигнем в единство на вярата и на познаването на Божия Син“ (ст. 13а).
- г) Те подсилват: „Докато достигнем... в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота“ (ст. 13б).
- д) Те служат за пример: „За да не бъдем вече деца, блъскани и завличани от всеки вятър на учение, чрез човешката заблуда, в лукавство, по измамни хитрости; но действащи истинно в любов, да пораснем по всичко в Него, Който е главата, Христос“ (ст. 14-15).
- е) Те прославят: „От Когото цялото тяло, слобявано и свързано чрез службата на всяка става, според съразмерното действие на всяка една част, изработва растенето на тялото за своето назидание в любовта“ (ст. 16).

5. По какво се различават човешките таланти от духовните дарби?

- а) Способностите са суровината, която Бог благославя и облича в сила, за да осъществи вечната Си цел.
- б) Разпределяни и помазани от Святия Дух, те оживяват чрез посвещението им на Христос и Неговото дело.
 - 1. Някоя духовна дарба не е по-важна от друга.
 - 2. Те не трябва да се употребяват за привличане на внимание върху човека.
 - 3. Трябва да се използват за насочване на вниманието към Христос.
 - 4. Не бива да бъдат източник на разединение между вярващите. Трябва да са източник на единство.

Таланти

1. Наследени от предците
2. Присъстват от естественото раждане
3. Давани от Бога на всички представители на човешкия род
4. За човешки дейности
5. Може да се упражняват независимо от Святия Дух
6. Служат предимно на естествено ниво
7. Ефектите обикновено са временни/ограничени
8. Прославят "аз"-а

Дарби

1. Давани от Святия Дух
2. Присъстват от новорождението
3. Давани от Бога на представители на Христовото тяло
4. За служението на Тялото
5. Зависими от Святия Дух
6. Служат на духовно ниво
7. Ефектите са вечни/безкрайни
8. Прославят Бога

6. Откриване на духовните дарби

Да помогнеш на учениците да открият способности, които могат да се използват за изграждане на Царството, е от съществено значение за тяхното духовно израстване и за растежа на църквата.

- а) Запознай ги с анкета за духовните дарби.
- б) Изтъкни способностите, които могат да се употребяват в църквата.
- в) Направи откриването на духовните им дарби от самите тях предмет на взаимна молитва.
- г) Помогни им да видят как един живот, изпълнен с Духа, ще придаде пълнота и святост на тяхното духовно пътуване.

17

**Екипирай и включи в служение
(Ръководство за водещия)****Увод**

- При никакви други обстоятелства „светлината“, излъчвана от живота на ученика, няма толкова топло и ярко сияние, колкото чрез служенията на църквата (1 Кор. 12:27-31).
- Ти си насърчаващият треньор, който ще научи учениците как да участват активно в църковно служение:
 - чрез обучение;
 - чрез практика с някой друг;
 - чрез поставяне на определен пост за служение;
 - чрез изграждане в ученичество на някой друг;
 - чрез молитвени служения;
 - чрез малки групи.

Не само ще ги насърчиш да намерят място за служение, но и ще ги напътстваш как да се включат в това служение – винаги в сътрудничество с ръководството на църквата.

1. Служение на местната църква

- а) Църквата е „организационен механизъм“, който се нуждае както от части, така и от труд.
- б) Частите задвигват механизма, а трудът поддържа движението му! Присъствието и силата на Святия Дух пък го държи „зареден с гориво“ и „смазан“.
- в) Има място за интереса и способностите на твоя ученик:
 - 1. Изброй видовете служения;
 - 2. Консултирай се с ръководството на местната църква за търсени доброволци;
 - 3. Помоли ръководството на местната църква да предостави „длъжностна характеристика“ за необходимите доброволци;
 - 4. Оцени способностите и опита на своя ученик;
 - 5. Съчетай способностите и опита с търсените доброволци;
 - 6. Запознай ученика си с възможностите да участва като доброволец;
 - 7. Препоръчай доброволческа роля.

2. Мисионерско служение

- а) Църквата има и глобална мисия (Лука 10:1-2).
- б) Духовното наставничество може да насърчи твоя ученик да има „глобално видение“:

1. Учи го за глобалното поръчение на Христос;
2. Сподели мисионерски публикации с него;
3. Покани го да помогне при провеждането на мисионерски конгрес;
4. Кажи му как твоето участие в мисиите ти е било от полза;
5. Насърчи го да участва в мисионерско пътуване;
6. Насърчи го да води кореспонденция за или със задгранични мисионери;
7. Насърчи го да бъде молитвен партньор на задграничен мисионер;
8. Насърчи го да подпомага мисия или мисионер;
9. Информирай го за мисионерски възможности в деноминацията;
10. Учи го за мисионерски служения на следващо ниво (краткосрочни или професионални мисионерски възможности).

3. Милосърдно служение

- а) Учениците ти трябва да разберат, че собствената им общност е мисионерско поле.
- б) Включването им в милосърдни служения е чудесно начало.
- в) Милосърдните служения служат на цялата личност – духовно, физически, емоционално, социално и финансово.
- г) Опитът на учениците в милосърдните служения може да бъде просто началото на по-обширно служение, включително професионално служение:
 1. Изучавайте милосърдните служения в Писанията;
 2. Запознай учениците с възможности за служения в общността;
 3. Помоли ги да ти помогнат в изпълнението на милосърдно служение на самото място;
 4. Запознай ги с ръководителите на милосърдни служения в общността;
 5. Информирай ги за милосърдните служения на деноминацията.

4. Служение в малка група

- а) Малките групи, например квартални библейски изучавания, „По-големи братя/по-големи сестри“ или молитвените клетки, са вълнуващо въвеждане в служение.
- б) Малките групи са добра тренировъчна площадка.
- в) Служенето в обстановката на малката група обикновено изгражда увереност в себе си.
- г) Обучението и надзорът осигуряват система за подкрепа.
- д) Насърчавай доброволчески дух в малките групи като начин за обогатяване на уменията за библейско изучаване и използване на духовни дарби.

5. Служение по време на мероприятия

- а) Специалните мероприятия предлагат и на обучаващия, и на ученика време за обучение и практически опит.
- б) Твоят ученик ще види служение в действие.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е (Изграждане на водачи) (Ръководство за обучавания)

9

Предаване на видението (Ръководство за обучавания)

Увод

- _____ е също толкова важно сега, както е било в Ранната църква, а навярно и повече.
- Истинският растеж е нарастване на _____. Деян. 2:47: „А Господ всеки ден _____ онези, които се спасяваха“.
- Какво става с евро-азиатския колежанин, след като е спасен?
 - Той започва _____, за да знае какво е да си Христов ученик.
 - Ще има възможност да се присъедини към _____ или да бъде част от _____.
 - После молитвата ни е вярата на младежа ще бъде възпроизведена в живота на друг човек чрез _____.
- Планът на Павел за създаване на ученици все още действа (2 Тим. 2:2): „И каквото си чул _____ при много свидетели, това предай на _____, които да са способни и _____“.
- Бог иска да ти даде ясно виждане за _____ и _____.

1. Долавяне на видението

Откъде да започна?

- а) Първо, започни, коленичил в _____.

- б) Използвай план, например „По-големи братя/по-големи сестри“ или молитвени клетки, за да събереш вярващи за евангелизаторство или обучение на новоповярвали.
- в) _____. Помисли какво Бог иска да направи в твоята общност!
- г) _____. Сподели видението с партньор, който те държи отговорен, с молитвен партньор или с член на съвет.

2. Предаване на видението

Привлечи други _____ и сподели видението с тях.

3. О-Б-У-Ч-Е-Н-И-Е

- а) Ученичеството е _____ усилие да станеш по-ефективен _____.
- б) Има осем дисциплини, които всеки Христов последовател трябва да практикува:
1. Стремез към _____;
 2. _____ поклонение;
 3. _____ поклонение;
 4. Съблюдаване на _____;
 5. _____;
 6. Изграждане на други вярващи _____;
 7. _____;
 8. Църковно _____.
- в) Най-доброто ученичество се „_____“. „Бъдете подражатели на мен, както съм и аз на Христос“ (1 Кор. 11:1).
- г) Осем области, върху които да се съсредоточите при изграждане на ученик:
1. **О** - _____ на целенасочено приятелство.
 2. **Б** - _____ с равнищата на духовно разбиране.
 3. **У** - _____ система за духовна подкрепа. Системата ви за подкрепа ще включва:
 - _____;
 - _____;
 - _____;
 - _____ на насърчение;
 - _____ за служение.
 4. **Ч** - Често _____ относно духовния му напредък/нужди. Съществува

- „_____“ за общуване, в който можеш да се съсредоточиш единствено върху нуждите на своя ученик. За минимум от _____ на седмица можеш да изразиш Божията любов и подкрепа.
5. **Е** - Естествено _____ към живота/ служенията на църквата.
6. **Н** - На ежедневен принцип _____ за духовно израстване.
7. **И** - _____ за наличие на духовни дарби. Ще трябва също да ги учиш за действието на _____ при даването на _____ и за намерението Му да облече със сила тези дарби чрез _____.
8. **Е** - Екипирай и _____ в служение.

Осуалд Чеймбърс е казал: „Ученичеството означава, че ние предназначено се отъждествяваме с Божиите интереси спрямо другите хора“.¹⁷

10

**Оформяне на целенасочени взаимоотношения
(Ръководство за обучавания)****Увод**

- Целенасочените взаимоотношения са фокусирани подходи и действия към другите, които _____ и в крайна сметка водят до по-добро _____ на Господ Исус Христос.
- Навярно едно от най-чудесните целенасочени взаимоотношения в Новия завет е дадено за пример при срещата на Христос със _____ (Лука 9:1-10).
- Тази случка ни дава важно прозрение за изграждането на ученици:

1. Търси _____.

Исус „минаваше“. Събитията за обучаване на последователи често се случват по време на _____.

2. Разпознай евентуалния кандидат за целенасочени взаимоотношения.

„Исус, като дойде на това място, погледна нагоре и му каза: Закхей...“ (Лука 19:5).

а) Евентуалните кандидати за целенасочени взаимоотношения в областта на ученичеството може да включват:

1. все още неповярвали хора, които проявяват _____ да се присъединят към църквата;
2. все още неповярвали, които в _____ са се присъединявали към църква;
3. _____, които тъкмо започват своето пътуване на вярата;
4. _____, които водят борба с лични или семейни проблеми на вярата;
5. нови _____, които се нуждаят от приятелство;
6. хора, които са включени в _____;
7. посетители на малки групи, които изявяват _____.

б) Целенасочените взаимоотношения _____ стъпка по стъпка.

в) Първата ти среща с все още неповярвал или ученик трябва да представява по-скоро _____, отколкото правене на _____.

2) Опознай човека:

1. членове на _____;
2. семеен _____;
3. църковен _____;
4. _____;
5. _____;
6. _____ (музика, книги, храна, страници в интернет и т.н.).

3. Поемай целенасочени рискове

„Закхей, слез бързо, защото днес трябва да отседна в дома ти. И той побърза да слезе и Го прие с радост. И като видяха това, всички роптаеха и казваха: Отби се при грешен човек“ (Лука 19:5-7).

- а) Исус рискува _____. Си. Целенасоченото взаимоотношение включва готовност да прекараш необходимото време, за да позволиш на съответния човек да разбере, че искрено се интересуваш от него.
- б) Исус рискува Своята _____. „Отби се при грешен човек.“ Изграждането на целенасочено взаимоотношение с друг може да включва отиване на собствения „терен“ на този човек:
 1. да се появиш за кратко на някакво събиране;
 2. да поздравиш този, който те е поканил;
 3. после да си тръгнеш учтиво.
- в) Исус рискува _____. „Закхей стана и каза на Господа: Господи, ето, отсега давам половината от имота си на сиромасите; и ако някак съм ограбил някого, връщам му четворно“ (Лука 19:8).
- г) Исус рискува _____. „Исус му каза: Днес стана спасение на този дом“ (ст. 9а).
- д) Исус рискува _____. „И този е Авраамов син. Понеже Човешкият Син дойде да потърси и да спаси погиналото“ (Лука 19:96-10).
 1. Все още неповярвалите често се страхуват да изгубят _____ на своето семейство и приятели.
 2. Ще е нужно да _____ с тях.

4. Служи като Исус

- а) Исус е срещал хората в тяхната _____. (Марк 10:51-52).

- б) Исус е помагал на хората да повярват, че могат да станат _____
_____ (Мат. 4:19).
- в) Исус е посочвал _____ от безнадеждни
ситуации (Йоан 11:21-26).
- г) Исус _____ от хората. „Аз се
молих за теб, да не отслабне твоята вяра; и ти, когато се обърнеш,
утвърди братята си“ (Лука 22:32).
- д) Исус е давал, без да _____ (Мат.
16:25).
- е) Исус винаги е насърчавал хората да _____
_____ (Мат. 5:41).
- ж) Исус се е оплянял на _____ (Мат. 4:4).
- з) Исус е бил винаги _____ (Лука 2:49).
- и) Исус никога не е правил компромиси с _____ Си
(Мат. 4:9-10).
- й) Исус е поучавал със _____ (Мат. 9:35-36).
- к) Исус е водил _____ живот (Лука 10:21).
- л) Исус се е молел _____ (Лука 6:12).
- м) Исус е наблюдавал хората _____ (Марк 12:41).
- н) Исус е живеел _____ (Мат. 8:20).
- о) Исус е прощавал без _____ (Мат. 18:21-22).
- п) Исус се е покорявал на Отца _____
_____ (Мат. 26:42).

11

Бъди наясно с равнищата на духовно разбиране (Ръководство за обучавания)

Увод

Ученикът Филип е на мисионерско пътуване, когато среща велможа от двора на царица Кандакия, който чете Писанията. Това се превръща в служение за изграждане в ученичество: Деяния 8:26-40.

1. Филип _____ на водителството на Духа (ст. 26-27). Бог ще _____. Ти ще трябва да си отворен за водителството на Неговия Дух.
2. Той _____ равнището на духовно разбиране (ст. 30-31). За да _____ необходимата _____, той трябва да открие нивото на духовно разбиране на велможата.
3. Той _____ въз основа на неговото равнище на разбиране (ст. 34-35). Той открива _____ и започва да поучава от него.
4. Филип _____ да стигне до следващото ниво (ст. 36-38). Помогни на ученика да разбере важността на духовните практики в светлината на _____ или _____.
5. Той го _____ (ст. 39-40). Изграждането на ученици има както _____, така и _____ измерение. На подходящото време на новите ученици се гласува доверие да направят сами някои _____, като остават в молитвения списък и списъка с контакти на обучаващия.

Нива на разбиране

- а) Срещата на Филип за изграждане в ученичество ни учи колко е важно да разпознаваме _____ на другите.
- б) Като обучаващ трябва да знаеш _____.
- в) Има поне три равнища на духовно разбиране и предложение за линия на обучение.

1. Първо ниво: все още невярващият човек

Сам Христос ни учи да достигаме до хората в библейското описание на срещата Му със самарянката при кладенеца (Йоан 4:4-30).

– Той изгражда _____ приятелство (ст. 7-9).

- Той среща самарянката в точката на нейната нужда, независимо от _____.

- Целенасоченото приятелство има крайната цел да _____. Идеите за започване на разговор включват:
 - религиозна _____;
 - _____;
 - _____;
 - _____.
- Отговорите ще породят прозрения за:
 - познаването му на _____;
 - _____ (атеистичен, агностичен, плуралистичен и т.н.);
 - лични или духовни _____.
- Той поражда интерес (ст. 10-11). Това просто осигурява връзка с по-важната тема: състоянието на _____.
- Той прави _____, предизвикващо размисъл (ст. 16-18). Исус довежда жената до момента, в който тя да _____.
- Той ѝ дава лъч _____ (ст. 23-24). Исус ѝ показва _____.
- Той я учи на _____ на Божието слово (ст. 26). Изграждането на един ученик от един обучаващ представлява водене на обучавания към среща с _____.

2. Второ ниво: новоповярвалият

- Човек, който наскоро е взел решение да _____.
- Духовното наставничество на ученика Анания по отношение на Савел (по-късно наречен Павел) е златно мерило (Деяния 9:10-20).
 - Той _____ (ст. 11-13). Анания е чувал за предишния начин на живот на Савел, но е заставен от Светия Дух да поеме задачата – каквато и да е личната цена. Изграждането на ученици често струва скъпо.
 - Той _____ (ст. 17аб).
 - Анания дава на Савел да разбере, че двамата говорят _____. Целият свят на Савел е бил преобърнат с главата надолу.

- Задачата ти като обучаващ е да дадеш на новоповярвалия да разбере, че си загрижен за неговия _____.
- _____ (ст. 17в-18). Анания започва да обяснява „Пътя“ на Савел.
- Запознава го добре с _____ на християнската вяра.
- Дава му съвети за християнска _____ и християнски _____.
- Насърчава го да използва своето _____, _____ и _____ в служение.
- _____ да продължи сам (ст. 19-20).
- Анания не се чувства _____ от способностите на Павел.
- Осъзнава, че те са дадени от Бога и служат на Божия _____ за Църквата.

3. Трето ниво: непосветеният или неангажиран вярващ

- Може да поискат от теб да насърчиш по-утвърдени вярващи да направят _____ на следващо ниво.
- Малки _____;
- Църковно _____;
- Доброволчески _____;
- Мисионерски _____.
- Може да те помолят да насърчиш някой друг вярващ да направи по-силно посвещение на местната църква чрез _____.
- Акила и Прискила са членове на Ранната църква, които правят посвещения на следващо ниво (Деян. 18:1-26). Павел (преди това Савел) вижда, че те имат _____ да бъдат служители и обучаващи, и ги насърчава за служение.
- _____ с тях (ст. 2-3).
- Той им е _____ (ст. 4).
- Той ги _____ (ст. 19).
- Твоята задача не е само да запознаваш новите ученици с „принципите на летенето“, а също да ги насърчаваш да _____.

12

Установи система за подкрепа (Ръководство за обучавания)

Увод

- Насърчаването на ученика за посвещение на следващо ниво изисква _____.
- Основните качества – _____, _____, _____ и _____ – трябва да са налице при всяка задача за изграждане в ученичество.
- Тези качества би трябвало да присъстват в _____ на твоя ученик, независимо от нивото му на духовно разбиране.

1. Новоповярваият

Апостол Павел нарича ученика Тимотей свой „_____“ във вярата. Изграждането на новоповярвал в ученичество би могло да се сравни с родителска грижа за _____.

- _____: двигателни умения, чуване, виждане и общуване.¹⁸
- Тези принципи откриваме в _____ на апостол Павел за неговите ученици:

а) _____: развитие на движения и координация (Кол. 1:9-12).

1. Той се моли за израстването им в _____ (ст. 9). Моли се Святият Дух да _____

_____ в съзнанието им, но също им дава достъп до тези истини. Така и ти като обучаващ си водач, който води ученика си по пътеките на библейските истини. Подсигури своя ученик със система за подкрепа чрез _____.

Насоки:

- Не се страхувай от _____.
- Не се оставяй да те _____ лични проблеми.
- Не приемай за даденост, че изучаващият знае как _____.
- Не се залавяй с „_____“.
- Не се _____ (Ис. 55:11).

2. Той се моли за възрастването на християнския им _____ (Кол. 1:10).

- Павел е загрижен християните да _____ с Бога.
- Павел се моли учениците му да _____.

3. Той се моли да _____ (ст. 11-12).

- Имай _____ нагласа.
- Изтъквай _____.
- Напомняй им за _____ - небето.

б) _____ : откликване на гласове и други звуци (2 Кор. 13:7-9).

Павел иска учениците му да се доверяват на _____, а не на човешки усилия.

- Подсигури ученика си с подкрепяща система за _____.
- Бог никога не говори в противоречие със _____.
- Бог никога не води в противоречие със _____.
- Бог използва _____.
- Бог може даже да използва _____, за да укрепи ученика.

1. Да бъдеш на разположение за него, когато е изправен пред изкушения, ще е голям източник на _____.

2. Дай на ученика да разбере, _____.

Не скривай факта, че не винаги си се покорявал, че си тълкувал неправилно духовни сигнали и че все още се учиш да разпознаваш. Павел е много открит за немощта си, изправен пред вражеските атаки, но неговата откритост е също белег на сила. Той казва на учениците си, че немощта му е опора за тях. Други ще се поучат от неговото духовно пътуване.

3. На сърчавай учениците да водят животна _____.

- Осигури литература за изучаване, която да запознава с _____.
- Сподели своето свидетелство как си открил силата на _____.

в) _____ : **научаване да се фокусираш** (Еф. 1:18-21).

- Павел е _____ човек (Фил. 3:13-14).
- Той насърчава онези, които води, да съсредоточават вниманието си върху бъдещето, _____.

1. Той се моли да бъдат хора с _____

_____ (Еф. 1:18a). Помогни на ученика си да се разбере как да се _____.

2. Той се моли да знаят за _____

_____ (ст. 18б). Въздействай върху мирогледа на своя ученик:

- Поучавай за Божието _____ на всичко.
- Поучавай за _____ на Бога.
- Поучавай за принципа на _____.
- Поучавай за надеждата за _____.
- Поучавай за правенето на земни вложения от _____.

3. Той се моли да разберат _____

_____ (ст. 19б-21a). Запознавай своя ученик с надеждата за вечността.

г) _____ : **показване на обич** (Фил. 1:9-11).

- Павел е загрижен учениците да разбират дълбочината на посвещението и взаимозависимостта, които произтичат от принадлежността към _____.
- Християнството включва както воля, така и _____ . Напътствай ученика да взема мъдри решения относно своите _____.

2. Новопосветеният вярващ

Обучаващият също е _____. Той осигурява обучение и напътствие за посветени вярващи, които са предприели следващи стъпки на растеж или служение.

- а) Опитай се да определиш равнището на _____ на ученика.
- б) Оцени _____.
- в) Забележи _____.
- г) Оцени _____ му.

Ще умножиш многократно собственото си служение чрез посветеното служене на този, в когото си инвестирал своя живот.

13

Често поддържай връзка относно духовния напредък/нужди (Ръководство за обучавания)

Увод

В спешната помощ има кратък интервал от време, известен като „златния час“, в който съществува най-голяма вероятност лекуваните пациенти да _____.

1. Контакти по време на златния час

- а) Има _____, „златен час“, през който съсредоточената грижа е съдбоносна за духовното оцеляване на ученика или в който желаният духовен ефект се постига най-добре.
- б) Златният час са натрупани _____ съсредоточено време за контакти всяка седмица.
- в) Във времето за контактуване „златен час“ могат да се включат няколко _____:
 - _____;
 - _____ (и размяна на съобщения в реално време, напр. по *Skype*);
 - _____;
 - _____;
 - _____.

2. Протокол за контактуването

- а) Изгради качествено _____.
- б) Всичко, което се казва „_____“, трябва да остане точно такова.
- в) Пази взаимоотношението _____.
- г) Погрижи се контактите да имат _____.
- д) Използвай вида връзка, който _____.
- е) Погрижи се контактуването да има за _____ духовно израстване.

3. Методи за връзка

- а) Телефонно обаждане
 1. Увери се, че телефонното обаждане е _____.
 2. Постави си за _____ да бъдеш кратък:
 - зрази своята _____;
 - провери _____;
 - укрепи едно _____ взаимоотношение.

3. Обмисляй в молитва _____.
4. Нека обаждането бъде _____.
5. Направи обаждането _____ :
 - слушай _____;
 - отговори според _____;
 - слушай _____;
 - избери и цитирай _____
 - _____;
 - обсъдете книга, глава или стих от Библията, които са _____
 - _____;
 - напомни на своя ученик, че непрестанно _____.

б) Електронна поща или SMS

1. Електронна поща:

- използвай _____, а не служебен електронен адрес;
- не „_____“ съобщенията си до други хора;
- обмисляй в молитва _____;
- направи съобщението _____;
- проявявай _____;
- имай _____ нагласа;
- ограничи електронните писма до _____ на седмица;
- избягвай да включваш или прикачваш _____
- _____;
- включи _____;
- провери _____
- _____;
- напомни на ученика за твоите _____;
- напомни му за това, че си на негово _____.

2. SMS

- Избягвай „_____“.
- Пиши по _____.
- Напомни на ученика за твоите _____.
- Включи библейска _____, а не цял стих (напр. Йоан 3:16).
- Проявявай _____.
- Ограничи _____ на съобщенията.

3. Съобщения в реално време (т.е. *Skype* и други подобни) или видеоконференция.

в) Бележка или картичка

1. Използвай бележки или картички за насърчение или отбелязване на _____.
2. _____ и укрепяване.
3. Време на _____.
4. Поощряване на _____.
5. Вдъхване на _____.
6. Важно _____ събитие.
7. Отбелязване на _____.

г) Лична среща

1. Някои от Исусовите най-запомнящи се примери за възпитаване на ученици са _____:
 - Никодим;
 - Закхей;
 - Петър;
 - Мария и Марта.
2. Насоки:
 - определи време, когато няма да сте _____;
 - вземи решение да се срещнете в рамките на _____ параметри;
 - избягвай да нарушаваш семейни или работни _____;
 - избягвай да влизаш в конфликт с църковни _____;
 - изпрати нещо за _____;
 - плати _____ (за срещи в ресторант);
 - осъществи _____ контакт.

3. Включи:

- а. насърчение;
- б. похвала за _____;
- в. _____ или нужди;
- г. _____;
- д. запитване относно личните или семейни _____;
- е. напомняне за църковни _____;
- ж. кратка _____;
- з. споделяне на библейски _____.

4. Да направим златния час златен

а) _____ или промяна на посоката

- _____, които показват, че усилието по създаването на ученици може да бъде намалено или да смени посоката:
- Ученикът бележи явен _____.
- Взаимоотношението има по-различна _____.
- Ученикът е достигнал ниво на „_____“.

б) _____ на ефективността от обучението

- Помни своята _____.
- Стой _____.
- Познавай _____ си.

14

**Естествено приобща към живота и служенията на църквата
(Ръководство за обучавания)****Увод**

- Новите ученици се нуждаят от _____
на местната църква (Евр. 10:25).
1. Някои _____ не са посещавали църква:
- говори _____ за собствения си църковен опит;
 - в обучението си включи изследване на _____;
 - покани ги да бъдат твои гости на някое _____, последвано от време за общение;
 - насърчи ги да вземат _____ или да преминат курс за _____;
 - подчертай важността на това да направят _____ за новото си посвещение на вярата;
 - подчертай важността на поклонението съвместно с _____, включително четенето и изучаването на _____ в организирана среда.
2. Някои са _____ от църквата:
- _____ мненията и възгледите им за църквата;
 - _____ за собствения си църковен опит;
 - запознай ги с _____ положителни примери за подражание в църквата.
3. Някои са _____ църквата:
- _____ изслушай _____ съчувствително _____;
 - говори положително за собствения си църковен опит;
 - подчертай _____ редом с други вярващи, включително четенето и изучаването на Библията в организирана среда;
 - _____ да бъдат твои гости на някое богослужение, последвано от време за общение;
 - подчертай необходимостта от _____ за изработването на вярата им.
- Приобщаването на новия ученик към живота и служенията на църквата може да се осъществи от няколко „_____“.

1. Водно кръщение и Господна вечеря

- а) _____.
- План за действие: „_____“ насроченото водно кръщение на ученика (планирай време за общение, включително осигуряване на освежителни напитки и закуски след кръщението и грижи за децата по време на ритуала и след него).
- б) _____.
- План за действие:
1. Обсъди _____ на участието в Господната вечеря.
 2. Седни до ученика и _____.

2. Богослужение

- План за действие:
- а) Обсъди нуждата от _____ и лично поклонение.
- б) Покани ученика (заедно с негови приятели и близки) да _____.
- в) Запознай го с други _____ (особено тези, които са на неговата възраст или със сходни интереси).
- г) Увери се, че ученикът има _____ и църковна _____.
- д) Покани го на _____ след богослужението.

3. Специално мероприятие

- а) Мероприятия
1. рождествени и великденски _____;
 2. вечери;
 3. празненства на _____;
 4. _____;
 5. църковни _____;
 6. _____;
 7. мисионерски _____;
 8. _____.
- б) План за действие:
1. Покани и _____ на ученика за мероприятията.
 2. Обясни _____ му, включително като изпратиш реклама.
 3. Помогни с _____.
 4. Дай _____.

5. Планирай надграждащо събиране или общение _____, като поканиш други посетители, членове и църковни служители.
6. Насърчи _____ за следващото мероприятие.

4. Малка група

- а) Групи
1. _____;
 2. _____;
 3. _____.
- б) План за действие:
1. _____ ученика за събирането на групата.
 2. Обясни _____ на малката група.
 3. Осигури _____.
 4. Отклони въпроси, на които ученикът ще се чувства неудобно да отговори, като ги _____ или им отговориш _____.
 5. Дай на ученика възможност да _____ малка група.
 6. Насърчавай _____ в организацията или поучението (когато е уместно).
 7. Насрочи _____, което ще включва ученика и други членове на групата.

5. Група по интереси

План за действие:

- а) Осигури _____ за групата по интереси, включително упътване по картата, часове, места за събиране;
- б) _____ ученика с други членове на групата;
- в) _____ специални мероприятия на групата, в които участва и твоят ученик (мюзикъли, театрални постановки, спортни мероприятия);
- г) _____ на учениците за твоите молитви относно участието им.

6. Екип за служение

План за действие:

- а) Моли се за _____ за служение у ученика;
- б) Осигури информация за _____ за служение;
- в) Осведоми _____ на служения за интересите и способностите на ученика;
- г) _____ ученика си към някой екип;
- д) Предложи му да си _____;
- е) Помогни с осигуряването на _____ за мероприятия на екипа.

15

На ежедневен принцип се моли за духовно израстване (Ръководство за обучавания)

Увод

- Учениците се нуждаят от _____ екип.
- Молитвата е _____ за воюване (Еф. 6:12).
- Християнският живот е _____ усилие (1 Кор. 12:12).
- Молитвата е форма на духовна _____.

1. Взаимозависимост

- а) Моли се твоят ученик да проявява _____.
- б) Моли се за _____ на ученика ти спрямо водителството на Святия Дух.
- в) Моли се за _____ на своя ученик.
- г) Моли се ученикът ти да се стреми към _____.
- д) Моли се твоят ученик да _____ на други за Христос.

2. Молитвени партньорства

- а) Двама или повече вярващи могат да _____, за да се молят за все още неповярвали, новоповярвали или други вярващи.
- б) Библейската история доказва, че има _____:
 - Двама _____ са били призовани да станат ученици (Мат. 4:18, 21).
 - Двама _____ са изпратени да подготвят влизането на Исус в Йерусалим (Мат. 21:1-3).
 - Ученици са разпратени да служат _____ (Марк 6:7).
 - Седемдесет ученици са разпратени да служат _____ (Лука 10:1).

„Пак ви казвам, че ако двама от вас се съгласят на земята за каквото и да било нещо, което да поискат, ще им бъде дадено от Моят Отец, Който е на небесата“ (Мат. 18:19).

- в) Молитвените партньори:
 1. увеличават _____ на отделната личност;
 2. помагат да се компенсират индивидуалните _____;
 3. един друг се държат _____;

4. един на друг си напомнят молитвените _____ ;
 5. разширяват сферата на _____.
 з) Молитвените партньорства са _____.
 д) Молитвените партньорства могат да се използват _____
 _____ към индивидуалната молитва.

1. Що е молитвено партньорство?

- _____ между двама или повече души да се молят ежедневно
- за _____ от техния _____,
- за уточнен _____,
- в съгласие с _____.

2. Какво правят молитвените партньори?

Молитвените партньори _____ или на едно място, или по телефона, или чрез други подходящи средства (напр. видеоконференция).

3. Как трябва да се сформират молитвени партньорства?

- Молитвени партньорства могат да се сформират от някоя _____ молитвена инициатива, например молитвени клетки или служенията за изграждане на ученици „По-големи братя/по-големи сестри“;
- Молитвени партньорства могат да се образуват от _____ или _____ в църквата.

4. Какви качества се изискват от един молитвен партньор:

- Да завърши _____ или ученичество;
- Да премине _____ за молитвен партньор;
- Да бъде активен в _____ (за предпочитане – неин член);
- Да има _____;
- Да може да пази _____ информация;
- Да е известен със своята _____;
- Молитвените партньори трябва да са от една и съща _____.

5. Кога и къде трябва да се срещат молитвените партньори?

Молитвените партньори трябва да планират да се срещат поне _____ всяка седмица.

6. Какво трябва да включват срещите на молитвените партньори:

- Споделяне на _____ за молитвата или вярата;
- Споделяне на молитвени нужди от _____;

- Взаимно _____;
- _____ за молитвени партньор;
- _____ за отговорени молитви.

7. За кого трябва да се молят молитвените партньори:

- Предимно за _____ на все още неповярвал човек, новоповярвал или други вяващи;
- Други _____ може да бъдат предоставени от координатора на молитвата, някой от пастирите в църквата или от служенията „По-големи братя/по-големи сестри“ и молитвените клетки.

8. Колко трябва да трае едно молитвено партньорство:

- Някои ще _____ за дълъг период от време;
- Други ще сформират молитвено партньорство за _____;
- Продължителността зависи от такива фактори като:
 - _____ на молитвените партньори;
 - _____ на нуждата;
 - _____ на служителите, приятелите или семейството;
 - _____ на молитвите.

9. Как могат да се умножават молитвените партньорства?

- Когато на молитвените партньори и църковното събрание _____ (включително отговорени молитви относно твоите собствени усилия да изградиш ученик), въодушевлението за молитвени партньорства ще започне да расте.
- _____ за нови посвещения на вярата може да бъдат част от общо църковно богослужение.
- _____, че скоро ще се сформират нови молитвени партньорства.
 - Започнете _____ три-четириседмична _____ или краткосрочен _____ за молитвата.
 - Включете _____ върху молитвата и вярата в печатни издания или електронни съобщения.
 - По време на богослуженията или на събиранията на малките групи съобщавайте _____ на молитви.

- В _____ богослуженията _____ включете _____ за молитвата.
- На местата, където се движат най-много хора в църквата, или мястото за събирания поставете _____, които съдържат библейски стихове или цитати за молитвата.
- Дайте на един или повече _____ да напишат _____ от 50 до 100 думи за това, какво е означавало молитвеното партньорство за тях (като ги информирате предварително, че статията може да бъде редактирана с оглед на броя на думите и съдържанието).
- Организирайте курс от _____ с цел _____ за молитвените партньорства.
- _____ занятието за молитвените партньорства (120 минути):
 - I лекция: „Как да се молим за другите (ходатайствената молитва)“ (30 минути);
 - Почивка (10 минути);
 - II лекция: „Задълженията на молитвения партньор“ (разширен урок по листовката „Задълженията на молитвения партньор“) – 30 минути;
 - Сформирайте молитвени партньорства (20 минути):
 - Попитайте за _____ партньорства.
 - _____ партньорства.
 - Накарайте молитвените партньори да се _____ за кратко време за молитва.
- _____ молитвените партньори на богослужение или събиране. Призовете църковните членове да _____ молитвени нужди върху картончета за молитвени нужди.
- _____ нужди за молитва по време на среща след богослужението или църковното мероприятие
 - съставете и _____ списъци върху картончета за молитвени списъци;
 - поставете _____ в църковни пликове за писма;
 - раздайте _____ на молитвените партньорства;
 - _____ насърчение и напътствия;

- приключете с _____.

Помни думите на Исус към Неговия ученик: „Аз се молих за теб, да не отслабне твоята вяра“ (Лука 22:32).

16

Изследвай за наличие на духовни дарби (Ръководство за обучавания)

Увод

- _____ и _____ са част от Господния план (Еф. 4:11-16).
- Способностите и личностните черти, предадени изцяло на Исус Христос, са _____, по които Той достига изгубените и укрепява Църквата Си (Деян. 1:8).

1. Какви са разликите между *плода на Духа* и *дарбите на Духа*?

Плод

Дарби

1. Определя какъв _____ християнинът	1. Определят какво християнинът _____
2. _____ е у всеки християнин	2. _____ у всеки християнин
3. В _____ число – единичен	3. В _____ число – многобройни
4. Сатана _____ да го имитира	4. Сатана _____ да имитира
5. Свързан е с _____	5. Отнасят се до _____
6. _____ сам по себе си	6. _____ за постигане на цел
7. _____	7. _____
8. Според _____	8. _____ духовността или зрелостта

2. Що е духовна дарба?

- а) Духовните дарби са божествено вдъхнати _____.
- б) Духовните дарби се използват да помогнат за изпълнение на Христовата _____.
- в) Вярващите трябва да се стремят да открият какви вдъхнати от Духа способности притежават. Как?
 1. Разпознай _____, които подкрепят Христовата мисия.
 2. Разпознай естествен _____, който би послужил за постигане на тези интереси.
 3. _____ върху начина, по който тези интереси и таланти може да се използват за Христос.
 4. Търси _____ да се употребят интересите и талантите в усилия, подкрепящи мисията.
- г) Най-големият дар е _____ (Деян. 2:15-17).

3. На кого се дават духовни дарби?

- а) Духовни дарби се дават на _____ (1 Кор. 12:7).
- б) Духовните дарби се „задействат“, или „освобождават“, когато човек е _____ (1 Кор. 12:13).

- в) Святият Дух, Дарителят на духовните дарби,
 _____ в новоповярвания (Деян. 2:38).
- г) Вярващите не „_____“ тези дарби. Те им се дават от Христос в съответствие с Неговата воля (1 Кор. 12:11).
- д) Никой вярващ няма всички _____, нито пък някоя от дарбите е обща за всички.

4. Каква е целта на духовните дарби?

Духовните дарби способстват за изпълнение на по-обширния, вечен кръгзор на Божиите обещания.

- а) Те _____: „С цел да се усъвършенстват светиите, за делото на служението“ (Еф. 4:12а). Те са и „пособия“, използвани да:
1. _____ на все още невярващите благата вест на Евангелието;
 2. _____ и просвещават вярващите чрез Божието слово;
 3. _____ църквата като функциониращо тяло;
 4. _____ църквата към постигане на растеж.
- б) Те _____: „За съзиждането на Христовото тяло“ (ст. 12б).
- в) Те _____: „Докато всички достигнем в единство на вярата и на познаването на Божия Син“ (ст. 13а).
- г) Те _____: „Докато достигнем... в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота“ (ст. 13б).
- д) Те служат за _____: „За да не бъдем вече деца, блъскани и завличани от всеки вятър на учение, чрез човешката заблуда, в лукавство, по измамни хитрости; но действащи истинно в любов, да пораснем по всичко в Него, Който е главата, Христос“ (ст. 14-15).
- е) Те _____: „От Когото цялото тяло, слобявано и свързано чрез службата на всяка става, според съразмерното действие на всяка една част, изработва растенето на тялото за неговото назидание в любовта“ (ст. 16).

5. По какво се различават човешките таланти от духовните дарби?

- а) Способностите са _____, която Бог благославя и облича в сила, за да осъществи вечната Си цел.
- б) Разпределяни и помазани от Святия Дух, те _____ чрез посвещението им на Христос и Неговото дело.
1. Никоя духовна дарба не е _____ от друга.
 2. Те не трябва да се употребяват за _____ върху човека.

3. Трябва да се използват за насочване на вниманието към _____.
4. Не бива да бъдат източник на _____ между вярващите. Трябва да са източник на _____.

Дарби

1. _____ от предците	1. Давани от _____
2. Присъстват от _____	2. Присъстват от _____
3. Давани от Бога на _____ представители на човешкия род	3. Давани от Бога на представители на _____
4. За _____ дейности	4. За служението на _____
5. Може да се упражняват _____ от Святия Дух	5. _____ от Святия Дух
6. Служат предимно на _____ ниво	6. Служат на _____ ниво
7. Ефектите обикновено са _____	7. Ефектите са _____
8. Прославят " _____ "-а	8. Прославят _____

6. Откриване на духовните дарби

Да помогнеш на учениците да открият способности, които могат да се използват за изграждане на Царството, е от съществено значение за тяхното _____ и за _____.

- а) Запознай ги с _____ за духовните дарби.
- б) _____ способностите, които могат да се употребяват в църквата.
- в) Направи откриването на духовните им дарби от самите тях предмет на _____.
- г) Помогни им да видят как един _____, ще придаде пълнота и святост на тяхното духовно пътуване.

17

Екипирай и включи в служение (Ръководство за обучавания)

Увод

- При никакви други обстоятелства „светлината“, излъчвана от живота на ученика, няма толкова топло и ярко сияние, колкото чрез _____ на църквата (1 Кор. 12:27-31).
- Ти си _____, който ще ги научи как да участват активно в църковно служение:
 - чрез _____;
 - чрез _____ с някой друг;
 - чрез _____ на определен пост за служение;
 - чрез _____ на някой друг;
 - чрез _____ служения;
 - чрез _____.

Не само ще ги насърчиш да намерят място за служение, но и ще ги напътстваш как да се включат в това служение – винаги в сътрудничество с ръководството на църквата.

1. Служение на местната църква

- а) Църквата е „организационен механизъм“, който се нуждае както от _____, така и от _____.
- б) Частите _____ механизма, а трудът поддържа _____ му! Присъствието и силата на Святия Дух пак го държи _____.
- в) Има място за интереса и способностите на твоя ученик.
 1. Изброй _____ служения.
 2. Консултирай се с ръководството на местната църква за търсени _____.
 3. Помоли ръководството на местната църква да предостави „_____“ за необходимите доброволци.
 4. _____ способностите и опита на своя ученик.
 5. Съчетай _____ с търсените доброволци.
 6. _____ ученика си с възможностите да участва като доброволец.
 7. Препоръчай доброволческа _____.

2. Мисионерско служение

- а) Църквата има и _____ (Лука 10:1-2).
- б) Духовното наставничество може да насърчи твоя ученик да има _____.
 1. Учи го за глобалното _____ на Христос.
 2. Сподели мисионерски _____ с него.
 3. Покани го да помогне при провеждането на мисионерски _____.
 4. Кажу ми как твоето участие в _____ ти е било от полза.
 5. Насърчи го да участва в мисионерско _____.
 6. Насърчи го да води _____ за или със задгранични мисионери.
 7. Насърчи го да бъде _____ на задграничен мисионер.
 8. Насърчи го да _____ мисия или мисионер.
 9. Информирай го за мисионерски възможности в _____.
 10. Учи го за мисионерски служения на _____ (краткосрочни или професионални мисионерски възможности).

3. Милосърдно служение

- а) Учениците ти трябва да разберат, че собствената им _____ е мисионерско поле.
- б) Включването им в _____ е чудесно начало.
- в) Милосърдните служения служат на цялата личност – _____, _____, _____ и _____.
- г) Опитът на учениците в милосърдните служения може да бъде просто началото на _____ служение, включително _____ служение.
 1. Изучавайте милосърдните служения в _____.
 2. Запознай ги с _____ за служения в общността.
 3. Помогни ги да _____ в изпълнението на милосърдно служение на самото място.
 4. Запознай ги с _____ на милосърдни служения в общността.
 5. Информирай ги за милосърдните служения на _____.

4. Служение в малка група

- а) Малките групи, например квартални библейски изучавания, „По-големи братя/по-големи сестри“ или молитвените клетки, са вълнуващо _____ в служение.
- б) Малките групи са добра _____ площадка.
- в) Служенето в обстановката на малката група обикновено изгражда _____.
- г) Обучението и надзорът осигуряват _____.
- д) Насърчавай доброволчески дух в малките групи като начин за обогатяване на _____ и използване на _____.

5. Служение по време на мероприятия

- а) Специалните мероприятия предлагат и на обучаващия, и на ученика време за _____ и практически _____.
- в) Твоят ученик ще види _____.

ПРИЛОЖЕНИЕ И

МОЛИТВЕНИ КЛЕТКИ

(План за изграждане на ученици)

Сериозният църковен растеж обикновено започва с малко – с малки групи. От първото ориентиране на апостолите до сбогуването на Исус с тях преди възнесението Му големи неща се случват, когато тяхната малка група се събира с Него. И големи неща все още се случват, когато учениците на Христос се събират заедно с Него! „Където двама или трима са събрани в Мое име, там съм и Аз посред тях“ (Мат. 18:20).

Планове за печелене на души като „Всеки един да спечели един“ играят важна роля за освобождаване на духовните умения на вярващите, за да въздействат на общности от хора в полза на Христос като първа вълна от усилия. Но какво следва после? Ние пеем: „Напред, християнски воини“, но как продължава да върви Христовата войска?

Един ефективен начин е да се събираме отново в молитвени групи. Молитвата е най-силното оръжие на Църквата. Духовната мощ на умоляването и застъпничеството укрепява Христовите последователи и разширява влиянието им – нещо, което ранните вярващи бързо откриват: „И апостолите с голяма сила свидетелстваха за възкресението на Господ Исус; и голяма благодат почиваше над всички тях“ (Деян. 4:33).

Целта на Църквата не трябва да е поддържане на едно ниво, а максимален растеж, развиване на здрави църкви, които ще се размножат в кипящи от живот новоосновани общества от вярващи и на свой ред ще въздействат върху квартали, райони и цели държави. Молитвените клетки (т.е. малки групи – бел. пр.) са били използвани от Бога във всички времена да правят точно това. Например, молитвените клетки не само ще изградят църквата майка, която ги стартира, но също ще ѝ позволят да достигне до невярващите и да започне нови събрания – като изгражда Царството църква по църква.

Джим Дорси, директор на програмата „Нов старт“ в Църквата на Назарянина, често заявява, че проучванията на Църквата показват как „увеличаването на броя на църквите е било важен фактор за растежа на деноминацията“. Пол Орджала сподели на една мисионерска конференция, че Църквата „дължи наблюдавания си бърз растеж на бързото ос-

новаване на църкви повече, отколкото на който и да било друг фактор... Като основаваме повече църкви, резултатът ще бъде драматично увеличаване на цялостния ни темп на растеж“. Всъщност, единственият начин да въздействаме върху света и да изпълним Великото поръчение е чрез основаване на нови църкви.

Така че посредством проста система от молитвени клетки могат да бъдат спечелени хора за Христос, могат да бъдат обучени и призовани да проповядват нови водачи и могат да бъдат започнати нови църкви. Планът с молитвените клетки е замислен да направи възможен естествения църковен растеж и да го насърчи. Успешният резултат е наблюдаван безброй пъти под формата на нови, самоиздържащи се църкви. Църквата на Назарянина употребява този метод да умножава църквите по целия свят.

Целта на молитвените клетки

Целта на молитвените клетки е, на първо място, да се молят. Има сила в молитвата – личната и общата молитва. Груповата динамика на една молитвена клетка събира хора заедно по дух и цел и ги изпраща със запалени сърца. Когато двама от апостолите са освободени от тъмницата на гонителите, те отиват незабавно на молитвена група:

„И когато ги пуснаха, те дойдоха при своите и известиха всичко, което им казаха главните свещеници и старейшините. А те, като чуха, издигнаха единодушно глас към Бога... И сега, Господи, погледни на техните заплахи и дай на Своите слуги да говорят Твое-то слово с пълна дързост, докато Ти простираш ръката Си да изцеляваш и да стават знамения и чудеса чрез името на Твоя свят Син Исус. И като се помолиха, мястото, където бяха събрани, се потресе и всички се изпълниха със Святия Дух и с дързост говореха Божието слово“ (Деян. 4:23-24, 29-31).

Останалото е история.

В определено време, за договорен период от време хора се събират заедно да се молят за другите – особено за нуждите на непосещаващите църква. Дали действа? Установено е, че 90 процента от молитвените нужди получават отговор преди края на всеки цикъл от молитвени клетки!

Второ, целта на молитвените клетки е да разширяват Царството. Като започнат да виждат отговори на молитви в своя живот, хората стават по-отворени за Благовестието и Църквата. Съществуващите църкви (църкви майки) поставят началото на молитвени клетки, за да достигнат до общността отвъд техните четири стени и в хода на това самите те да растат! Те израстват в лидерски умения, създавайки по-голяма система за подкрепа. Израстват в общение, като канят нови хора в своите събрания. Израстват в числено, като виждат как нови вярващи са спечелени за

Царството. Също така, молитвените клетки се развиват естествено и се превръщат в организирани църкви, давайки на църквата майка възможност да се децентрализира и да умножи своето служение.

Библейска основа за молитвените клетки

Отново Ранната църква е тази, която дава пример за най-добрите методи за настъпателно църковно умножаване. Къде се поставя началото? Къде организираната църква започва да приема земни очертания? Това става в домове и в малки групи: „Разчупаха хляб по къщите и се хранеха с радост и чистосърдечие“ (Деяния 2:46). Техните домашни събирания прерастват в организирани църкви.

Въздействието е феноменално! Бог обещава да разкрие плановите Си на тези, които се молят: „Извикай към Мен и ще ти отговоря, и ще ти покажа велики и тайни неща, които не знаеш“ (Йер. 33:3). Резултатът от тази духовна зависимост и упование се вижда в живота на Ранната църква. В Деян. 16:5 се казва: „Така църквите се утвърждаваха във вярата и от ден на ден се умножаваха числено“.

Това става възможно посредством малките групи, които прерастват в нови събрания чрез силата на Духа. Вярваме, че същото не само може да се случи отново, но още сега се случва! В Южна Америка мощта на движението, което се разгръща, идва изключително от молитвата. Планирането им започва, продължава и завършва с молитва. Един пастор от района коментира, че това е първият път, в който вижда евангелизиране и молитва да се съчетават по толкова преплетен начин.

Стратегии за започване на молитвени клетки

Преди някой пастор да се заложи със стратегии за молитвени клетки, той трябва да си зададе няколко въпроса: 1) Колко клетки трябва да бъдат започнати?; 2) В какъв тип домове трябва да бъдат започнати?; 3) Къде трябва да се постави началото на всяка клетка?

1. Колко?

Най-добре е да се започне с три-четири молитвени клетки. Първо, ако църквата стартира само една клетка и тази клетка не успее, може да изглежда така, сякаш целият план е обречен на провал. Второ, по-лесно е да разпалваш ентусиазма с по-голям брой групи. (Обикновено обаче не е разумно да започнеш с повече от четири, тъй като е по-трудно да създадеш и оценяваш толкова много клетки.)

Целта трябва да е да се достигне момент, в който има молитвена клетка за всеки 10 членове. С напредъка на плана и наличието на повече обучени водачи е възможно да се управлява по-голям брой клетки. В Сао Пауло, например, когато областта имаше 400 членове, бяха създадени 40 молитве-

ни клетки. Когато членството достигна 600, имаше 60 молитвени клетки. Когато имаше 1000 членове, функционираха 100 молитвени клетки.

2. В какъв тип домове?

Препоръчително е да стартираш първите молитвени клетки в домове на вярващи. Тъй като подготвяш първоначален ръководен екип, важно е да търсиш домове, в които не преобладава разнообразие от религиозни учения.

Скоро клетката ще се умножи и тогава можеш да включиш домове само с един или двама вярващи в семейството. В някои случаи молитвена групичка може да се среща в дом без въобще никакви вярващи.

В един град, в който църквата подела голямо евангелизаторско напътствие, имало 300 членове в 50 дома. Молитвени клетки били започнати в домовете на 17 вярващи. Три години по-късно имало молитвени клетки в 150 дома, като 90 от тези домове се отворили за подслоняване на молитвени клетки, защото *невярващите* членове на семействата били станали християни.

Но както препоръчавме, първите водачи били обучени в домовете на вярващи. Щом те преминали обучение и придобили опит, били основани клетки на места, където само някои от членовете на семейството са вярващи. А в някои случаи невярващи отворили домовете си, защото проявявали любопитство да научат за християнската вяра. Сформирането на клетки в домовете на невярващи обикновено ставало само след като водачите на молитвени клетки били преминали обучение от шест до девет месеца със съответно натрупан опит и били духовно силни.

Целевите обекти за молитвени клетки могат да се класифицират с цветовете в картотека или на карта, показвайки:

- Онези, в които *всички* членове на семейството са вярващи;
- Онези, в които *някои* членове на семейството са вярващи;
- Онези, в които има само *един* вярващ в семейството;
- Онези, в които има *симпатизанти, посетители или приятели* на църквата.

3. Къде да се срещате?

Най-добре е местонахождението на клетките да е там, където може да се основе нова църква. Мястото трябва да е достатъчно широко за няколко семейства и в дом, в който семейството домакин да е готово да се посвети дългосрочно на молитвена клетка, може би и на мисионерска или новозараждаща се църква. Трябва да се вземе предвид и разстоянието от църквата майка, местонахождението на други клетки и близостта до членовете на събранието от вярващи. Ще е от полза да се определи точно върху карта целевият район и да се изчисли разстоянието между

домовете и църквата. (Отбележи разстоянието върху картата като брой пресечки или километри.)

Тъй като една от целите на молитвените клетки е да поощри растежа на църквата майка, тези групички могат да са на разстояние от 45 метра до 15 километра от нея. Разстоянието не е проблем. Има хора, които не желаят да посетят църква даже ако живеят на същата улица, на която тя се намира, но пък могат да се свържат с църквата чрез молитвена клетка.

Ако има достатъчно вярващи в района, две или три клетки могат без проблем да съществуват недалеч една от друга. Това даже ще увеличи възможността да се основе мисия, особено когато в три клетки се провеждат празнични богослужения. Макар не всички молитвени клетки да стават мисии, опитът ни казва, че от всеки 10 клетки 3 стават мисии, а от всеки 10 мисии 3 стават организирани църкви.

Какво се случва в молитвените клетки?

Молитвените клетки имат няколко важни общи неща. Личностните качества на членовете на малката група може да варират заедно със стиловете и особеностите на домовете, но молитвените клетки следват общ организационен модел.

Дневният ред

Молитвената клетка е ежеседмично събиране, което трае между 45 минути и един час. Въпреки че дневният ред на една молитвена групичка не е сложен, трябва да се обърне внимание на правилното ѝ функциониране. То се състои от три дейности: 1) свидетелства и хвалебни песни, 2) прочит на глава от Деяния на апостолите и 3) време за молитва. Молитвата е ключът, който прави клетката евангелизационна. Всеки се моли – като специално се фокусира върху духовните нужди на невярващите. (Ако се молим само за вярващите, просто сме сменили църковната сграда, „голямата солница“, с къща – „по-малка солница“.) Целта на събирането по домове е двойна: да осигури на вярващите по-голяма близост до невярващите и да децентрализира местната църква.

На по-късен етап членовете на молитвената клетка може да осведомят невярващите, че се молят за тях. Това ще предостави естествена възможност да ги поканите в дома, в който се събира молитвената групичка, за да чуят представяне на Евангелието.

Водачите

Молитвени клетки без ръководители могат да се превърнат в *ключарски срещи с храни и напитки*. Обучените лидери са жизнено важни за целта, планирането и програмата на стратегията на молитвената клетка, но планът е замислен така, че да включи тези, на които им липсва предишен ръководен опит.

Във всяка клетка има трима ключови водачи. Те се редуват да ръководят групата, като прочитат глава от Библията и записват молитвените нужди в тетрадка. Докато сменят на ротационен принцип отговорностите си всяка седмица, те ще придобият ценен лидерски опит.

След това всеки водач може да обучи други дама водачи на молитвене на клетка. Това ще позволи на клетката да прерасне в три клетки в края на всеки цикъл.

Отговорностите на ръководителите на молитвени клетки са следните:

Първият водач отговаря за направляване на събирането. Той вдвоява ред и води времето за свидетелства и хваление.

Вторият водач прочита една глава от Деяния на апостолите. (Тази част от Библията е пълна с принципи за църковен растеж и християнско общение, а също и напомня на малките групи как ранните християни са се събирали в домашни църкви.)

Третият водач води присъстващите в молитва, а също и пише в тетрадката на молитвената група. Той отбелязва там следната информация:

1. Предложения за молитва (включително за лични нужди, членове на семейството, познати и – винаги – за невярващите).
2. Съответен номер за всяка предложена нужда за молитва. (Важно е да се знае колко нужди има, така че по-късно да може да се изчисли броят на отговорените молитви.)
3. Дата на всяка предложена нужда.
4. Имена, адреси и други наблюдения за невярващите, за които се отправят молитви (необходима информация, за да може тези хора да бъдат поканени на евангелизацията).
5. Дати на отговорени молитви (подчертай съответните записани предложения за молитва). Този, който е представил нуждата, трябва да информира, когато бъде получен отговор на молитвата.
6. Главата от Деяния на апостолите, прочетена в малката група през тази седмица.

Какво да се избягва

Успехът на клетъчната група се крепи на доказани принципи от опита на тези, които са участвали в такава стратегия. Ето някои предложения за ефективни молитвени клетки.

Клетките не трябва да включват проповядване или задълбочено библейско изучаване.

Проповядването или задълбоченото библейско изучаване биха ограничили броя на молитвените клетки. Много местни църкви не разполагат с други хора с ценз да проповядват, освен пастора. Ако трябваше да

разчитат на проповедници да ръководят молитвените клетки, те щяха да ограничат броя на клетките до броя на наличните проповедници. Също така, тези дейности щяха да ограничат участието на вярващи, които желаят да са част от служението на молитвените клетки, но не са надарени да проповядват или поучават.

Водачите не трябва да са от която и да е църква, а от църквата майка.

Водачите от други църкви може да породят проблеми относно библейски учения и по-късно да предизвикат усложнения, когато дойде времето да се образува мисия или нова църква.

Също така, невярващи хора не трябва да бъдат ръководители на молитвени клетки. Те няма да са наясно с целта на групата.

Не трябва да се предлагат храна или освежителни напитки.

Приготвянето на храна и напитки възлага допълнителни отговорности върху домакините и ограничава умножаването на молитвените клетки поради очакваната работа. Целта е да се молим, а не да ядем.

Събирането не трябва да трае повече от 45 минути или най-много час.

Повечето членове на молитвената клетка работят през деня и ако събирането е твърде дълго, има вероятност да не присъстват следващата седмица. Водачите трябва да развият уменията да приключват събирането на молитвената група. Може да използват познат израз от рода на: „Прекрахме чудесно време на общение и молитва. Знаем, че ще очаквам с нетърпение срещата ни следващата седмица“.

Тримата водачи не трябва да са част от друга молитвена клетка.

Изтощението е заплаха не само за професионалните служители, но и често за миряните. За да се избегне претоварване, участието на водачите трябва да бъде ограничено до една молитвена клетка. Освен това може да се породят водачески спорове, ако ръководителите на една клетка започнат да посещават друга.

Предложенията за молитва не трябва да се съсредоточават само върху нуждите на вярващите.

Тези, които са християни от няколко години, често познават повече вярващи, отколкото невярващи. Членовете на клетките трябва да положат усилие да достигнат нови хора и да открият нуждите на своите непосещаващи църква приятели. Нужно е молитвената клетка да избягва да се съсредоточава върху членовете си. Със сигурност църквата трябва да следва съвета на апостол Павел: „Един на друг си носете теготите и

така изпълнявайте Христовия закон“ (Гал. 6:2). Общението, изразено във време на молитва, укрепява вярващия. Но основната цел на молитвената клетка е да се фокусира върху разрастването на Царството, а не върху поддържането му.

Невярващите не трябва да бъдат канени.

Ще има време и място, за което невярващите ще получат много важна покана – да участват в евангелизация. Молитвената клетка е място, на което се полага основата за тази евангелизация. В Библията се казва: „Естественият човек не възприема това, което е от Божия Дух, защото за него е глупост; и не може да го разбере, защото то се изпитва духовно“ (1 Кор. 2:14). Невярващите може не само да се чувстват неудобно в атмосферата на молитвената клетка, но също и да не разберат целта ѝ. В края на тримесечния цикъл те ще бъдат поканени да участват в обстановка, в която ще бъдат поднесени простите твърдения на Евангелието.

Коя е целевата аудитория?

Пасторът трябва да насърчи всеки вярващ в църквата майка да се присъедини към молитвена клетка.

Клетките трябва да бъдат популяризирани постоянно – от амвона, в църковните издания и индивидуално. Ентусиазмът е основата за участие във всяко мероприятие и молитвените клетки не са изключение.

Пасторът трябва да се оглежда за членове на събранието от вярващи, които са надарени за участие в молитвени клетки.

Оглеждай се за хората, които са изявиали Христос в своето обкръжение, членове са на местната църква, притежават лидерски черти и имат очевидно желание за работа.

Трябва да се подхожда предпазливо при избора на основното ръководство.

Сред онези 80 процента от членовете на повечето църковни събрания, които е нужно да бъдат включени в служение, такова като молитвената клетка, има три основни личностни типа: 1) положително настроен, 2) отрицателно настроен и 3) безразличен. Молитвените клетки се нуждаят от положително настроени водачи. Следващото предупреждение е също важно: установеното ръководство на църквата може да притежава всички качества – включително положителна нагласа – но да има други проблеми. Може например тези хора да са обвързани с традицията. В такъв случай трябва да започне друго търсене. Годни и положително настроени водачи може да се потърсят сред по-новите членове на църквата.

Ръководителите на молитвените клетки трябва да са членове на църквата.

Може да не са опитни и обучени на лидерски принципи, но потенциалните водачи на молитвени клетки трябва да бъдат избрани измежду тези, които са доказали предаността си на Христос и на Неговото царство чрез своето посветено членство на местната църква.

Пасторът има първостепенна роля при изграждането на лидери за молитвените клетки.

Той избира водачи, обучава ги и им възлага отговорност за съответните клетки. Пасторът не трябва да делегира това действие на някой друг, защото тези нови водачи са, така да се каже, ученици на пастора. Той лично ги кани, както Господ Исус поканва собствените Си ученици, да изпълнят задача, която ще доведе до изграждането на Царството.

Как се разраства водачеството?

Както часовникарят се учи на занаят, като работи с часовници, а дърводелецът – като работи с дърво, така и водачът на молитвена клетка се учи, като ръководи клетка. Той започва да се учи как да работи с хора, как да бъде отговорен за молитвената клетка и как да открива и използва духовни дарби. Всъщност водачът може да започне пожизнено служение, подготвяйки се за други служения, докато ръководи молитвената клетка.

Ролята на пастора

През целия процес пасторът трябва да поддържа тясна връзка с обучаваните водачи. Ако възникнат проблеми или разногласия, той трябва да е бдителен да наблюдава всяка подробност и да анализира истинското естество на разногласието. Редно е пасторът да се старае да разрешава проблеми бързо, за да се избегне обезсърчение сред другите водачи.

Груповата динамика е много важна за поддържане на ентузиазма сред ръководството на молитвената клетка. Пасторът ще прави всичко възможно да *насърчава* водачите. Пасторът трябва също да дисциплинира водачите, като се държи на *посвещение*, иначе ще последват обезсърчение и отрицателни мнения.

Откриване на посвещението у водачите

Пасторът несъмнено ще трябва да се справя с някои водачи на молитвени клетки, които не са посветени. Това е време на обучение и изпитване. Пасторът трябва да открива знаците, че някой водач на молитвена клетка не изпълнява отговорностите си. Разтакаването, липсата на организация или липсата на подготовка са ключови показатели. В дух на християнска любов пасторът трябва да обсъди с водача неговите отго-

ворности, да му напомни за завета, който е сключил в началото. На водача трябва също да се напомни, че дължи вярност на първо място на Христос и на изграждането на Христовото царство.

Препоръчително е домакинът на клетъчната група да не е неин водач. По-разумно би било водач да направлява молитвена клетка в чужд дом, даже дом в друг район. Всъщност е по-добре, когато водачът живее в друг квартал. Това може да е по-неудобно, но изгражда дисциплина, която помага за подготовката на водача.

Умножаване на лидери

Там, където има трима водачи и всеки изпълнява различна задача, те се обучават един друг. След първия цикъл тримата водачи могат да бъдат разделени. Единият може да остане в същата къща и да помогне за обучението на двама нови водачи. Другите двама може да отидат в различни домове и във всеки дом да помогнат за обучението на още двама водачи. По този начин ще се умножат не само клетките, но и водачите.

В края на втория цикъл ще има три клетки, водени от първоначалните трима водачи плюс шестима нови водачи. Умножаването продължава, така че след всеки цикъл всеки водач поема отговорност да обучи двама нови водачи, като им предава онова, което е научил.

На последно място, когато пасторът разпределя водачите по групите, той трябва да се старее да има по един мъж и две жени или обратно. Ако двама съпрузи са сред водачите, те винаги трябва да бъдат в една и съща клетка.

Клетката за ученичество (клетката майка)

Основата на системата с молитвените клетки е *клетката за ученичество*. Тази клетка се състои от всички водачи на молитвени клетки заедно с пастора. Целта ѝ е да дава вдъхновение, напътствие и мотивация на водачите.

Това може да е най-важната седмична среща на пастора – времето, през което пасторът изгражда водачите в ученичество. Процесът по изграждане в ученичество обхваща пет елемента и всеки от тях трябва да е включен в срещите.

1. Водачите трябва да получат солидна духовна храна чрез библейско изучаване.

Това не само ще им помогне да постигнат духовна дълбочина, но ще им осигури разбиране за библейската мисия на църквата.

2. Трябва да се преподават стратегии за молитвените клетки.

Нужно е водачите да разбират целта и процедурите на молитвените клетки, смяната на отговорностите на ротационен принципи, използва-

нето на тетрадката и начините, по които клетките могат да повлияят за създаването на мисия или дори основаването на нова църква.

3. Водачите трябва да са мотивирани да изпълняват мисията на църквата.

Те трябва да разбират важноста на това, което вършат, в контекста на цялостната мисия на църквата майка. Насърчение и похвала, както и напътствие, е необходимо да идват от пастора, и то с ентузиазъм и вълнение. Водачите се съживяват и насърчават в клетката майка. Тяхното съживление и насърчение се предава на свой ред на останалите молитвени клетки.

4. Водачите трябва да задават въпроси и да обсъждат проблеми.

Клетката майка е възможност водачът да се поучи от опита и мъдростта на ръководителя на тази клетка – пастора. Тя му дава също възможност да се поучи от опита на други водачи. Всеки проблем е различен, но всички проблеми имат все същите причини и разрешения.

5. Трябва да се прави оценка на случващото се във всяка от молитвените клетки.

Водачите трябва да отчитат напредъка (или липсата на такъв) в своите групи. Може да се направят предложения, които да помогнат за насочване на клетките в правилната посока. Може също да се направят предложения, които ще помогнат на водачите да подобрят ръководните си умения.

Освен това, времето за оценка може да е време за насърчение. Например, водачите на молитвени клетки трябва да носят на събирането своите тетрадки с молитвени нужди. Прочитането на отговорени молитви може да е силен източник на насърчение за останалите водачи и да ги тласне към още по-големи посвещения на целта и стратегията на молитвените клетки.

Клетките за ученичество (клетките майки) може да бъдат структурирани така, че водачите да получават възможно най-широкообхватно обучение. По-долу следват примери за възможни теми в продължение на шест месеца в клетки за ученичество:

1. Силата на Бога да отговаря на молитви
2. Целта и планът на молитвените клетки
3. Важноста на екипа за евангелизиране
4. Загрижеността на Христос за спасените
5. План за отчетност
6. Библейско изучаване върху „сърцето на водача“
7. Лично евангелизиране

8. Основни учения
9. Да направиш Божието слово твое
10. Насочване към евангелизаторската кампания
11. Работа при олтаря
12. По-нататъшна работа с новоповярвалите
13. Как да се молим за спасените
14. Поддържане на личен духовен фокус
15. Живот, изпълнен с Духа
16. Освети себе си/ вдигни кръста си
17. Силата на вярата
18. Изграждане на вярата
19. Молитва с вяра
20. Молитва за изцеление
21. Молитва за физическа сигурност, работа и финанси
22. Молитва за семействата
23. Молитва за водачите на клетки.

Макар главната цел на клетката за ученичество да е изграждането на нови водачи в ученичество, има и други придобивки. Тя създава *екип*, който застава зад успехите (или спънките) на всеки член. Осигурява също чувство за отчетност. Всъщност, тя е от решаващо значение за успеха на системата.

Полза от молитвената клетка

Списъкът с придобивките, които местната църква може да извлече от стратегията с клетките, е дълъг. Ето някои от най-важните:

1. Молитвената клетка стимулира развитието на работниците. Те започват да откриват своите дарби и служения.
2. Молитвените клетки могат да бъдат основата на църквата, върху която се базира нейният живот, вместо той да се изчерпва само с посещение на богослужението в неделя и служението на пастора.
3. Систематично се отправя молитва за конкретни нужди. В Яков се казва: „Просите и не получавате, защото зле просите, за да пилее-те във вашите сладострастия“ (Яков 4:3).
4. Има растеж в местната църква. Участниците в клетките обикновено посещават църквата майка в неделя.

Молитвените клетки могат да се използват за подготовка на евангелизации. Тъй като се препоръчва местните църкви да провеждат евангелизации на всеки шест месеца, някои пастори са открили, че е естествено да се повтаря цикълът от молитвени клетки по същия график.

ПРИЛОЖЕНИЕ Й

112 ДОБРОВОЛЧЕСКИ СЛУЖЕНИЯ

Разни

1. Доброволческо време в парацърковно служение („Затворническо общение“, „Младежи за Христос“, „Храна за децата“ и др.)
2. Създаване на връзки за безопасност с приковани към дома болни, хора в напреднала възраст (телефонно обаждане, посещение)
3. Молитва (молитвен партньор, молитвени вериги, криза)
4. Посещения (посещаване на хоспитализирани или приковани към дома енориаши, местни учреждения).
5. Водене на група за подкрепа (възстановяване след развод, възстановяване след загуба на близък, родителски грижи, управление на финансите и др.)
6. Поучаване на клас със специални нужди
7. Участие в евангелизационно мероприятие в общността (маратон, сергия със закуски)

Местна църква

8. Готвене (приготвяне на храна за църковни вечери и мероприятия, помощ в служението с деца, гледани в църквата през деня в работно време)
9. Помощник за Причастието (подготвяне на елементите за богослужението с Причастие)
10. Сервитьор (вечери, приеми)
11. Поддържане на сгради (ремонт и поддръжка)
12. Поддържане на автомобили (ремонт и поддръжка)
13. Поддържане на оборудване (ремонт и поддръжка)
14. Градинарско оформление (засаждане, поддържане, подстригване)
15. Реорганизиране (класни стаи, аудитории, зали за събирания)
16. Дърводелство (църковна собственост, сценични декори за мероприятие)
17. Строителство (изграждане и обновяване)
18. Предприемач (надзираване на строителни и обновителни проекти)

19. Грижа за тревна площ (засаждане, поливане, косене, събиране с гребло)
20. Почистване на пешеходни и автомобилни алеи (изгребване на сняг, метене)
21. Разполагане на оборудване/ прибиране на оборудване (преди и след мероприятия)
22. Планиране (архитектурно, програмиране, на персонала, финансово)
23. Шофиране (возене с кола за църковни или детски мероприятия)
24. Телефонирание (обаждане за по-нататъшна работа или напомняне)
25. Изпращане по пощата (бюлетини, брошури, рекламни материали)
26. Чистене (грижа за сграда)
27. Боядисване (църковни съоръжения)
28. Писане (папки за богослужения, брошури, бюлетини, блогове, писма, рекламни материали)
29. Уеб дизайн (църковен сайт в интернет, блогове)
30. Графично оформление (папки за богослужения, брошури, бюлетини, рекламни материали)
31. Отпечатване (църковни издания, реклами, табели, поименни табелки)
32. Шиене (костюми, драперии)
33. Набиране на средства (строителни проекти, изплащане на дългове, мисионерски пътувания)
34. Дървообработване (обзавеждане на църквата или детската стая)
35. Посещения (по-нататъшна работа с посетители, свързване с отсъстващи)
36. Обикаляне с цел проучване на мнения и убеждаване (евангелизиране, основаване на църкви)
37. Счетоводство (църква, отдели, отдел за дневна грижа за деца на работещи и др.)
38. Разпоредителски функции (мероприятия, църковни богослужения)
39. Посрещане (мероприятия, църковни богослужения)
40. Отваряне на дома за дейности на църквата (мероприятия, посетители, приеми)
41. Обучаване (работници в църквата, нови вярващи, членове)
42. Рекламирање (съчиняване на текст и подсигуриране на място за обявата в местните вестници)

43. Маркетинг (помагане с набирането на средства, участие в мероприятия, регистрация)
44. Водопроводчик (църковни имоти)
45. Монтаж (слагане на мокет, лепене на плочки, монтиране на шкафове с етажерки)
46. Отопление и охлаждане (църковни имоти)
47. Актьорски изпълнения (пиески, рождествени и великденски драматизации, мероприятия, евангелизации).
48. Инспектиране (безопасност, сигурност, гаранции)
49. Картотекиране (протоколи, книги, учебни материали)
50. Съветничество (църква, евангелизиране, милосърдни служения)
51. Електричество (инсталации, ремонти)
52. Поучаване (музика, библейски класове, ваканционно библейско училище, студентски служения)
53. Малки групи („По-големи братя/ по-големи сестри“, молитвени клетки, ученичество)
54. Говорене (мероприятия, клубове и организации)
55. Грижа за децата (мероприятия, богослужения, обучение)
56. Служение за гледане на деца в църквата през работните дни
57. Библиотекар (църковна библиотека)
58. Медиян директор (разпределение на аудио-визуално оборудване, инструкции и изпробване на файлове)
59. Младежко служение (водач, спонсор, шофьор, домакин)
60. Служение с млади хора (ръководене, планиране на мероприятия, спонсорство, домакинстване)
61. Служение сред хора в зряла възраст и грижа за възрастните (ръководство, планиране на мероприятия, домакинстване, шофиране)
62. Музика (хвалебни екипи, хор, инструменталист, разполагане на оборудване за богослужение или мероприятия)
63. Театър (режисиране, костюми, грим, координатор)
64. Треньор (спортни лиги за развлечение и отдих, евангелизиране)
65. Евангелизиране (помощ в планиране на мероприятията и по-нататъшна работа с хората)
66. Помощник в офиса (административен асистент, служител на рецепция, счетоводител)
67. Техническа поддръжка (компютри, звук, осветление, запис)
68. Паркиране (насочване на движението, посрещане на посетители, докладване за катастрофи)
69. Рисуване на табели (съвкупност от табели в църковния имот и за мероприятията)
70. Украсяване (сезонно, реорганизиране, строителни проекти)

71. Миене на съдове (мероприятия, вечери, приеми)
72. Разчистване (мероприятия, вечери, приеми)
73. Функции на медицинска сестра в енорията (грижа за медицинските нужди, служене като медицинска сестра на църковния обект, по домовете, образование)
74. Сигурност и безопасност (инспектиране на съоръженията за наличие на рискове за здравето/ безопасността, обезпечаване сигурността на сгради, патрулиране в зоните за паркиране).
75. Търговия на дребно (отваряне на църковна книжарница, павилиони за вестници и списания)
76. Превоз (предоставяне на транспорт за хора, приковани към дома, специални нужди)
77. Разпространение (църковни листчета, реклами)

Евангелизиране

78. Библейско изучаване (започване на библейско изучаване в квартала)
79. Служение сред общността (доброволно участие в сезонно служение)
80. Свидетелстване (даване на свидетелство на богослужение, по време на евангелизационни мероприятия)
81. Печелене на души (научаване и изнасяне на презентация с цел печелене на души)
82. Блогове (откриване и поддържане на евангелизаторски блог)
83. Атлетически прояви (участие в евангелизационен спорт)

Мисии

84. Молитвена подкрепа (записване и участие в молитва за мисии и мисионери)
85. Подпомагане (набиране на средства за мисионерски проекти)
86. Водач на екип (организиране и провеждане на задгранични мисионерски пътувания)
87. Комуникации (записване на църковни мероприятия и изпращането на мисионери)
88. Мисионерски ръководител (поучаване за мисионерските полета и мисионерите)
89. Мисионерски пътувания (участие в задгранично мисионерско пътуване)

Милосърдни служения

90. Богослужения (помагане в църковните богослужения на мисии и учреждения)

91. Библейски изучавания (преподаване в библейски клас)
92. Раздаване на храна (събиране и раздаване на хранителни продукти)
93. Раздаване на дрехи (събиране и раздаване на дрехи)
94. Евангелизиране и ученичество (помагане за достигане на невярващите от страна на милосърдните служения)
95. Здравно обучение (осигуряване на здравни и хигиенни съвети)
96. Кризисна бременност (помощ за бъдещите майки, предоставяне на съвети, събиране и раздаване на детски дрехи и запаси)
97. Съветнически услуги (предлагане на доброволни съветнически услуги за нуждаещите се)
98. Правни услуги (предлагане на доброволни правни услуги за нуждаещите се)
99. Обучение по управление на финансите (помагане на нуждаещите се с изготвяне на бюджет и финансово планиране)
100. Гледане на деца (осигуряване на грижи за деца на хоспитализирани, хора, търсещи работа, затворници)
101. Грижа за хора в напреднала възраст (помагане на възрастните с услуги, свързани със здравето, транспорта и храната)
102. Отмора и развлечения (осигуряване на организиран отход за градски деца и младежи)
103. Лагеруване (предоставяне на опит в лагеруването за нуждаещи се деца и младежи)
104. Професионално обучение (осигуряване на обучение за безработни за придобиване на професионални умения)
105. Обучение за придобиване на умения (подпомагане на търсещите работа в подобряване на уменията за работа)
106. Убежища за жени в риск (управляване или помагане в убежища за жертви на тормоз)
107. Грижа за бездомни (осигуряване на здравословни и хигиенни средства)
108. Обучение за родителски грижи (провеждане на семинари за родители)
109. Медицински клиники (организиране и провеждане на позволени медицински услуги)
110. Уроци по английски език (преподаване на учещи английски език)
111. Подслоняване (осигуряване на временно жилище за прокудени, бездомни)
112. Транспортни услуги (осигуряване на превоз за прокудени, бездомни)

ПРИЛОЖЕНИЕ К

ПРИМЕРНО УДОСТОВЕРЕНИЕ НА ОБУЧАВАЩ

ЦЪРКВА НА НАЗАРЯНИНА „ЛЕЙК ВЮ ПАРК“

С Божията помощ и насърчението
и подкрепата на местната ми църква

аз, _____,
се ангажирам не само да спечеля поне един човек за Господа,
но също и да го изградя в ученичество през 2007 година.

Всеки един да обучи един!

Подпис: _____

ПРИЛОЖЕНИЕ Л

КОНТРОЛЕН СПИСЪК ЗА ПО-НАТАТЪШНА РАБОТА

- ☐ Развивай започнатото ежеседмично.
- ☐ Ежеседмично показвай обновена информация за това, как се справя църквата.
- ☐ Представи на събранието от вярващи хората, които участват в обучението на новоповярвали, и включи новоповярвалите в представянето.
- ☐ Подготви удостоверение, с което се оказва признание на отделните християни, обучаващи някого в църквата. (Виж Приложение К за примерно удостоверение.)
- ☐ Насрочи непрестанни молитвени събрания.
- ☐ Поискай от отделни хора да споделят как Бог ги благославя чрез служението за изграждане на ученици.
- ☐ Обяснявай при всеки повод плана „Всеки един да обучи един“.

ПРИЛОЖЕНИЕ М

ПРИМЕРЕН ПЛАН НА КУРС ЗА ЧЛЕНСТВО

(Забележка: Това е частична версия на плана за курса. Пълният план е наличен в компактдиска към „Всеки един да обучи един“.)

Принадлежност към „родословното дърво“ на „Лейк вю парк“

*„Аз съм лозата, вие сте пръчките; който пребъдва в Мен и Аз в него,
той дава много плод; защото отделени от Мен,
не можете да направите нищо.“*

Йоан 15:5

*„Аз съм лозата, вие сте пръчките. Когато сте съединени с Мен и Аз - с вас
във връзка на близко общение, органична, реколтата със сигурност ще е
изобилна. Отделени, не можете да произведете нищо.“*

Йоан 15:5 (английски превод ТМ – бел. пр.)

Църква на Назарянина „Лейк вю парк“

Нашата мисия

Ние сме общност от вярващи, в центъра на която е Христос, основани върху Божието слово, фокусирани върху нуждите на населеното ни място и на света. Нямаме по-голямо призвание от това, да Го познаваме, да бъдем познати от Него и да водим други при Него.

Нашето видение

Да бъдем новозаветна църква, зареждана с молитва, хранена от Божието слово, обличана в сила от Святия Дух, за да можем да изпълняваме Писанието и да виждаме как Господ прибавя към числеността ни ежедневно онези, които се спасяват.

Цели за 2006 година:

- Детско служение;
- Финансов мир;
- Фокус върху мисиите;
- Фокус върху обновлението;
- Реорганизиране и придаване на нова форма на сградите.

Трябва да станем река, а не водохранилище!

Ръководство

Видение/мисия
 Проповядване
 Стажантско лужение
 Наставничество за водачи
 Обучение на водачи
 По-нататъшно приобщаване
 Пасторски клас за приветстване на нови хора
 Откриване на духовни дарби
 Класове за ученичество

Поклонение

Богослужения
 Музика
 Специални празненства
 Водно кръщение
 Причастие
 Аудио-визуални средства
 Украси
 Гостоприемство и всички църковни мероприятия с вечери

Настойничество

Подготовка на бюджета
 Регулиране и преглед
 Записване и докладване
 Финансови ревизии
 Фокус върху настойничеството
 Набиране на средства
 Делови операции
 Екипи за преброяване
 Финансови дарения

Партньорство

Строителство и имоти

Приятелство

Молитвено служение
 Насърчение
 Евангелизиране (мероприятия и обучение)
 Мероприятия за непосещаващи църква

Общение

Служение на неделното училище
 Деца
 Младежи (Назарянска младежка международна организация)
 Хора на зряла възраст
 Хора в напреднала възраст
 Женско служение
 Мъжко служение
 Спорт
 Сватби/приеми у младоженци
 Мисии (Назарянска мисионерска международна организация)

Основни ценности на „Лейк вю парк“

1. Ценим душите на изгубените хора навсякъде.
2. Ценим прекарването на време на близко общение с един личен Бог в лична и съвместна молитва.
3. Ценим Божието слово.
4. Ценим живота на святост, облечен със сила от Святия Дух.
5. Ценим неподправените взаимоотношения с Божието семейство.
6. Ценим поклонението пред Бога, както лично, така и съвместно.
7. Ценим неповторимите дарби на Божиите хора.
8. Ценим личната почтеност и честност.

Символа на вярата, който изповядваме

„Лейк вю парк“ е член на Църквата на Назарянина. Ние имаме 16 постулата на вярата. Тези изявления са изложени в пълнота в църковния ни „Наръчник“. Необходими са много часове интензивно изучаване, за да се разберат всички богословски понятия, използвани в Постулатите на вярата. Тъй като едно изложение на учението е предназначено да остане за много поколения, нужно е то да се представи с точния и терминологичен език на богословието. Ето резюме на тези 16 изявления:

1. Вярваме в един Бог, Творец на всичко, Който разкрива Себе Си като Отец, Син и Дух (Триединния Бог).
2. Вярваме в Исус Христос, Който е напълно Бог и напълно човек в същото време, Който е станал като нас, за да осъществи спасението ни (Исус Христос).
3. Вярваме в Святия Дух, Който действа в света и води човека към спасение (Святия Дух).
4. Вярваме, че Библията е Божието слово, предоставящо всичко, което е нужно да знаем, за това, как да бъдем спасени (Свещеното писание).
5. Вярваме, че всички сме грешници както по природа, така и по действия, и се нуждаем от Божиата прошка и очистване (Грях, първороден и личен).
6. Вярваме, че Исус Христос е умрял на кръста и че с упование в Неговата смърт можем да бъдем възстановени до правилни взаимоотношения с Бога (Умилостивение).
7. Вярваме, че Бог ни е направил способни да се отвърнем от греха и обърнем към Него, но не ни е принудил да постъпим така (Предхождаща благодат).
8. Вярваме, че индивидуално трябва да се покаем, отвърнем от греховете си и да уповаем на Христос да ни приеме (Покаяние).
9. Вярваме, че когато се отвърнем от греха и уповаем на Христос, старото греховно минало бива изтрито и ние се раждаме отново, като по този начин ставаме част от Божието семейство (Оправдание, новородение, осиновление).
10. Вярваме, че след като се новородим, ние се нуждаем от пълнотата на Божия Дух в сърцата си. Когато направим пълно посвещение на Него, Той очиства нашия дух, изпълва ни със Своята съвършена любов и ни дава силата да живеем победоносно (Освещение).
11. Вярваме в Църквата – общността, която изповядва Исус Христос като Господ (Църквата).
12. Вярваме в кръщението и насърчаваме хората да се кръщават като християни (Кръщение).

13. Вярваме в Господната вечеря (Господна вечеря).
14. Вярваме, че Бог може да изцелява. Молим се за изцеление. Вярваме също, че Бог може да действа чрез медицината (Божествено изцеление).
15. Вярваме, че Исус Христос ще дойде отново (Второ пришествие).
16. Вярваме, че всички ще се изправят пред Божия съд с награди и наказания (Възкресение, съд и съдба).

*Изявленията на вярата имат нищожна стойност
без действия на вярата.*

*Да вярваш, значи да уповаваш на Бога, да уповаваш на Него
с пълно покорство.*

БЕЛЕЖКИ

1. Българският превод на текста на Господнята молитва е взет от Ревизираното издание на Българското библиейско дружество от 2002 г.
2. Samuel Logan Brengle. "How to Study the Bible". <http://foru.ms/t3853823-how-to-study-the-bible-by-samuel-logan-brengle.html>
3. Ibid.
4. Merriam-Webster Online. <http://m-w.com/dictionary/worship>
5. "Sacrament." Merriam-Webster Online.
<http://www.m-w.com/dictionary/sacraments>
6. *JESUS Film* Harvest Partners. Налично на страницата:
<http://www.jfhp.org/progress/popstory.cfm?storiesUID=258>
7. Joel Comiskey, "Truth and Myth about Evangelism and Community: How Small Group Community and Mission Fit Together." Налично на: <http://joelcomiskeygroup.com/articles/evangelism/TruthMythEvangelism.htm>
8. Бележка на преводача: „По-големи братя/по-големи сестри“ е наставническа програма в САЩ, която групира по-зрял човек с по-млад младеж с цел развитие, чрез изграждане на взаимоотношение.
9. Bill and Amy Stearns, *2020 Vision* (Minneapolis: Bethany House, 2005), 15-16.
10. Oswald Chambers, *My Utmost for His Highest* (Uhrichville, Ohio: Barbour and Company, 1963 by Oswald Chambers Publications Ltd.), 194.
11. *Cambridge Dictionary*, "Relationship"
<http://dictionary.cambridge.org/define.asp?key=66631&dict=CALD>
12. "Infant Development: What Happens from Birth to 3 Months" <<http://www.cnn.com/HEALTH/library/PR/00061.html>>.
13. H. Orton Wiley, "The Person and Work of the Holy Spirit," Online
http://wesley.nnu.edu/holiness_tradition/wiley/wiley-2-25.htm
14. John Mason, *The Impossible Is Possible* (Minneapolis: Bethany House, 2003), 63.
15. Oswald Chambers, *My Utmost for His Highest* (Uhrichville, Ohio: Barbour and Company, 1963 by Oswald Chambers Publications Ltd.), 194.
16. "Infant Development: What Happens from Birth to 3 Months"
<http://www.cnn.com/HEALTH/library/PR/00061.html>
17. Oswald Chambers, *My Utmost for His Highest* (Uhrichville, Ohio: Barbour and Company, 1963 by Oswald Chambers Publications Ltd.), 194.
18. "Infant Development: What Happens from Birth to 3 Months"
<http://www.cnn.com/HEALTH/library/PR/00061.html>

Отпечатано в Матна принт ООД
юли, 2015
София